• Iulie 2001 • 45.000 lei • ISSN 1453-7079

CHIP

7/2001 www.chip.ro

Computer & Communications

TEST:
AMD Athlon 1,3 GHz

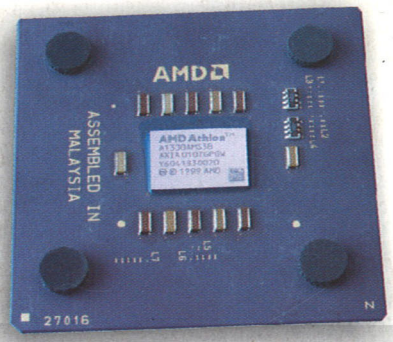

Transfer mai rapid de fișiere
- Soluții pentru FTP: clienți și servere

Un ban în plus pentru grafică
- Confruntarea preț/performanță în arena 3D

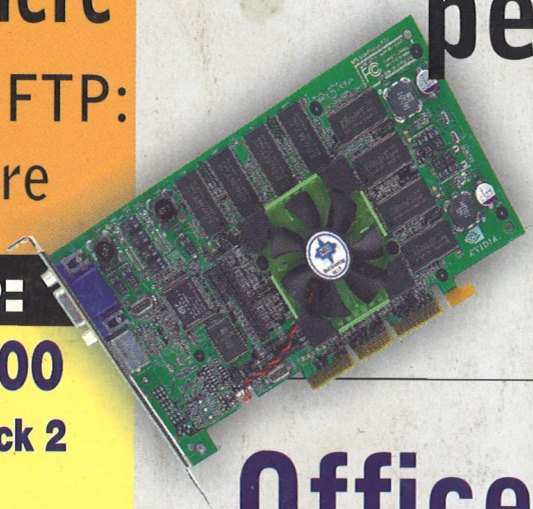

Pe CD:
- Windows 2000 Service Pack 2
- OpenOffice
- Adobe Atmosphere
- Windows Media Player & Encoder 7.1
- LINUX: XFree86 4.1.0
- Macromedia Director 8.5
- Symantec pcAnywhere 10

Office XP
- Să vedem dacă noile facilități justifică migrarea

Instrumente muzicale virtuale
- Un sintetizator Yamaha original

Mai puțin zgomot!
- Cum putem face calculatorul mai silențios

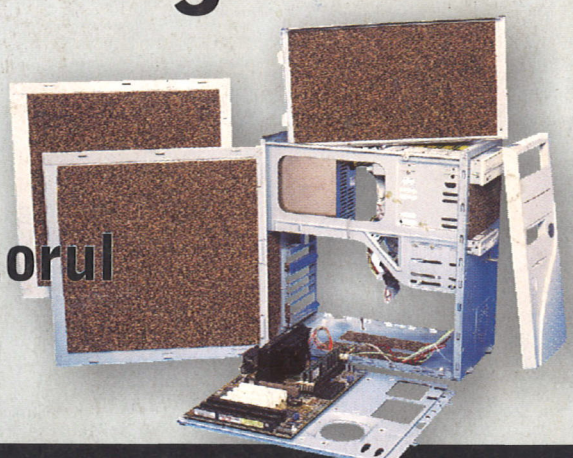

T.P.
Aprobat C.N.P.R.
Nr. 103/DIO/091/2001
Valabil - 2001 -
PUBLICAȚII

Gnome 1.4: o alternativă pentru desktop-ul Linux

Noul COMRACE Elite M4XL

intel inside pentium 4

Processor Intel® Pentium® 4 - 1,4 GHz
Mainboard Intel 850GB 400MHz FSB
Memory 128 MB Direct RD-RAM PC-800
Hard Disk 40 GB ATA100
Video nVIDIA GeForce2 MX
Multimedia
Microsoft Windows Me Millenium

$899*

Calculatoarele comRace Elite au preinstalat Microsoft® Windows® original
http://www.microsoft.com/piracy/howtotell/romanian/

Pentru comenzi sau informații suplimentare sunați la:

comRace® COMPUTERS

București Bd. Burebista, nr. 2
Tel.: 01-3211818; Fax: 01-3211819
Craiova Prelungirea Severinului 170
Tel.: 051-433400; Fax: 051-433413
E-Mail: office@comrace.ro
www.comrace.ro

Distribuitori

Alba Iulia: CRISTAL SOFT 058-813159 ● **Arad:** LEXIMIS 057-270111 ● **Bacău:** NERATON SERVICE 034-181507 ● **Baia Mare:** CUMULUS LOGIC 062-221497 ● **Bistrița:** KARMA PROD SERV 063-230731 ● **Brașov:** COSIDOR COMPUTERS 068-310534 ● **București:** ALSYS DATA 01-4112626 ● **Buzău:** ON LINE SERVICE 038-710695 ● **Călărași:** OPTIM SOFT 042-314589 ● **Caracal:** MEMORIAL DATA 049-513012 ● **Cluj:** PENTIUM 064-410569 ● **Constanța:** BRIO BIT 041-616811 ● **Craiova:** STARSOFT 051-419719 ● **Deva:** RECEP PLUS 054-218205 ● **Focșani:** QUATTRO IMPEX 037-215439 ● **Galați:** SIMM'S INTERNATIONAL 036-463344 ● **Iași:** BETALINE 032-271281 ● **Miercurea Ciuc:** BITRACE 066-172090 ● NETCOMP 066-171181 ● **Onești:** COMPUTER SERVICE 034-326632 ● **Piatra Neamț:** SET SERVICE 033-219158 ● **Pitești:** OPEN SYSTEMS 048-219000 ● **Râmnicu Vâlcea:** NOUS 050-737744 ● ONIX 050-736618 ● **Reșița:** SELCO 055-215301 ● **Roșiori de Vede:** AL SOFTWARE 047-466729 ● **Satu Mare:** DATA ELECTRONIC 061-737635 ● **Sibiu:** DATAPRO 069-210489 ● **Slatina:** TANDEM 049-433050 ● **Slobozia:** UDAN EXIM 043-231218 ● **Suceava:** DATA SERVICE 030-523930 **Suceava:** OPEN SYSTEMS 030-523933 ● **Târgoviște:** ROM WEST ELECTRONIC 045-218462 ● **Târgu Jiu:** ELTOP 053-218666 ● **Târgu Mureș:** CARO COMP 065-216325 ● **Târgu Secuiesc:** SOFT-SYS 067-364157 ● **Timișoara:** EASTERN DIGITAL 056-221443 ● **Tulcea:** MICROLINE 040-516369

Prețurile sunt exprimate în dolari SUA și nu includ TVA. Plata se efectuează în lei la cursul BNR.
Prețurile se pot schimba fără notificare prealabilă.

Intel, Intel Inside Logo și Pentium sunt mărci înregistrate iar Celeron și Celeron Logo sunt mărci comerciale ale Intel Corporation.
Toate celelalte mărci sau mărci comerciale la care se face referire sunt proprietatea companiilor respective.
© 2001 comRace COMPUTERS

Vânzările dumneavoastră vor arăta la fel de bine.

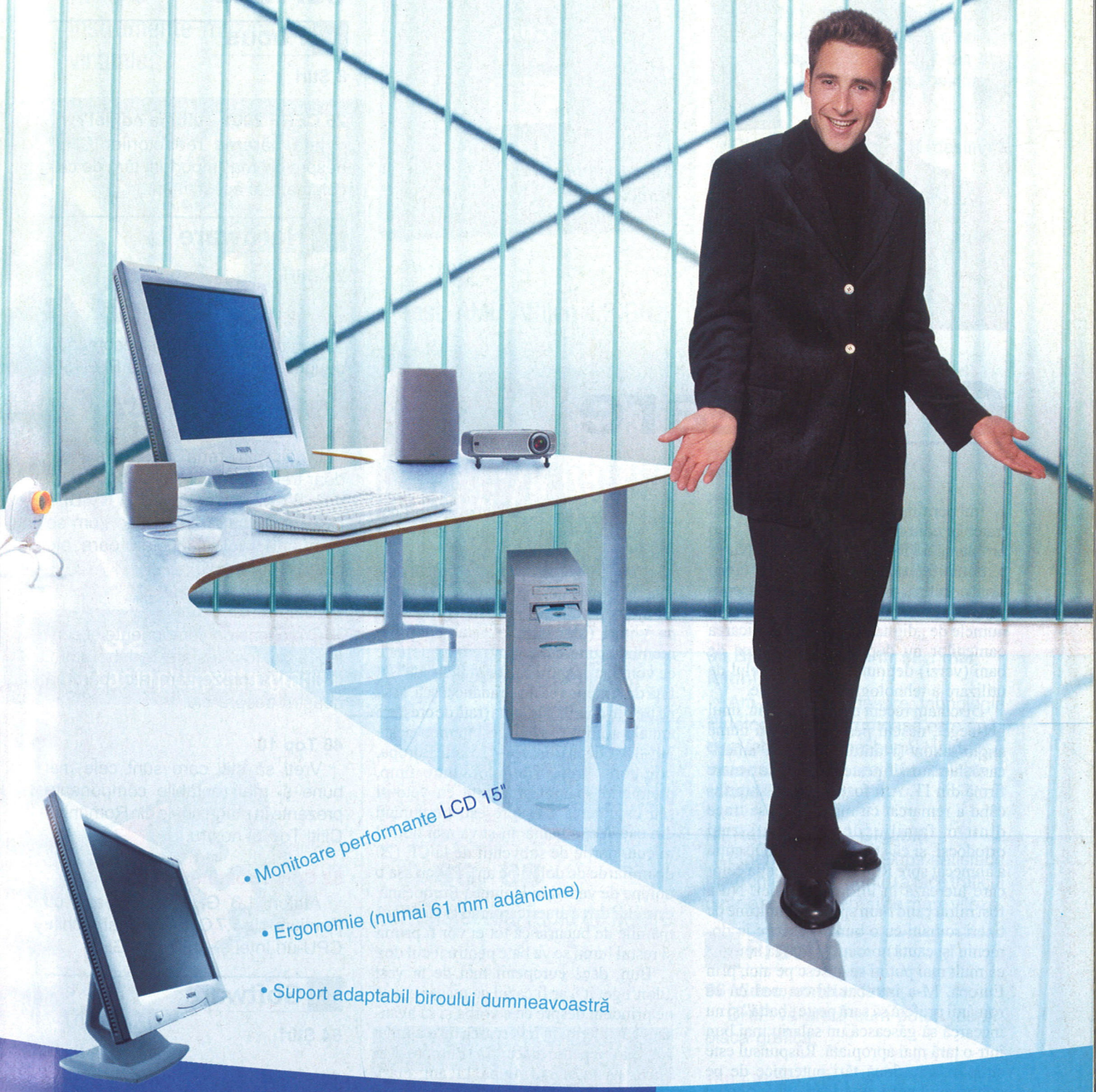

- Monitoare performante LCD 15"
- Ergonomie (numai 61 mm adâncime)
- Suport adaptabil biroului dumneavoastră

Când doriți achizitionarea unui monitor, convingeți-vă că l-ați ales pe cel mai bun.
Monitoarele Philips - No. 1 în Europa

PHILIPS

Let's make things better.

TORNADO SISTEMS

București, Jiului 2-4, Bloc Tornado; tel: 01-3127507; fax: 01-3129820. **Constanța**, George Enescu 11; tel: 041-618580; fax: 041-619457. **http://www.tornado.ro**

Răzvan Anghelidi,
redactor şef
CHIP Computer & Comunications

O divizare

Îmi permit să iau o pauză, şi să nu mai tratez în editorialul de luna aceasta vreo problemă a IT&C-ului românesc. Nu că n-ar mai fi probleme, ci pentru că vreau să fac câteva considerații asupra conceptului ce bântuie această planetă sub numele de „digital divide" – clasificarea oamenilor nu după după cantitatea de bani (verzi) deținută, ci după nivelul de utilizare a tehnologiei informatice.

Discutam recent cu un american, unul get-beget, născut peste ocean, cu nume anglo-saxon şi atitudine tipică americană, lucrător de peste 20 de ani la o mare firmă din IT. Am fost oarecum surprins când a remarcat cu mândrie că se trage dintr-o familie de emigranți ruşi ortodocşi, şi că ştia limba rusă. Discuția a alunecat spre România, şi situația celor care lucrează în informatică aici. Nu a fost mirat când i-am spus că o mulțime de tineri români cu o bună pregătire în domeniu îşi caută norocul în lumea nouă, şi că mult mai puțini se găsesc pe aici, prin Europa. M-a întrebat de ce cred eu că românii preferă să sară peste „baltă" şi nu încearcă să găsească un salariu mai bun într-o țară mai apropiată. Răspunsul este simplu: cele două țări puternice de pe continentul nord-american oferă, după o perioadă mai lungă sau mai scurtă, cetățenia celor care au rezistat acolo. Până atunci, ei primesc „doar" un celebru green card, care practic nu îi deosebeşte de cetățeni decât prin puțin interesantul drept de vot. Pe când în Europa, locomotiva economică (am numit Germania) de abia de curând a început să acorde green card-uri, şi acestea limitate la o singură firmă (deținătorul nu-şi poate schimba locul de muncă), în plus fără posibilitatea de a obține cetățenia. Persoana a zâmbit puțin condescendent şi a spus: „they just don't get it". Pe o limbă mai din popor, „ei nu s-au prins".

Europa de Vest, oricât ar fi de avansată, este încă departe de nivelul la care au ajuns americanii. Problema noastră, ca viitori (observați că sunt optimist) membri ai unei comunități europene, este ce vom face pentru ca „digital divide"-ul față de America să nu se adâncească, şi să ne trezim cumva că China (rată de creştere anuală a utilizatorilor de Internet: peste 30%) va depăşi în 10 – 15 ani Europa, prin forța brută a cifrelor. Între timp, premierul spaniol amenință cu veto-ul său extinderea CE spre est, tremurând din cauză că Spania nu-şi va mai obține micuța porție de subvenții de la CE (20 de miliarde de dolari pe an). Păi cu aşa o uniune de vederi în Uniunea Europeană, este clar de ce americanii râd şi îşi freacă mâinile de bucurie că tot ei vor fi primii şi restul lumii se va bate pentru locul doi.

Bun, dacă europenii mai de la vest „don't get it", ar fi cazul ca măcar noi să ne prindem despre ce e vorba şi să avansăm cât putem, în încercarea de a ajunge cât mai repede măcar în Europa. Mă bucur că în sfârşit, după 11 ani, clasa politică realizează cam ce importanță are informatica într-o societate modernă şi începe să miste câte ceva. Sper să nu se plictisească, ci să îşi traducă bunele intenții în fapte. Dar dacă vom avea şi noi „spaniolii" noştri, atunci numai un ajutor divin ne mai ridică.

Ca întotdeauna, aştept comentariile dumneavoastră pe această temă.

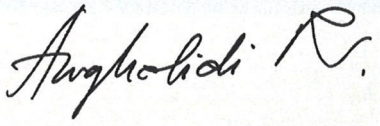

CUPRINS

Focus

8 Ştiri

26 CERF 2001 - ultima ediție!?
Iată părerea redactorilor CHIP despre cel mai important târg de calculatoare al acestei țări.

Hardware

28 Ştiri

30 Trombonul cu coarde
Pentru pianomani, se recomandă daughterboard-ul Yamaha PLG150-PF.

32 Cei 3(D) magnifici
Bătălia din arena 3D mai are acum doar trei protagonişti care contează: ATI, ST Microelectronics şi NVIDIA. CHIP a testat, şi vă spune cum se comportă, noile acceleratoare ale acestor companii.

42 Bancul de probă
O mulțime de componente şi periferice au fost testate în laboratorul CHIP. Vă prezentăm aici părerea noastră despre ele.

48 Top 10
Vreți să ştiți care sunt cele mai bune şi mai rentabile componente prezente în magazinele din România? Citiți Top-ul nostru.

52 Cursa continuă (2)
Athlon 1,3 GHz concurează cu Pentium 4 la 1,7 GHz şi cu mai vechile CPU-uri Intel şi AMD la 1 GHz.

Software

54 Ştiri

56 Software la milimetru
Vă oferim o privire de ansamblu asupra noii generații AVX. pcAnywhere 10, Server Magic şi un program românesc de previziune economică sunt şi ele evaluate de redactorii CHIP.

62 Synth-ul şi Muza
Acest articol vorbeşte despre o placă de sunet, care este însoțită de un program folosibil ca studio de muzică electronică - iar placa de sunet nu este din cele scumpe...

30
Instrumente muzicale virtuale.

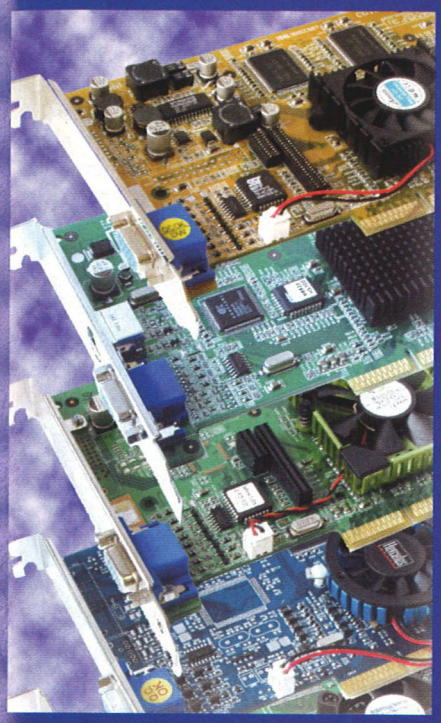

32
Un ban în plus pentru grafică.

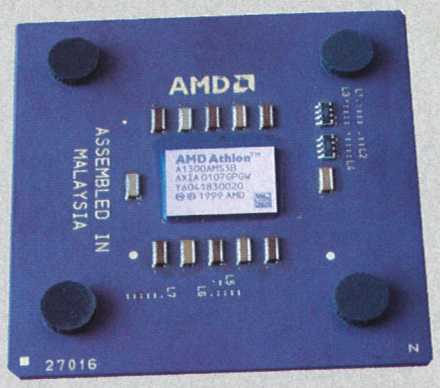

52
Test: AMD Athlon 1,3 GHz

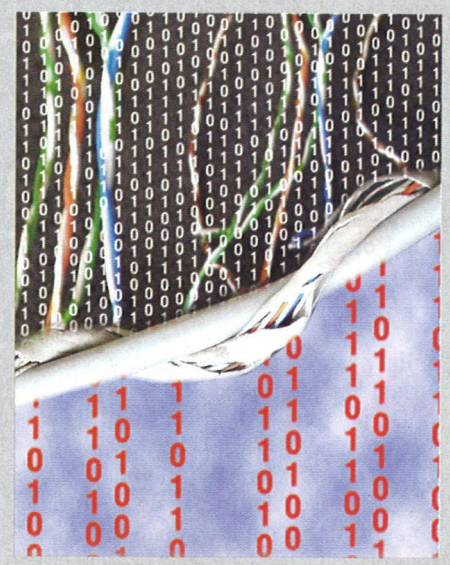

66, 68
Transfer mai rapid de fişiere

74
Office XP

82
Gnome 1.4: o alternativă pentru desktop-ul Linux.

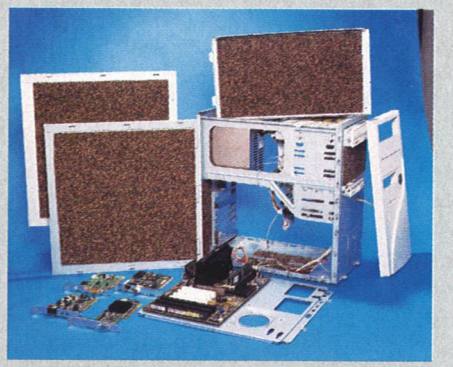

100
Mai puțin zgomot !

66 Internet highway
Transferul de fişiere a crescut odată cu Internetul. Vă propunem o soluție pentru acest tip de transfer din sau spre calculatorul dumneavoastră.

68 Bolizi în Internet
CHIP a testat aplicații destinate transferurilor FTP.

74 MS Office XP: De ce Ics Pe
Privind Office 2000, mă întrebam dacă mai este posibil ca un urmaş al său să aducă ceva nou. Ei bine, Office XP are noutăți. Întrebarea este: avem nevoie de ele?

82 Micul gnom mare
Să vedem cum se prezintă noua versiune a lui Gnome.

Comunicații

86 Ştiri

88 Adunarea inginerilor
Vă dezvăluim ce plănuiesc Intel şi partenerii săi în domeniul comunicațiilor.

90 Bluetooth: Fără fir şi... mai ieftin!
Am tot vorbit despre tehnologia Bluetooth, că ce frumoasă este ea şi cum face lumea mai bună. Haideți să vedem însă cum arată în realitate o soluție Bluetooth.

92 Rețeaua la 10 Gigabiți
Ethernet-ul de 10 Gbps satisface nişte criterii cheie pentru a face traficul dintr-o rețea eficient şi de mare viteză.

Practic

96 Video amfetamine
CHIP vă arată cum puteți „dopa" placa grafică.

100 Linişte, vă rog!
CHIP vă oferă câteva sfaturi despre cum puteți să reduceți la „tăcere" PC-ul.

108 Tips&Tricks
Sfaturi şi idei pentru optimizarea aplicațiilor şi creşterea productivității.

Poşta redacției

113 Cu stângu-n dreptu'
Iată cum calculatoarele ne fac viața mai uşoară!

Am scris pe CD...

... suita de aplicații de birou OpenOffice, Windows 2000 Service Pack 2, aplicații de la Adobe, Symantec, PowerQuest și Macromedia, alături de o bogată colecție de programe shareware și freeware.

OpenOffice

OpenOffice este urmașul suitei de aplicații de birou StarOffice. Acesta nu numai că este gratuit dar este și open-source acum. Chiar dacă moștenește facilitățile oferite de acesta din urmă, OpenOffice se remarcă în primul rând prin viteza net superioară de încărcare. Încă nu sunt implementate toate opțiunile și modulele din StarOffice dar această versiune nu este una finală. Dezvoltatorii proiectului au renunțat la integrarea într-o singură fereastră a tuturor modulelor, și din această cauză gradul de ocupare a resurselor a scăzut foarte mult, iar pe de altă parte fiecare modul poate fi accesat separat. Acum găsim implementat standard și suportul pentru limba română.

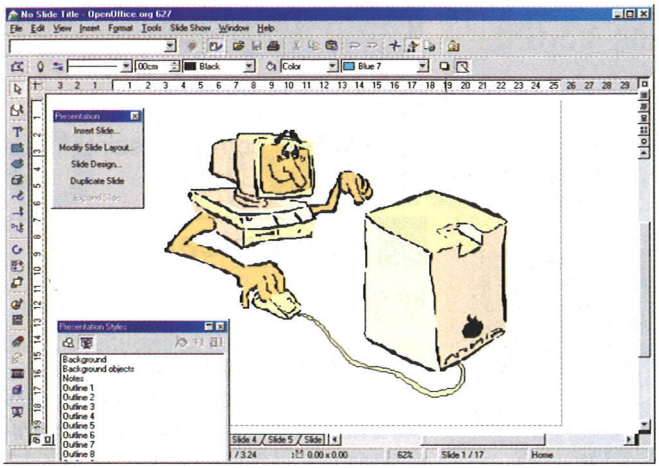

Prezentările pot fi făcute la fel de ușor ca și în PowerPoint

Software complet

Vă oferim versiunile complete ale noilor aplicații de la Microsoft, și anume player-ul multimedia Windows Media Player 7.1, și programul pentru conversie multimedia Windows Media Encoder 7.1 Utilizatorii de Windows 2000 vor găsi pe CD pachetul Service Pack 2 pentru acest sistem de operare.

Software pentru evaluare

Adobe Atmosphere este o aplicație care vă permite să creați medii virtuale 3D. Este foarte util pentru aceia care doresc să realizeze prezentări de produse online, sau care doresc să creeze copii virtuale ale unor medii reale.

Adobe Atmosphere vrea să revoluționeze modul de navigare pe Web.

De la compania PowerQuest vă oferim versiunea 4.0 a aplicației ServerMagic. Fiind construită în jurul lui Partition Magic, ServerMagic este un instrument de partiționare care moștenește aceleași funcții ca și acesta, dar este dedicat sistemelor de operare Windows NT sau 2000.

Macromedia Director 8.5 este o aplicație complexă cu care se poate crea conținut multimedia interactiv spectaculos, chiar și 3D acum, pentru difuzare în Internet sau pe suport optic. Pot fi realizate prezentări sau cursuri pentru online learning.

Cunoscutul producător Symantec a lansat de curând versiunea 10 a aplicației pcAnywhere care vă permite să vă conectați de oriunde și în orice situație la un calculator remote. Puteți încerca versiunea demo care este inclusă pe CD.

Shareware și freeware

Din aplicațiile software apărute în ultima vreme am selectat pentru dumneavoastră câteva din cele mai interesante: ZoneAlarm, un firewall personal, programul de monitorizare a rețelei NetworkView alături de cea mai recentă versiune pentru programul de partajare a fișierelor multimedia WinMX dețin capul de afiș în secțiunea comunicații. Utilitarele SoftWriting, WinACE și 007 STARR sunt niște instrumente bune pentru optimizarea lucrului la PC. Cei interesați de programare pot găsi cea mai recentă versiune de MySQL.

Linux

Noua versiune a inimii oricărei interfețe grafice din Linux, XFree86 4.1.0, este elementul cel mai important de la această secțiune. Veți mai găsi aici și o serie de programe interesante cum ar fi Opera 5.0, installer-ele Ximian Gnome, NetReality 1.0 (un altfel de browser Web) sau LimeWire (pentru accesarea rețelei peer-to-peer Gnutella de partajare a fișierelor).

Notă

Interfața CD-ului CHIP este concepută să ruleze optim pe o placă grafică ce suportă minim o rezoluție de 800x600 și o adâncime a culorii de 16 biți. De aceea, nu este recomandată folosirea acesteia într-un mediu ce nu oferă minimul necesar! Interfața poate fi rulată atât sub Windows 95/98/Me cât și sub Windows NT/2000.

Din cauza multitudinii de configurații, redacția CHIP Computer Magazin nu își poate asuma nici o responsabilitate în eventualitatea în care apar probleme în funcționarea interfeței și a aplicațiilor. Programele care au intrat în componența CHIP CD au fost testate și selectate cu grijă în redacția CHIP. Totuși, redacția nu își poate asuma nici o responsabilitate pentru funcționarea anormală a software-ului și nici nu poate fi făcută responsabilă pentru eventualele daune produse.

CD-ul CHIP a fost verificat împotriva virușilor cu următoarele programe antivirus (în ordine alfabetică): Kasperky Labs Anti-Virus 3.5 (furnizat de Kaspersky Lab - Rusia), AntiVirus eXpert 2000 Desktop (furnizat de Softwin), F-Secure AntiVirus 4.09 (furnizat de Infodesign), McAfee VirusScan 4.5 (furnizat de ProVision), Norman Virus Control 4.7 (furnizat de CS Software), Panda Antivirus Platinum 6 (furnizat de Panda Software - Spania) și RAV 8.1 (furnizat de GeCAD).

Pentru orice întrebări legate de aplicațiile de pe CD, vă rugăm să contactați telefonic, prin fax sau prin e-mail, autorii programelor respective.

ATENȚIE! Pentru rularea corectă a interfeței CD-ului vă recomandăm setarea unei rezoluții minime de 800x600 și o adâncime a culorii de 16 biți și folosirea opțiunii Small Fonts!

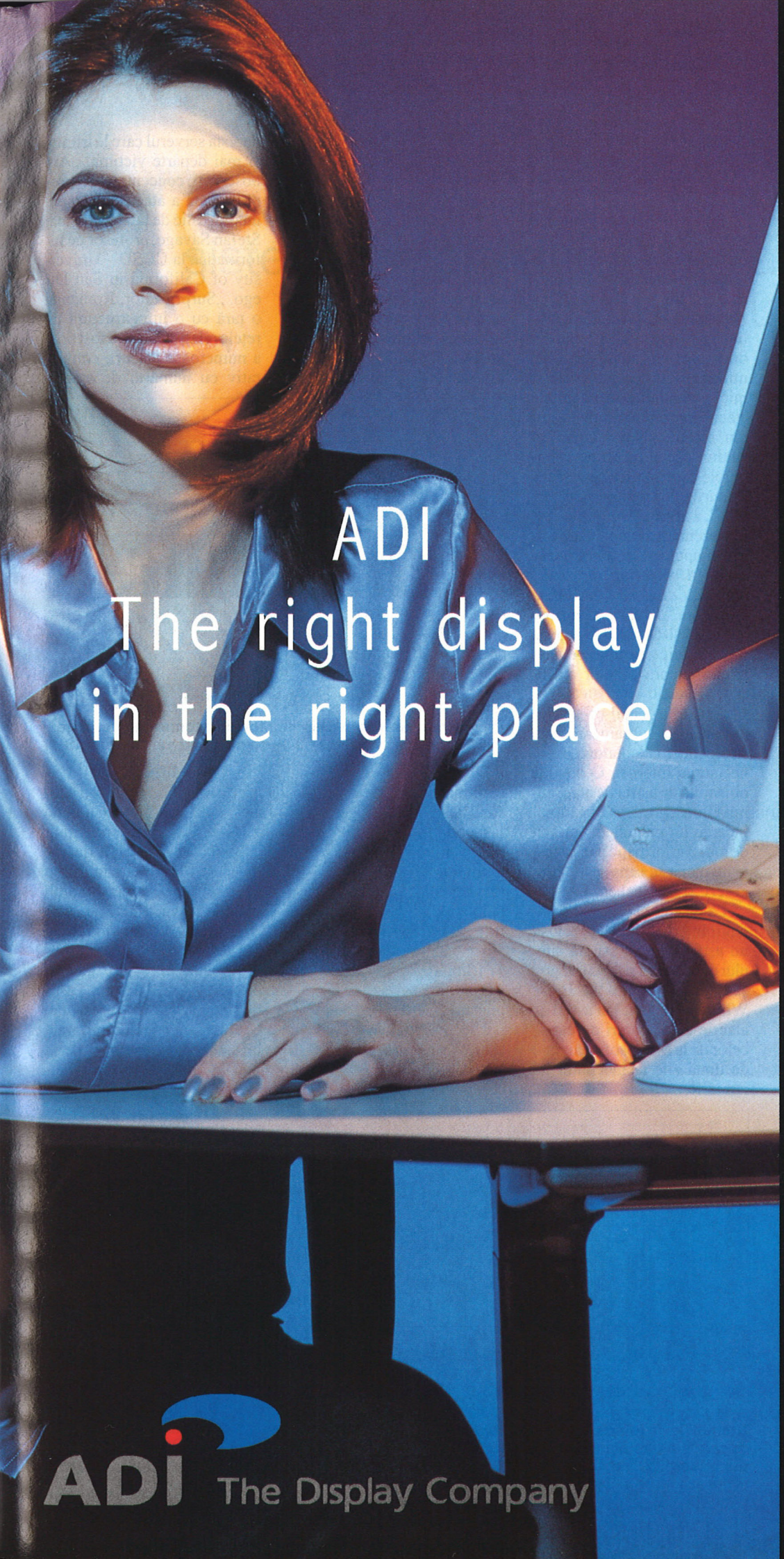

Renumite pentru claritatea imaginii, pentru dotările, opțiunile și inovațiile ce satisfac și cei mai pretențioși utilizatori monitoarele ADI MicroScan oferă soluția ideală pentru orice aplicație.
Într-un remarcabil sortiment.

9L
MicroScan LCD Series
Future

G910
MicroScan G Series
Ultra-high Performance FD Trinitron® Screen

5PD
MicroScan P Series
Professional

E75
MicroScan E Series
Value

Cel mai greu ... e să alegi!

Dar aici, te ajutăm noi să optezi **pentru:**
Monitorul potrivit la locul potrivit
sună la:
Distribuitor în România

comRace® COMPUTERS

București: tel.: 01-3211818
Craiova: tel.. 051-433400
www.comrace.ro

Studiu

România, în topul atacurilor

Printre țintele obișnuite ale atacurilor (distributed) denial of service (DDoS), care au ca scop împiedicarea funcționării unui site, se află nume ca Amazon.com, America Online și Microsoft Hotmail. În orice caz, un număr mare de utilizatori individuali cât și mici companii au fost țintele atacurilor, reiese dintr-un studiu recent. „Noi credem că studiul făcut furnizează singurele date publice ce vizează atacurile de tip denial-of-service", a afirmat David Moore, reprezentant al San Diego Supercomputer Center, *Cooperative Association for Internet Data Analysis* (CAIDA).

Moore, alături de Geoffrey Voelker și Stefan Savage, a făcut publice rezultatele analizelor asupra țintelor atacurilor DDoS.

Atacurile denial-of-service urmăresc să supraîncarce sau să blocheze calculatoarele conectate la Internet. O metodă obișnuită de astfel de atac, numită flood, urmărește să supraîncarce un calculator cu atât de multă informație încât acesta nu mai este capabil s-o proceseze și se blochează.

La începutul lui mai, „vandalii Internetului" au folosit un astfel de atac asupra siteului de relații cu publicul al președintelui George W. Bush, Whitehouse.gov. Un astfel de atac le-a dat dureri de cap și celor de la Microsoft mai mult de două zile la începutul lui ianuarie.

Cum astfel de atacuri sunt tratate numai ocazional în media, nimeni nu a determinat cât de răspândite sunt aceste atacuri, a afirmat Moore.

Cheia acestui studiu a fost folosirea tehnicii „back scattering". Când un calculator este atacat, în general nu poate determina dacă datele primite sunt false, așa că încearcă să răspundă la fiecare pachet de date venite. Majoritatea programelor de atac denial-of-service folosesc adrese puse la întâmplare din partea cărora pare că vin datele. Rezultatul: calculatorul va încerca să trimită răspunsuri la toate aceste adrese, în special răspunsuri „scattering back", care pot semnala că acel calculator este atacat. Din cauză că adresele la care sunt trimise răspunsurile sunt invalide se poate depista serverul care le trimite și mai departe victima. „Am observat o concentrare disproporționată a atacurilor înspre un grup mic de țări", a afirmat Stefan Savage, profesor de informatică la UCSD – University of California in San Diego. „Surprinzător, România, o țară cu o infrastructură de rețele relativ săracă, a fost ținta a numeroase atacuri, comparativ cu numărul de atacuri asupra domeniilor de top cum ar fi .com sau .net". Cu toate că au fost depistate mai mult de 4.000 de atacuri în fiecare din cele trei săptămâni, timp în care s-a efectuat studiul, mai mult de jumătate au durat mai puțin de zece minute, a afirmat Savage. Savage a subliniat că studiul este incomplet, dar este cea mai bună estimare a atacurilor de acest gen.

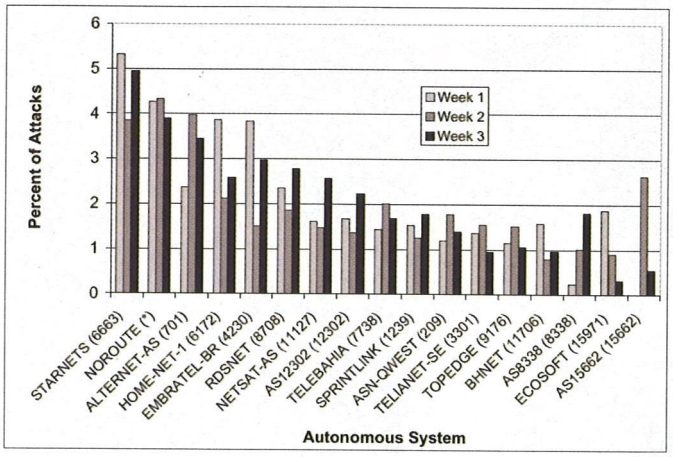

Privind din perspectiva sistemelor autonome atacate, observăm că printre primele atacate se află sisteme ale unor ISP-i din țara noastră. Sursa: CAIDA.

Rezultatele studiului arată un lucru pe care ISP-ii de la noi îl știau deja: utilizatori răuvoitori sau inconștienți se folosesc de diverse programe/script-uri pentru a „da jos" un anumit server sau un alt utilizator, afectând toți abonații ISP-ului respectiv. De multe ori ne plângem că Internet-ul nu merge suficient de repede, dar săptămâni și luni de-a rândul ISP-ii sunt ținta diverselor atacuri, de care nu pot fi făcuți vinovați.

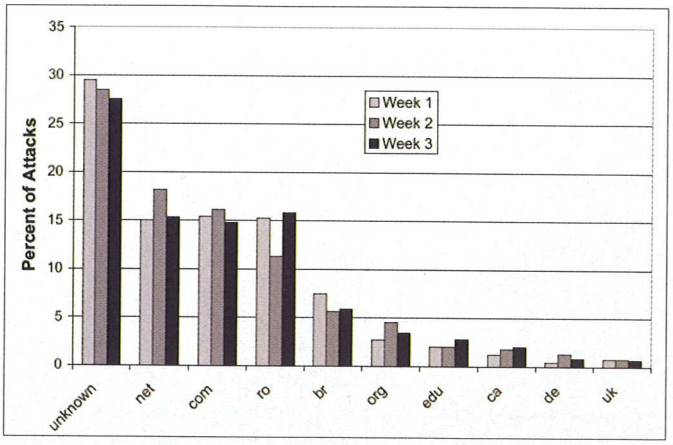

Domeniile de top ca ținte ale atacurilor, în cele trei săptămâni în care s-a desfășurat studiul. După cum observați, imediat după .com și .net urmează .ro, ceea ce ar trebui să ne îngrijoreze pe toți. Sursa: CAIDA.

Studiul Moore-Savage: www.caida.org/outreach/papers/backscatter/index.xml
UCSD: www-er.ucsd.edu/research/

Lăsați pe mâna specialiştilor sistemul informatic şi veți avea timp liber pentru dv. personal!

Microsoft®
CERTIFIED
Partner

Departamentul informatic al organizației dvs. trebuie să se dedice creşterii eficienței. Ceea ce presupune o **INFRASTRUCTURĂ IT** bine pusă la punct, peste care vă puteți construi fluxul informațional coerent şi eficient de care aveți nevoie pentru a fi competitivi.

Microsoft recomandă partenerii săi certificați, care au acces la cele mai noi tehnologii. Lăsați infrastructura dvs. IT în seama lor. În acest fel toți angajații dvs. pot să-şi concentreze eforturile în direcția în care doriți să fiți pe locul întâi.

Aflați cat de mult vă pot ajuta firmele Microsoft Certified Partner în business-ul dvs. vizitând **www.microsoft.com/romania/IMM/Parteneri/certpartner.htm**
Adresați eventualele întrebari la Microsoft Infocenter 203 61 61.

ARpI

Prevederi legislative nejustificate

ARpI (*Asociația Română Pentru Internet*) ne-a atras atenția asupra unei ordonanțe de guvern care atinge substanța dreptului de autor, prin impunerea unor obligații birocratice. Iată în continuare comunicatul de presă pe care l-am primit la redacție:

„În urma unei serii de discuții cu membri ai Parlamentului României, asociații profesionale, reprezentanți ai unor firme producătoare de programe pentru calculator și ai grupurilor profesionale, dorim să atragem atenția asupra unui fapt care ar putea avea implicații asupra industriei românești de programe pentru calculator. Actul normativ la care facem referire este Ordonanța Guvernului nr. 124 din 31 august 2000, care în momentul de față a trecut prin Comisiile permanente din Parlament. În esență, este vorba de atingerea substanței dreptului de autor, prin impunerea unor obligații birocratice și pur generale. Având în vedere stadiul avansat de legiferare în care se află, singura soluție este trimiterea de către Președintele României spre reexaminare Parlamentului a legii de aprobare. Acesta este și scopul demersului nostru, de a sensibiliza opinia publică și autoritățile asupra acestui act normativ.

În fapt, Ordonanța are următoarele inadvertențe:

1. Deși se autodefinește ca act normativ de combatere a pirateriei, de fapt, impune autorilor obligații care nu au de-a face cu dreptul de autor, condiționând practic recunoașterea și apărarea dreptului de autor de către stat prin îndeplinirea unor formalități.

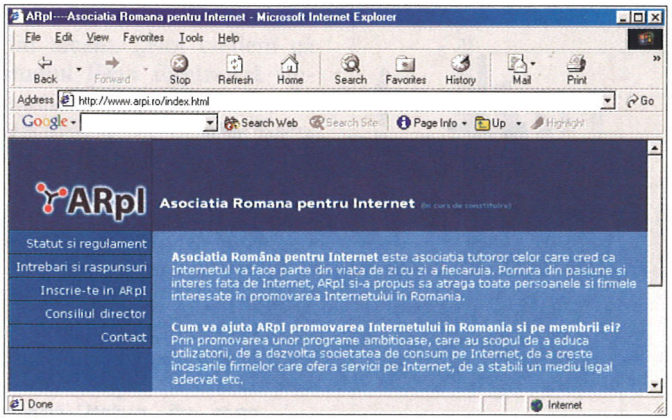

Pagina de Web a ARpI conține informațiile necesare despre misiunea acestei organizații, precum și un formular de înregistrare.

2. În referirea la licența prin care autorul cesionează drepturile sale către utilizatori, actul nu face distincție între programele pentru calculator oferite gratuit și cele oferite în scopuri comerciale. De asemenea, nu se face distincție între programele foarte scurte (mici aplicații), sisteme de operare, aplicațiile din paginile web și, de exemplu, programele multimedia, unde sunt încorporate mai multe aplicații. Se ajunge astfel în situația de a obliga, sub sancțiunea amenzilor, înscrierea în Registrul Programelor pentru Calculator (RPC) a programelor gratuite (gen Linux, Internet Explorer, Netscape Navigator, script-uri etc.).

3. Ordonanța obligă înscrierea tuturor programelor în RPC, aducând atingere substanței dreptului de autor. Conform legii 8/1996, recunoașterea dreptului este opțiunea autorului, nu obligația lui.

4. În plus, importatorii sau distribuitorii de programe sunt obligați să obțină în scris licențele de utilizare de la autori (în multe cazuri, din rațiuni practice, aceste licențe sunt numai în formă electronică, însoțind programul). Ce ar însemna obținerea acestor licențe în scris, de la autori de programe din lumea întreagă, când în prezent totul converge spre era digitală?

5. Nu în ultimul rând, piedica birocratică devine mai evidentă în cazul actelor care trebuie completate. Ordonanța impune completarea și transmiterea actelor în scris, prin scrisoare, iar în cazul apariției de modificări (și în domeniul programelor de calculator modificările apar frecvent) acestea trebuie notificate RPC (tot în formă scrisă). Dacă luăm în calcul versiunile unui program de calculator, se poate imagina ușor cât consum de timp și hârtie va fi numai pentru menținerea la zi a datelor despre programele înregistrate la RPC. Toate aceste elemente, foarte succint subliniate (și care sunt dezvoltate și analizate pe larg în anexă) impun trimiterea Ordonanței înapoi la Comisiile parlamentare de specialitate, pentru reanalizare."

Redacția CHIP se alătură acestui demers de modificare a ordonanței, care poate aduce prejudicii tinerei industrii românești de software.

Textul memoriului adresat Președintelui României îl puteți găsi pe CD, la rubrica Offline.

Acest text conține lămuriri și aprecieri deosebit de pertinente asupra situației și vă recomandăm să îl parcurgeți.

ARpI
Tel: 01-2244234
www.arpi.ro

Borland Delphi 6.0

Generația următoare în e-Business

Pe 8 mai, Borland anunță disponibilitatea noului mediu rapid și integrat de dezvoltare Delphi 6.0. Delphi este un mediu de dezvoltare puternic, extrem de productiv, care facilitează dezvoltarea generației următoare de aplicatii e-business. Delphi furnizează o multitudine de instrumente standardizate pentru controlul și transmiterea informațiilor de afaceri. Platforma de dezvoltare Delphi BizSnap Web Services simplifică integrarea *business-to-business* (B2B) prin crearea standardului SOAP/XML Web Services and connections, care integrează afacerea dvs. cu aplicațiile utilizate de parteneri (furnizori și clienți). Platforma de dezvoltare de aplicații web bazată pe componente inclusă în Delphi – WebSnap – asigură fiabilitate, viteză și productivitate în procesul de dezvoltare. Delphi DataSnap permite dezvoltatorilor să creeze soluții performante de accesare a datelor, care pot fi integrate cu orice proces de afaceri și orice partener de afaceri.

Cu Delphi se integrează ușor informațiile existente în organizație cu aplicațiile nou create, utilizând driverul de baze de date dbExpress pentru Access, DB2, dBase, FoxPro, MS SQL, Oracle, Informix, Interbase, Paradox, MyBase, MySQL și Sybase și se poate accesa imediat orice sursă Microsoft ADO cu ajutorul dbGo for ADO. Setul de componente pentru data-access și data-aware GUI și componentele Web permit o trecere rapidă de la faza de prototip la cea de producție. Performanțele și timpul de răspuns al aplicațiilor de baze de date se optimizează cu ajutorul componentelor SQL de monitorizare, testare si debugging.

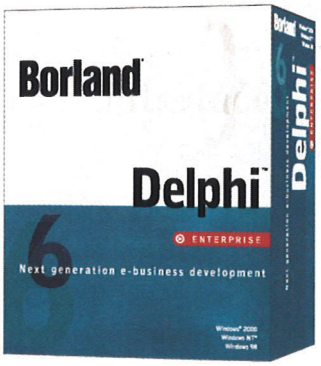

Delphi 6.0, o versiune orientată spre comerțul electronic a cunoscutului program de dezvoltare de la Borland.

Familia de produse Delphi conține trei produse: Delphi 6 Enterprise, Professional și Personal.

SCOP Computers
Tel: 01-2316578
www.scop.ro

intel inside
pentium 4

Maguay

VALUE SYSTEMS

XpertStation™

Procesor Intel® Pentium® 4 1.4 GHz,
Intel NetBurst Architecture®,
MB Intel® DE850GB Garibaldi: (chipset i850 pentru Pentium® 4, U-ATA 100,
max. 2 GB Direct RD-RAM, AGP 4x, 4xUSB,
CNR, optional 10/100 LAN), 128 MB RD-RAM,
20 GB ATA 100 / 7200 rpm HDD,
32 MB GeForce 2MX, CD-ROM 52x Sony,
iiyama 17" LS 702U, 70 KHz, TCO99

Microsoft Windows 98/ME
Intel Express Software Suite:
Intel Chipset INF Update, Adobe Acrobat Reader
Intel Standby Monitor, Intel Active Monitor
Encryption Plus Secure Export, Creative Play Center
Norton Internet Security 2001 with Antivirus

1100*

PowerStation™

Procesor Intel® Pentium® 4 1.7 GHz,
Intel NetBurst Architecture®,
MB Intel® DE850GB Garibaldi: (chipset i850 pentru Pentium® 4, U-ATA 100,
max. 2 GB Direct RD-RAM, AGP 4x, 4xUSB,
CNR, optional 10/100 LAN), 256 MB RD-RAM,
40 GB ATA 100 / 7200 rpm HDD,
32 MB Matrox G450 DualHead, DVD-ROM Sony,
iiyama 19" A902MT, diamondtron NF,
115 KHz, TCO99

Microsoft Windows 2000 Professional
Intel Express Software Suite:
Intel Chipset INF Update, Adobe Acrobat Reader
Intel Standby Monitor, Intel Active Monitor
Encryption Plus Secure Export, Creative Play Center
Norton Internet Security 2001 with Antivirus

1847*

Maguay Impex
București: Str.Arcului nr.16, Tel.: 01-210.38.33; 210.38.09
Târgoviște: Bulevardul Prieteniei X1C, Tel.: 045-21.21.81
E-mail: office@maguay.ro, http://www.maguay.ro

intel premier PROVIDER 2001

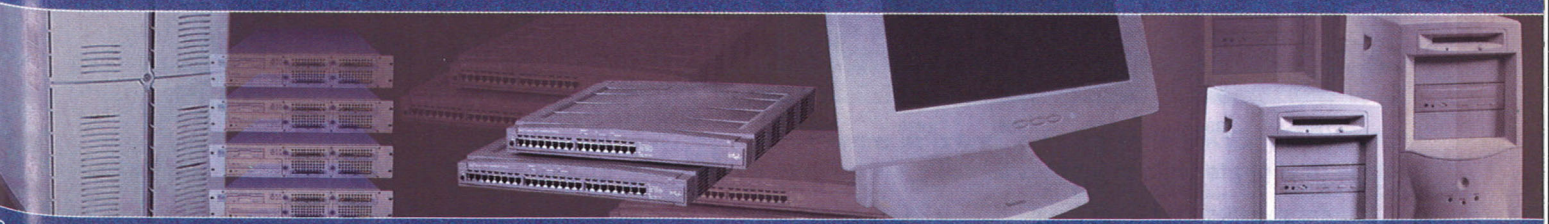

Pentium®, Intel® and Intel Inside® logo are registred trademarks of Intel Corporation.

* Preturile sunt exprimate în USD și nu contin 19% TVA.

Romsys

Administrarea banilor în învățământul superior

Proiectul SIIMFIS (*Sistem Informatic Integrat de Management Financiar al Învățământului Superior* din România), încheiat de puțină vreme, a marcat un pas important făcut pe linia reconstruirii sistemului de învățământ superior pe bazele autonomiei universitare.

Privită încă din 1990 de către Guvern ca parte importantă a strategiei sale de reînnoire și democratizare a țării, reforma învățământului superior a prins contur prin decizia autorităților de a introduce Sistemul Informatic Integrat de Management Financiar. Sistemul presupune o aplicație software de management financiar, precum și tot suportul hardware, echipamentele de comunicație și serviciile aferente implementării.

Romsys a furnizat infrastructurile tehnice (echipament de calcul, software de bază și echipament de rețea), precum și aplicația software corespunzătoare pentru 56 de universități, 4 biblioteci centrale universitare, Ministerul Educației și Cercetării, CNCSIS (*Consiliul Național pentru Cercetare Științifică în Învățământul Superior*) și CNFIS (*Consiliul Național pentru Finanțare în Învățământul Superior*). Au fost livrate 73 de servere de aplicație – Sun Server 450, 73 de servere pentru firewall – Sun Ultra 5, 632 de stații de lucru HP Brio și Vectra, 146 de UPS-uri, 135 de imprimante, peste 180 de modemuri, hub-uri, switch-uri, routere, cabluri și alte componente de rețea.

Compania Romsys a furnizat de asemenea aplicația software completă, care permite realizarea următoarelor funcțiuni: managementul bugetelor și contractelor de cercetare, management și contabilitate financiară, salarii, instrumente de suport al deciziei și interfața cu Ministerul Educației Naționale.

Romsys
Tel: 01-2300810
www.romsys.ro

BSA

Pirateria în scădere

Hotelul Hilton a găzduit, pe 21 mai 2001, o conferință de presă a BSA (*Business Software Alliance*) în cadrul căreia s-au anunțat rezultatele studiului internațional asupra pirateriei software, studiu realizat de *International Planning and Research Corp.* (IPR). Susținerea evenimentului a fost realizată de d-na Ema Cațichi și dl. Nicolae Burchel, avocați reprezentanți ai BSA. Din acest studiu reiese că în țara noastră rata de piraterie a software-ului a fost, în cursul anului 2000, de 77%, în scădere cu 4% față de 1999. Acest lucru înseamnă că pentru fiecare program cumpărat, se fac între 4 și 5 copii pirat. Acesta este cazul programelor de business, pentru că situația producătorilor și distribuitorilor de jocuri este mult mai grea. Din păcate, nu există cifre pentru aceasta.

Revenind la software-ul de business, pe parcursul anului trecut se estimează că doar firmele membre BSA au pierdut 20,9 milioane dolari, la care se se adaugă pierderile suferite de industria IT și de economia națională, prin necolectarea taxelor asociate activităților de comercializare legală a programelor.

Rata pirateriei a avut un nivel descrescător în ultimii ani datorită eforturilor sporite de combatere a criminalității software. Numai în 2001, Poliția și ORDA (*Oficiul Român pentru Drepturi de Autor*), sprijinite de BSA, au constatat peste 150 de încălcări ale legii drepturilor de autor. Am aflat că s-au realizat controale și la firme de stat, unde situația nu este mult diferită de cea întâlnită în firmele private. Deocamdată, prioritare pentru BSA sunt activitățile de training pentru procurori, judecători și polițiști, precum și controalele la companii. Nu există suficiente resurse pentru a atinge și zona utilizatorului individual. Au fost expuse câteva materiale filmate care au arătat cât de ușor se poate cumpăra software pirat, pe stradă, într-o firmă de calculatoare sau chiar într-un magazin ce vinde soft licențiat.

Pe plan est-european, țara noastră a reușit să devanseze Bulgaria, unde pirateria este de 78%, dar mai are mult până la nivelul Cehiei (43%) sau Ungariei (51%). Însă stăm mai bine decât Rusia (88%) și Ucraina plus statele din CIS (89%). Totuși, pierderile din Europa de Est sunt mai mici decât cele din Asia, America de Nord și Europa de Vest. De exemplu, în SUA, unde se piratează 24% din programe, pagubele se ridică la 2,6 miliarde dolari. Anglia și Germania stau realitv bine, cu 26%, respectiv 28%, dar Franța are o rată de piratai de 40%.

Pe lista primelor 25 de țări cu cea mai ridicată rată a pirateriei, România se află pe locul 17. În top găsim Vietnam și China, cu peste 90%.

BSA
Tel.: 01-4113878
www.bsa.org

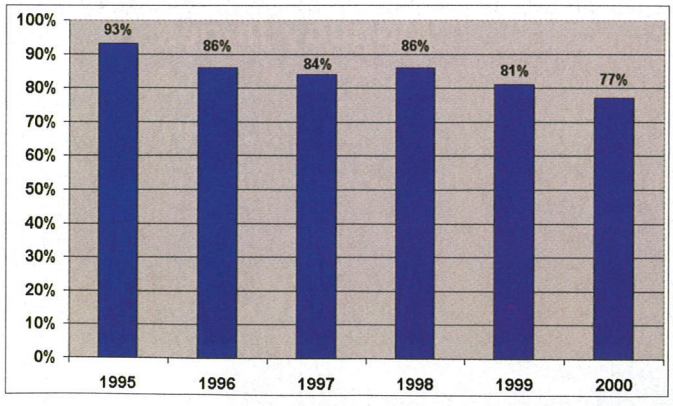

Evoluția ratei pirateriei în țara noastră.

Securitate

Sistem puternic

Fostul șef KGB însărcinat cu codificarea datelor și un fost director de la CIA au realizat un nou sistem pentru protejarea datelor de pe Internet. „Acest sistem poate schimba adresa IP dintr-o rețea într-un timp mai scurt de o secundă, ea fiind văzută doar de părți autorizate", a spus Victor Sheymov, director executiv la Invicta Networks.

R. James Woolsey, fost director CIA și actual membru în consiliul Invicta.

Finanțatorul sistemului Invicta, Variable Cyber Coordinates, este o parte a *American International Group* (AIG), cea mai mare firmă de asigurări din lume, cu un capital de 250 miliarde dolari. Ty Sagalow, Chief Operating Officer la departamentul asigurărilor pentru afaceri electronice de la AIG, a anunțat că se vor da reduceri de 10 procente pentru companiile care vor folosi Invicta. R. James Woolsey, fost director CIA între 1993-1995 și actual membru în consiliul Invicta, a descris noul instrument ca fiind „o creație absolut remarcabilă". „Încearcă să rezolve problema securității dintr-o direcție cu totul nouă" a mai completat Woolsey. „Până acum toată lumea se ascundea după «ziduri groase»." Acum, cu o tehnologie standard, securitatea se realizează prin codări, criptări de date și abia apoi prin firewall-uri. Orice rețea protejată în acest mod este absolut sigură, afirmă aceeași persoană. Sistemul Invicta folosește carduri speciale pentru legarea PC-urilor protejate spre o unitate centrală. De asemenea, sistemul dă posibilitatea clienților să-și aleagă frecvența schimbării adresei IP și să specifice ce aplicații pot fi accesate.

www.aig.com

UN DISTRIBUITOR

pe măsură, pentru produse

DE TOP

ELKOTech România este parte integrantă a grupului de firme ELKO, distribuitor cu largă răspândire în Europa Centrală şi de Est, Ţările Baltice, CIS şi Asia. Beneficiind de avantajele unui distribuitor multinaţional, ELKOTech România s-a impus deja în piaţă ca lider în distribuţia unor mărci de prestigiu.

- **procesoare**
- **hard-disk-uri**
- **plăci de bază**
- **servere**
- **active / pasive de reţea**
- **monitoare**
- **CD-ROM / CD-RW / DVD-ROM**
- **video / audio / multimedia**
- **periferice**

ELKO Tech

R O M A N I A

A member of the ELKO GROUP

Str. Doctor Felix, Nr. 101, Sector 1, Bucureşti,
Tel: +40 (1) 313 7723; 313 7724,
Fax: +40 (1) 313 7725 E-mail:sales@elko.ro

Enum

O nouă tehnologie în comunicații

Imaginați-vă că în curând, o persoană va putea fi găsită oriunde numai prin tastarea unui singur număr de telefon pe Internet. Mesajul va fi transmis oricărui punct de contact: telefon celular, e-mail, instant messenger, voice mail etc. Acest tip de cărți albe reprezintă ținta unei noi tehnologii testată de câteva companii de Internet și de telefonie.

Enum vrea să devină directorul global de contacte.

Promotorii tehnologiei, numită „Enum" – probabil o abreviere de la „electronic numbers" – spun că această viziune este un pas important către unirea Internet-ului cu sistemul de telefonie. Dar în acest stadiu, există o adevărată luptă printre diferite cercuri de interese care se zbat pentru a pune bazele unui sistem global de comunicații care să fie în avantajul lor.

„Există un potențial de sute de miloane de dolari anual", posibil pentru o singură companie, a spus David Fraley, analist la Gartner. „Orice afacere cu un potențial mare va fi contestată".

Tehnologia Enum este în mare parte creația unui inginer de la Cisco System Suedia, Patrick Faltstrom, care nu mai voia să vadă o grămadă de adrese de mail, numere de mobil, de telefoane de acasă, de la serviciu și numere de instant messenger. Dacă toate aceste puncte de comunicații ar putea fi accesate printr-un singur număr, viața ar fi mult mai ușoară, s-a gândit Falstrom.

Rezultatul acestui concept este Enum, care a fost aprobat de o comisie de la *Internet Engineering Task Force* (IETF) anul trecut. Această tehnologie va introduce numerele de telefon în același sistem de adrese pe care e folosit și siteurile Web, astfel calculatoarele de pe Internet vor înțelege „0040-1-999.99.99" la fel de bine ca și „www.level.ro". Acest sistem va permite rețelelor de telefonie și serviciilor voice-over-Internet să conlucreze mult mai ușor. „Companiile de telefonie nu vor da faliment", a spus Richard Shockey, director la NeuStar și copreședinte în comitetul care lucrează la standardul Enum. „Dar motivul pentru care există un interes așa puternic pentru această tehnologie este că în final se va integra «vocea» cu rețelele de date". În locul încărcării unei pagini Web, Enum va citi directorul asociat numărului de telefon. Directorul ar include toată informația de contact pentru o anumită persoană, de la adresa de mail până la numărul de telefon de acasă. Va exista un switchboard online care va ruta cererile spre e-mail sau spre ce dorește persoana de contact.

În noul sistem există foarte multe opțiuni: blocarea anumitor numere de telefon, redirecționarea spre e-mail, setarea unor apeluri prioritare etc. Cum există multe alte asemenea tehnologii în teste, dezvoltarea Enum este strâns legată de „lupta titanilor" pentru un loc în noul sistem. Datorită relațiilor complicate de care are nevoie Enum, întrebarea este cine va rula directoarele necesare și de asemenea cine va crea/întreține bazele de date.

www.enum.org

MB Distribution

EPSON la Castelul lui Dracula

Între 24 și 26 mai, s-a desfășurat la Castelul lui Dracula, situat în decorul superb al localității Piatra Fântânele din județul Bistrița Năsăud, întâlnirea anuală a dealerilor EPSON Industrial Systems Division.

Această ramură a concernului EPSON este în prezent lider mondial în vânzarea terminalelor, imprimantelor și accesoriilor destinate punctelor de vânzări (POS – *point of sales*) și punctelor de informare (POI – *point of informations*).

Peste 50 de parteneri importanți ai EPSON ISD au asistat la prezentarea întregii game de produse: terminale POS și POI, mecanisme de imprimare, imprimante matriceale, termice și inkjet, accesorii. Au fost premiați cei mai buni dealeri EPSON ISD, și anume IIRUC SA pentru cele mai mari vânzări de mecanisme, Montero Soft ca cel mai bun vânzător de imprimante pentru puncte de vânzare și Bit Soft pentru cele mai mari vânzări de sisteme POS.

Prezența unui POS este obligatorie în magazinele care se respectă.

În prezent, compania MB Distribution, distribuitorul autorizat al produselor EPSON în România, furnizează platforme hardware complete pentru 12 soluții fiscale omologate în domenii precum: industria hotelieră, restaurante, magazine duty-free, supermagazine, farmacii, stații de benzină și altele.

MB Distribution
Tel: 01-2305127
www.mbd.ro

Visa și Elcom

Plată electronică eficientă

Visa International CEMEA și Elcom au anunțat un parteneriat strategic pentru a oferi companiilor soluții de procurement (aprovizionare) și de plată prin Internet. Conform acestui acord, Elcom, Inc. va integra Visa Purchasing – soluția de plată Visa care răspunde tuturor cerințelor de procurement ale companiilor medii și mari – și alte servicii Visa pentru companii, în produsele sale eProcurement și eMarketplace, oferind astfel Visa ca metodă preferată de plată pentru bunuri și servicii achiziționate prin intermediul rețelei de comerț electronic Elcom în America Latină, Caraibe, Europa Centrală, Orientul Mijlociu și Africa. Sistemul, care include posibilități de compensare, ajută companiile să-și gestioneze cheltuielile totale, să elimine documentele pe hârtie și înregistrarea manuală de date, și le permite să ia decizii în cunoștință de cauză. Pentru a îndeplini acest obiectiv, soluțiile eProcurement și eMarketplace sunt simplu de instalat și au prețuri rezonabile. Ambele servicii sunt bazate pe sisteme informatice sigure, izolate. Serviciul Elcom eProcurement automatizează procesul de aprovizionare dintr-o organizație, de la acumularea de informații cu privire la un produs, până la comandă și la compensarea financiară. Aplicația are nevoie doar de un web browser pentru accesare. Serviciul eMarketplace permite cumpărătorilor să creeze o „piață virtuală" pentru furnizorii lor sau să se asocieze cu alți cumpărători pentru a forma alianțe comerciale, fără să fie nevoie să investească în infrastructură sau în administrarea curentă a sistemului. Proiectul eMarketplace permite partenerilor comerciali să-și administreze singuri sistemul. Ambele sisteme includ Visa Purchasing pentru plăți, compensări și formate de raportare a cheltuielilor.

MMD Public Relations
Tel: 094-498676
www.visa.com
www.elcom.com

BELL WOULD BE PROUD!

Voice over IP replaces classic telephony

Voice over IP – soluția pentru reducerea substanțială a costurilor pentru comunicațiile de voce oriunde în lume.

Industrial Computer Group pune la dispoziția clienților săi linia completă de echipamente pentru dezvoltarea celei mai rentabile soluții pentru comunicațiile de voce: Voice over IP.

Transferarea traficului de voce de pe rețeaua clasică de telefonie pe cea de date, înseamnă reducerea considerabilă a costurilor alocate comunicațiilor de voce.

Se realizează astfel comunicarea în timp real, oriunde în lume, la un nivel calitativ ridicat și cu costuri reduse de implementare.

Tehnologia VoIP nu limitează în nici un fel resursele de comunicație disponibile în sistem, ci ajută la integrarea și optimizarea traficului de date cu cel de voce.

Pentru informații suplimentare și pentru teste, nu ezitați să ne contactați.

❑

Industrial Computer Group: Calea Plevnei 136, București, tel.: 312 9454, fax: 312 9464

End-to-End Access Solutions

Flamingo

Un alt fel de show

În perioada 8-12 mai 2001, Flamingo Computers a organizat în premieră la World Trade Center evenimentul IT FCS, Flamingo Computer Show. Acest eveniment a avut două direcții importante de desfășurare: expoziția IT&C propriuzisă din World Trade Plaza și programul de conferințe organizat în sălile Seoul și Mexico ale World Trade Center.

La manifestare au participat, în afara staff-ului Flamingo, și cei mai importanți parteneri Flamingo din țară, printre care amintim firmele 2Net, Assist, Conseco, CSC, Nextra, Platin, Redatronic, Saratoga, Scala Romania, Still-Co, Simetrix, Torent, Trinet. Aceste firme au demonstrat în zona rezervată partenerilor Flamingo din World Trade Plaza o serie de soluții și servicii dezvoltate cu suportul Flamingo. Invitați speciali la FCS au fost reprezentanți ai celor mai importanți vendori Flamingo, care au venit personal la București pentru acest eveniment. Majoritatea vendorilor Flamingo au fost astfel reprezentați direct la FCS 2001: 3Com, AMD, ATI, Hansol, HP, Iomega, Metrologic, Microsoft, MSI, Maxtor, Sony, Teac, Tripp Lite, Yamaha etc.

De asemenea, FCS s-a bucurat și de prezența presei românești și internaționale, un invitat de onoare fiind dl. Bob Snyder, General Manager ESN, pentru prima oară în România, care a susținut cu această ocazie și un program de prezentări despre istoricul și evoluția industriei IT, sub titlul „Through the open doorway: PC distribution business in Europe". Expoziția din World Trade Plaza a avut pe perioada celor 5 zile ale evenimentului cca. 32.000 vizitatori din toate colțurile țării.

Audiența foarte largă a evenimentului s-a datorat în primul rând gamei largi de produse, tehnologii și noutăți prezentate de Flamingo la FCS, posibilității reale a vizitatorilor de a testa și utiliza direct tehnologia cea mai înaltă, ca și prețurilor foarte atractive și concursurilor cu premii, organizate de Flamingo pe perioada expoziției.

Un spectacol de clasă.

Atât pe scena din World Trade Plaza cât și în sălile Seoul și Mexico s-a desfășurat sub egida FCS și o suită de prezentări, conferințe și seminarii susținute de manageri de produs Flamingo și de invitații Flamingo din străinătate. În total, acest program complex de prezentări, cu cca. 20 titluri distincte, pe teme dintre cele mai interesante pentru industria IT actuală, a atras participarea a cca. 5000 spectatori. Dintre titlurile cele mai interesante menționăm: Iomega: solutii de back-up de la un expert; ATI Radeon: o singură interfață, facilități nelimitate!; Sony Handycam recomandă: Go Create!; Tehnologii de display: cât de plat este viitorul?; Wireless – mobilitate extremă; Logitech – Vibrații – tehnologie Force Feedback; Platinum 5.1 – cinema la tine acasă etc.

Flamingo Computers
Tel: 01-2225041
www.flamingo.ro

Softwin

Și în Spania

Softwin a anunțat încheierea unui parteneriat strategic cu firma Constelacion Negocial privind distribuția exclusivă a soluțiilor de securitate AVX pe piețele din Spania, Portugalia. Înregistrând o creștere a pieței IT de peste 15% în anul 2000, Spania este în prezent cea mai dinamică piață IT din Europa, fiind și una dintre cele mai avansate țări europene din punct de vedere tehnologic. Cu importuri de peste 3.316 milioane de Euro în sectorul IT, Spania ocupă în prezent locul 6 în rândul țărilor de pe continentul nostru.

SOFTWIN va furniza pe piața spaniolă tehnologie și servicii pentru protecția datelor, urmând ca firma Constelacion Negocial să construiască strategia de marketing, să găsească și canalele de distribuție și să ofere suportul localizat pe piețele hispanice. Cele două companii își propun construcția împreună a strategiei de marketing și susținerea piețelor atacate prin portaluri de securitate, localizate în limbile respective. Un prim pas, portalul avx.ro va fi lansat pe piața spaniolă în data de 01.06.2001, fiind adaptat la cultura, problemele specifice și mediul antivirus concurențial din Spania. Adresa noului portal va fi www.avx-es.com. Lansarea soluțiilor AVX pe piața spaniolă a avut loc cu ocazia târgului internațional BIT, desfășurat în Barcelona, în perioada 15 – 19 mai.

Softwin
Tel: 01-2330780
www.avx-es.com

Motorola

Starurile își lasă amprenta la Cannes

Într-un efort susținut pentru strângerea de fonduri în cadrul inițiativei „A Diamond Is Forever Cinema Against AIDS" din Cannes, Franța, Motorola a donat o serie de telefoane mobile ce purtau autograful unor celebrități de marcă din lumea filmului. Telefoanele vor fi scoase la licitație, iar câștigurile de pe urma vânzarii lor vor fi gestionate de fundația amfAR (*American Foundation for AIDS Research*).

Printre partenerii companiei Motorola în acest demers s-au aflat actori de vârf de la Hollywood: Johnny Depp, Richard Gere, Hugh Grant, Tom Hanks, Uma Thurman, Sigourney Weaver și Elizabeth Taylor (Președinte al Evenimentului „Cinematograful Împotriva SIDA"). Aceștia au acordat autografe gravate manual pe noile telefoane mobile Motorola din seria V60C. Aceste obiecte unice de colecție au fost oferite pentru cumpărare în cadrul unei licitații publice ce s-a desfășurat pe Internet. Fundația Americană pentru cercetarea SIDA (amfAR) este cea mai importantă organizație non-profit din SUA dedicată susținerii cercetărilor despre SIDA, prevenirii SIDA, educării cu privire la tratamentul SIDA și promovării unor politici corecte față de problema acestei boli. Din anul 1985, amfAR a investit aproape 175 de milioane de dolari pentru susținerea programelor sale și a oferit burse și subvenții unui număr de peste 1850 de echipe de cercetare din întreaga lume.

Un telefon mobil cu autograful eroului principal din „Saving Private Ryan"? De ce nu!

Motorola Communications
Tel: 01-3104255
www.motorola.com

AMP NETCONNECT tyco Electronics

Cablari Structurate

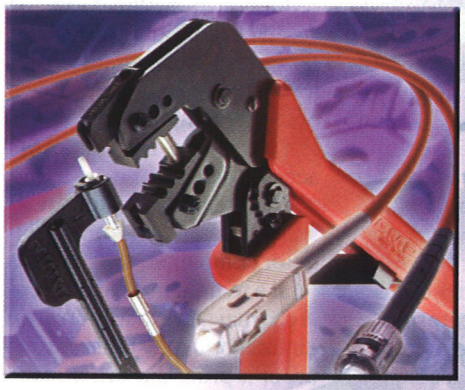

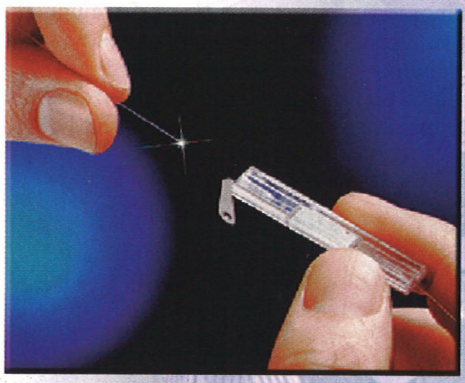

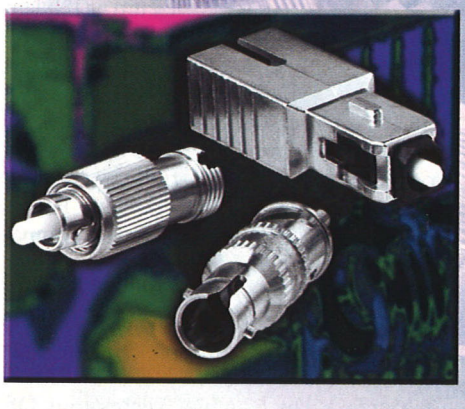

NETCONNECT Open Cabling Systems · AMP 25 yrs · Warranty Programme

- Cat. 5 Enhanced
- Cat. 6
- Fibra optica

Authorised Netconnect Network Installers

Bucuresti: TeleElectron (01) 430 33 90
Dotel (01) 322 34 96
Ari Services (01) 250 73 99
Iasi: Romus T&D (032) 210 492
Eurotel (032) 216 996
Cluj Napoca: NetSoft Systems (064) 193 447
X-net Computers (064) 196 670
Timisoara: Saratoga (056) 199 780
LASTING (056) 201 278
Brasov: easyLink (068) 425 096
Galati: Romlotus (036) 474 000
Pitesti: Tehnoinvest Grup (048) 215 683
Sibiu: Das Plus (069) 222 645
Alba Iulia: SEA (058) 833 064
Miercurea Ciuc: Nextra (066) 171 200

AMP Netconnect Master Distributor

GENESYS
IT Solutions - IT Infrastructures

Tel: (01) 242 05 42, Fax: (01) 242 05 43
E-mail: sales@genesys.ro
www.genesys.ro

Internet

Jumătate de miliard de utilizatori

Conform unui studiu efectuat de German Society for Online Research (DGOF), 600 de milioane de oameni vor avea aces la Internet până la sfârşitul acestui an. De asemenea, la un simpozion care a avut loc în Germania, un reprezentat al DGOF a subliniat existenţa unui mare dezechilibru între naţiunile puternic industrializate şi cele în curs de dezvoltare. În timp ce în ţările din lumea a treia accesul la Internet este un lux, numărul de utilizatori din ţările dezvoltate cum ar fi Germania sau SUA a depăşit 50 de procente. În Asia, potrivit studiului efectuat de US Market Research Institute, numărul de utilizatori Internet creşte mai rapid ca niciodată. Fără a pune la socoteală Japonia, aproximativ 240 de milioane de asiatici vor avea acces la Internet în următorii patru ani. Asta înseamnă că până în 2005 vor fi mai mulţi utilizatori Internet în Asia decât în SUA. Cu toate astea, ei reprezintă doar 9 procente din populaţia Asiei, în comparaţie cu cele 76 de procente ale populaţiei SUA ce va accesa Internet-ul în 2005. În acelaşi an, China, Coreea şi India vor prelua conducerea în ce priveşte număr de utilizatori Internet, ele acumulând un total de 72 de procente din totalul utilizatorilor mondiali ai reţelei.

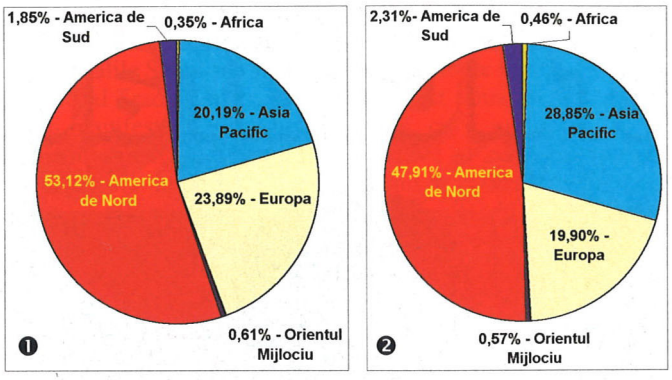

Numărul tinerilor sub 18 ani care folosesc Internetul, din punct de vedere al repartizării geografice, în 2001 (❶) şi în 2005 (❷). Sursa: Computer Economics eSite.

www.gor.de

Australia

Legi dure împotriva infracţiunii online

Guvernul australian plănuieşte să impună o serie de legi dure împotriva infracţiunilor săvârşite prin Internet. Primul pas va fi făcut de o ordonanţă care va fi în curând înaintată spre aprobare Parlamentului, prin care pedeapsa maximă pentru astfel de tipuri de infracţiuni va fi ridicată la cel puţin 10 ani de detenţie.

Ministrul justiţiei din ţara de la antipozi a declarat că legea va ţinti în special hackerii şi producătorii de viruşi şi va stabili noi pedepse pentru împrăştierea viruşilor sau fraudă electronică. Autorităţile vor fi investite cu puteri suplimentare pentru a accesa computerele cetăţenilor în timpul investigării anumitor infracţiuni. Printre alte infracţiuni menţionate în noua lege se regăseşte şi posesia de programe şi tehnologie, destinate pătrunderii pe alte sisteme, infracţiune pedepsită cu trei ani de închisoare.

http://law.gov.au/publications/Model_Criminal_Code/index.htm

Seminar ElkoTech

Western Digital îşi revine

După o perioadă dificilă, Western Digital dă semne de revigorare. Aceasta a fost ideea principală a seminarului organizat de către ElkoTech în ziua de 11 mai 2001, seminar care l-a avut drept invitat pe David M. Stanford, Sales Manager pentru Europa de Est şi de Sud la WD.

Pe parcursul prezentării, domnia sa a expus principalele măsuri luate în cadrul companiei în vederea revigorării şi recâştigării poziţiei de piaţă pe care producătorul de harddisk-uri a avut-o în trecut. Acestea au inclus alcătuirea unei noi echipe manageriale (din care fac parte şi ingineri), o nouă strategie de piaţă prin care s-a urmărit modularizarea activităţii şi implicit o mai mare flexibilitate (compania este împărţită acum în 5 divizii din care cea de harddisk-uri de desktop – Personal Storage – este cea mai importantă), un sediu nou şi în sfârşit, o nouă strategie de producţie prin care fiabilitatea şi siguranţa datelor utilizatorilor este pusă în prim plan (chiar dacă preţul la end user este mai mare din această cauză).

Rezultatele au început să apară deoarece, conform oficialilor companiei, Western Digital a avut în perioada recentă cea mai mare rată de creştere dintre fabricanţii de harddriveuri şi a prins din urmă restul producătorilor în ceea ce priveşte rata de profit, ajungând la 12,5%, atât cât este media în industria de profil.

ElkoTech România
Tel: 01-3137723

Transmeta

Licenţe de tehnologie de la AMD

Transmeta va importa tehnologie de la AMD pentru viitoarele cipuri Crusoe. Cei doi producători de procesoare vor anunţa un pact de licenţiere pentru ca Transmeta să folosească tehnologiile AMD x86-64 şi HyperTransport.

HyperTransport este o magistrală care înlocuieşte busul PCI, prin care se face schimb de date între procesor şi alte părţi din sistem, printr-un canal de date mai rapid. HyperTransport va fi folosit de cele două companii, de Sun Microsystems, Cisco Systems şi de producătorii de plăci grafice. De asemenea, Microsoft evaluează noua tehnologie. Dar mai importantă este licenţa tehnologiei x86-64. Pe baza acesteia, AMD doreşte să scoată pe piaţă, anul viitor, un cip numit Clawhammer, care va procesa datele pe 64 de biţi. Saltul de la 32 la 64 de biţi va aduce cipurile AMD în avantaj datorită memoriei fizice mult mai mari. Această tehnologie va îmbunătăţi aplicaţiile orientate pe servere cum ar fi bazele de date sau aplicaţiile tehnice ca proiectarea asistată de calculator. AMD a afirmat că extinderea procesoarelor x86 de pe 32 pe 64 de biţi ar putea afecta compatibilitatea cu aplicaţiile pe 32 de biţi. Pentru Transmeta, păstrarea compatibilităţii este foarte importantă. „M-am gândit foarte mult la acest lucru şi cred că foarte multă lume e preocupată de acest aspect" a spus David Ditzel, Chief Technology Officer la Transmeta. Intel, pe de altă parte, a ales o cale diferită pentru procesarea pe 64 de biţi.Cipul său Itanium oferă o adresare pe 64 biţi, dar foloseşte o cu totul altă arhitectură, care cere actualizarea sistemului de operare şi a aplicaţiilor pentru a funcţiona la capacitate maximă. Deşi timpul când se vor folosi aceste procesoare pare foarte îndepărtat, AMD şi Transmeta prevăd un viitor foarte promiţător pentru tehnologia lor.

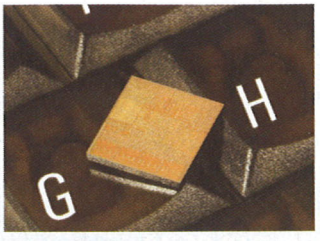

Micul Crusoe va avea un urmaş pe 64 de biţi.

www.transmeta.com
www.amd.com

LASTING System - PARTENERUL în care poți avea INCREDERE !

Computers and Electronics Romanian Fair ■ 2001

Vă aşteptăm la standul 5048-5050 hala 15!

offer 2

intel inside

pentium III

Secolul XXI, secolul vitezei. Era informației. Pentru a avea o afacere de succes ai nevoie de o infrastructură IT de calitate, sigură şi stabilă. Ai nevoie de ultimele informații zi de zi, informații actuale. Trebuie ca datele tale să fie într-un loc sigur. Sisteme de calcul Fujitsu Siemens Computers de la **LASTING System**. Calitate şi profesionalism.

www.lasting.ro

The Intel Inside Logo and Pentium are registered trademarks and Celeron is a trademark of Intel Corporation.

System SCENIC T
T815E –E16 INT
Case Micro-Tower
Intel® Pentium® III Processor 866MHz
Cache 256 KB/ECC
System board D1188
Chipset Intel® 815
Memory 64 MB (SDRAM)
Graphics On chip(Intel® 815)
Floppy 1,44 MB
Harddisk 20 GB (ATA 66)
CD-ROM 48x
Audio On board
LAN Accton 10/100 WOL
Mouse Wheel-Mouse
Operating system&Software
Windows 98 SEWord 2000
Works 2000

925 EURO

System SCENIC T
T815-E24 INT
Case Micro-Tower
Intel® Celeron™ Processor 667 MHz
Cache 128 KB/ECC
Systemboard D1188
Chipset Intel® 815
Memory 64 MB (SDRAM)
Graphics On chip Intel® 815
Floppy 1,44 MB
Harddisk 20 GB (ATA 66)
CD-ROM 48x
Audio On board
Mouse Wheel-Mouse
Operating system & Software
Windows 98 SE Word 2000
Works 2000

712 EURO

1025 EURO

System SCENIC T
Case Micro-Tower
T815E-E7 INT
Intel® Pentium® III Processor 933
Cache 256KB/ECC
System board D1214
Chipset Intel® 815E
Memory 128 MB CL2 (SDRAM)
Graphics On chip(Intel® 815E)
Floppy 1,44 MB
Harddisk 20 GB (ATA 100)
CD-ROM 48x
Audio On board
LAN INTEL 10/100 (WOL)
Mouse Wheel-Mouse
Operating system&Software
Windows NT/2000Word2000
Works2000

1036 EURO

System SCALEO
Cabinet ATX SCALEO
Intel® Pentium® III Processor 850/100
Mainboard mATX for PIII, sound, AMR
Memory 64 MB SDRAM
Harddisk 20 GB
CD-ROM 48x
Floppy Disk 3,5 "
Graphics 32MB ATI Xpert 2000 Pro
Sound AC97 on chip
Modem 56 K Modem
Keyboard Standard
Mouse Wheel
Extras Active Speaker
Operating System MS Windows Me
Applications Works Suite 2000 + Game

Preturile nu contin TVA. Oferta valabila in limita stocului disponibil.

FUJITSU COMPUTERS SIEMENS

LASTING System

Bucuresti bd. Dimitrie Pompei nr.8, et.5, sector 2, tel/fax: 01-2425345, 2425026
Timisoara str. Miron Costin nr.2, tel/fax: 056-201278, 201279

LASTING

Upgrade your visions.

Dintr-o mulțime de componente de marcă și posibilități de configurare poți alege acea combinație care face din sistemul tău TARGA ceva special, și anume calculatorul construit individual pentru tine. Individualitatea înseamnă însă la TARGA mult mai multe: ai la dispoziție o serie de sisteme mobile din care să alegi în funcție de propriile cerințe. În plus vine și o gamă largă de monitoare: de la cel cu cristale lichide până la cel de 21". Consiliere competentă, service prompt și garanție cuprinzătoare inclusiv.

BACAU: ALL SOFT 034-181607; MEDIA SISTEM 034-170281; **BAIA MARE:** ARHIMEDES 062-217198; **BOTOSANI:** SIERRA COMPUTERS 031-510404; **BRAD:** INTERLOG COM 054-655013; **BRAIL** PANCRONEX 039-618376; **BRASOV:** SISTEM 068-330134; **BUCURESTI:** CMD SERVICE 01-3146669; **CONSTANTA:** PROBIT 041-619520; SILVA UNIC 041-518156; **CRAIOVA:** 3I AT 051-41141 NETIX 051-413467; **DEVA:** MULTISISTEM 054-217190; **FAGARAS:** HORADO INTERNATIONAL 094-307827; **FOCSANI:** EST COMPUTER 037-217655; INFOSTAR 037-233530; **GALATI:** ZEEDO 036-481000; **HUNEDOARA:** EISENMARKT 054-712998; **IASI:** AVICENA COMPUTERS 032-217611; ROMUS TRADING & DEVELOPMENT 032-210492; **LUGOJ:** SYSBETACOM SERVICE 056-35125 **ORADEA:** EUROBILD TRADE 059-479014; KEYSYS GRAPHICS 059-419805; **PETROSANI:** DIGITAL ELECTRONIC 054-544224; **PIATRA NEAMT:** CIEL CONSULT 033-222121; **PITESTI:** ZAPA IN PROIECT 048-219853; **RADAUTI:** ACCEPT SOFTWARE 030-564509; **RESITA:** DOCUTEH 051-222221; **SATU MARE:** ESCAPE CENTER 092-219940; **SIBIU:** COMPARD 069-211881; **SOVATA:** D COMMUNICATION 065-577785; **SUCEAVA:** SIERRA COMPUTERS 030-522419; **TG. JIU:** DL. PROSPERO 053-215140; **TG. MURES:** ELECTRO ORIZONT 065-168807; **TG. SECUIESC:** ENTER 06 362199; **TIMISOARA:** NEURONIC TRADE 056-201024; **TURNU SEVERIN:** COMPUTER SERVICE 052-319319.

TARGA®
Unic ca si tine.

TARGA și TARGA Logo sunt mărci înregistrate ale Actebis International Distribution.

LASTING

LASTING și LASTING Logo sunt mărci înregistrate ale LASTING Sys

LASTING System - PARTENERUL în care poți avea ÎNCREDERE

Timişoara, str.Miron Costin nr.2, tel/fax: 056-201278; 201279. Bucureşti, bd.Dimitrie Pompei nr.8, tel:01-2425345, fax:01-2425026. sales@lasting.ro www.lasting.

Compaq

Servere pe 64 biți

Pe 29 mai, Compaq anunță programul Trailblazer, de accelerare a adoptării procesoarelor pe 64 de biți Intel Itanium și al noilor servere ProLiant pe 64 biți, dotate cu aceste procesoare și rulând sistemele de operare Microsoft 64 bit Windows Advanced Server Limited Edition sau Linux.

Compaq va furniza în cel de-al treilea trimestru din 2001 primele sale servere ProLiant pe 64 de biți, cu până la patru procesoare Intel Itanium la 733 sau 800 MHz. Noile modele ProLiant se vor distinge de cele ale concurenței prin includerea celor mai avansate instrumente de management, dispozitive mecanice, termice și de distribuție a energiei electrice.

Serverele ProLiant Blazer vor dispune de până la 64 GB memorie RAM ECC și de cunoscutele facilități Compaq, precum înalta disponibilitate și performanțe ridicate. Compaq lucrează împreună cu Microsoft la dezvoltarea infrastructurii software necesare acestor servere. Pe lângă Windows-ul pe 64 de biți, aceste sisteme de calcul vor putea folosi și Linux.

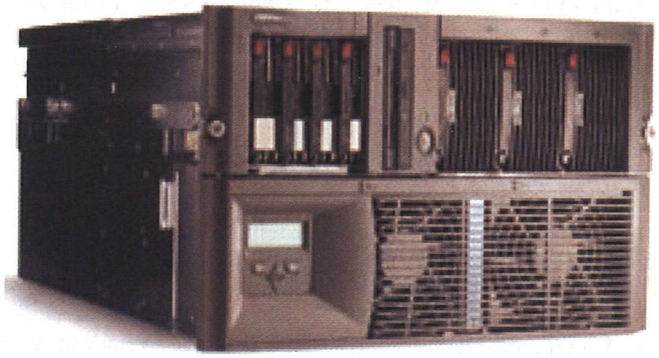

Serverul pe 64 biți ProLiant Blazer, montabil într-un rack, poate fi utilizat pentru baze de date mari sau aplicații tehnice cu necesar ridicat de putere de calcul.

Compaq România
Tel: 01-22223224
www.compaq.ro

Acer

Pagubele incendiului

Pe 12 mai, centrul Eastern Science Park din Hsichih, Taiwan a fost cuprins de flăcări. Din cele patru clădiri ale complexului ESP, trei au fost afectate. Grupul Acer are cartierul general în ESP, dar în singura clădire care nu a fost atacată de incendiu. Totuși, subsidiarele sale AOpen, HiTrust, Servex, Pivotal and Apacer se aflau în zona sinistrată, și astfel au suferit pagube. După ce s-a efectuat inspecția post-incendiu, s-a determinat că pierderile financiare suportate de către Acer Group nu sunt atât de mari cum s-a estimat inițial. Specific, companiile AOpen (producător de motherboard-uri, device-uri optice și produse multimedia, și Apacer (producător de module de memorie), au raportat pierderi mai mici decât cele anticipate, pagubele din cauza acestui incendiu ridicându-se la 100 milioane dolari taiwanezi (NT$), adică circa 3 milioane USD, față de estimarea originală de 130 milioane NT$ (4 milioane USD). Aceasta după ce s-au încasat banii din asigurări, focul cauzând daune totale grupului Acer în valoare de circa 15 milioane de dolari SUA, mare parte prin afectarea clădirii, iar restul prin distrugerea echipamentelor din birouri.

Reducerea pierderilor este atribuită în mare măsură unui „firewall" (literal) care a împiedicat efectiv împrăștierea scânteilor și deci a incendiului. Birouri complet echipate pentru toate companiile afectate din Acer Group au fost înființate deja la sediul central din Taipei al grupului. Activitatea Acer este acum normală.

www.acer.com

GSM

Record de utilizatori

Numărul utilizatorilor a atins cifra de jumătate de miliard conform organizaților de cercetare de piață. Comentând asupra acestui lucru, Scott Fox, Președintele Asociației GSM, corpul reprezentativ pentru operatori a declarat „GSM este cea mai reușită platformă mobilă din toate timpurile și, datorită posibilităților sale de roaming global și structurii deschise, este platforma optimă pentru construirea viitoarelor strategii mobile". Practic, unul din 12 locuitori ai planetei are un telefon mobil GSM.

www.gsmworld.com

IBM

Sisteme de stocare a datelor

Miercuri, 30 mai 2001, la World Trade Center București, a avut loc roadshow-ul „IBM Storage Forum 2001", ocazie cu care specialiștii IBM au prezentat ultimele noutăți în domeniul sistemelor de stocare a datelor și soluțiile oferite de IBM. Ediția de anul trecut a acestui roadshow a fost un real succes, însumând un număr de peste 5.000 de participanți în cele 31 de țări în care s-a derulat.

Compania IBM este recunoscută ca fiind un partener preferat în alegerea soluțiilor de stocare atât de către companiile mari, cât și de către cele mici și mijlocii. Domeniul de stocare a datelor este cel mai dinamic din domeniul tehnologiei informatiei și contribuie decisiv la implementarea cu succes a unor soluții complexe: Business Intelligence, Client Relationship Management, Enterprise Application Solutions, e-infrastructure.

Eficiență la prețuri minime

Astăzi, organizațiile sunt preocupate să-și îmbunătățească în continuu eficiența operațiilor pe care le efectuează, nivelul serviciilor oferite și, evident, să obțină avantaje competitive prin integrarea tuturor informațiilor vehiculate. Aceasta conduce la o creștere exponențială a datelor organizațiilor și a costurilor asociate cu cerințele de creștere a capacității de stocare. În contextul problemelor care se ridică, IBM oferă soluții de stocare complete. IBM reduce costul per megabyte în timp ce continuă să livreze sisteme disc și bandă de cea mai înaltă calitate; crește gradul de utilizare și disponibilitate a datelor prin orientarea industriei spre soluții de stocare în rețea pe platforme deschise.

Compania IBM construiește instrumente de gestiune a datelor de cel mai înalt nivel care funcționează pe orice infrastructură, reducând cerințele de pregătire specializată în acest sens și permițând gestiunea mediilor de stocare din perspectiva proceselor de afaceri; oferă servicii de outsourcing îmbunătățite: IBM Managed Storage Services și Storage-On-Demand. La roadshow-ul „Storage Forum 2001" specialiștii IBM au prezentat, pe lângă ultimele noutăți în domeniul echipamentelor de stocare a datelor, și studii de caz reale și mărturii ale clienților care beneficiază de aceste soluții de stocare.

IBM Versatile Storage Server – se poate conecta la un cluster de servere UNIX, AS/400 sau Windows NT.

IBM România
Tel: 01-2241544
www.ibm.com

Seminar VIA

Noile procesoare sunt reci

Ziua de 11 mai 2001 a prilejuit lansarea oficială în România a noului procesor C3 de la VIA, în prezența domnului Michal Lisiecki, Marketing Specialist la VIA Technologies. Acest eveniment a avut loc la World Trade Center Bucureşti şi a fost organizat de partenerii VIA în România, KTech şi ICG.

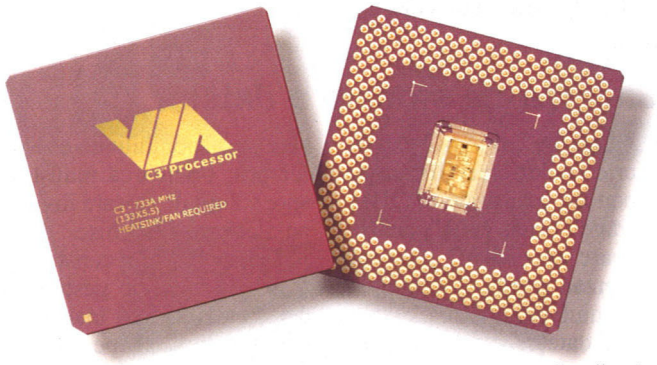

Procesorul C3 promite o funcționare la temperaturi scăzute.

În afara expunerii strategiei generale a companiei taiwaneze, strategie care prevede în principal capacitatea de a oferi pieței o întragă platformă low-cost uşor integrabilă în Internet, domnia sa a făcut, bineînțeles, referire şi la procesorul C3, de altfel vedeta prezentării.

C3 este fabricat de către TSMC (după cum se ştie, VIA nu deține facilități proprii de producție) în tehnologie de 0,15 microni, având o dimensiune destul de redusă (52 mm²). Unul dintre aspectele cele mai importante îl constituie puterea consumată şi cantitatea de căldură disipată, producătorul afirmând că este posibilă funcționarea chiar şi cu un simplu radiator. În condițiile în care şi restul componentelor sunt alese corespunzător, acest fapt oferă posibilitatea construirii unor PC-uri silențioase (mai puțină căldură înseamnă mai puține ventilatoare, deci, implicit, mai puțin zgomot).

Spre deosebire de predecesorul său (Cyrix III), care nu avea nici un fel de cache L2, C3 integrează pe lângă cei 128 KB L1 şi 64 KB cache L2, asemeni Duron-ului de la AMD.

Conform oficialilor companiei, în toamnă este prevăzut un upgrade al lui C3 (care acum are viteze începând cu 733 MHz), numele de cod al viitorului procesor fiind Ezra. În fapt, va fi vorba de acelaşi nucleu cu deosebirea că el va fi implementat în tehnologie de 0,13 microni.

KTech Electronics,
ICG
Tel: 01-2222036
respectiv 01-2217343
www.via.com.tw

ASBIS

Canyon: un nou brand în România

ASBIS, unul dintre cei mai cunoscuți distribuitori de componente din Europa, a început distribuirea în toate regiunile sale a plăcilor de bază Canyon. Produsele Canyon se adresează mai ales producătorilor de sisteme mici şi mijlocii, precum şi reseller-ilor. Plăcile de bază Canyon sunt produse în Taiwan, dispun de certificarea ISO-9001 şi de o perioadă de garanție de 2 ani. Ele se bazează pe chipset-uri produse de Intel şi VIA Technologies şi sunt pentru Socket A şi Socket 370.

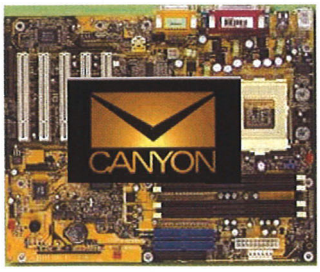

Un nou nume pe piața plăcilor de bază din țara noastră.

www.canyontech.com
www.asbis.ro

Microsoft - AOL

Pact între giganți

America Online şi Microsoft au ajuns la un numitor comun. Clientul AOL 6.0 va fi inclus în pachetul Windows XP, au spus surse apropiate de cele două companii.

În contract se spune că Microsoft va primi AOL 6.0, numit şi Steppenwolf, pentru Windows XP până la mijlocul lunii iulie. Deja au şi fost trimişi câțiva dezvoltatori în campusul Redmond pentru a integra programul în pachetul Windows XP. Acest lucru a fost necesar pentru a fi siguri de compatibilitatea celor două programe şi pentru a nu se amâna lansarea Windows XP din 25 octombrie.

Una dintre problemele cu care se confruntă AOL este aceea că pachetul de limba engleză a clientului de XP cere aproape 84 MB, şi încă 42 MB dacă este adăugat şi serviciul online Compuserve. Se pare că Microsoft a informat AOL că nu mai sunt decât 70 MB liberi pentru CD-ul de XP. AOL consideră că ar trebui un singur installer, care ar detecta şi instala specificațiile țării respective, astfel ar exista un singur program de instalare pentru mai multe țări. De asemenea, se caută aplicații la care s-ar putea renunța. Steppenwolf nu va conține Komodo, un nou program de la AOL, aflat în teste, care este proiectat ca să poată fi folosit şi de alte browsere. AOL şi Microsoft discută şi despre o eventuală includere a Windows Media Player-ului, dar un act, în acest sens, nu se va semna decât când va expira contractul AOL cu RealNetworks cu privire la RealPlayer.

www.microsoft.com
www.aol.com

ICG's Partner Event

ICG îşi extinde portofoliul de produse

Beneficiind de prezența a aproape 200 de participanți, în ziua de 9 mai 2001 a avut loc la Hotelul Crowne Plaza din Bucureşti ICG's Partners Event. Evenimentul a demarat cu prezentarea domnului Adrian Furnică, Director General ICG, care printre altele a subliniat trendul ascendent capătat de companie în a doua jumătate a anului 2000, an în care numărul partenerilor stabili ai ICG a ajuns 422. Tot cu această ocazie, domnia sa a anunțat noi parteneriate încheiate de către distribuitorul român de tehnică de calcul cu Elsa AG, EagleTec, Innovision şi LG.

Au urmat apoi o serie de expuneri ale unor invitați de marcă printre care s-au numărat domnul Thomas Aufenanger din partea TEAC, domnul Gerrit Mohr din partea Elsa AG; de asemenea persoane din staff-ul ICG au prezentat o parte din produsele mai noi şi mai importante din oferta firmei.

Domnul Thomas Afenanger prezentând strategia de piață a companiei TEAC: calitatea este în prim plan.

ICG
Tel: 01-2217343
www.icg.com.ro

Hewlett Packard

Management integrat al serviciilor

În data de 10 mai, la Bucureşti în sala Millenium Hall din complexul IBC Modern, a avut loc o conferinţă de presă organizată de către Hewlett Packard România. Tema centrală a evenimentului a fost suita de aplicaţii software destinate zonei e-business, furnizată de către compania HP. Partea de introducere a aparţinut d-lor Ferdinand Seewald din cadrul HP Austria şi Radu Enache, manager HP România. Un tablou generic care cuprinde soluţiile software oferite de către Hewlett Packard a fost prezentat de dl. Alexandru Bruckner (HP România). Tot dl. Bruckner a realizat şi prezentarea soluţiei de management integrat al serviciilor, OpenView. După pauză a fost atinsă o temă de actualitate, şi anume securitatea serviciilor realizate prin Internet, de către dl. Lubomir Piperov, HP ECE. În ultima parte a conferinţei au fost prezentate elementele cheie ale aplicaţiilor de securitate furnizate de către HP, precum şi conceptul de QOS (*Quality of Service*). În final, domnul Markus Fischer, HP Austria, a sistematizat modalităţile de monitorizare şi management al serviciilor care se bazează pe Internet, care stau în oferta de aplicaţii software a companiei HP.

Staff-ul HP ce a susţinut prezentarea conferinţelor.

Hewlett Packard România
Tel: 01-2053300
www.hp.com

Calculatoare cu Itanium

Data de 31 mai a marcat un eveniment deosebit: HP a lansat primele sale calculatoare comerciale care folosesc procesorul Intel Itanium (arhitectură EPIC pe 64 de biţi), CPU la a cărui dezvoltare Intel a colaborat cu HP. În cadrul unei conferinţe desfăşurate la Club Polo în Bucureşti, d-nii Radu Enache, General Manager HP România, şi Sorin Iusco, Sales Development Manager, au prezentat noile servere şi staţii de lucru HP, precum şi noua strategie HP Server, prin care compania americană va utiliza un singur nume pentru întregul său portofoliu de servere, de la produsele entry-level cu procesoare IA-32 până la sistemele high-end Superdome, cu arhitectură PA-RISC. Marca utilizată va fi „HP Server". HP speră ca noua strategie, împreună cu sistemele bazate pe Itanium, să ridice compania pe primul loc în Europa şi în România, ca furnizor de servere. Primele sisteme HP bazate pe Itanium sunt staţiile de lucru i2000 (cu până la 2 procesoare) şi serverele rx4610 (până la 4 procesoare), rx9610 – singurul server disponibil actual cu 16 CPU-uri EPIC.

Un alt avantaj al faptului că HP a contribuit la crearea procesorului Intel pe 64 de biţi este că toate aplicaţiile HP-UX care există la ora actuală pe platforma PA-RISC pot rula fără recompilare pe sistemele Itanium.

HP România
Tel: 01-2053339
www.hp.com.ro

Softwin

Cărțile viitorului

Softwin a participat la târgul de carte BOOKAREST 2001 cu o soluție interesantă. La standul Softwin vizitatorii au putut vedea dispozitive portabile de lectură și cărți electronice. După ce s-a lansat pe piața americană, realizând proiecte de „cărți electronice" pentru mari edituri care doresc să-și convertească și să-și distribuie cărțile pe dispozitive speciale de lectură (e-Book device), Softwin a lansat în premieră pentru România cărțile electronice. Acestea, vizualizate pe dispozitivele speciale de lectură, au la baza formatul specific *OpenEBook* (OEB), derivat din XML (*eXtensible Markup Language*).

Compania vizează în special cartea academică și profesională, specificul acestor publicații fiind conținutul complex cu multiple imagini, tabele, grafice, liste. Pe baza acestor tehnologii, Softwin a dezvoltat un lanț complet de producție care vine să rezolve problemele întâmpinate de edituri și de autorii dornici de a se face cunoscuți pe Internet. Soluția informatică dezvoltată de Softwin poate transpune orice tip de document (cărți, enciclopedii, manuale școlare, dicționare, ziare, reviste sau o imensă bază de documentație) în format electronic, respectând în totalitate aspectul inițial al textelor complexe.

Un concurent pentru cărți: eBook, cărțile electronice.

Avantajele tehnologiei create de Softwin sunt portabilitatea: mii de pagini (sute de carți) pot fi astfel transportate în orice colț al lumii; economie de spațiu: adevărată bibliotecă la purtator, un volum imens de documente (sute de cărți și orice fel de alte documente putând fi stocate și accesate instantaneu); accesibilitate, cărțile electronice permit accesul simultan al mai multor utilizatori la același conținut și facilitează schimbul și transmiterea documentelor în rețea; flexibilitate: modul în care informația este stocată, distribuită sau primită, utilizată, prezentată, detaliată, aduce un plus de valoare documentelor convertite în această formă și există posibilitatea de actualizare permanentă a conținutului.

Softwin
Tel: 01- 2330780
www.softwin.ro

Nokia

Site pentru comunitatea open-source

Producătorul de telefoane mobile Nokia pune accent tot mai mare pe software-ul open-source. De curând, compania a lansat un site dedicat dezvoltatorilor de software open-source, numit Ostdev.net.

Site-ul este dedicat sprijinirii acestor dezvoltatori și este privit și ca o modalitate de promovare a dezvoltării OST (*open standards terminal*), care reprezintă o platformă pentru aplicațiile de home-entertainment bazate pe tehnologii open-source ca Linux, Xfree 86 și Mozilla. Ostdev.net va servi ca home page pentru dezvoltatorii OST și va găzdui, pe lângă documentație codului-sursă și aplicații OST, și proiectele realizate de diverși dezvoltatori.

Pentru divertismentul digital.

www.ostdev.net

VIA

Plăci de bază pentru Tualatin

VIA Technologies a dat publicității un comunicat prin care anunță producerea unor noi chipset-uri Socket 370 care vor rula cu procesorul Pentium III „Tualatin".

VIA Apollo Pro266T, cum este numit setul de cipuri, oferă sloturi atât pentru memoria DDR cât și pentru cea SDRAM, având și suport pentru rulare în mod dual procesor, pentru servere și workstation-uri. Tualatin este P III-ul pe 0,13 microni, cu conexiuni din cupru. El se introduce în Socket 370, dar nu poate fi folosit în plăcile de bază actuale, în primul rând pentru că necesită o tensiune de alimentare de 1,2 V, față de 1,5 V la P III-urile actuale (Coppermine) și în al doilea rând datorită unor modificări la bus.

VIA a mai anunțat și alte câteva chipset-uri. Apollo Pro133T este realizat pe bazele primului produs cu suport PC133, VIA Apollo 133A. Cercul este închis de VIA Apollo PLE133T și ProSavage PL133T, plăci ultra-integrate, făcute pentru segmentul Value PC. Companiile OEM (*Original Equipment Manufacturers*) și integratorii de sisteme au libertate mare de mișcare în configurarea plăcilor, toate acestea fiind compatibile cu toată gama procesoarelor Intel Pentium III, Intel Celeron și VIA C3.

www.via.com.tw

Microsoft

Lansare Office XP

Pe data de 31 mai, la hotelul Crowne Plaza din București, Microsoft a anunțat disponibilitatea Office XP, versiunea 2002 a celei mai cunoscute suite de aplicații de birou. Evenimentul a avut loc simultan cu lansarea în SUA, la New York, a aceluiași program, de către Bill Gates.

La București, d-nii Silviu Hotăran, General Manager Microsoft România, și Ionuț Lopătan, Technical Manager, au demonstrat noile caracteristici inovative din Office XP cum ar fi: smart taguri, SharePoint Team Services și integrarea XML.

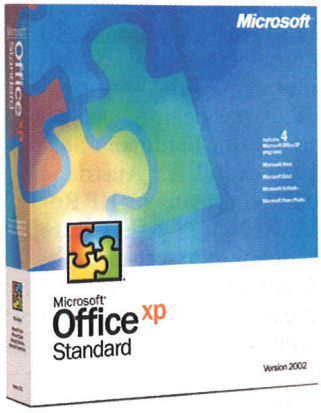

Office XP, a cincea versiune de Office în 10 ani.

A fost prezent la lansare și domnul Zonel Vasiliu, Director Exploatare, Mentenanță, Informatică și Telecomunicații al companiei Electrica București. El a vorbit despre parteneriatul Electrica cu Microsoft, concretizat în realizarea unui intranet pentru Electrica. Astfel, firma de distribuție a energiei electrice a achiziționat 2000 de licențe client pentru serviciile Back-Office, precum și licențe pentru Office 2000 și XP și Windows 2000. Dl. Vasiliu a spus că Microsoft și Electrica au o sarcină comună, și anume aceea de a educa utilizatorii că trebuie să plătească pentru ceea ce consumă.

Mai multe detalii despre Office XP găsiți în articolul pe această temă din numărul curent al revistei noastre.

Microsoft România
Tel: 01-2024200
www.microsoft.com/romania

Tornado Sistems

Distribuitor Emerson Energy Systems

Începând cu luna mai 2001, Tornado Sistems este distribuitor oficial pentru România, Bulgaria şi Moldova al produselor companiei Emerson Energy Systems, lider mondial în ceea ce priveşte furnizarea de soluţii complete pentru alimentare cu energie a echipamentelor electrice şi electronice din domeniul telecomunicaţiilor.

Emerson Energy Systems face parte din divizia de Electronics & Telecommunications a companiei Emerson Electric şi a fost achiziţionată în 2000 de la Ericsson. Are cartierul general la Stockholm, Suedia, şi birouri în 30 de ţări. Peste 2500 de persoane lucrează la această firmă. Emerson Energy Systems proiectează, produce şi distribuie pe piaţă sisteme de alimentare şi control al energiei electrice (curent continuu şi curent alternativ), de control al climatului, de management al energiei, precum şi servicii pentru aplicaţii legate de Internet şi din domeniul telecomunicaţiilor, detaşându-se clar de ceilalţi competitori prin flexibilitatea soluţiilor oferite, dar mai ales prin oferirea unor soluţii totale marca Emerson Energy, ţinând cont de faptul că acest concern include aproximativ 50 de companii. Politica proprie ce se doreşte dezvoltată şi în România este „Energy Partnership", ceea ce înseamnă un set complet de servicii astfel încât clientul care agreează acest sistem de cooperare să-şi îndrepte atenţia numai către activităţile proprii ce le desfăşoară, lăsând profesioniştii să se ocupe de controlul energiei electrice.

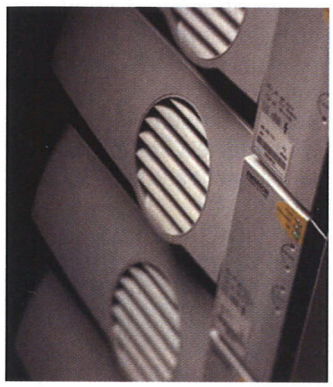

Emerson Actura: sisteme de putere de mare eficienţă.

Tornado Sistems
Tel: 01-3127507
www.tornado.ro

Microsoft

O şansă pentru USB 2.0

În încercarea de a schimba sensul declaraţiilor sale iniţiale, Microsoft a spus de curând că va oferi suport pentru USB 2.0, însă numai sub forma driverelor add-on. Iniţial, gigantul software s-a hotărât să nu susţină nativ USB 2.0 în Windows XP, din cauza faptului că nu exista hardware pentru testare.

Compania a declarat că este foarte atentă cu facilităţile suportate de Windows XP, deoarece doreşte să asigure în principal stabilitatea sistemului. Versiunile anterioare de Windows au fost cunoscute prin problemele lor de stabilitate, relativ la alte sisteme de operare, ca Unix, Linux sau chiar Windows NT, probleme care însă proveneau adesea de la drivere scrise de alte firme. Microsoft a declarat că va face driverele de USB 2.0 disponibile prin Windows Update sau producătorii de echipamente. USB 2.0, numit în marketing şi Hi-Speed USB, se doreşte o alternativă la IEEE 1394. Compania care a susţinut IEEE 1394 este Apple Computer, iar numele sub care se regăseşte această tehnologie este FireWire (Apple) şi iLink (Sony) şi este oferită gratuit. USB 2.0 a fost adoptat toamna trecută de către USB Implementers Forum şi în specificaţii oferă viteze de 40 de ori mai mari decât USB 1.1.

Probabil nu vom vedea acest logo prin prima versiune de Windows XP.

www.usb.org
www.microsoft.com/PressPass/events/windowsxp/WinXP_Bluetooth.asp

Space Hellas

Acum şi în România

Miercuri, 16 mai, la Sala Taipei din cadrul World Trade Center din Bucureşti, a avut loc deschiderea oficială a operaţiunilor companiei Space Hellas în România. Această firmă este distribuitor regional Motorola pentru zona Balcani al produselor diviziei Multiservice Network Devices din cadrul gigantului american al telecomunicaţiilor. Cu acest prilej, Space Hellas a susţinut o serie de prezentări ale soluţiilor de networking propuse pieţei româneşti. Dintre acestea, menţionăm tehnologia de comutare IP (*Internet Protocol*), soluţii „Voice over IP", tehnologia VPN (*Virtual Private Network*) şi soluţii de securitate IT.

Produsele Motorola Multiservice Network Devices.

În cadrul aceleiaşi serii de prezentări, a doua zi, la sediul companiei Motorola din Bucureşti, au fost abordate teme de referinţă pentru dezvoltarea sectorului de IT şi telecomunicaţii din România: implementarea serviciului de calitate IP Motorola Vanguard, soluţiile tehnice „Voice over Data" oferite de Motorola şi implementarea Vanguard VPN.

Acest ciclu de prezentări s-a încheiat vineri, 18 mai a.c., la World Trade Center, cu dezbaterea intitulată „Soluţii Flexible Carrier de la Space Hellas". Aspectele tratate s-au referit la soluţii local loop, ATM NTU şi TDM over IP.

Space Hellas este una din cele mai mari şi mai vechi companii din domeniul telecomunicaţiilor din Grecia.

Motorola Communications
Tel: 01-3104255
www.motorola.ro

NVIDIA - MSI

Motherboard cu chipset NVIDIA

La închiderea ediţiei am primit un comunicat prin care MSI anunţă prima placă de bază cu primul chipset de la NVIDIA, numit nForce. Cunoscut până acum sub numele de cod Crush, nForce este destinat procesoarelor AMD Athlon şi Duron şi este compus din două componente: *Integrated Graphics Processor* (IGP), echivalentul northbridge-ului, şi Media and Communications Processor (MCP), echivalentul southbridge-ului. Ce îl face deosebit pe acest chipset de celelalte nu este atât integrarea în IGP a unui accelerator grafic 2D/3D, chiar dacă el este un performant GeForce2 MX, ci arhitectura memoriei, denumită Twin Bank Memory Architecture, care lucrează pe 128 de biţi şi oferă o lăţime de bandă de 4,2 GB/s. Astfel, lăţimea de bandă la lucrul cu memoria a lui nForce este de două ori mai mare decât a chipset-urilor existente cu memorii DDR! Mai mult, nForce este primul set de cipuri care utilizează bus-ul AMD Hyper Transfer Technology, ceea ce înseamnă că între IGP şi MCP datele se transferă cu 800 MB/s, faţă de 133 MB/s la chipset-urile în care legătura northbridge/southbridge se face prin PCI şi de 266 MB/s la cele produse de VIA care folosesc VLink. nForce Media and Communications Processor conţine şi o unitate de sunet, numită APU – *Audio Processing Unit*.

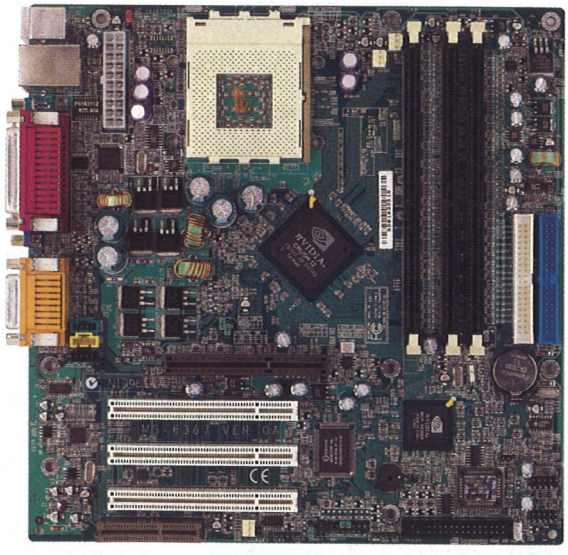

Prima placă de bază cu chipset-ul NVIDIA nForce.

Placa MSI MS-6367 care foloseşte noul produs NVIDIA este dotată cu trei slot-uri DIMM pentru memorie DDR (capacitate maximă 1,5 GB), are şi un slot AGP, precum şi trei PCI şi unul CNR. Deţine şi un port Ethernet. MS-6367 poate lucra cu harddisk-uri UltraATA/100 şi deţine toate facilităţile obişnuite la plăcile MSI: LiveBIOS pentru update-ul BIOS-ului prin Internet, PC Alert III, care monitorizează starea sistemului (temperaturi, tensiuni şi turaţii) şi STR (*Suspend to RAM*).

www.msi.com.tw
www.nvidia.com

Sony

Proiector ultraportabil

A sosit vremea înlocuirii unuia din cele mai bine vândute proiectoare cu tehnologie LCD din Europa, Sony VPL-CS2. Noul VPL-CS3 este proiectat pentru a folosi orice sursă de semnal video, oferind o adevărată operare „plug and play". La numai 2,4 kg şi cu un design inteligent, acest proiector combină uşurinţa în utilizare cu o multitudine de facilităţi.

Funcţia *Automatic Pixel Alignment* (APA) permite ajustarea automată a dimensiunilor şi a poziţionării imaginii, precum şi a „dot phase"-ului, toate prin apăsarea unui singur buton. Corecţia Digital Keystone permite obţinerea unei geometrii perfecte a imaginii proiectate atunci când aria de poziţionare este limitată. Trebuie menţionată şi posibilitatea de a realiza zoom 1,3x pe orice zonă din ecran.

Cu un design simplu şi elegant, noul proiector LCD Sony VPL-CS3 este complet dotat pentru multimedia.

Pentru a spori flexibilitatea în utilizare, Sony a inclus un stand rabatabil ce permite ajustarea unghiului de înclinare. VPL-CS3 reuşind să completeze ambianţa prezentării datorită celor două boxe integrate. Pentru a proiecta imagini de o calitate excelentă, cu o strălucire de 700 de lumeni, VPL-CS3 foloseşte 3 afişaje cu cristale lichide TFT şi o lampă UHP de 120 W, oferind o rezoluţie reală de 800 x 600. Diagonala maximă a imaginilor proiectate poate atinge 380 cm. VPL-CS3 se dovedeşte a fi o soluţie completă, în pachet fiind incluse toate cablurile necesare, precum şi telecomanda şi o geantă pentru protejarea sa în timpul transportului.

Flamingo Computers
Tel: 01-2225041
www.flamingo.ro

ASIeR

Un loc numit e-România

Pe 5 mai 2001, la hotelul Hilton din Bucureşti a avut loc conferinţa numită „Un loc numit e-România", organizată de ASIeR – *Asociaţia pentru Societatea Informaţională e-România* şi de Ziarul Financiar. Evenimentul s-a desfăşurat sub patronajul d-lui Adrian Năstase, Primul Ministru al României, şi al Ministerului Comunicaţiilor şi Tehnologiei Informaţiei. Au participat numeroase personalităţi politice, precum şi directori ai unor firme din domeniul IT&C.

Moderatorul conferinţei a fost dl. Lucian Mândruţă, directorul Ziarului Financiar. Cuvântul de deschidere i-a aparţinut d-nei Georgeta Constantinescu, preşedintele ASIeR.

D-nul Adrian Năstase a vorbit despre pregătirea ţării noastre pentru economia digitală. Dânsul a spus că este important pentru Guvern să se adreseze tinerilor, care sunt mai obşnuiţi cu tehnologia informaţiei, şi a afirmat că societatea informaţională este tot o modalitate de împărţire a puterii, influenţei şi banilor, ca şi societatea industrială. Dar avem nevoie şi noi să trecem la societatea informaţională pentru a putea intra în competiţia economică globală. Totodată, domeniul IT&C ne ajută să intrăm pe aceeaşi frecvenţă cu Europa de Vest. Ca măsuri pentru sprijinirea domeniului, Guvernul a propus mai multe proiecte de legi, care au fost trimise la Parlament – din care se remarcă legea semnăturii electronice. Primul ministru a vorbit şi despre cardurile bancare, care vor fi folosite pentru plata salariilor angajaţilor din sectorul bugetar.

D-na Ecaterina Andronescu, Ministrul Educaţiei şi Cercetării, a spus că anual, din 5000 de absolvenţi din domeniul informaticii, 2000 pleacă din ţară, şi astfel statul român pierde 60 de milioane de dolari, bani investiţi în şcolarizare.

D-nul deputat Varujan Pambuccian a vorbit despre o lege pe care o va promova în Parlament, lege referitoare la reducerea impozitului pe salarii pentru angajaţii din IT. Astfel, deputatul propune ca toţi angajaţii unei companii care obţine 90% din venit prin activităţi în domeniul IT&C să aibă un impozit pe venit de doar 8%. În primul rând vor beneficia de această lege firmele care se ocupă cu realizarea de software şi hardware în România, urmând ca, dacă bugetul statului va suporta acest lucru, să fie integraţi aici şi ISP-ii, integratorii şi reprezentanţele firmelor străine din domeniu.

Referitor la problema fraudelor prin Internet, prin care România este cunoscută, urmează să apară, cândva în primăvara lui 2002, o lege împotriva fraudelor în telecomunicaţii şi Internet.

D-nul Dan Nica, Ministrul Comunicaţiilor şi Tehnologiei Informaţiei, a vorbit despre „digital divide" în cadrul României. Astfel, Bucureştiul este cel mai dezvoltat în domeniul de care ne ocupăm, urmează oraşele centre universitare, şi pe ultimul loc, cu o dotare extrem de slabă cu calculatoare şi mijloace moderne de comunicaţii, restul localităţilor, în care, totuşi, trăiesc peste 15 milioane de români.

În cadrul evenimentului, primul ministru a anunţat o donaţie de tehnică de calcul pentru elevii liceului „Marin Preda" din Bucureşti. Ea constă din cinci PC-uri multimedia Compaq, un server şi cinci imprimante HP, un router şi un modem Cisco, software educaţional de la Total Technologies şi Edusoft, precum şi servicii de conectare la Internet de la ICI, prin RNC.

ASIeR
Tel: 01-3222337

Concurs

Câştigătorul premiului lunii mai al concursului organizat de Senorg şi Intel în colaborare cu CHIP este dl. **Andrei Raican**, Ploieşti. Premiul este un microscop Intel QX3. Îl felicităm pe dl. Raican şi vă dorim succes în câştigarea marelui premiu, care constă dintr-un sistem complet Senorg, dotat cu un procesor Intel Pentium 4 la 1,7 GHz.

Senorg; Tel: 01-2331676; www.senorg.ro

APOLLO

Powered by
Hewlett Packard
INKJET TECHNOLOGY

Culori vibrante, design remarcabil
şi uşurinţă în setare ...

Imprimanta Ink-Jet P-1200

1 cartuş
600 x 300 dpi alb-negru, 300 x 300 dpi color
până la 3.5 ppm alb-negru, până la 1.5 ppm color
tavă alimentare hârtie pentru 50 foi
cartuş color - Hewlett Packard 51625A inclus
cartuş negru - Hewlett Packard 51626A opţional

Calitate superioară a culorii,
un timp redus de printare, tipărire foto,
calitate garantată şi uşurinţă în folosire ...

Imprimanta Ink-Jet P-2200

2 cartuşe
600 x 600 dpi alb-negru, 300 x 300 dpi color
până la 6 ppm alb-negru, până la 3 ppm color
tavă alimentare hârtie pentru 100 foi
cartuş color - Hewlett Packard 51649A inclus
cartuş negru - Hewlett Packard C6614A inclus

Distribuitor unic pentru România, Bulgaria, Macedonia:
TORNADO SISTEMS

Bucureşti, Jiului 2-4, Bloc Tornado; tel: 01-3127507; fax: 01-3129820
Constanţa, George Enescu 11; tel: 041-618580; fax: 041-619457
http://www.tornado.ro

CERF 2001

Ultima ediție!?

Cel mai important târg de calculatoare al acestei țări este un eveniment peste care nu putem trece cu ușurință. Iată părerea redactorilor CHIP despre această manifestare.

Titlul de mai sus este intenționat puțin cam ambiguu. Cand aud cuvântul „ultima" alăturat unui eveniment, îmi aduc aminte de un banc care sigur e mai vechi decât CERF-ul:

„ – Vasile, de ce n-ai venit la ultima ședință de partid?

– Dacă știam că e ULTIMA, veneam."

Așadar, între 8 și 12 mai, anul în curs, a fost ultima ediție a CERF, și îmi doresc cu disperare să nu fi fost și ULTIMA ediție, așa cum discutau mulți din cei cu care m-am întâlnit la Romexpo, fie ei lucrători în industrie sau vizitatori. Așa că poate este mai simplu de spus: a fost a zecea ediție a CERF.

Reducerea la preț

Nici nu mai țin minte exact la câte ediții am fost până acum. Cel puțin la ultimele cinci. Și îmi aduc aminte de o perioadă în care expoziția creștea an de an. Dar, din păcate, în ultima vreme situația nu a mai stat așa. Până acum am dat vina, în primul rând pe situația pieței românești, care nu a fost tocmai roză, și mai puțin pe stângăciile organizatorilor și pe prețul pe metru pătrat de expoziție. Dar anul acesta, cel puțin în primele patru luni, piața a mers în general bine, și cred că a avut o creștere pe ansamblu de 15 - 20% față de aceeași perioadă a anului trecut. Pe de altă parte, și organizatorii „s-au mișcat" din ce în ce mai bine de la an la an, dar parcă totuși viteza de evoluție nu a fost suficient de mare. Este simplu să reduci totul la „metrul pătrat de stand este prea scump pentru piața românească și din cauza asta nu vin firmele la CERF". Nu spun, păzească sfântul, că prețurile au fost mici, dar dacă firmele ar fi semnat zilnic cel puțin câte un contract de 100.000 de dolari, sigur ar fi dat și de cinci ori prețul pe care l-au plătit pentru a fi la CERF.

În fine, să lăsăm divagațiile și să facem un anunț: în aceste pagini nu ne vom ocupa de lansările de produse, conferințele și interviurile pe care le găsiți de obicei într-un articol despre un târg. Ele sunt la http://cerf.chip.ro. De data aceasta, eu și colegii mei care au fost la CERF, am vrut să ne spunem părerea despre târg în sine, și nu despre ce s-a expus acolo.

Cu toate aceste minusuri, repet, CERF reprezintă cea mai importantă manifestare a IT-ului din România. Unele firme, și dintre cele mai importante, au renunțat la a mai veni în calitate de expozanți. Altele nu au venit nicicum. Altele și-au făcut un târg paralel. Dar au fost și companii care au participat pentru prima dată la CERF, cum este Compaq. Cele care au venit au încercat, fiecare după posibilități, să atragă vizitatorul. Unele au făcut-o cu standuri pline de produse IT&C, altele cu fete drăguțe în fuste scurte, altele cu standuri uriașe prin care fluiera vântul și te simțeai ca pe un câmp de lângă ograda bunicilor. Ofertanții de servicii, care prin definiție nu au „hardware" de arătat, au expus reptile, ceea ce a dat culoare locală târgului. Produse extraodinar de noi, pe care să nu le fi văzut la CeBIT (nu vorbesc de vreun produs important atât de nou încât să nici nu fi auzit de el) nu am întâlnit foarte multe. Aici nu este vina firmelor sau a organizatorilor, ci a stării industriei românești. A contat că au fost produse care meritau să fie expuse.

Un târg cu de toate

Pentru mine a fost important și interesant CERF-ul, prin discuțiile pe care le-am purtat cu diverse persoane, fie cititori ai revistei (salutare, membri ai forumului CHIP!), fie expozanți. Ce-i drept, a fost și un prilej pentru firme care nu au fost prezente să-și organizeze evenimente proprii (conferințe de presă, întâlniri cu partenerii) pe undeva pe lângă Romexpo. Din cauza asta nu am avut libere nici cinci minute la un loc, în care să stau să-mi verific e-mail-ul. De departe am avut cel mai aglomerat CERF din toate la câte am participat. Aș vrea să fac o remarcă specială referitoare la calitatea vizitatorilor. Nu mă refer atât la vizitatorii de nivel înalt – pentru că au fost și președintele țării, și primul ministru și ministrul comunicațiilor și tehnologiei informației. Nu, este vorba de cei care plăteau 30.000 de lei la intrare, ca să vadă calculatoare și echipamente de comunicații, cei atât de impersonal numiți „oameni de pe stradă". Pentru prima oară la un târg, cineva de la o firmă mi-a zis: «am întâlnit oameni care spuneau: „uite, alea sunt cele mai bune monitoare", și nu „alea sunt cele mai scumpe monitoare"». Și ce surpriză plăcută am avut atunci când, în acest domeniu acaparat de tineri, am întâlnit pensionari care deveniseră pasionați de PC-uri.

Și totuși, acești oameni nu au avut destule lucruri de văzut. Calculatoare abia dacă vedeai în vreo șapte-opt standuri, cam în tot atâtea și rețelistică, restul standurilor se ocupau de domenii oarecum conexe. Nu vreau să credeți că aceste firme, care nu vând calculatoare, switch-uri sau telefoane mobile, ar fi mai puțin importante. Nu, nici vorbă, pentru că și ele își au rolul lor. Dar în orice târg care se respectă se încearcă măcar gruparea firmelor pe domenii. Adică să știi că într-o parte îi găsești pe cei care vând PC-uri, în altă parte pe ofertanții de servicii Internet, altundeva pe cei care produc și/sau vând software.

CERF-ul de anul acesta a fost un amalgam care crea pe alocuri impresia unei piețe în zi de duminică (deși am văzut și piețe mai bine structurate). Adică, pe o lungime de 50 de metri, puteai vedea zece standuri: într-unul se ofereau servere, alături CD-uri înregistrabile, după aceea cartușe de imprimantă, și urma un vânzător de software. Poate nu i-am reprodus în ordinea exactă, dar ideea sper că ați prins-o: totul crea o impresie perfect balcanică.

Eu am vorbit destul, și acum îi voi lăsa pe colegii mei să-și spună părerea. Pe dumneavoastră, cititorii noștri, vă rugăm să ne scrieți pe adresa redacției sau să ne trimiteți mail-uri la opinii@chip.ro. Orice impresii sunt binevenite.

Răzvan Anghelidi

Ciprian Vaida,
redactor şef adjunct

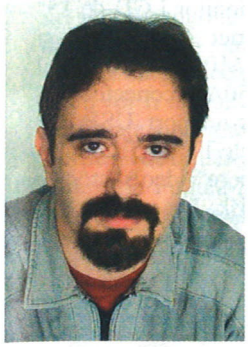

Anul acesta, cea mai mare expoziție IT&C din România a fost o dezamăgire pentru mine, atât ca redactor CHIP cât şi ca „devorator" şi împătimit de tehnologia informației şi comunicații. Țin să menționez că este a patra oară când particip la CERF ca redactor CHIP, începând cu '98 (în '97 am vizitat acest târg ca simplu pasionat). De ce a fost o dezamăgire? În primul rând, din punct de vedere al participării. Dacă acum ceva timp Omnilogic şi Microsoft, doi mamuți ai pieței româneşti, au renunțat a mai fi prezenți aici, iată că din nou două firme mari, producători autohtoni de calculatoare, renunță. Este vorba evident de Flamingo şi Comrace. Oare de ce acest trend este din ce în ce mai puternic pentru CERF?

În al doilea rând am fost dezamăgit de prezența Lucent. Eram chiar curios şi mă aşteptam să văd lucruri interesante acolo. Mai ales că Expotek se mândrea cu acest nume. De fapt, expozant era doar o firmă din România (Universal Card Systems) din domeniul echipamentelor de telecomunicații, reprezentant autorizat Lucent, care ne-a spus clar şi tranşant că ei au trei clienți mari şi lați (nu dăm nume, dar prezenți şi ei la CERF) şi nu îi interesează altceva. Punct.

În ceea ce priveşte domeniul software, nu pot să spun decât că prezența firmelor din acest segment este din ce în ce mai „subțire". De remarcat ar fi poate doar aceiaşi Softwin, Totalsoft şi BIT Software. În rest? Liniște şi pace la CERF.

Ce m-a „distrat" din nou este faptul că Expotek ne spune numărul firmelor reprezentate la CERF şi nu al expozanților. Adică a plecat Flamingo (o firmă) şi organizatorul spune „nu-i bai, un expozant în minus", dar e bai că au dispărut câteva zeci de firme reprezentate.

Iertată-mi fie părerea negativă, dar mie unuia nu mi se pare normal acest tip de „recensământ". În acelaşi timp, cum să apară acolo o cifră atât de mică de expozanți?

Sper, totuşi, că se va întâmpla ceva şi la acest capitol şi vom avea anul viitor cel puțin un târg pe măsura importanței acestui domeniu, pentru care acum chiar există un minister (expozant şi acesta la CERF 2001).

Ionuț Bălan,
redactor

Singura ediție a CERF-ului la care am mai fost participant direct a fost cea din 1996, şi pot spune că de atunci şi până acum calitatea expoziției a scăzut drastic. Mă refer aici la numărul de firme participante, care este tot mai mic an de an, precum şi la numărul de produse care sunt expuse. Majoritatea standurilor prezente au încercat să spună vizitatorului câte ceva despre firma respectivă, dar, cu puține excepții, impresia lăsată nu era una de bun augur. Şi reclama negativă este la fel de bună, dar nu pentru produsele din lumea IT! Pot să dau exemple standurile mult prea mari şi complet inutile ale unor companii, sau câteva cămăruțe cu mai multe sau mai puține imagini publicitare pe ele, dar nu am să o fac. Acest tablou trebuie întregit cu numărul mare de prezentatoare care zâmbeau drăguț atunci când erau întrebate despre un anumit produs şi te anunțau că persoana specializată nu este momentan disponibilă pentru a da relații. Aş vrea să spun şi măcar un singur lucru de bine, dar nu îmi trece nici unul prin minte... poate că nu a fost?

Decebal Schiller,
şef laborator de testare hardware

CERF-ul din acest an a fost fără îndoială folositor, chiar dacă unele firme susțin contrariul. Deşi a avut (din acest motiv) o participare mai slabă decât în alți ani, contactele pe care o astfel de expoziție le favorizează sunt destul de greu de stabilit, dacă ea nu ar exista.

Cred că problema participării reduse este o falsă problemă. Proveniența ei este faptul că unele firme din domeniul IT românesc se încăpățânează să vadă CERF-ul drept ceea ce el nu este, adică drept un târg. La orice târg, în sensul literar, lumea se duce pentru a cumpăra (sau a vinde), iar acest lucru nu se întâmplă la CERF, pentru că, de fapt, târgul nostru este o expoziție. Iar la o expoziție, obiectivele unui expozant ar trebui să fie altele decât vânzarea de produse. Asta ca să nu mai vorbesc despre obiectivele publicului care s-a „plimbat" printre standuri. Iar dacă aceste obiective sunt bine urmărite, apare şi posibilitatea de a încheia noi afaceri, care să ducă la vânzări mai mari. Sau, poate, toată această teorie este valabilă doar în cazul ideal?

Mircea Mihălcică,
redactor

CERF 2001... hmmm, a venit, a trecut... Parcă a trecut cam repede şi oarecum pe lângă noi. Multe firme s-au prezentat cu standuri slab dotate şi cu oferte sărace, chiar mi s-a întâmplat pe la unii expozanți, să doresc să discut cu cineva în temă şi să nu găsesc pe nimeni, doar „animatoare" ce împărțeau pliante.

Chiar şi unele dintre firmele cu renume şi-au creat standul după ideea „dacă e să fie mare, de ce să nu fie şi de prost gust", şi au fost o mulțime de firme cu standuri „de buzunar", din care unele aveau aspect de gheretă. Poate veniseră la CERF ca să fie la CERF, trist... Oricum, pe partea de comunicații şi Internet se observă o creştere a concurenței, au apărut multe firme ce îşi oferă serviciile la prețuri mai bune decât înainte, dar totuşi destul de mari pentru țara noastră, şi Romtelecom-ul (probabil presat din toate părțile) a anunțat nişte proiecte interesante, ca ISDN, VoIP şi altele, mă gândesc când o să le putem pipăi... Lume curioasă a fost destulă, dar noi aşteptăm următorul CERF, în care sperăm să se semneze cât mai multe contracte între firme, să se propună cât mai multe proiecte comune, să se facă demonstrații şi prezentări de valoare, adică să capete aspect de târg şi să se piardă ideea de talcioc.

Codrin Hosu,
redactor

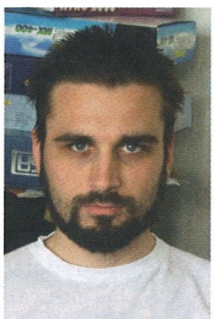

Personal, consider ediția de anul acesta la nivelul cel mai scăzut dintre cele la care am fost. Faptul că o serie de nume sonore de pe piața românească precum Comrace, Flamingo, ICG, Asbis sau Elko au considerat inoportună participarea lor (deşi unele au avut chiar propriile evenimente desfăşurate în paralel), corelat şi cu amploarea redusă a târgului cred că ar trebui să dea serios de gândit organizatorilor. După cum remarca şi unul din colegii mei, este clar că e nevoie de un asemenea eveniment, ca dovadă şi numărul mare de seminarii şi conferințe de presă organizate în acea perioadă, multe dintre ele în zonele limitrofe Romexpoului. Una peste alta, dacă lucrurile rămân în continuare la fel (ca nivel de servicii, prețuri etc.) probabil la anul nu vom mai avea CERF.

hardware

Compaq

„Evo" sau reducerea la simplitate

Noua linie „Evo" de la Compaq, termen derivat de la Evolution, va cuprinde o gamă întreagă de produse pentru noua eră IT (PC-uri convenționale, sisteme și tehnologii de acces la Internet, echipamente pentru divertisment și soluții mobile wireless). Pentru început, va fi lansat notebook-ul super-ușor Evo N400, al cărui MultiPort modular opțional oferă posibilitatea de alegere atât a modului de lucru în rețeaua LAN: conectat sau wireless, precum și de comutare între Bluetooth și 802.11b (în cazul conectării la o rețea wireless). Anunțul este primul dintre cele șapte pe care corporația le va face în viitoarele săptămâni.

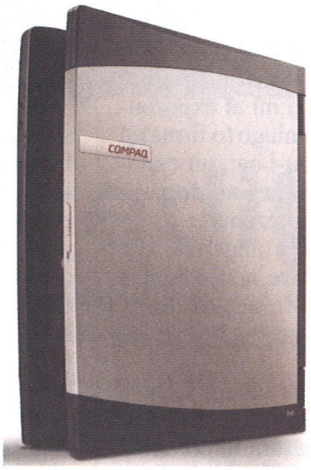

Evo N150 – evoluția spre simplitate.

Printre produse se vor număra Evo Notebook N150, Evo Workstation W6000, Evo Workstation W8000 precum și o platformă legacy-free pentru Evo Client T20. Stațiile de lucru Evo W6000 și W8000 oferă suport pentru până la două procesoare Intel Xeon la 1,7 GHz, periferice Ultra-ATA și Ultra160 SCSI și memorie ECC RDRAM.

Compaq România
Tel:01- 3033100
www.compaq.com

ELSA

Grafică performantă la preț redus

ELSA a extins gama sa de plăci grafice Synergy prin adăugarea plăcii Synergy 2000. Noua placă grafică reprezintă soluția standard cu un raport preț/performanța deosebit, destinată aplicațiilor grafice profesionale din domeniul designului și animației. Bazată pe noul procesor grafic Quadro2 EX de la NVIDIA, ELSA Synergy 2000 nu numai că oferă o performanță grafică deosebită pentru aplicațiile 2D și 3D, dar adresează și stabilitatea în funcționare, atât de necesară profesioniștilor, prin sloganul „Productivity-@work". Placa este echipată cu 32 MB SDRAM de memorie video și un RAMDAC de 350 MHz (rezoluție maximă de 2048 x 1536 pixeli în 3D true color, adâncimea de culoare de 32 de biți). Cu peste 20 de milioane de triunghiuri pe secundă, peste 350 de milioane de pixeli pe secundă și o lățime de bandă a memoriei de 2,7 GB/sec, Synergy 2000 este recomandată ca un produs deosebit de performant. În plus față de driverele OpenGL – API pentru Windows 2000, NT, 98 și Windows Me, sunt prezente drivere adiționale pentru aplicații gen AutoCAD și 3DStudioMax.

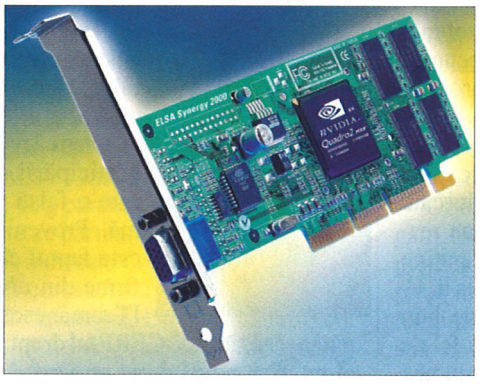

Synergy 2000, sau grafică de clasa stațiilor de lucru.

www.elsa.com

Sharp

Monitor și televizor

Sharp a introdus pe piață un nou monitor LCD de 15" cu un tuner TV integrat și decodor MPEG-2. Modelul LL-M1550A se conectează la PC printr-un port USB, iar programele TV pot fi convertite în fișiere video și stocate pe harddisk. Un soft special permite ca vizualizarea programelor TV să fie întreruptă la nevoie, dar aparatul va efectua înregistrarea acestora în continuare. Secvențele video pot rula independent în același timp, ca o reluare, de exemplu, iar software-ul de editare video Pixie DV/EX este o parte din pachet. Modelul are o rezoluție maximă de 1024x768 pixeli la 16,7 milioane culori și are încorporate două difuzoare. El va fi în curând lansat pe piețele europeană și americană.

Integrare multimedia de la Sharp.

www.sharp.com

ATi

Tehnologia pentru Nintendo Gamecube

ATi Technologies a prezentat în premieră tehnologia care va sta la baza părții grafice a consolei de jocuri Nintendo Gamecube. Tehnologia a fost dezvăluită la Electronic Entertaintement Expo (E3) de la Los Angeles. Nintendo Gamecube dispune de un procesor grafic revoluționar numit „Flipper", produs de ATi. Procesorul include engine pentru grafica 2D și 3D, un DSP pentru procesare audio, toate funcțiile I/O inclusiv CPU, memorie de sistem, joystick, disk optic, flash card, modem și interfață video, precum și un frame buffer on-chip pentru lățime mare de bandă.

www.ati.com

Fujitsu-Siemens

Itanium înaintea lui Intel

Intel nu a lansat oficial procesorul Itanium, spre deosebire de toate celelalte CPU-uri ale sale apărute recent. Pe data de 29 mai s-a limitat să anunțe că în decursul lunii iunie vor fi disponibile sisteme dotate cu primul său produs pe 64 de biți. În aceeași zi, compania Fujitsu-Siemens a anunțat lansarea sistemelor sale bazate pe Itanium, aceste fiind disponibile pe piață de la jumătatea lunii iunie. Itanium este primul procesor comercial lansat de Intel ce folosește o arhitectură pe 64 de biți. Compania amintită lucrează încă din 1997 cu Intel pentru dezvoltarea acestei noi platforme.

Primele două sisteme bazate pe această soluție sunt destinate pentru două segmente diferite de piață. Este vorba despre un server, denumit Primergy N4000, destinat în special pentru domeniul de bussiness. Acesta poate fi scalat cu până la patru procesoare Itanium și 64 GB de memorie RAM. Pe lângă aceste impresionante specificații, N4000 beneficiază și de facilități de protecție în cazul unor eventuale erori și defecțiuni.

Celălalt sistem bazat pe acest procesor IA64 este un workstation, gândit pentru aplicațiile profesionale de design EDA și MDA, pentru crearea de conținut digital și pentru aplicații financiare. Celsius 880 are în dotarea standard două procesoare Itanium și, la fel ca serverul N4000, a fost testat într-un program pilot cu ajutorul unor universități și al renumitei firme Daimler Chrysler. De asemenea, Fujitsu-Siemens va organiza un „Migration Lab", acesta fiind un program pentru a-i ajuta pe producătorii de aplicații și pe utilizatori pentru a-și converti aplicațiile pentru noua platformă Intel pe 64 de biți. În cadrul acestui program suportul hardware va fi oferit, bineînțeles, de Fujitsu-Siemens.

Fujitsu-Siemens Celsius 800 este primul sistem workstation bazat pe Intel Itanium.

www.fujitsu-siemens.com

Lexmark

Lumea în alb și negru

Trei noi imprimante laser monocrome și-au făcut apariția de la Lexmark, destinate în special mediului de afaceri. Aceste noi soluții sunt realizate pentru a funcționa conectate la Internet. Primele două modele, T620 și T622, permit tipărirea directă din Internet a PDF-urilor, textelor și imaginilor, fără necesitatea de a fi conectate la un PC. Modelele încorporează tehnologia exclusivă ImageQuick. Cel de-al treilea model este W820.

Cu viteze de la 30 la 45 ppm, noile familii de imprimante T și W ridică ștacheta în domeniul imprimantelor monocrome. T620 și T622 dispun de rezoluții de până la 1200 x 1200 dpi.

www.lexmark.com

NVIDIA

Probleme cu „zdrobirea"

NVIDIA a anunțat intrarea sa pe piața chipset-urilor. Primul chipset produs se va numi „Crush" și este conceput special pentru procesoarele AMD Athlon și Duron. Acest produs va fi oarecum similar cu soluțiile integrate de la Intel, i810 și i815, dar ca și suport pentru partea grafică va beneficia de GPU-urile NVIDIA deja consacrate. Cele două versiuni preconizate, Crush 11 și Crush 12, vor avea un northbridge capabil de a lucra cu memorie DDR, și care suportă toate funcțiile moderne ce sunt cerute de la un chipset modern. Problemele pe care le întâmpină compania apar la southbridge-ul denumit MCP-1. Acesta are foarte multe în comun cu chipset-ul din XBOX, dar implementarea sa pentru un PC normal pare că este mai dificilă.

www.nvidia.com

AMD

Multiprocesare cu Athlon

După o perioadă foarte lungă de așteptare, iată că au început să apară spre vânzare primele plăci cu suport SMP (*Symetric Multi-Processing*) pentru procesoarele AMD Athlon. Chiar dacă CPU-urile erau capabile de așa ceva, un chipset capabil de a controla o placă de bază SMP pentru ele nu era disponibil. Odată cu lansarea noului chipset AMD 760MP, producătorii nu au întârziat să dezvolte motherboard-uri pe baza lui. Continuând tradiția plăcilor de bază pentru piața serverelor, Tyan a lansat modelul Thunder K7 (nume de cod Guiness), primul board de acest gen prezent pe piață. Acesta are integrate facilitățile necesare unui server precum un adaptor Ultra160 SCSI, două plăci de rețea sau grafică integrată. Pe de altă parte și prețul lui Thunder K7 este unul destul de piperat, aproximativ 600 USD.

Între timp, producătorul taiwanez VIA lucrează la o variantă a chipset-ului KT266 cu suport pentru două procesoare. KT266DP va avea un preț mult mai mic decât concurentul de la AMD, iar VIA așteaptă să aibă un succes la fel de mare cum l-a avut Apollo Pro 133A DP, chipset-ul dual-procesor pentru platforma Socket 370.

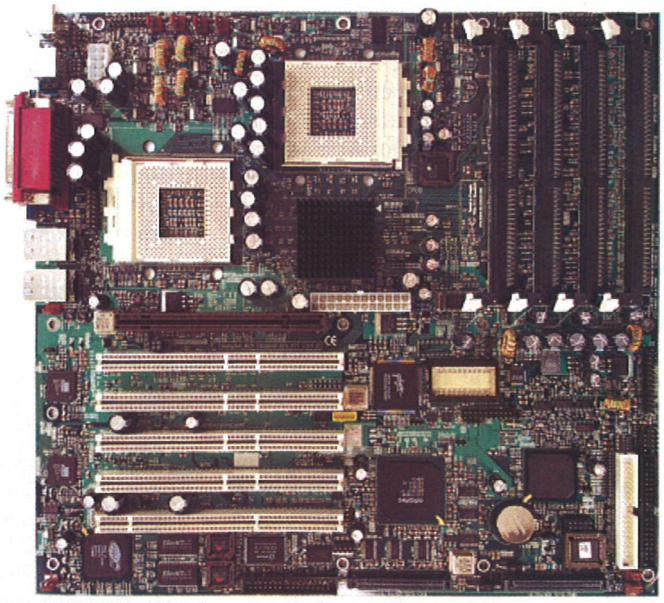

Prima soluție SMP pentru procesoarele Athlon disponibilă pe piață.

www.tyan.com
www.via.com.tw

Instrumente muzicale virtuale

Trombonul cu coarde

Pe lângă expresivitatea totală a interpretării, daughterboard-ul Yamaha PLG150-VL permite şi obţinerea celor mai neobişnuite instrumente, prin combinarea virtuală a componentelor acestora. Pentru pianomani, se recomandă PLG150-PF.

Aşa cum am promis cu câteva luni în urmă, revin cu prezentarea daughterboard-urilor din seria PLG150, destinate folosirii ca plug-in-uri pentru placa de sunet Yamaha SW1000XG, cât şi pentru anumite sintetizatoare produse de cunoscuta firmă japoneză. Dacă în articolul intitulat „Fiicele sintetizatoare" analizam daughterboard-urile PLG150-DX şi PLG150-AN, este limpede că ne-au mai rămas spre review celelalte două, şi anume PLG150-VL şi PLG150-PF.

Fără grai

Cam aşa am rămas după audierea unui fişier MIDI rulat pe PLG150-VL-ul venit la noi la test. Bineînţeles, daughterboard-ul cu pricina se afla fixat şi conectat la o placă de sunet Yamaha SW1000XG, după cum am arătat şi explicat în articolul „Fiicele sintetizatoare". Revenind la sunet, vă pot spune de la bun început că PLG150-VL este probabil unul din cele mai bune sintetizatoare făcute până acum. Punct.

Partea interesantă a lucrurilor constă tocmai în dificultatea extremă a îndeplinirii „demersului" sonor al Yamaha, în acest caz particular. Pentru că PLG 150-VL este un sintetizator ce doreşte să simuleze sunetul unor instrumente reale, iar aceasta fără a recurge la folosirea obişnuitelor oscilatoare, generatoare de funcţii (de tip ADSR sau LFO), ori la forme de undă presetate sau sample-uri. În spatele PLG150-VL este o concepţie cu totul nouă la data apariţiei sale, adică cu aproape 8 ani în urmă, şi care a fost numită Yamaha Virtual Acoustic („VA") Synthesis; este important de menţionat însă că nu există o alternativă la fel de reuşită în domeniu, până la momentul actual. Ideea este de a simula sunetul unui instrument muzical real, pornind de la un model matematic al acestuia. Ceea ce se adaugă însă la acest model, şi are o importanţă covârşitoare în obţinerea unui realism „mai real decât realul" este faptul că modelarea producerii sunetului este întreţesută şi cu un model matematic al comportamentului instrumentului în cazul a diverse moduri de interpretare. Adică, nu este suficient să ai un sunet perfect asemănător cu al originalului. Nu, în cazul PLG150-VL se poate obţine şi modificarea dinamică a timbrului instrumentului virtual, în funcţie de tehnicile de interpretare ce se doresc simulate.

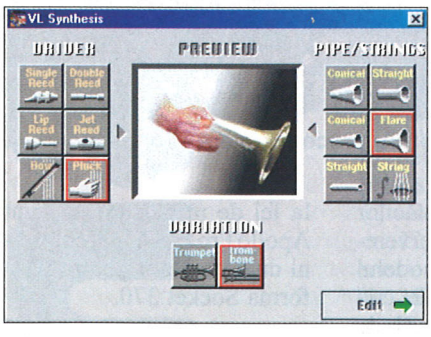

VLEdit, programul cu care tocmai am făcut un trombon cu coarde...

Jazz-ului îi place VL-ul

Rezultatul obţinut are ceea ce lipseşte samplerelor – expresivitatea totală. Pentru că nu se acţionează asupra instrumentului virtual la nivelul unor simpli parametri-cifre, ci asupra unor caracteristici ce definesc la modul cel mai intuitiv şi mai complet instrumentul. Să luăm spre exemplu un instrument de suflat (probabil categoria de instrumente cel mai bine redată de PLG150-VL). Interpretarea muzicală presupune apariţia **presiunii**, aplicate de interpret asupra muştiucului instrumentului, prin suflu. Variaţia presiunii afectează atât volumul, cât şi timbrul instrumentului. Apoi, foarte importantă este **ambuşura**, porţiunea buzelor care se aplică pe muştiucul instrumentuluide suflat.

În cazul simulării unui instrument cu coarde, PLG150-VL consideră ambuşura ca fiind puterea cu care arcuşul apasă asupra coardei. Ambuşura afectează atât înălţimea notei, cât şi timbrul instrumentului. Tot legat de instrumentele de suflat, se află şi parametrul **throat formant**, ce simulează caracteristicile aparatului respirator al interpretului (adică plămânii, traheea şi cavitatea bucală), adăugând pe această cale şi mai mult realism sunetului şi interpretării!

Mai există parametrul **tonguing**, care descrie comportamentul instrumentului în cazul folosirii tehnicii de „half-tonguing" (nu cunosc termenul românesc, spre ruşinea mea), specifică saxofoniştilor. Dar se folosesc şi parametri precum **scream**, **growl** sau **breath noise**, destinaţi a produce sunete specifice instrumentelor de suflat, şi care fac până la urmă farmecul acestora, mai ales în mâna pricepută a interpreţilor de jazz. De fapt, sintetizatoarele VL de la Yamaha au făcut carieră în muzica de jazz, fiind, alături de pianele electrice DX, unele din cele mai folosite sintetizatoare în acest fel de muzică.

Pe lângă expresivitatea totală, ceea ce a atras în mod deosebit pe jazz-işti a fost capacitatea dispozitivelor VL de la Yamaha de a crea sunete noi, hibride, stranii. Aşa cum „gezării" au fost cuceriţi de saxofon (al cărui timbru poate fi comparat cu cel al unui clarinet, oboi şi violoncel cântând împreună), VL-ul a avut acelaşi succes tocmai prin posibilitatea combinării, spre exemplu, a unei corzi de contrabas cu un corp de rezonanţă de trompetă, sau prin posibilitatea acţionării asupra unui saxofon cu un plectrum de chitară! De altfel, programul de control şi configurare al PLG150-VL, livrat la pachet cu hardware-ul, oferă interfaţa necesară pentru accesul direct la toate funcţiile VL, ceea ce face foarte simplă obţinerea celor mai neobişnuite instrumente hibride.

Totuşi, instrumentul...

Nu vă voi mai reţine atenţia cu prea multă polologhie pe tema PLG150-VL, ci vă voi trimite direct la CD-ul ce însoţeşte acest număr al revistei noastre, unde veţi găsi demo-uri ale PLG150-VL în

format MP3. Sunt absolut convins că demo-urile cu pricina vă vor lăsa fără grai şi pe voi, arătându-vă mai bine decât orice altceva la ce nivel a ajuns sinteza de sunet cam pe la sfârşitul mileniului trecut.

Dar, oricât de bun ar fi sintetizatorul VL, o asemenea performanţă, excelând prin realism şi expresivitate, ar fi destul de greu de realizat fără ca muzicianul să folosească un controler MIDI adecvat.

Fără îndoială, cel mai lung din cele două demo-uri de pe CD este realizat cu ajutorul extraordinarului Yamaha WX11, un controler MIDI realizat sub forma unui instrument de suflat, dotat cu senzori speciali de presiune a coloanei de aer în tubul din care este alcătuit. Cu ajutorul unui asemenea instrument fizic, dar virtual (interesant paradox!), conectat la un synth VL, practic, nu există limite în crearea şi folosirea în muzică a instrumentelor de suflat sintetice.

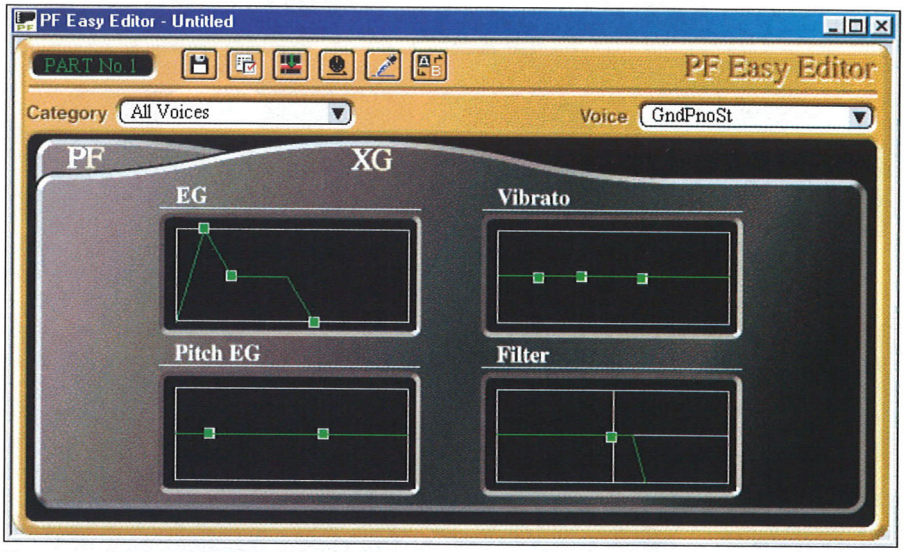

Fereastra de control a parametrilor XG ai PLG150-PF – generatorii de împachetare şi filtrul rezonant.

Conectică şi monofonie

Problema e că nu este foarte clar cum ar putea fi conectat un WX11 la un daughterboard PLG150-VL. Probabil prin intermediul conectorului MIDI al plăcii de sunet Yamaha SW1000XG, dar, dat fiind că WX11 are un cablu cu o mufă mai specială, countinuu să mă întreb: cum pot fi făcute să se „pupe" cele două device-uri MIDI? Întrebare al cărui răspuns este important, căci un dispozitiv VL nu va da tot ce poate dacă acţionăm asupra lui doar cu mouse-ul sau cu o claviatură MIDI, sau chiar cu un controler mai complex, bazat pe butoane rotative, cum sunt Phat Boy, 4 Controll de la Native Instruments sau Pocket Control produs de Doepfer.

Pe de altă parte, în acelaşi demo sunt câteva părţi de bas şi de chitară care sunt cu siguranţă realizate cu ajutorul unui controler MIDI pentru chitare, ştiţi de care, din acelea care necesită montarea sub corzi a unei „doze" MIDI, conectată apoi la un convertor MIDI special. Singura problemă pentru chitarişti este că pot cânta o singură notă, nu şi acorduri, dat fiind că PLG150-VL, ca şi celelalte VL-uri, are polifonia maximă egală cu cea minimă, deci 1, fiind monofonic. Mi se pare importantă această precizare, nu foarte importantă pentru suflători, dar esenţială în cazul chitariştilor. Totuşi, pentru solistici şi pentru bas, această limitare ar putea fi mai puţin importantă, fiind echilibrată de sunetul absolut extraordinar care poate fi creat cu acest minunat PLG150-VL.

PianoForte

Păi (iată că sunt suficient de lipsit de scrupule ca să încep o propoziţie cu „păi"), dacă Yamaha a pus în PLG-urile sale crema produselor sale, portdrapelele reputaţiei sale de producător de instrumente, adică DX, AN şi VL, ce a rămas? Pianele Yamaha, la rândul lor celebre pe toate scenele muzicale ale lumii. Cea de-a patra placă daughterboard, şi anume PLG150-PF, este în întregime o memorie wavetable ce conţine numai sunete de pian. De la piane de concert la piane electrice DX, Hammond, Oberheim sau Rhodes, PLG150-PF oferă foarte mult din ceea ce este necesar acelor pianişti care din diverse motive preferă versiunile virtuale ale instrumentelor respective.

Posibilităţile de procesare ale timbrelor aflate în memoria PLG150-PF nu sunt mari, există numai un egalizator parametric pe două benzi şi un filtru trece-jos, dar şi trei generatoare de împachetare. Practic, PLG150-PF se bazează pe efectele puse la dispoziţie de device-ul gazdă al său, în cazul nostru placa de sunet Yamaha SW1000XG.

Cât despre calitatea timbrelor de pian oferite de PLG150-PF, cred că este cel mai nimerit să vorbească cele două demo-uri puse pe CD-ul ce acompaniază acest număr al revistei noastre. Ca o opinie personală, pot spune că, deşi este cel mai scump dintre PLG-uri, cel PF nu ajunge sub aspectul calităţii şi definiţiei sunetului la nivelul daughterboard-urilor DX, AN şi VL. Dar, fără îndoială, este cea mai accesibilă colecţie bună de piane ce poate fi găsită pe piaţa noastră, şi asta îl recomandă, alături de o Yamaha SW1000XG.

Marius Ghinea

Fereastra de control al egalizatorului pe două benzi al PLG150-PF.

Producător: Yamaha
Ofertant: Flamingo Computers
Telefon: 01-2225041
Preţ PLG150-VL: 149 USD
Preţ PLG150-PF: 229 USD

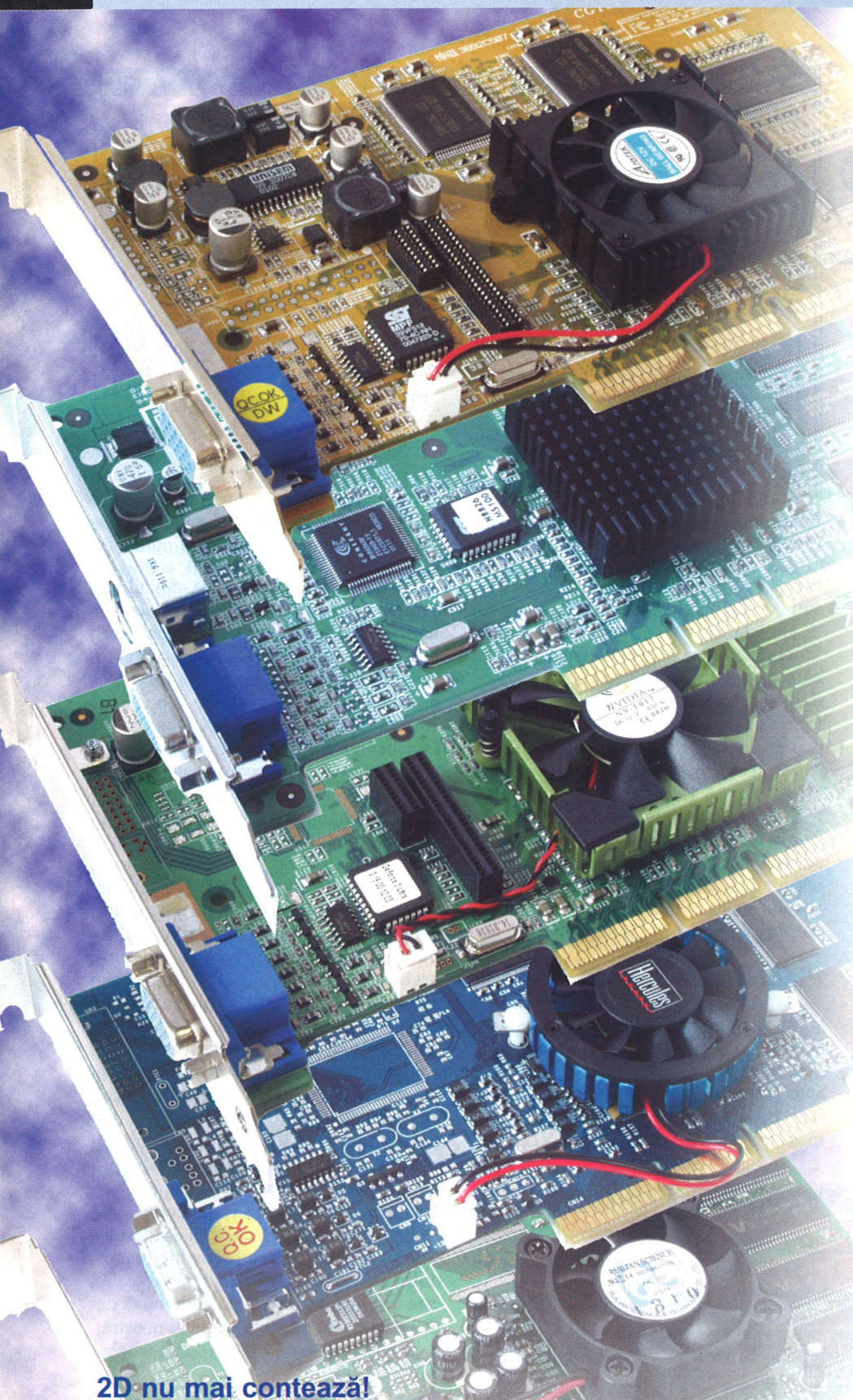

2D nu mai contează!

Cei 3(D) magnifici

Lumea IT este o lume dură. Pe măsură ce PC-ul se dezvoltă, iar procesoarele ne impun prefixul „giga”, bătălia din arena 3D mai are acum doar trei protagoniști care contează: ATI, ST Microelectronics și NVIDIA.

Decebal Schiller, Radu Toacșe, Florin Mașca

Calculatorul personal are, printre multe alte posibile folosințe, și una care este foarte dragă celor mai mulți dintre noi, indiferent de vârstă: jocurile. Mai mult, jocurile în sine au avut și ele partea lor, foarte importantă de altfel, la succesul PC-urilor. Fie ele de „strategie”, sau „first person shooter”, simulatoare sau RPG-uri, marea majoritate a jocurilor nu numai că țin pasul, dar și forțează evoluția calculatoarelor în general, poate mai mult decât alte aplicații.

„Forța” fie cu tine!

De fapt, pentru o bună bucată de vreme, multe din jocurile existente la un moment dat pe piață depășeau posibilitățile medii ale calculatoarelor din acea vreme. Suntem convinși că vă aduceți aminte de cocktail-uri de gen Pentium 166 MMX / S3Virge / 32 MB EDO RAM / Quake II, precum și de performanța jalnică a unei combinații de felul acesta. Aproape că-ți venea să te întrebi de ce exista în acele jocuri posibilitatea de a ridica rezoluția la nivelul de 1280 x 1024, din moment ce un computer capabil să ruleze așa ceva era aproape de negăsit (cel puțin pe mesele noastre de acasă). Și chiar dacă mai existau asemenea calculatoare, ne amintim de Descent II, unde scria clar în documentație că nici măcar producătorii nu au găsit un sistem care să ruleze acceptabil la 1280 x 1024. Da, este adevărat, dar asta s-a întâmplat... în momentul în care jocul apăruse.

Conform acestei scheme, majoritatea engine-urilor jocurilor, și în special engine-urile 3D, erau greu de rulat în bune condiții chiar și pe calculatoare destul de serioase. Acest lucru era general valabil, adică se aplica în aceeași măsură și la PC-urile vândute în Anglia sau Statele Unite, și la cele care se (mai) vindeau în Europa noastră de Est. Deci, trebuia făcut ceva. Iar producătorii de cipuri pentru plăci grafice au trecut la treabă. Urmarea?

Pe piață au apărut din ce în ce mai multe acceleratoare grafice, care mai de care mai bogate în specificații. Serviciile de marketing ale diferitelor firme au început să lucreze înfierbântate, reclamele umpleau paginile revistelor și Internetul, iar acceleratoarele se vindeau din ce în ce mai bine.

Situația la care se ajunsese la un moment dat era chiar foarte asemănătoare cu un război în toată regula. Cea mai bună dovadă în acest sens este istoria de notorietate în care două firme cu nume mari (3dfx și NVIDIA) se acuzaseră reciproc prin diferite tribunale, derulându-se astfel mai multe multe procese simultan, pentru tot felul de tehnologii, mai mult sau mai puțin proprietare. Dar chiar și așa, acceleratoarele grafice se vindeau din ce în ce mai bine.

La bine...

Poate este mult spus că jocurile au fost principalul factor care a dus la mărirea ritmului de dezvoltare a PC-ului. Dar chiar dacă nu au fost, fără nici o îndoială ele au reprezentat una dintre motivațiile majore pentru producătorii de hardware, luați în general. Statisticile americane din arată utilizarea calculatoarelor este în proporție de peste 40% dedicată exclusiv jocurilor. Iată de ce nici o firmă producătoare de hardware – orice fel de hardware – nu a ignorat această piață, încercând chiar să iasă în întâmpinarea cerințelor pe care producătorii de jocuri le aveau. Astfel, în momentul de față, s-a ajuns la o situație care nouă ni se pare îmbucurătoare: evoluția hardware-ului este mult mai rapidă decât evoluția software-ului. Acest lucru nu poate fi decât bun, pentru că, la modul general, este foarte bine să ai la dispoziție un calculator care nu îți arată limitele sale prea des. În plus, pe sisteme care în ziua de azi sunt cotate drept PC-uri de birou, se pot rula destul de bine o bună parte din aplicațiile multimedia moderne. Adică, se pot urmări fără probleme filme comprimate MPEG 4, se poate asculta muzică în condiții de calitate destul de bună, sau, dacă rezoluția nu este „setată" prea sus, se poate juca chiar și un Quake3. Însă, dacă chiar aveți nevoie de accelerare serioasă, deci dacă nu vă încântă o rezoluție de 640 x 480, iar engine-ul jocului rulat a fost deja „setat" pentru un minimum de calitate a imaginii, atunci aveți nevoie de un accelerator serios. Acest accelerator trebuie să aparțină cel puțin penultimei generații de cipuri. Altfel, nu ar avea nici un rost să-l achiziționați. Iar când ajungem la cumpărături, ajungem (aproape) întotdeauna...

...și la greu

Mai există și alte lucruri care ar putea caracteriza noile acceleratoare grafice, lucruri deloc îmbucurătoare. Unul dintre ele, care este și cel mai trist, este prețul pe care trebuie să-l plătim pentru a cumpăra un accelerator grafic de top. Din păcate, tendința acestui preț este crescătoare. De exemplu, la apariția acceleratoarelor bazate pe VooDoo 2 (la acel moment VooDoo 2 reprezenta nivelul maxim de calitate a imaginii combinată cu viteză mare) prețul pe care ele îl aveau era situat în jurul sumei de 300 USD. Acum, pentru un GeForce3, acceleratorul „de top" al acestui moment, prețul este cu peste 100 USD mai mare.

Unii dintre dumneavoastră ar putea să considere normal acest preț, mai ales dacă ținem cont de tehnologiile pe care o astfel de placă grafică le înglobează. Tehnologia nouă este întotdeauna scumpă, dar are performanțe pe măsura prețului. Așadar, pentru cel mai rapid accelerator grafic al oricărui moment, prețul va fi cu atât mai mare cu cât tehnologiile noi pe care le reunește sunt mai multe.

Cipuri cu dimensiunea tranzistorilor de sub 0,15 microni, memorii DDR SDRAM cu timpul de acces de cel mult 4 nanosecunde și așa mai departe, toate reunite pe o placă grafică, vor reprezenta întodeauna mulți bani. Chiar dacă se mai poate argumenta în continuare că prețul de producție al unui accelerator grafic este mult mai mic decât prețul de vânzare (iar acest lucru ar transforma prețul de vânzare într-un fel de jecmăneală), nu trebuie să pierdem din vedere cheltuielile pe care diferitele firme le au pentru a face cercetare, proiectare, pentru a-și dota liniile de producție cu noi aparate care să poată construi cipuri cu dimensiuni ale tranzistoarelor din ce în ce mai mici, și lista ar mai putea continua. Nimeni nu face filantropie (cel puțin în acest domeniu), deci banii aceștia trebuie recuperați. Iată de ce prețul tehnologiei moderne costă atât cât costă. Din păcate, anul 2001 ne aduce și un alt lucru neplăcut, dar care explică (oarecum) această creștere de preț: lipsa de concurență la nivelurile de performanță superioare. Acolo, firma NVIDIA domină autoritar piața cu linia sa de cipuri GeForce2 GTS și, mai nou, cu chipul GeForce3. Ceilalți competitori, reprezentați de ATI cu al său Radeon și de ST Micoelectronics cu „ciudatele" Kyro și Kyro II, nu reușesc deocamdată să concureze cu cipurile amintite, mulțumindu-se să se lupte cu cel pe care NVIDIA îl vinde drept soluție „low cost".

Dar prea încet

Mai există încă un aspect, semnificativ mai ales pentru viitorul acceleratoarelor grafice. Programatorii de jocuri nu pot ține nici ei pasul cu viteza de dezvoltare a cipurilor grafice. De fapt, în momentul actual, nu există în vânzare nici un joc, sau alt gen de aplicație, care să se folosească de cele mai „la modă" facilități pe care le oferă ATI Radeon, ca să nu mai vorbim de cipul cu cea mai bogată listă de specificații, adică GeForce3. De aceea se ajunge la situația în care acceleratoarele grafice pot afișa un număr de 88 de frame-uri pe secundă în rezoluția de 1600 x 1200 pe 32 de biți, rulând engine-ul unui joc cu toate setările de calitate activate. Vă dați seama că la rezoluții mai „normale" (1024 x 768 spre exemplu), numărul de frame afișat este cu atât mai mare. Acesta nu este un lucru rău, dar intervine întrebarea: dacă un frame-rate convenabil se poate obține destul de ușor cu un accelerator grafic în valoare de 80 USD, ce motiv aș avea să cheltuiesc 450 USD, pentru un accelerator al cărui spor de viteză îl pot vedea doar rulând un benchmark? Să vedem, mai departe, ce ne-a arătat acest test.

Leadtek Winfast GF3 TD

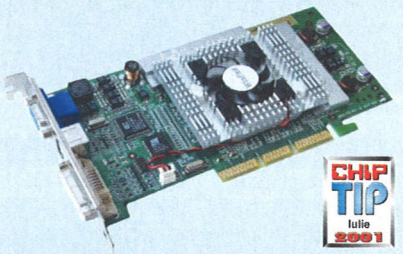

Fără nici o îndoială, această placă este cea care a meritat titlul de CHIP Tip, cu vârf și îndesat. Placa în sine este foarte frumos construită, chiar dacă are destule asemănări cu designul de referință al păcilor NVIDIA. Ceea ce șochează la prima vedere este „dispozitivul" de răcire (prezentat de Leadtek sub numele de „Active Cool-System"). Acesta nu numai că are o culoare foarte interesantă și are gravat numele Leadtek pe el, dar dimensiunea lui este aproape incredibilă. Heatsink-ul principal (de pe cip) se „prelinge" și peste mai micile heatsink-uri instalate pe cipurile de memorie, rezolvând astfel problema unui eventual ventilator instalat peste acestea.

Nu am făcut nici un test de overclocking, dar cu siguranță că radiatorul mare se comportă foarte bine dacă vreți să stoarceți și maximul de frame pe secundă de care această placă este în stare.

Placa este dotată nu numai cu o ieșire SVideo, dar are și un conector DVI, numai bun de folosit la un posibil televizor al viitorului sau la, în cazul în care aveți acasă, aruncat prin debara, un monitor TFT cu intrare digitală.

Când a trebuit să testăm performanțele ei, am... de fapt, nu am realizat prima dată ce se întâmplă, imaginile pur și simplu „zburând" pe lângă noi cu o viteză amețitoare. Leadtek a făcut o treabă excelentă, GF3 TD nu a avut (aproape) nici un concurent, surclasând cu succes chiar și celelalte soluții bazate pe GeForce3. În ambele 3DMark-uri și în AquaBench aceasta a obținut cel mai mare scor, fără drept de apel.

Poate că cipul GeForce3 (cunoscut și ca NV20) este încă prea nou pentru a dispune de drivere foarte bine puse la punct, dovada fiind o înfrângere dureroasă suferită în fața plăcii Elsa Gladiac Ultra, care a dispus de un mai vechi GeForce2 Ultra și de niște drivere cu siguranță mult mai mature. Este adevărat că acest lucru s-a întâmplat doar pe un engine destul de vechi și care nu a avut cum să exploateze funcțiile cu care GeForce3 se mândrește, viteza pură triumfând în acest caz.

Din păcate este un lucru bine știut că orice lucru care este oferit în plus față de ceea ce oferă concurența are ca latură negativă un preț mai mare. Cum este puțin probabil ca multă lume să dispună de banii necesari nici măcar pentru un GeForce3 ceva mai ieftin, această placă va rămâne pentru o bună bucată de vreme un vis foarte frumos...

	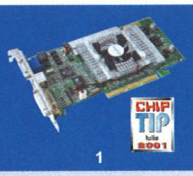 1	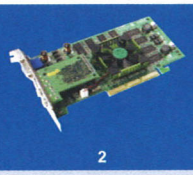 2	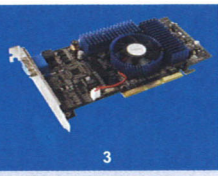 3	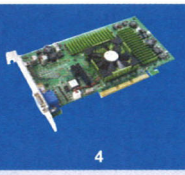 4	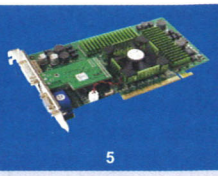 5
Nume placă grafică	**Leadtek WinFast GeForce3 TD**	**MSI StarForce 822 (MS-8822)**	**Inno3D Tornado GeForce3**	**Elsa Gladiac Ultra**	**Sparkle SP-6900**
Ofertant	Skin Media	Flamingo Computers	ICG	ICG	Elsaco Electronic
Telefon	01-2315097	01-2225041	01-2217343	01-2217343	031-514278
Preț	426 USD	399 USD	399 USD	303 USD	330 USD
Caracteristici					
Chipset	Nvidia GeForce3	Nvidia GeForce3	Nvidia GeForce3	Nvidia GeForce2 Ultra	Nvidia GeForce2 Ultra
Memorie	64 MB DDR	64 MB DDR	64 MB DDR	64 MB DDR	64 MB DDR
Frecvență chipset/memorie	200 MHz/460 MHz	200 MHz/460 MHz	200 MHz/460 MHz	250 MHz/460 MHz	250 MHz/460 MHz
Ieșire TV/Intrare TV/Conector DVI	da/nu/da	da/da/da	nu/nu/nu	nu/nu/nu	da/nu/da
Posibilitate Dual-Head	nu	da	nu	nu	nu
Alte dotări suplimentare	-	-	-	Ochelari 3D	-
Software livrat	WinFast DVD, Cult 3D	Idea BOX Bundle, Ulead Video Studio 4, MSI DVD	WinDVD 2000, Ulead PhotImpact 5, InnoCreation Media Gallery	ElsaMovie DVD Player	-
Performanță 3D					
Notă 3DMark 2000	100.00	94.13	97.77	76.27	80.26
Notă 3DMark 2001	100.00	97.68	94.44	65.18	71.24
Notă Unreal Tournament D3D	69.14	63.26	63.11	100.00	70.96
Notă Unreal Tournament OpenGL	96.36	77.54	77.91	100.00	77.82
Notă Quake3: Team Arena	98.12	95.61	95.03	79.18	88.36
Notă AquaBench v2.0	100.00	94.89	96.47	66.65	61.74
Notă dotare	89.41	89.55	56.47	64.71	65.88
Notă performanță	100.00	93.57	93.40	86.53	82.96
Nota CHIP	98.41	92.97	87.86	83.26	80.40

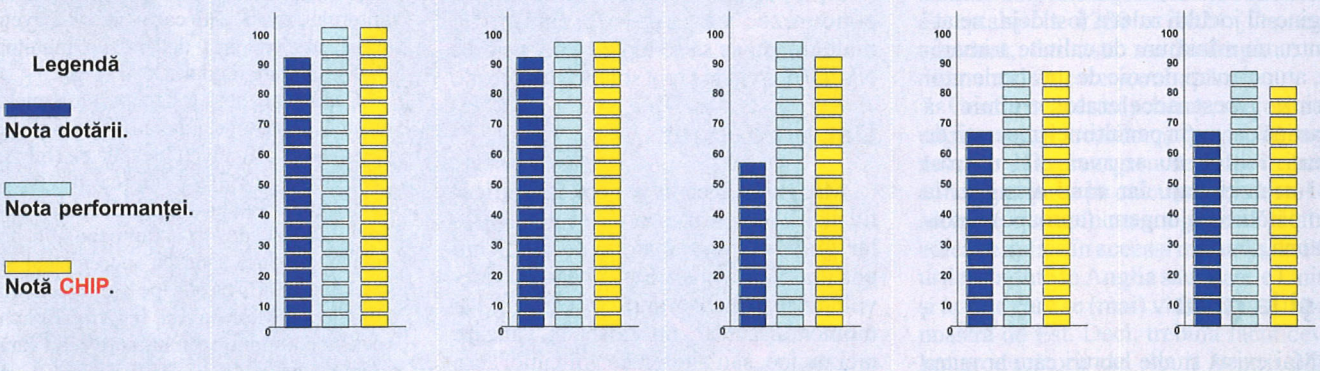

Ce am testat

Fiecare dintre plăcile testate s-a evidențiat într-un fel sau altul. De exemplu, placa Super TNT2 Pro iese în lumină prin faptul că reprezintă un posibil punct de referință. Genul acesta de placă se găsește încă prin destule calculatoare, care au stăpâni dornici de a face un upgrade. La rezoluții mici în jocuri sau pentru aplicații de tip office Super TNT2 Pro, este o alegere (încă) bunicică.

Tot despre plăcile Super:varianta lor de GeForce2 MX are cel mai bun raport performanță preț dintre toate plăcile pe care le-am testat.

Dar testul nostru a mai inclus și plăci grafice care au printre dotările lor și unele caracteristici mai rar întâlnite, ca de exemplu „VR Glasses" (la trei dintre ele), precum și o multitudine de plăci care sunt dotate cu intrări/ieșiri video. Acestea sunt numai bune de folosit dacă monitorul de acasă are o dimensiune cam mică, dar în sufragerie tronează un televizor cu diagonala de peste 63 de centimetri. Ați prins ideea, nu?

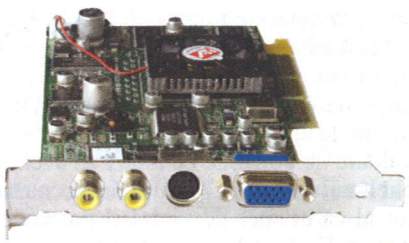

Radeon VIVO, o soluție completă.

Dintre aceste plăci, prima care merită pomenită este fără îndoială ATI Radeon VIVO, care chiar dacă nu este un „best performer", are suficientă putere pentru a rula marea majoritate a engine-urilor 3D mai bine decât un GeForce2 MX, mai ales dacă adâncimea de culoare este setată pe 32 de biți. Dotarea acestei plăci include o parte de captură care, deși nu se ridică la o calitate de nivel profesional, poate fi folosită fără probleme pentru editare video „de amorul artei", sau pentru a vă face o impresie despre ce înseamnă aceasta. Ar mai fi de menționat și capabilitățile 2D cu care cipul Radeon se poate mândri: calitatea imaginii este mai bună decât cea de la concurență, iar funcțiile de decompresie ale DVD-urilor sunt și ele deja binecunoscute.

6	7	8	9	10	11	12
Asus V7700 Pro Deluxe	**Power Color PowerGene GTS2**	**ATiRadeon 64DDR VIVO**	**Hercules 3D Prophet 4500**	**Asus V7100 Deluxe Combo**	**MSI Starforce 826 (MS-8826)**	**Elsa Gladiac MX**
ICG	Comrace Computers	Flamingo Computers	Ubi Software	ICG	Flamingo Computers	ICG
01-2217343	051-433401	01-2225041	01-2316769	01-2217343	01-2225041	01-2217343
318 USD	135 USD	199 USD	125 USD	180 USD	115 USD	101USD
Nvidia GeForce2 Pro	NVidia GeForce2	ATi Radeon	STM Kyro2	NVidia GeForce MX/NV11	NVidia GeForce MX400	NVidia GeForce MX
64 MB DDR	64 MB DDR	64 MB DDR	64 MB SDRAM	32 MB SDRAM	64 MB SDRAM	32 MB SDRAM
200 MHz/400 MHz	200 MHz/333 MHz	183 MHz/366 MHz	175 MHz/175 MHz	166 MHz/175 MHz	166 MHz/175 MHz	166 MHz/175 MHz
da/da/nu	nu/nu/nu	da/da/nu	nu/nu/nu	da/da/nu	da/nu/nu	nu/da/nu
nu	nu	nu	nu	nu	nu	nu
Ochelari 3D	-	-	-	TV Tuner, Ochelari 3D	-	-
Soldier of Fortune, Asus DVD 2000, Ulead Video Studio 4	Test Drive 5	Ulead Video Studio 4.01, Ulead Cool 3D	-	CyberLink VideoLive Mail 4, Asus DVD 2000, Ulead VideoStudio 4, Soldier of Fortune	MSI DVD Player	-
64.08	56.38	54.98	61.63	38.77	42.85	41.36
55.21	51.11	60.04	46.38	37.62	40.98	40.64
59.53	82.36	50.20	82.55	52.45	58.91	62.26
72.37	85.49	50.83	51.10	51.74	71.32	74.14
67.51	57.39	54.12	54.00	37.97	38.82	38.16
55.85	51.91	45.86	23.30	30.55	33.34	30.48
92.94	44.71	88.24	45.04	100.00	61.18	43.53
67.35	67.54	57.22	59.34	44.44	50.36	50.67
71.19	64.12	61.87	57.19	52.77	51.98	49.60

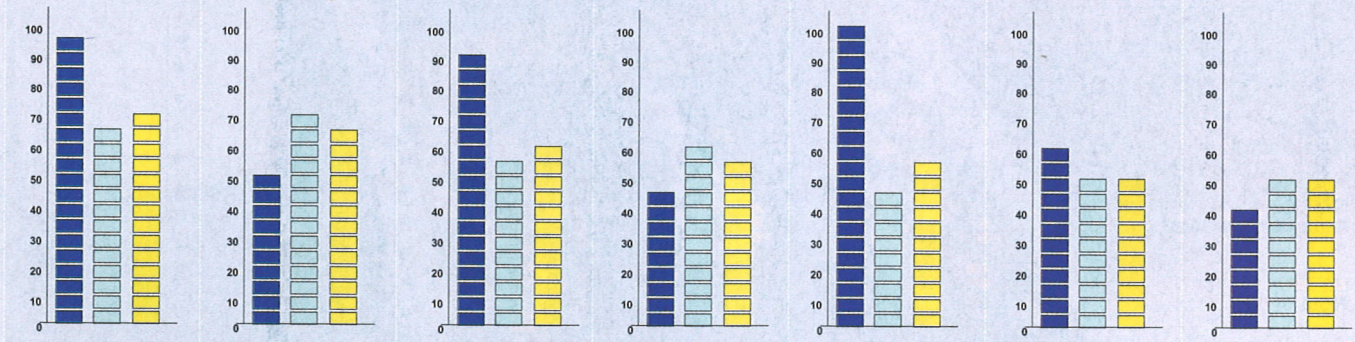

Un alt accelerator grafic, de această dată dintr-o cu totul altă zonă de performanță, este Elsa Gladiac Ultra. Pe lângă surpriza pe care ne-a făcut-o la capitolul performanță, Gladiac este și ea dotată cu o pereche de ochelari 3D. Conectarea lor la placă este făcută prin intermediul unui splitter care introduce în circuitul dintre placa video și monitor un fir terminat cu două LED-uri care comandă prin infraroșu perechea de ochelari. Pentru amatorii de imagini astfel obținute, bifarea unei simple opțiuni randează jocurile într-o lume 3D. Toate lucrurile frumoase au și părți mai puțin plăcute. Aici, „lucrul" cu acești ochelari pentru o perioadă îndelungată obosește ochii foarte tare.

Ochelarii de la Elsa oferă un grad mare de libertate.

O altă „pasăre rară" în acest test este și placa Asus V7700 Pro Deluxe. Și aceasta are ca dotare standard o pereche de ochelari 3D. Dar „raritatea" constă în motorul acesteia, GeForce2 Pro. În plus, aceasta este dotată foarte bine și pe partea de intrare/ieșire, fiind disponibile două intrări și o ieșire. NVIDIA GeForce2 Pro este un chipset care nu a avut un succes foarte mare, performanțele sale plasându-l undeva într-un colț, cam stingher. Cauza insuccesului a fost apropierea prea

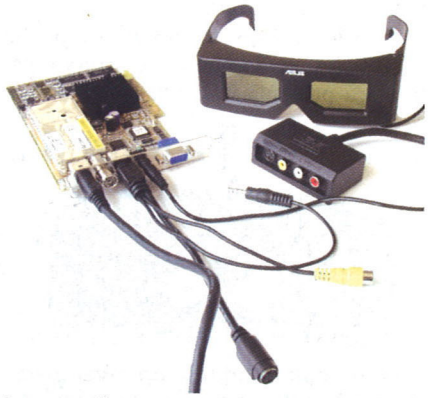

Așa arată cea mai bine dotată placă grafică din test: Asus V7100 Deluxe Combo.

	13	14	15	16	17
Nume placă grafică	Inno3D Kyro 2000	Super NVidia Riva GeForce2 MX	Power Color Evil Kyro	Hercules 3D Prophet 4000 XT	Super TNT2 Pro
Ofertant	ICG	Deck Computers	Deck Computers	Ubi Software	Deck Computers
Telefon	01-2217343	01-2217400	01-2217400	01-2316769	01-2217400
Preț	74 USD	67 USD	77 USD	65 USD	59 USD
Caracteristici					
Chipset	STM Kyro	NVidia GeForce2 MX	STM Kyro	STM Kyro	NVidia TNT2 Pro
Memorie	32 MB SDRAM	32 MB SDRAM	64 MB SDRAM	32 MB SDRAM	32 MB SDRAM
Frecvență chipset/memorie	110 MHz/110 MHz	166 MHz/175 MHz	110 MHz/110 MHz	115 MHz/115 MHz	143 MHz/166 MHz
Ieșire TV/Intrare TV/Conector DVI	nu/nu/nu	nu/nu/nu	nu/nu/nu	nu/nu/nu	nu/nu/nu
Posibilitate Dual-Head	nu	nu	nu	nu	nu
Alte dotări suplimentare	-	-	-	-	-
Software livrat	Adobe Photo Deluxe, Rage Rally, WinDVD 2000, Midnight GT, 3D Mark 2000 Pro	WinDVD 2000	Unreal Tournament Full	-	WinDVD 2000
Performanță 3D					
Notă 3DMark 2000	41.05	37.11	37.26	42.62	12.26
Notă 3DMark 2001	41.43	37.56	43.45	38.33	17.89
Notă Unreal Tournament D3D	54.69	51.68	50.30	20.36	11.92
Notă Unreal Tournament OpenGL	39.48	69.64	28.60	28.75	23.80
Notă Quake3: Team Arena	36.00	35.87	32.68	37.21	11.79
Notă AquaBench v2.0	Nu a rulat	31.01	Nu a rulat	19.06	Nu a rulat
Notă dotare	59.13	27.06	41.48	33.24	23.53
Notă performanță	41.77	46.24	38.10	35.58	15.18
Nota CHIP	44.37	43.36	38.61	35.23	16.43

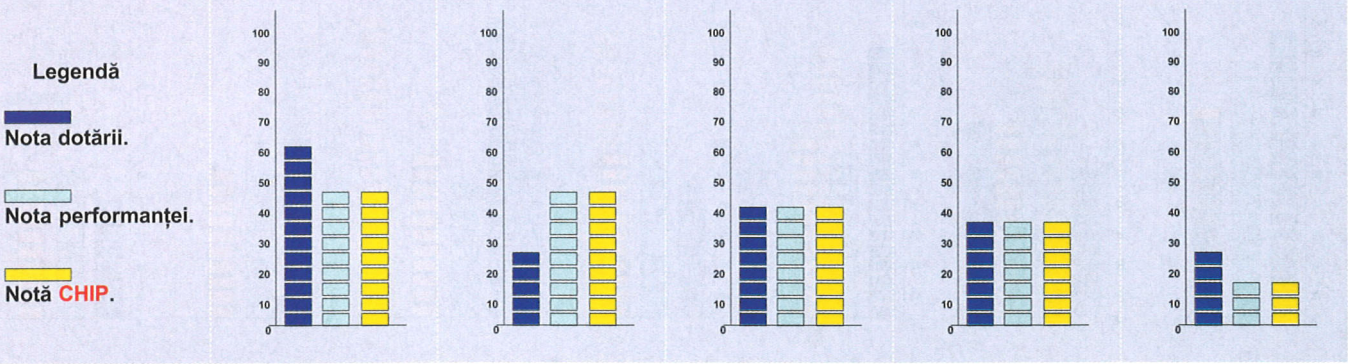

mare de GeForce2 GTS. Un GTS poate fi foarte ușor overclock-at până la performanțele unui GF2 Pro.

Tot de la Asus am testat și modelul V7100 Deluxe Combo, cea mai bine dotată placă prezentă în comparația noastră.

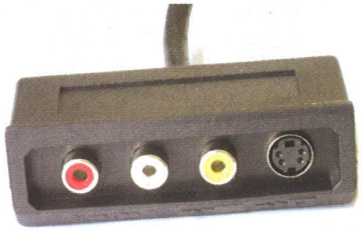

Deși nu este o soluție de nivel profesional micul panou de conectori din dotarea Combo-ului Asus este mai mult decât binevenit.

Dotările „fratelui" mai mare V7700 le regăsim și aici, în plus acesta având integrat și un TV Tuner. Dacă ar fi să îi acordăm un titlu, am putea încerca să creăm o categorie „Multimedia CHIP Tip".

Salutăm de asemenea prezența într-un număr destul de mare a plăcilor cu cipuri PowerVR, care și-au prezentat bine capabilitățile. Dintre ele s-a făcut remarcată varianta implementată de Hercules, 3D Prophet 4500. Aceasta este, de asemenea și singura care a dispus de cea de a doua variantă a cipului Kyro. Performanța de care acesta din urmă dă dovadă este chiar superioară plăcii ATI Radeon și se situează în orice caz peste concurența făcută de GeForce2 MX. Două dintre plăcile bazate pe prima variantă a cipului Kyro au avut mari probleme la rularea AquaBench-ului,

Acestea sunt plăcile cu cip Kyro I sau II. Producătorul lor ST Microelectronics are mari speranțe în legătură cu această linie de cipuri.

de fapt acestea nereușind să afișeze nici o imagine. Unicul Kyro I care a trecut acest test a fost cel pe care firma Hercules l-a montat pe placa 3D Prophet 4000 XT.

XEROX DocuPRINT

Imprimante Color cu jet de Cerneală

DocuPrint M750/M760

IMPRIMARE CLARĂ.
DE LA XEROX.

Salvează timp express şi cerneală inklogic cu noile tehnologii de la Xerox.

Salvează timp şi bani cu un singur telefon la distribuitorul tău !

AGIS COMPUTER

CLUJ NAPOCA

Str. Ctin Brincusi nr. 134
Tel : 064-442221; 442222
Fax: 064-442220
E-mail: cluj@agis.ro

BUCURESTI

Bdul Iuliu Maniu nr. 6
Tel : 01-4118444; 4118650
Fax: 01-4119403
E-mail: bucuresti@agis.ro

EXCELLENCE IN DISTRIBUTION

De ce Radeon?

Radu Toacşe, redactor CHIP

ATI a fost mult timp privită ca o firmă care nu prea prezenta mare interes din punct de vedere al gamerilor. E adevărat că odată cu coagularea pieței de plăci grafice, s-a văzut pusă în prima linie de atac pentru grafica 3D. Această poziție, totuși, nu vine chiar pe neașteptate, seriile lor precedente de plăci grafice (cele bazate pe variantele cipului RAGE) având o parte de accelerare 3D destul de bine pusă la punct. Engine-ul Radeon a venit însoțit de o mare vâlvă, și de așteptări foarte mari. Rezultatele? Mai mult decât mulțumitoare.

Cu ceva timp în urmă am decis să renunț la fosta mea placă grafică (un superb 3dfx Voodoo3 3500), pentru una nouă. Cum era și firesc, a urmat o mică perioadă de studiere a posibilităților pe care le aveam, și în final am ales un Radeon 64 DDR ViVO. Am făcut această alegere pe baza unor lucri simple și evidente, și poate puțin și pe baza sentimentelor pe care le aveam.

E clar că pentru a nu fi frustrat de performanțele unui sistem, acesta trebuie să se „miște" cât de cât bine, iar o placă 3D cu performanțe „medii" la momentul actual, ajutată de un procesor rapid, face față cu brio majorității jocurilor existente. Un GeForce3, de exemplu, poate să afișeze peste 100 FPS în Quake3, dar la ce bun, dacă o imagine cursivă pentru ochii noștri are doar 25 FPS? Și un asemenea joc este extrem de „jucabil" cu 30-40 FPS. Aici mă mai gândesc și la jocurile on-line, unde orice frame contează și un jucător adevărat reduce totul la minim (rezoluție, detalii etc.) pentru a compensa latența conexiunii.

Dar facilitățile nu se opresc aici. Funcțiile de accelerare a decompresiei MPEG (se aud zvonuri despre drivere ce vor suporta și MPEG 4) sunt binevenite pentru un Home Theatre. Calitatea imaginii, nu numai a celei 3D dar și a 2D-ului, „dă clasă" concurenței, de la mare distanță. Încă sunt uimit de Bump Mapping-ul de care este capabil un Radeon. Că a venit vorba de drivere, și acestea au cunoscut un progres important, problemele pe care le-au avut posesorii plăcilor Rage, să zicem, sunt necunoscute pentru Radeon.

Sper că aceste mici amănunte și rezultatele obținute în testele noastre să vă facă să vă gândiți de două ori înainte de achiziționarea unei plăci grafice.

Cum am testat?

Poate vă întrebați cum am testat și ce am folosit. Dacă aveți posibilitatea, puteți să realizați acest test și pe sistemul dumneavoastră personal și să comparați rezultatele cu cele obținute de noi. Totuși, trebuie să vă spunem că, dacă nu aveți o configurație identică cu a noastră, este aproape imposibil să obțineți aceleași rezultate, dar o comparație nu strică.

Nota finală a fost obținută în proporție de 85% din nota de la capitolul performanță 3D, iar restul de 15% a fost reprezentat de punctajul acordat fiecărei plăci pentru dotarea ei. Pentru performanța 3D au fost luate în calcul în proporție de 15% notele obținute în 3DMark 2000 și Unreal Tournament cu DLL-ul de OpenGL și cel de Direct3D, 20% pentru 3DMark2001, 30% pentru Quake3: Team Arena și un modest 5% pentru AquaBench v2.0. Fiecare din aceste note a fost la rândul ei obținută într-o proporție de 60% din rezultatele obținute în adâncimea de culoare de 32 de biți pe pixel și de 40% din rezultatele obținute pe 16 biți. În acest fel am obținut o notă finală, care este reprezentativă pentru performanța maximă a unui accelerator grafic, constrâns să funcționeze cu maximul de calitate a imaginii de care este capabil.

Aplicațiile folosite

Sistemul de operare folosit pentru a testa plăcile a fost Windows 98 SE, acesta fiind de departe mai stabil și cu mai puține probleme decât urmașul său Windows ME, și mai potrivit rulării de jocuri decât cele bazate pe tehnologia NT. Trebuie să recunoaștem că marea majoritate a celor care se joacă o fac pe Windows 98. Adițional, ca suport, pe acesta am instalat DirectX 8.0a și utilitarul PowerStrip 3 beta, cel din urmă pentru a afla mai multe informații despre plăcile testate.

Quake3: Team Arena a fost instalat în forma lui originală, fără alte modificări, deoarece acesta aduce toate îmbunătățirile necesare bătrânului engine de Quake3, adică versiunea 1.27g. Nu așa de simplu

Duel fratricid?

După cum s-a putut vedea și din tabelul cu rezultate, plăcile „motorizate" de GeForce3 se comportă altfel decât cele cu alte tipuri de GeForce. Impresia pe care ne-au lăsat-o cele trei plăci GeForce3 a fost, dintr-un anumit punct de vedere, surprinzătoare: dacă priviți puțin rezultatele, veți vedea că la GeForce3 pierderea de performanță cauzată de creșterea rezoluției sau a adâncimii de culoare este mult mai mică decât la celelalte cipuri NVIDIA.

Partea ciudată începe să apară dacă citești mai întâi rezultatele care au fost obținute la rezoluțiile mari. Conform schemei de pierdere de performanță a unui GeForce2 Ultra, rezultatele unui GeForce3 la 1024 x 768 x 16 ar fi trebuit să fie mult mai mari. Acest lucru ne-a făcut să ne gândim la plăcile GeForce3 ca la un fel de gigant leneș, genul de individ care, conștient de forța lui, nu își pune toată puterea în acțiune decât atunci când este nevoie. La forța lui, iese oricum întotdeauna primul.

Dar cele trei GeForce3 nu au văzut venind lovitura pe care placa Elsa Gladiac Ultra o pregătea. Rezultatele acestei plăci în Unreal Tournament au fost zdrobitoare,

Așa arată testul de tortură pentru cei mai mulți dintre concurenți.

chiar şi pentru un GeForce3. Probabil driverele pe care le-am luat de pe site-ul Elsa au fost optimizate pentru engine-ul de Unreal. Dar, chiar şi aşa, rezultatele sunt parcă prea mari. După ce am reluat testul acestei plăci „de la zero" (instalarea „curată" a Windows-ului, a driverelor, şi aşa mai departe), iar rezultatele s-au încăpăţânat să rămână prea mari, am aruncat şi o privire peste viteza de tact a memoriilor DDR-SDRAM de pe placa Elsa. Nu am găsit nici aici explicaţia dorită. PowerStrip-ul spunea 460 MHz, exact la fel ca şi pentru un GeForce3. Şi atunci, care este explicaţia?

După ce ne-am „sfădit" un timp... am declarat de comun acord că Elsa Gladiac Ultra merită titlul de „UT Board". Iar această întâmplare demonstrează clar faptul că GeForce2 Ultra nu şi-a spus încă ultimul cuvânt, chiar dacă pe piaţă a apărut o placă superioară, tehnologic vorbind.

Ar mai fi de răspuns la o singură întrebare: îşi merită cele două plăci preţul?

Răspunsurile sunt două: da, dacă aveţi pe undeva pe acasă un monitor de cel puţin 19" (şi banii pentru un astfel de accelerator), şi nu, dacă nu aveţi nici monitorul, nici banii.

a fost cu Unreal Tournament. Greu încercatul UT a necesitat prima dată instalarea patch-ului 4.36, iar după aceea înlocuirea DDL-urilor responsabile de randarea în OpenGL şi în Direct3D cu unele noi ce suportă (parţial) funcţii din DirectX 8. Cum era şi de aşteptat, pentru plăcile pe care le-am avut spre testare ar fi fost de-a dreptul un „sacrilegiu" să nu folosim şi texturile comprimate de pe cel de-al doilea CD. Considerăm că în acest fel engine-ul de Unreal a fost adus într-un stadiu suficient de actual, pentru a obţine prin rularea sa rezultate semnificative pentru testul nostru.

Cele două jocuri mai sus prezentate le-am considerat ca fiind cele mai importante teste, acestea reprezentând de fapt comportarea „real life". Un benchmark sintetic (aşa cum este 3D Mark 2000 sau 3D Mark 2001) poate fi semnificativ pentru performanţa pură a unui accelerator grafic, dar nu oferă nici un fel de informaţii sigure asupra comportamentului acelui accelerator într-un joc real. Iar o placă grafică este folosită mai degrabă într-un joc decât într-un benchmark, nu-i aşa?

Am mai rulat AquaBench v2.0, care foloseşte engine-ul viitorului joc AquaNox. El este singurul benchmark care foloseşte la maxim noile facilităţi prezente în DirectX 8 şi în cipurile GeForce3. Unii dintre dumneavoastră ar putea să spună că, prin folosirea acestui benchmark, am favorizat chipurile GeForce3. Nu este adevărat. Ponderea care a fost dată rezultatelor obţinute prin rularea acestui benchmark a fost suficient de mică pentru a nu influenţa foarte mult nota finală. Ceea ce este de dedus din acele rezultate, este de fapt comportamentul acceleratoarelor grafice care pot fi cumpărate în momentul de faţă, în jocurile viitoare, care sunt programate prin API-ul DirectX 8.

Nu puteau să lipsească din acest test două programe care s-au impus ca standard pentru testarea plăcilor grafice: 3DMark 2000 v1.1 şi mai noul 3DMark 2001. Acestea testează performanţa pentru diferite tipuri de sarcini la care placa grafică este supusă. Ele sunt optimizate pentru DirectX 7 (primul) şi DirectX 8 (cel de-al doilea).

Mult mai încărcată decât grafica din Quake3 Arena. Quake3: Team Arena.

...sau poate Kyro?

Decebal Schiller, redactor CHIP

Cipurile PowerVR au deja ceva vechime pe piaţă, chiar dacă nu şi-au făcut simţită foarte mult prezenţa. Primul cip PowerVR a concurat (fără prea mult succes) cu plăcile Voodoo 1. Ideea care stă la baza acestor cipuri este complet diferită de modalitatea „obişnuită" după care funcţionează un accelerator grafic normal. Oricine studiază puţin modul lor de funţionare îi vede clar avantajele: lăţimea de bandă necesară memoriei video mult mai mică, Z-buffer nativ în 32 de biţi, FSAA, asta ca să enumerăm doar caracteristicile majore. Dar parcă toate variantele acestui cip au fost urmărite de ghinion. Primele două din ele nu erau compatibile decât cu propriul lor API, numit PowerSGL, jocurile D3D având mari probleme. Rezultatul a fost ceva care nu avea legătură cu accelerarea, ci mai mult cu decelerarea, în Direct3D.

Varianta următoare a ajuns pe piaţa PC-urilor prea târziu, din cauza consolelor Sega Dreamcast. Astfel, afacerea Sega a renăscut, dar a întârzâiat apariţia cipului Neon, proiectat pentru PC-uri. Când, în sfârşit, au apărut şi două acceleratoare bazate pe Neon, ele au trecut aproape nebăgate în seamă, atenţia lumii fiind orientată spre „războiul" purtat de 3dfx şi NVIDIA.

Acum, pe piaţă îşi fac simţită prezenţa două noi variante de PowerVR: Kyro şi Kyro II. Ele sunt, în felul lor, uimitoare. Remarcabil la ele este faptul că, deşi sunt fabricate într-o tehnologie pe care cei de la NVIDIA o foloseau pentru linia de cipuri TNT2, performanţa pe care o oferă (cel puţin Kyro II) este comparabilă sau chiar mai bună decât cea a unui GeForce2 MX sau un ATI Radeon.

ST Microelectronics şi al său Kyro reprezintă o reală ameninţare pentru coroana de campion care se „odihneşte" acum în vitrina de trofee a firmei NVIDIA. Din această cauză, NVIDIA încearcă cu disperare să zădărnicească succesul acestor cipuri. Pe Internet a circulat un document din care reieşea frica creatorilor GeForce3-ului faţă de noul Kyro, document pe care şi NVIDIA l-a recunoscut drept adevărat, dar... nu oficial!

Nu ştiu dacă următorul meu sistem va avea în dotare un Kyro2, dar dacă varianta următoare a acestui cip va acea acelaşi spor de performanţă pe care l-a avut Kyro2 faţă de Kyro, alegerea vine de la sine.

Suntem convinşi că le cunoaşteţi deja (mai ales prima variantă), şi că aţi fost destul de dezamăgiţi când aţi rulat 3D Mark 2001 pe calculatorul de acasă.

Fiecare accelerator grafic a beneficiat de favoarea de a avea instalate ultimele drivere prezente pe site-ul producătorului, dacă acestea existau sau erau mai noi decât cele livrate în cutie.

Platforma folosită

Cum era şi firesc pentru această configuraţie, am ales tot ce este „mai bun" pe piaţă în acest moment. E drept că nu foarte multă lume se poate lăuda cu un asemenea sistem, dar scopul nostru a fost să scoatem în evidenţă limitările plăcilor testate. Tocmai de aceea trebuie ca sistemul folosit să nu pună piedici plăcilor grafice din cauza unor componente prost alese, cum ar fi procesorul sau memoria.

Aşadar, pentru a reliefa cât mai bine performanţa brută a plăcilor grafice, am folosit un sistem care are următoarele componente:

- placă de bază MSI KT266 Pro,
- procesor AMD Athlon 1,3 @1,33 GHz,
- 256 MB PC2100 DDR CL 2,
- harddisk Quantum Fireball PLUS AS 20 GB 7200 RPM.

Placa de bază MSI a fost „echipată" cu ultima versiune de BIOS existentă la momentul testării (versiunea 1.2). Tot legat de BIOS, acesta a fost configurat pentru o maximă performanţă. Mai mult, pentru a asigura o stabilitate mai mare, am folosit o sursă prevăzută cu un conector adiţional pentru alimentarea AGP (Pro) şi în BIOS „AGP drive strength" a fost puţin crescut, la valoarea „DF". Procesorul AMD Athlon cu viteza bus-ului de 133 MHz a făcut o pereche foarte bună cu memoria CAS2 folosită. La harddisk este, credem, destul de clar: performanţele ultimului model produs de firma Quantum îl recomandă pentru un sistem high-end.

Bineînţeles că doar cu ceea ce am spus mai sus nu putem face un sistem complet,

dar celelalte componente (care nu au influenţat deloc performanţa plăcilor grafice), nu are rost să le mai amintim. Poate doar monitorul mai merită menţionat, acesta fiind un Iiyama Vision Master Pro 450, care ne-a oferit posibilitatea de a vedea rezoluţiile mari pe care le-am folosit.

Procedura de test

În primul rând, trebuie să vă spunem că, pentru fiecare placă grafică testată, sistemul de operare a fost reinstalat pe harddisk, pentru ca nu cumva să rămână „resturi" de la alte drivere, ale altei plăci. După aceasta, fiecare accelerator a fost supus unui test „de tortură". Toate cele şase tipuri de benchmark-uri au fost rulate şi în adâncimea de culoare de 16 biţi pe pixel, şi în cea de 32 de biţi. Cele două adâncimi de culoare au fost folosite pentru a rula fiecare test în trei rezoluţii: 1024 x 768, 1280 x 1024 şi 1600 x 1200. Dacă tragem linie, pentru fiecare placă au fost rulate 36 de teste.

Rezoluţia desktop-ului a fost 1024 x 768 cu 16 biţi, iar sincronizarea verticală a imaginii (V-Sync) a fost dezactivată din drivere şi, unde acest lucru nu a fost posibil, din aplicaţiile folosite.

Considerații

3DMark 2000 şi 3DMark 2001 au rulat fără nici o modificare faţă de configuraţiile iniţiale, pe care benchmark-ul le are „setate" implicit.

Unreal Tournament a fost rulat numai după ce a fost „adus" la zi prin instalarea patch-ului 4.36. Setările implicite ale acestui patch diferă de cele pe care varianta originală le are, fiind orientate spre obţinerea unei calităţi cât mai mari a imaginii. Deci, nici aici nu am efectuat mari schimbări faţă de configuraţia iniţială, exceptând setarea calităţii texturilor şi a jucătorilor pe maxim, şi activarea opţiunii randării suprafeţelor curbe. În acest fel, engine-ul jocului a fost setat la nivelul maxim de calitate a imaginii. Pentru a testa performanţa folosind atât subsistemul de randare sub OpenGL-ul cât şi cel pentru Direct3D, am apelat la un demo înregistrat în cadrul redacţiei. Comenzile folosite au fost „timedemo 1" şi „demoplay test1.dem" în linia de comandă a consolei. Acest demo se poate găsi pe CD-ul CHIP, în directorul Offline.

Quake3 Team Arena: am procedat ca şi în testele anterioare, în care am folosit Quake3 Arena. Am setat nivelul detaliului prin intermediul opţiunii „High Quality", care se găseşte în meniul „Setup > System". Testul efectiv s-a efectuat cu comenzile „/timedemo 1" şi „/demo mpdemo1", introduse în linia de comandă a consolei de configurare.

AquaBench v2.0: singura modificare pe care am operat-o aici a fost configurarea memoriei alocate texturilor la dimensiunea de 32 MB. De altfel, nici măcar creatorii engine-ului Krass (un engine foarte nou) nu au prevăzut alte setări.

Driverele au fost instalate urmând cu strictețe instrucţiunile de pe site-ul producătorului (dacă ele existau), pentru a ne asigura că au fost corect instalate. Dacă acestea au dispus de o asemenea opţiune, performanţa maximă a fost activată, dacă nu, nu s-au facut modificări, exceptând dezactivarea V-Sync-ului.

Update-uri

Unreal Tournament
Informaţii: http://www.unrealtournament.com
Patch v4.36: http://www.unrealengine.com/download/ut/436/
DX8 update: http://unreal.epicgames.com/files/renderers.zip şi
http://unreal.epicgames.com/files/opengldrv.zip

Quake3: Team Arena
Demo: http://www.quake3arena.com/tademo/

3DMark 2000 şi 3DMark 2001
Informaţii şi download: http://labpro.madonion.com/products/3dmark2000/ şi
http://labpro.madonion.com/products/3dmark2001/

AquaBench
Informaţii: http://www.aquanox.de

Cumpără noua HP LaserJet 2200!

Singura imprimantă care te poartă spre Tailanda.

În plus...

Cu HP, închei o afacere profitabilă şi pleci 7 zile într-o vacanţă exotică!
Grăbeşte-te să cumperi o imprimantă HP LaserJet 2200 între 1 iunie şi 31 august şi poţi câştiga o excursie de 7 zile în Tailanda!
Trimite datele personale şi o copie după factura de cumpărare la C.P. 554, O.P. 1.
Detalii la partenerii autorizaţi HP din ţară.

... ea creşte odată cu afacerea ta.
În funcţie de cerinţe poţi opta pentru una din cele patru variante existente în gama HP LaserJet 2200. Fiabile, robuste şi uşor de folosit, au fost special create pentru satisfacerea necesităţilor firmelor care se dezvoltă rapid. Cu HP LaserJet 2200d, toată lumea câştigă:

- sigură şi fiabilă - se reduce considerabil costul asistenţei tehnice de specialitate;
- adaptabilă - satisface cerinţele micilor firme, oricare ar fi dotarea lor iniţială;
- flexibilă - în timp, se pot adăuga în funcţie de complexitatea operaţiilor de imprimare: memorie, tăvi de alimentare cu hârtie, server de imprimare intern;
- uşor de instalat - te conduce pas cu pas pe parcursul instalării;
- imprimare de înaltă performanţă - reflectată de calitatea excepţională a imprimării şi de viteza de imprimare.

- 18 ppm
- procesor la 133 MHz
- 16 MB RAM expandabil la 72 MB
- 1200 dpi la viteza maximă
- 40.000 pagini/lună recomandat
- HP PCL 6 şi emulare HP PostScript Level 2
- conectare pe port paralel, USB şi infraroşu
- unitate duplex încorporată
- Windows® NT 4.0, 3.1x, 9x, 2000, ME, Macintosh™ System 755

Gama HP LaserJet 2200 cuprinde: HP LaserJet 2200d, HP LaserJet 2200dt, HP LaserJet 2200dn şi HP LaserJet 2200dtn

Preţul variază în funcţie de varianta dorită:

de la $830*

* preţ fără TVA

hp invent

PENTRU INFORMAŢII SUPLIMENTARE DESPRE IMPRIMANTELE HP, SUNAŢI LA:

Centru de suport pentru produse HP - (01) 315.44.42

(01) 205.33.55 Tel/www **www.hp.com.ro**

Bancul de probă

În paginile care urmează veți afla care sunt cele mai interesante componente şi periferice pe care le-am selectat pentru testare în laboratorul nostru.

Decebal Schiller, Prodan Vasile, Radu Toacşe, Codrin Hosu, Maşca Florin

Logitech Cordless MouseMan Optical

Seria MouseMan a firmei Logitech este deja o linie renumită printre aceste tipuri de periferice, iar acest mouse pare a fi cel mai elaborat produs aparținând acestei familii. La capitolul dotare, nu lipseşte nici una din cele mai noi tehnologii: este fără fir, este, de asemenea, optic şi are trei butoane, plus o rotiță pentru scroll.

Legătura cu PC-ul se realizează prin intermediul unei perechi emițător-receptor radio (tehnologie patentată de către Logitech), ceea ce înseamnă că nu există nici un fir care să vă încurce în timp ce îl utilizați, iar faptul că este un mouse optic vă scuteşte de asemenea şi de a curăța o eventuală bilă sau rotițele din interiorul unui mouse obişnuit, opto-mecanic. Mişcarea este sesizată folosind un senzor, care este suficient de sensibil pentru a funcționa corect indiferent de suprafața pe care mouse-ul o are la dispoziție. Forma pe care Logitech a ales-o pentru MouseMan Optical este mai puțin obişnuită şi, chiar dacă atrage atenția din această cauză, ergonomia ei nu se poate pune la îndoială.

Ofertant: Flamingo Computers
Telefon: 01-2225041
Preț: 63 USD

Hansol 500F

Ca urmare a unui recent război al prețurilor iscat în Asia, display-urile TFT pot fi achiziționate acum pentru bani mult

mai puțini față de, să zicem, acum şase luni. Chiar dacă, în mare, regula este respectată şi în cazul de față, totuşi Hansol 500F este ceva mai scump decât majoritatea monitoarelor TFT de 15" similare, lucru datorat tehnologiei super TFT (dezvoltată de Hitachi) pe care o încorporează. Aceasta oferă unghiuri de vizibilitate şi contrast mai bune (dar şi timpi de răspuns ceva mai mari).

Funcțiile de reglaj sunt destul de numeroase (mai ales pentru un TFT) şi includ printre altele controale precum auto adjust (nu foarte des întâlnit la această categorie) sau zoom (foarte interesant în cazul de față).

Ofertant: Flamingo Computers
Telefon: 01-2225041
Preț: 525 USD

LG Studioworks 575E

Deşi piața monitoarelor de 17" a evoluat foarte mult în ultima vreme, acestea devenind din ce în ce mai accesibile, totuşi nici monitoarele de 15" (cum este cel de față) nu sunt de neglijat, mai ales datorită prețurilor. Chiar dacă ar fi de preferat, de multe ori un cumpărător nu este efectiv dispus să dea câteva zeci de dolari în plus pentru a cumpăra un model cu diagonala mai mare. 575C oferă o imagine destul de bună calitativ, dar monitorul evaluat de noi a avut mici probleme de claritate într-un colț. Însă la capitolul geometrie s-a comportat bine.

La fel ca la majoritatea monitoarelor fabricate în Coreea (de Sud, evident), am putut remarca şi aici construcția foarte îngrijită a acestui model.

Ofertant: ICG
Telefon: 01-2217343
Preț: 161 USD

Transcend AKT4/B

Această placă de bază deschide seria motherboard-urilor pentru procesoarele AMD Athlon sau Duron, pe care le-am testat în acestă lună. Performanța acestei plăci (privită din punctul de vedere al

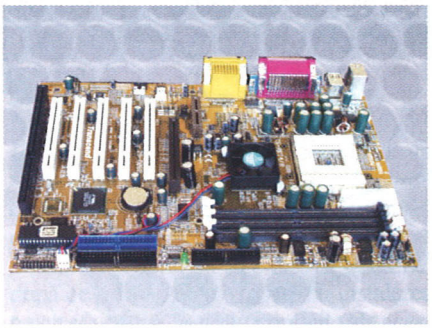

productivității folosind programe de birou) este peste medie, lucru explicabil prin faptul că este dotată cu southbridge-ul 686B (ATA 100). De altfel, este de remarcat şi construcția foarte îngrijită, construcție care i-a adus o notă bună la capitolul ergonomie.

Ofertant: Provision/Maguay
Telefon: 01-3213749/01-2103809
Preț: 98 USD

Gigabyte GA-7ZX rev. 5.0

GA-7ZX este o placă de bază pe care am mai testat-o şi într-un număr anterior, dar într-o altă variantă. Dotarea noii versiuni este modificată prin schimbarea southbridge-ului din VIA 686A, care avea ca standard maxim pentru harddisk-uri modul ATA66, cu VIA 686B, ce aduce după sine standardul

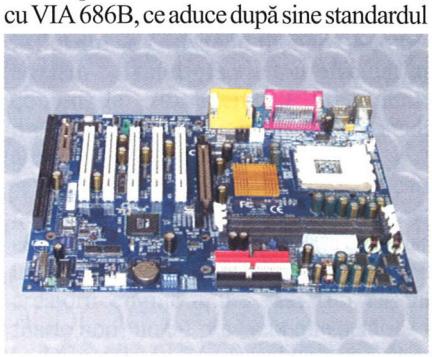

ATA 100. Aşa se explică şi creşterea de performanță pe care 7ZX rev. 5.0 o are față de vechea sa încarnare. În rest, producătorul nu pare să fi efectuat schimbări majore.

Ofertant: Caro Group
Telefon: 01-3137109
Preț: 97 USD

innoDV DV-2000 Media Combo

IDE RAID, USB şi Fireware (IEEE-1394). Oare ce au toate acestea în comun, exceptând acest mic controler? Această soluție, chiar dacă are multe alte utilizări,

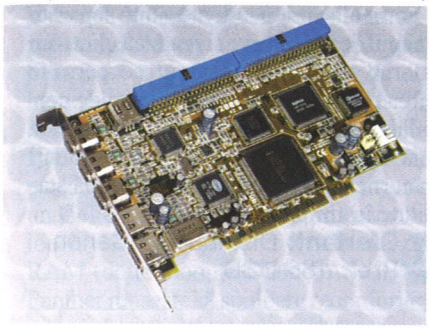

a fost în special gândită pentru un utilizator ce doreşte transformarea sistemului său obişnuit într-o staţie de editare video digitală cu performanţe rezonabile. Foarte simplu, pentru a putea edita un asemenea material video este necesară o intrare de captură – Fireware, de exemplu – şi o rată de transfer susţinută a discurilor. Cele trei cipuri, inima acestui controler, sunt produse de Texas Instruments pentru partea de IEEE-1394, Intel pentru USB şi HighPoint pentru RAID. Pentru multă lume, HPT înseamnă numai necazuri, dar varianta HPT370 se pare că a fost scutită de problemele prezente în generaţiile anterioare. Odată instalat acest controler într-un sistem, se obţin două canale IDE ce pot fi configurate şi pentru o matrice RAID 0, 1 sau 0+1, trei porturi Fireware pentru periferice externe şi unul intern. Împreună cu această placă este livrat şi un software de editare video, Ulead MediaStudio Pro 6.0.

Ofertant: ICG
Telefon: 01-2217343
Preţ: 143 USD

Pinnacle Studio DV500 Plus

Studio DV500 Plus este o combinaţie de produse care oferă o soluţie de nivel semiprofesional micilor studiouri de editare video pe calculator. În componenţa acestui combo Pinnacle a inclus o placă cu interfaţă PCI care oferă două conexiuni externe FireWire (IEEE 1394) pentru camere digitale, precum şi una internă. Ea are şi ieşiri/intrări în format analogic prin intermediul unui conector special, la care se „leagă" un mic panou de mufe audio video. Acesta pune la dispoziţia utilizatorilor patru conectori RCA pentru partea audio (doi pentru intrări şi doi pentru ieşiri), alţi doi conectori RCA pentru o intrare şi o ieşire video pentru semnal compozit şi doi conectori S-Video (o intrare şi o ieşire). Dacă ar fi existat şi intrări/ieşiri audio balansate, precum şi necesarele conexiuni RGB, am fi putut considera că acest produs a fost fabricat cu gândul

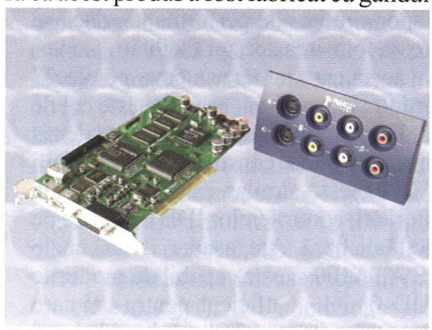

la studiourile profesionale de editare video. Partea software a acestui pachet este foarte valoroasă în sine. Editarea video este asigurată de arhicunoscutul program Adobe Premiere în varianta 6.0, iar partea de efecte este asigurată de programul Holywood FX Cooper.

Ofertant: Flamingo Computers
Telefon: 01-2225041
Preţ: 899 USD

Logitech iFeel Mouse

La prima vedere, acest mouse nu are nimic special (mai ales dacă nu ţinem cont de culoarea carcasei sale, care se schimbă „în ape"). Are două butoane, rotiţă de scroll care poate fi folosită şi drept buton, iar forma sa nu reprezintă nimic nou pentru un mouse Logitech. Dar avem de-a face cu un mouse optic,

deci fără nici un element în mişcare, lucru care aduce după sine beneficii deja cunoscute. Partea care este cu adevărat surprinzătoare urmează imediat ce driverele Logitech au fost instalate: acest mouse „simte" toate shortcut-urile peste care trece cursorul, atenţionând utilizatorul de prezenţa lor prin uşoare vibraţii pe care acesta le simte în podul palmei, iar asta rămâne valabil chiar şi pentru link-urile din browserul de Internet. Iată deci care este justificarea numelui acestui mouse: iFeel este o funcţie cu un „iz" de force-feedback. Şi dacă senzaţia oferită pare (la început) cam ciudată, după două ore de utilizare, obişnuinţa creată este atât de mare, încât pare absolut indispensabilă. Forţele şi vibraţiile sunt utilizabile de asemenea şi în unele jocuri.

Ofertant: Flamingo Computers
Telefon: 01-2225041
Preţ: 46 USD

U.S.Robotics

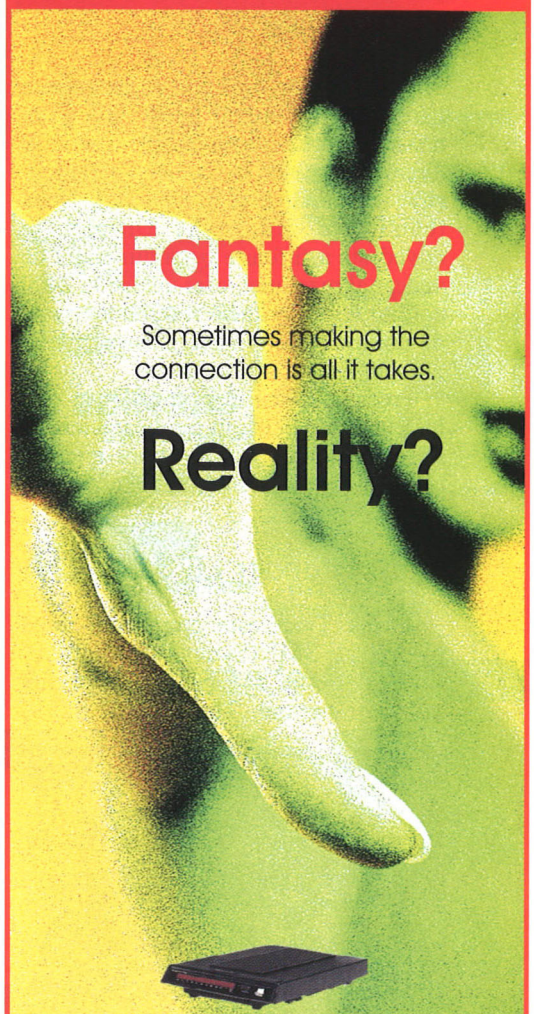

Courier V. Everything

Acest produs vă oferă **cea mai bună conectivitate** de tip analog! Încorporând standardul V.90, Courier V. Everything vă oferă în plus, alături de alte avantaje, următoarele: **securitatea apelului, interfaţă serială de 230 Kbps, linie închiriată asincronă şi sincronă.**

56K Fax Modem

Doriţi să experimentaţi cea mai eficientă cale de acces la Internet? Acest fax modem vă permite acum **cea mai rapidă** conectare prin linia dumneavoastră telefonică!

TORNADO SISTEMS

Bucureşti, Jiului 2-4, Bloc Tornado; tel: 01-3127507; fax: 01-3129820
Constanţa, George Enescu 11; tel: 041-618580; fax: 041-619457
http://www.tornado.ro

Canon S600

Prezentată în amănunt ca actualitate hardware în numărul trecut al revistei noastre, reprezentanta de vârf a seriei S de imprimante de la Canon şi-a demonstrat posibilităţile şi în laborator. Noua tehnologie MicroFine Droplet se dovedeşte a fi foarte bună din punct de vedere al rezoluţiei, care ajunge la 2400 x 1200 dpi. Claritatea textului cu punct de doi este foarte bună, chiar pe hârtie normală.

Precizia aplicării picăturilor nu este însă la fel de bună, în jurul caracterelor observându-se cu lupa, stropi mici de cerneală (varianta foto, S800, utilizează

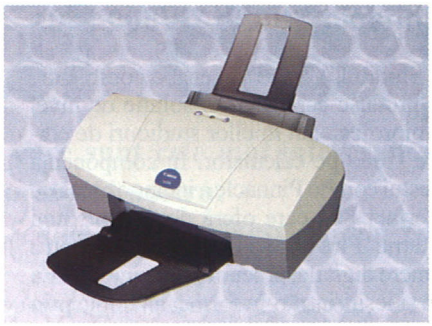

duze de picurare în formă de stea care rezolvă acest aspect).

Numărul mare de duze ale capului de imprimare, imprimarea bidirecţională şi felul cum este transportată hârtia asigură o viteză mare de lucru. O oarecare întârziere apare ca urmare a prelucrărilor complexe ce se fac în calculator, imprimanta fiind destinată utilizării doar sub sistemele de operare Windows 95/98/Me/NT 4.0/2000 pentru PC, respectiv Mac OS 8.1 sau mai nou. Rezervoarele de cerneală independente sunt separate de capul de imprimare şi realizate dintr-un material plastic transparent ce permite citirea optică a unui nivel minim de cerneală. Calitatea fotografiilor obţinute este bună, culorile fiind vii, iar noii pigmenţi din cerneluri promit şi o foarte bună stabilitate în timp.

Ofertant: Distribuitorii Canon
Preţ: 185 USD

Tyan Thunder LE S2510

Firma Tyan este cunoscută după plăcile sale SMP (Symmetric MultiProcessing), destul de „exotice" pentru un utilizator normal. Thunder LE S2510

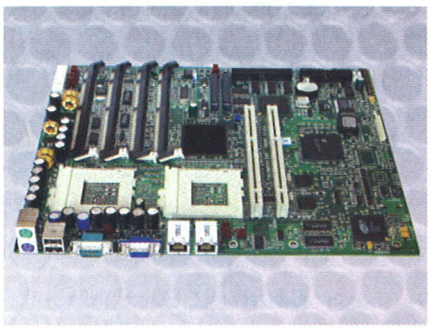

este o placă dual procesor pentru procesoare Intel Pentium III. Designul acestui motherboard nu are absolut nimic în comun cu o placă obişnuită, poate doar formatul ATX. Dar acesta este un lucru normal pentru un produs destinat serverelor performante, care mai ales că se poate monta şi într-o carcasă rack de înălţime 1U.

Chipset-ul acestei plăci este un ServerWorks ServerSet II cu FSB la 133 MHz. Integrate pe această placă sunt două interfeţe de reţea, un cip grafic ATI Rage XL cu 4 MB RAM, precum şi un controler SCSI Ultra 160. De asemenea, pe aceasta sunt montate patru sloturi de memorie înclinate la 25 de grade, ce pot acomoda până la 4 GB de memorie. Posibilităţile de extindere a configuraţiei sunt destul de limitate, acestea fiind doar două sloturi PCI, dar pe 64 de biţi. Placă este livrată şi cu un adaptor necesar instalării unei plăci de extensie într-o carcasă de dimensiuni mici, 1U sau 2U. Se recomandă folosirea unui controler SCSI, pentru că setul de cipuri de la ServerWorks lucrează cu HDD-urile IDE în mod maxim PIO4.

Ofertant: Sistec Computers
Telefon: 064-190282
Preţ: 409 USD

ASK ATA100 IDE RAID

Este un fapt: o placă de bază cu un controler IDE RAID integrat poate oferi un spor simţitor de performanţă, dacă se doreşte folosirea acestei facilităţi. Ce vor face aceia care nu au aşa ceva pe placă? Vor folosi un add-on, aşa cum este cel de faţă. Foarte multe despre el nu sunt de zis pentru că, fiind construit în jurul unui HPT370, este similar ca funcţionalitate majorităţii controlerelor IDE RAID de pe plăcile de bază. Are, aşadar, două canale IDE ATA100 şi este capabil de modurile RAID 0 şi 1 – suficient pentru cei care doresc să folosească două harddisk-uri pentru a-şi mări ratele de transfer.

Preţul său este unul extrem de bun,

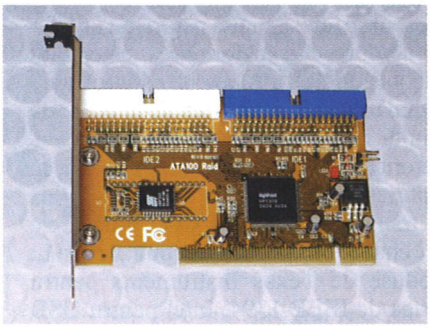

doar 21 USD, la asemenea sumă fiind aproape păcat să nu ne dotăm sistemele cu unul.

Ofertant: ICG
Telefon: 01-2217343
Preţ: 21 USD

Supergrace SG-815EPA3

Dacă documentaţia acestei plăci ar fi fost ceva mai bogată (sau măcar în limba română), nota finală pe care ar fi putut să o obţină ar fi fost mai mare. Performanţa ei se înscrie perfect în limitele normale pentru chipsetul Intel 815EP, care aduce după sine beneficii deja cunoscute: nelipsitul slot AGP, controler ATA 100, posibilitatea de a folosi patru componente USB, un slot CNR şi, specific, acestei plăci de bază, şase

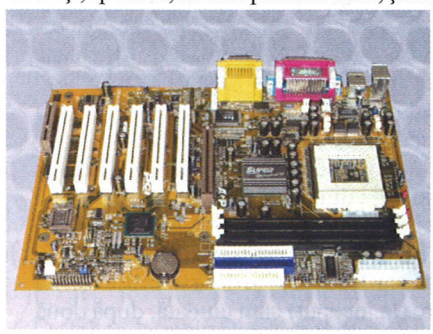

sloturi PCI. Sunt de menţionat de asemenea şi posibilităţile destul de bune pentru overclocking pe care această placă le oferă.

Ofertant: Deck Computers
Telefon: 01-2217400
Preţ: 79 USD

Epox 8K7A+

Această placă de bază pentru Athlon/Duron este, cu siguranţă, construită pentru a fi un „best performer". De această dată, combinaţia northbridge – southbridge

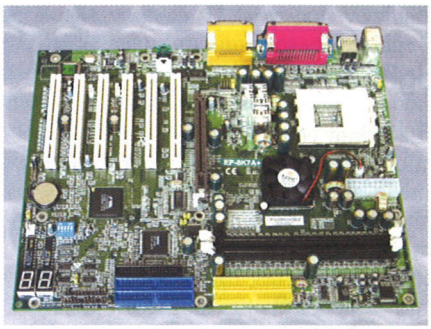

AMD761 – VIA686B a avut performanţe mai bune decât chipset-ul ALi, ţinând cont de faptul că ambele seturi de cipuri oferă suport pentru memorii DDR-SDRAM. De asemenea, este de menţionat şi prezenţa unui controler ATA 100-RAID, care - dacă este folosit - sporeşte şi mai mult performanţele acestei plăci. 8K7A+ este un mainboard cu care oricine ar fi foarte mulţumit.

Ofertant: Elsaco Electronics
Telefon: 031-514278
Preţ: 150 USD

Elsaco Blue Panther

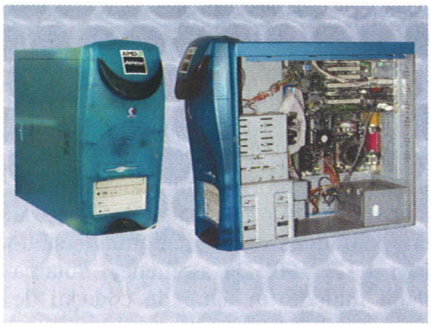

Pentru ca un sistem de desktop să fie performant, nu-i totul să aibă un procesor puternic, pentru că şi restul componentelor au o importanţă, capitală am putea spune. Sigur, nu zicem nimic nou cu asta, dar sistemul de faţă demonstrează cum nu se poate mai clar ce semnifică o configuraţie bine pusă la punct. Beneficiind de două harddisk-uri IBM DTLA 307030 (la 7200 de rotaţii pe minut, de câte 30 GB) setate în IDE RAID mode 0 (data stripping), de o placă grafică Sparkle SP6900 (echipată cu un GeForce 2 Ultra), de un procesor Athlon la 1,2 GHz şi de 256 MB memorie RAM (două module DDR CAS 2), Blue Panther reuşeşte să spulbere recordurile de viteză înregistrate până luna trecută, obţinând în SysMark 2000 nu mai puţin de 252 de puncte. De asemenea, nici la capitolul 3D nu stă rău deloc: 8167 puncte în 3Dmark 2000. În dotarea sa mai intră un DVD-ROM LG, precum şi un CD-RW de la Teac, ceea ce dovedeşte din nou cât de atent a fost aleasă configuraţia acestui sistem.

Ofertant: Elsaco Electronic
Telefon: 031-514278
Preţ: 1495 USD

LG ScanWorks 600U

Prezent şi în testul comparativ de luna trecută, dar în varianta cu interfaţă paralelă, scanerul LG ScanWorks 600U nu diferă la

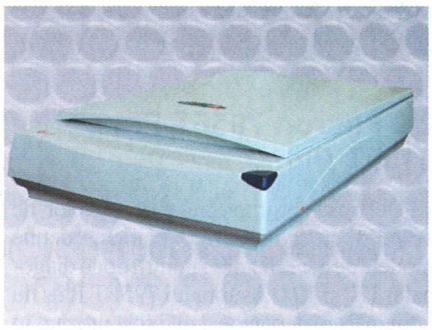

capitolul dotare cu nimic altceva de cel prezentat în numărul trecut decât prin faptul că foloseşte o interfaţă USB. Dacă nu ţinem cont doar de dotare, putem spune că la calitatea imaginii, dar mai ales la viteza de scanare, modelul 600U stă mult mai bine decât cel cu interfaţa paralelă (600P – EPP). Calitatea imaginii s-a situat la un nivel destul de bun (oricum, mai bun decât nivelul obţinut de modelul 600P), iar viteza de achiziţie a fost mult mai mare. Dimensiunile sale sunt convenabile, iar dotarea software include aceleaşi două programe (plus driverele, desigur): MGI PhotoSuite – software de editare a imaginilor şi OCR Xerox TextBridge Classic 2.0, care este un program pentru recunoaşterea caracterelor tipărite, deci prin intermediul acestuia o pagină se poate transforma prin scanare într-un fişier text editabil.

Ofertant: ICG
Telefon: 01-2217343
Preţ: 65 USD

Iomega Predator CDRW

Iată că avem de-a face cu încă un produs „cool" de la Iomega. În principiu, Predator nu are absolut nimic interesant, poate exceptând designul său futurist: un lucru „hipnotizant" este spirala care se roteşte odată cu discul citit... La baza drive-ului găsim o unitate CD-RW slim, asemănătoare cu cele ce se găsesc în laptop-uri. În plus faţă de partea de CD-RW, Predator deţine o electronică ce îi permite conectarea pe interfeţele USB, Firewire şi PCMCIA. Bineînţeles, aceasta se realizează prin intermediul unor adaptoare specifice. Pentru modelul pe care noi l-am avut pe bancul de probă, modulul inclus a fost cel pentru conectare la USB. Cum lăţimea de bandă a interfeţei USB este modestă pentru un asemenea dispozitiv, viteza de operare cu mediile inscriptibile este mai mică decât ce „poate" el cu adevărat. Aşadar, pentru Fireware vitezele sunt de 8x/4x/32x, pentru PCMCIA de 8x/4x/12x iar pentru aceasta variantă USB de doar 4x/4x/6x. Trebuie avut în vedere că unităţile CD-RW nu mai sunt nişte raritâţi, acestea găsindu-se în multe din sistemele actuale, fiind în plus cu mult mai ieftine. Doar cei ce scriu CD-uri de pe calculatorul lor portabil pot fi interesaţi de acest drive, sau cei ce nu vor să

scoată şi să monteze o unitate CD-RW „normală" atunci când trebuie să scrie un CD altundeva decât la sistemul propriu.

Ofertant: Flamingo Computers
Telefon: 01-2225041
Preţ: 256 USD

SISTEC
SOLUȚIA GLOBALĂ

SAMSUNG ELECTRONICS
SyncMaster 700 NF
Rez. max:1600x1200
Refresh max H/V :96/160

Monitoarele
Ideale
pentru
aplicația
Dumneavoastră
3 ani garanție

SAMSUNG ELECTRONICS
SyncMaster 753 DF
Rez max:1280x1024
Refresh max H/V :76/160

Motherboards

TYAN –S2462
•Prima placa duala AMD - ATHLON din lume
•Chipset AMD, 760 MP, Memorii DDR, Slot PCI 64 bit
•AGP Pro (VGA integrat), controlere LAN duale

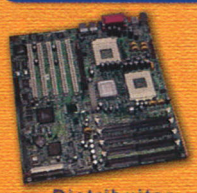

Distribuitor TYAN COMPUTERS

PC Chips 810 LMR
•Socket A, 200 Mhz, ATA 100, Sound 10/100 LAN, fax 56 K, VGA 64 MB, AGP 4x, mATX

DC CHIPS

ECS P6ISA II
•Socket 370, 133 Mhz, AGP 4x, DMA100, sound

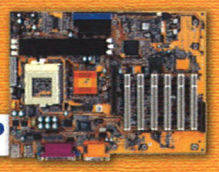

ECS ELITEGROUP

ACOME
Cablu UTP, FTP, CAT 5E+
Fibră optică SM, MM

PLANET Networking & Communication
•Switch-uri FSD-800, desktop switch 8x10/100 Base T
•Placă de retea 10/100 BaseTX Ethernet, Chipset Intel
•Convertoare fibră optică 100 TX- 100FX

REHAU
Paturi de cablu
Elemente de îmbinare

Cluj-Napoca
tel.: 064-190.282,
fax: 064-193.700

București,
tel./fax: 01-320.11.47

http://www.sistec.ro

MSI K7T266 Pro

În ultima vreme prin laboratorul nostru trec din ce în ce mai multe plăci de bază pentru Athlon/Duron care oferă suport pentru memorii DDR-SDRAM. K7T266 este echipată de producător cu chipset-ul VIA KT266, un controler ATA 100-RAID

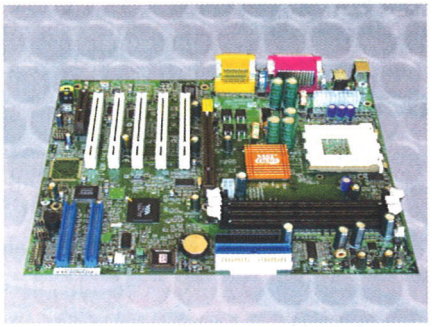

(şi el din ce în ce mai des întâlnit), precum şi cu un slot AGP Pro (pe lângă cele cinci sloturi PCI). Din punct de vedere al ergonomiei în construcţie, MSI a reuşit să obţină nota maximă cu această placă, iar ca dotare este de menţionat şi suportul pentru conectarea a două PC-uri prin USB.

Ofertant: Flamingo Computers
Telefon: 01-2225041
Preţ: 169 USD

BTC Keyboard 9000A

BTC este unul din producătorii arhicunoscuţi de periferice pentru PC. În această lună, am testat unul dintre multele modele de tastaturi multimedia fabricate de această firmă. Modelul 9000A face parte din linia de keyboard-uri cu fir, echipate pentru standardul ATX. Tastele sunt solid construite (producătorul le garantează rezistenţa la 100.000 de apăsări), iar ergonomia este îmbunătăţită de existenţa unui palmrest demontabil. Partea de multimedia este asigurată de prezenţa a 16 butoane, fiecare dintre ele având rolul său: deasupra numpad-ului se găsesc opt butoane de comandă pentru CD-ROM sau DVD precum şi două butoane pentru creşterea/scăderea volu-

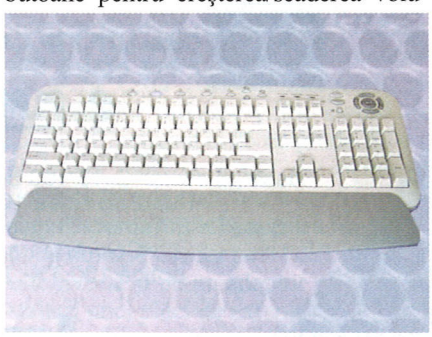

mului şi unul pentru mute. Celelalte opt butoane au funcţii legate de navigarea pe Internet, precum şi funcţii de control al Power Management-ului.

Ofertant: Comrace Computers
Telefon: 051-433401
Preţ: 10 USD

Transcend AVE3/B

Nu avem practic nimic de reproşat acestei plăci de bază. Performanţa ei este situată la un nivel bun pentru un northbridge 694X de la VIA. Ar fi de salutat prezenţa southbridge-ului 686B, care aduce după sine facilitatea de a accesa harddisk-ul conform modernului standard ATA 100. De asemenea, dotarea plăcii include, în afară de codecul de

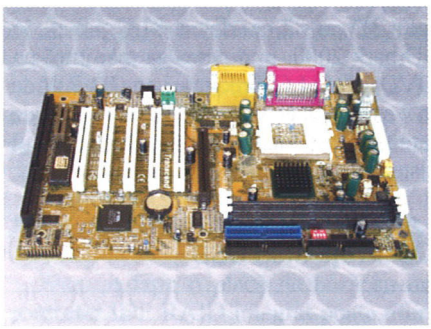

sunet produs de Avance Logic, şi un slot AMR, ce poate fi folosit în cazul în care aveţi intenţia să achiziţionaţi o placă de comunicaţii potrivită pentru acesta. Preţul care trebuie plătit pentru achiziţionarea ei este, de asemenea, bun.

Ofertant: Provision /Maguay
Telefon: 01-3213749/01-2103809
Preţ: 80 USD

MSI 694D-Pro

Cunoscută şi sub numele de MS-6321, această placă de bază îşi găseşte utilizarea numai dacă doriţi să construiţi un workstation. Dotarea ei include două socket-uri pentru procesoare Intel Pentium III, un controler ATA 100 RAID

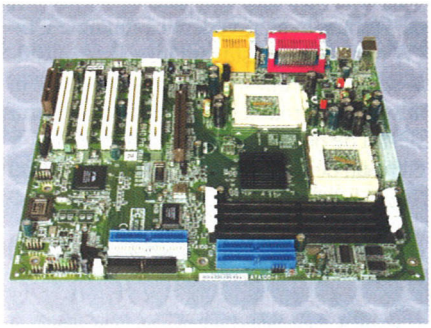

produs de Promise, precum şi o interfaţă FireWire integrată pe placa de bază. Dacă ar fi să aleg o placă de bază pentru un computer specializat în editare video de nivel profesional, aş alege-o fără nici o ezitare pe acesta. Chiar şi cu un singur procesor, performanţa ei s-a ridicat peste medie, iar dacă ţinem cont şi de dotare şi de preţ, alegerea este perfect justificată.

Ofertant: Comrace Computers
Telefon: 051-433400
Preţ: 139 USD

Transcend ALR4

ALR4 este o reprezentantă a seriei de mainboard-uri echipate cu chipsetul ALi Magik, pentru procesoarele AMD. Acest lucru înseamnă suport pentru memorie DDR-SDRAM, ceea ce se traduce printr-o lăţime de bandă teoretic dublată

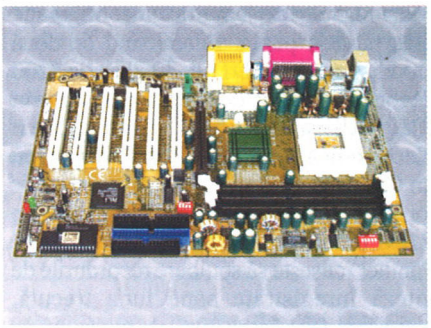

între memorie şi procesor. Ca dotare, această placă include un codec pentru sunet, şase sloturi PCI (pe lângă cel AGP), iar harddisk-urile acceptate pot fi inclusiv ATA 100, mod de funcţionare pe care southbridge-ul de la ALi îl suportă.

Ofertant: Provision/Maguay
Telefon: 01-3213749/01-2103809
Preţ: 117 USD

LG Flatron 795FT Plus, 915FT Plus

Deşi este promotorul monitoarelor de tip CRT cu ecran perfect plat, LG deţine modele de acest tip doar pentru două diagonale: 17" şi 19". Asupra lui 795FT Plus nu vom insista, deoarece a mai fost prezent în revista noastră în două rânduri (vom aminti însă că luna aceasta l-am retestat pentru a

putea fi luat în considerare pentru CHIP TOP 10) şi ne vom referi doar la 915FT. El beneficiază de acelaşi OSD interesant ca şi 795FT – de fapt întregul layout este similar – cu o mulţime de funcţii de control.

Întrucât beneficiază de o lăţime de bandă considerabilă, rezoluţii ridicate şi mufe BNC, ne duce cu gândul în primul rând la o unealtă profesională. Din păcate, la exemplarul testat de noi am putut lua contact cu o serie de neclarităţi ale imaginii, nedemne de un monitor din clasa sa.

Ofertant: ICG
Telefon: 01-2217343
Preţ: 303 USD resp. 447 USD

KINGMAX
MOBILITY & BEYOND

GIGABYTE

O COMBINATIE DE SUCCES!

KINGMAX
MOBILITY & BEYOND
garanție pe viață!

PRIN MAGAZINELE:

ultra PRO

ultra PRO Computers

IT SUPERMARKET
BUCURESTI
B-dul N. Titulescu nr. 64
Telefon: 01-222.20.36
Fax: 01-223.22.84

IT SUPERMARKET
BUCURESTI
Sos. Stefan cel Mare nr. 54
Telefon: 01-211.70.90
Fax: 01-210.22.76

IT SUPERMARKET
BUCURESTI
B-dul Regina Elisabeta nr.10
Telefon: 01-310.11.65
Fax: 01-310.11.62

BUCURESTI
B-dul Natiunile Unite nr. 3
Telefon: 01-336.45.63

BUCURESTI
Sos Iancului nr. 59
Telefon: 01-250.39.04

BUCURESTI
Sos. Stefan cel Mare nr.240
Telefon: 01-210.76.01
Fax: 01-210.77.59

BUCURESTI
Sos. Pantelimon nr.93
Telefon: 01-250.16.12
Fax: 01-250.16.89

BUCURESTI
Bb. Alexandru Obregia nr. 18
Telefon: 01-684.50.16
Fax: 01-684.50.03

BRASOV
Str. Memorandului nr. 33
Telefon: 068-410.420
Fax: 068-410.422

CRAIOVA
Bd. Al. I. Cuza bl.10C
Telefon: 051-421.010

CONSTANTA
Bd. Tomis nr. 97
Telefon: 041-552.637

CHIP Top 10

Căutați să cumpărați o componentă pentru PC-ul dumneavoastră sau doriți să aflați care sunt cele mai bune upgrade-uri? CHIP Top 10 vă stă la dispoziție!

Topul produselor hardware prezentat de revista noastră şi rezultat în urma testelor efectuate în laboratorul CHIP este deja o rubrică consacrată a revistei. Din acest motiv, considerăm că nu este cazul să alocăm două pagini pentru prezentarea modului de testare şi evaluare al produselor din acest top. Cei care doresc să vadă cum au fost sortate produsele din tabele o pot face apelând la CD-ul CHIP. În interfață, la rubrica offline, veți găsi un document în format HTML care conține o explicație completă a modului de operare a topului precum şi clasamentele complete (toate produsele la toate categoriile).

Plăci de bază Socket A

Piața de Socket A este deja matură, cumpărătorul având la îndemână suficiente variante pentru a-şi putea alege ceea ce-i trebuie. Luna de față, trei din cele cinci modele proaspăt testate au prins TOP5.

			DOTARE					EVALUARE							
			Form Factor	Chipset	BIOS	Memorie maximă (MB)	Sloturi (AGP/PCI/ISA)	Performanță	Dotare	Ergonomie/ Construcție	Documentație	Nota CHIP	Preț aproximativ (USD)	Testat în revista	Ofertant
Best Product															
1	new	MSI K7T266 Pro R	ATX	VIA VT8366+ VIA VT8233	AMI	1536/ DDR-SDRAM	1/ 5/ 0	97.66	97.39	100.00	100.00	97.89	169	7/01	Flamingo Computers
2	new	Epox 8K7A+	ATX	AMD AMD-761+ VIA 686B	Award	1024/ DDR-SDRAM	1/ 6/ 0	97.47	91.94	86.67	100.00	94.97	143	7/01	Elsaco Electronic
3	▼	Iwill KK266-R	ATX	VIA KT133A+ VIA 686B	Award/- Phoenix	1536/ SDRAM	1/ 6/ 1	93.07	97.39	66.67	87.50	91.43	150	4/01	Skin Media
4	►	Epox 8KTA3+	ATX	VIA KT133A+ VIA 686B	Award	1536/ SDRAM	1/ 6/ 1	90.47	100.00	66.67	87.50	90.57	129	4/01	Elsaco Electronic
5	new	Gigabyte GA-7ZX rev 5.0	ATX	VIA KT133+ VIA 686B	AMI	1536/ SDRAM	1/ 5/ 1	92.47	81.70	100.00	87.50	90.17	97	7/01	Caro Group
Best Buy															
1	▲	Chaintech 7AJA	ATX	VIA KT133+ VIA 686A	Award	768/ SDRAM	1/ 5/ 1	90.07	64.38	100.00	75.00	83.68	70	2/01	Comrace Computers
2	▲	Chaintech 7AIA	Micro ATX	VIA KT133+ VIA 686A	Award	512/ SDRAM	1/ 3/ 1	89.86	66.88	73.33	75.00	81.56	70	2/01	Comrace Computers
3	▼	Totem VAK7PEB	ATX	VIA KT133+ VIA 686A	Award	1536/ SDRAM	1/ 5/ 0	93.88	68.63	73.33	75.00	84.44	74	5/01	Cross Trade
4	▼	PC Partner Ultra Board	ATX	VIA KT133+ VIA 686A	Award	768/ SDRAM	1/ 5/ 1	90.47	63.07	73.33	50.00	80.15	71	2/01	K-Tech Electronics
5	▼	QDI KinetiZ 7T	ATX	VIA KT133+ VIA 686A	Award	1536/ SDRAM	1/ 5/ 1	92.71	75.16	100.00	75.00	88.17	90	2/01	Brinel

Prețurile valabile la data de 1 iunie 2001

Harddisk-uri

În aşteptarea unei noi serii de modele (generație e cam mult spus) de harddisk-uri, schimbările în această zonă au loc în special la secțiunea Best Buy Quantum Fireball AS 40GB trecând pe locul 1.

			DOTARE				EVALUARE								
			Tip interfață	Capacitate (MB)	Rotații pe minut	Cache (KB)	Transfer de date la citire (MB/s)	Transfer de date la scriere (MB/s)	Timp de acces citire (ms)	Timp de acces sdcriere (ms)	Nota CHIP	Preț aproximativ (USD)	Testat în revista	Ofertant
Best Product															
1	►	Quantum Fireball Plus AS 40.0AT	Ultra ATA100	39833	7200	2048	30.53	31.24	12.03	12.2	81.73	148	5/01	Flamingo Computers
2	►	IBM Deskstar DTLA-307015	Ultra ATA100	14645	7200	2048	27.01	27.68	12.87	10.1	81.45	125	10/00	Sistec
3	►	Western Digital Caviar 205BA	Ultra ATA66	19751	7200	2048	21.08	21.22	13.93	9.3	70.17	107	12/00	Comrace Computers
4	►	Western Digital Caviar 153BA	Ultra ATA66	14669	7200	2048	20.72	21.21	13.87	9.6	69.02	114	10/00	Elko Tech, Comrace Computers
5	►	Western Digital Caviar 450AA	Ultra ATA66	42932	5400	2048	22.49	22.68	16.35	14.6	68.07	138	10/00	Elko Tech
Best Buy															
1	▲	Quantum Fireball Plus AS 40.0AT	Ultra ATA100	39833	7200	2048	30.53	31.24	12.03	12.2	81.73	148	5/01	Flamingo Computers
2	▼	Samsung SV4084H	Ultra ATA100	38923	5400	512	12.36	13.98	15.51	20.4	59.20	109	5/01	Deck Computers
3	►	Western Digital Caviar 450AA	Ultra ATA66	42932	5400	2048	22.49	22.68	16.35	14.6	68.07	138	10/00	Elko Tech
4	▲	Western Digital Caviar 307AA	Ultra ATA66	29330	5400	2048	21.19	21.39	17.82	16.3	61.51	104	10/00	Comrace Computers, Elko Tech
5	▼	Samsung SV3063H	Ultra ATA100	29126	5400	512	13.23	13.22	15.61	20.0	58.49	103	5/01	Deck Computers

Prețurile valabile la data de 1 iunie 2001

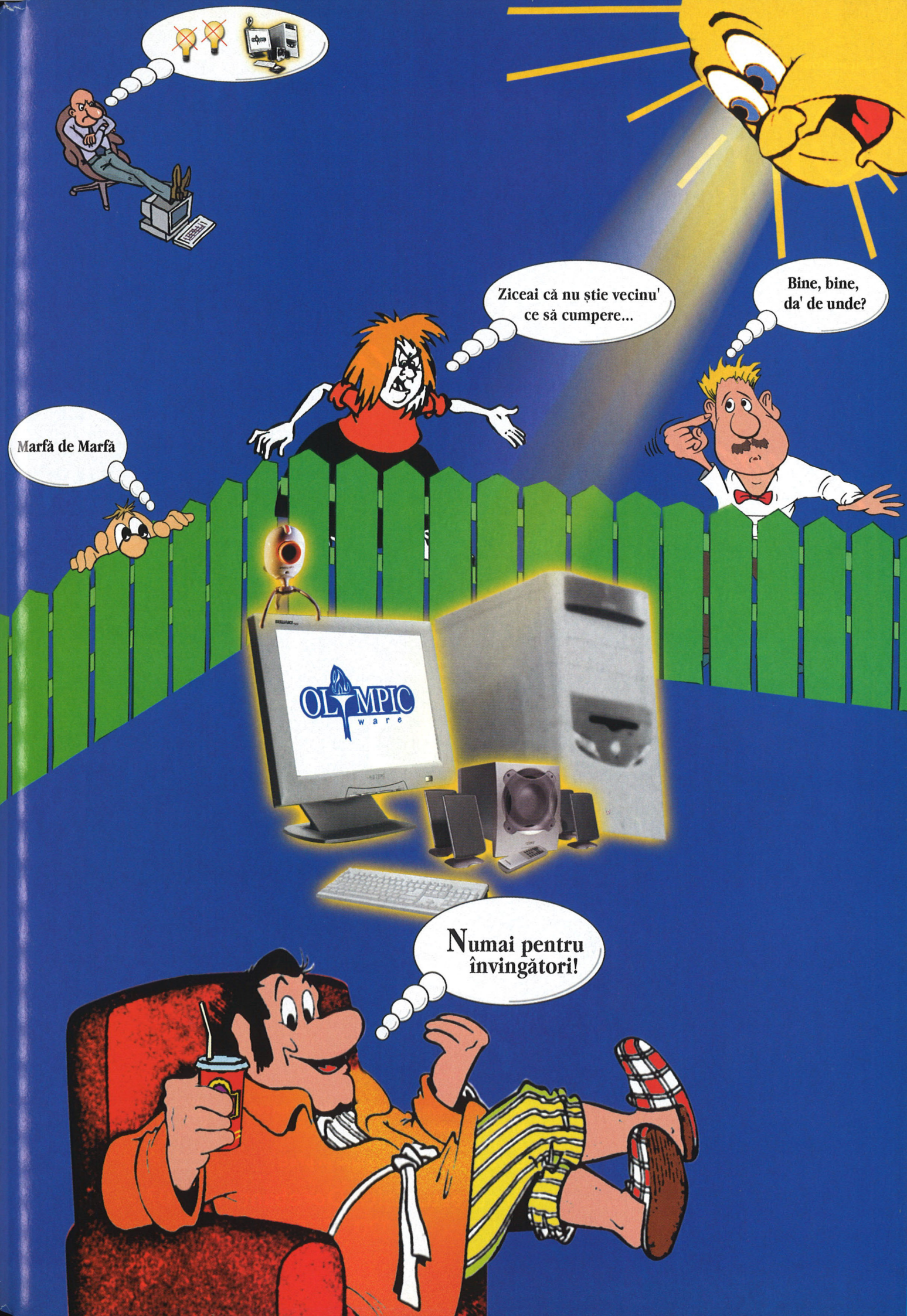
Ziceai că nu știe vecinu' ce să cumpere...
Bine, bine, da' de unde?
Marfă de Marfă
OLYMPIC ware
Numai pentru învingători!

Calculatoare

OLYMPIC ware

Numai pentru învingători!

Componentele sunt în slujba ta. Contează pe ele.

Ca să vezi lucrurile așa cum sunt.

Universul sunetelor te așteaptă. Ești pregătit?

Fii în direct cu lumea.

Păstrează informația. Ca să deții controlul!

Garanție 3 ani, un an la sediul clientului.
Internet gratuit.
Antivirus inclus în preț.
Livrare și instalare incluse în preț.

ATLAS COMPUTER

București, Calea Dorobanți, nr. 107
Tel./Fax: 01-230 2265; 01-322 7006; 01-320 6924

www.atlascomputer.ro

Monitoare

După o perioadă de „imobilitate" în partea sa superioară, observăm o primă modificare în TOP 5 prin intrarea, pe locul 5, a modelului Flatron 795FT Plus de la LG.

			DOTARE					EVALUARE							
			Dot pitch/ Mask pitch	Refresh max. H/V (KHz/Hz)	Refresh la 1152x864	Rez. maximă	Certificare	Calitatea imaginii	Ergonomie	Dotare	Documentație	Nota CHIP	Preț aproximativ (USD)	Testat în revista	Ofertant
Best Product															
1	▶	Samsung SyncMaster 700NF	* / 0,25	96 / 160	107	1600 x 1200	TCO 99	96.24	98.12	88.16	80.00	94.87	279	5/01	Sistec
2	▶	Sony CPD-G200P	* / 0,24	96 / 120	107	1600 x 1200	TCO 99	100.00	90.92	84.21	80.00	93.45	345	5/01	Flamingo Computers
3	▶	Hitachi CM625ET	* / 0,25	95 / 160	106	1600 x 1200	TCO 99	96.87	94.20	78.95	80.00	92.40	326	5/01	ElkoTech Romania
4	▶	Ilyama A705MT	* / 0,24	86 / 180	96	1280 x 1024	TCO 99	91.22	96.59	82.89	80.00	91.29	284	5/01	Maguay Impex
5	new	LG Flatron FT795FT Plus	0,24 / *	95 / 160	106	1600 x 1200	TCO 99	79.94	94.88	100.00	100.00	89.18	303	7/02	ICG
Best Buy															
1	▶	LiteOn S1770NSL	0,27 / *	70 / 120	78	1280 x 1024	MPR II	92.48	70.65	64.47	80.00	80.01	150	5/01	Argos Computers
2	▶	Samsung SyncMaster 755DF	0,24 / *	85 / 160	95	1280 x 1024	TCO 99	94.04	93.34	67.11	80.00	89.06	208	5/01	Deck Computers
3	▶	Samsung SyncMaster 753DF	0,24 / *	70 / 160	78	1280 x 1024	TCO 99	89.66	90.78	67.11	80.00	86.19	196	5/01	Sistec
4	▶	Acer V771	0,27 / *	72 / 120	80	1280 x 1024	TCO 99	85.89	84.30	71.05	60.00	81.82	184	5/01	Tornado Sistems
5	▶	Hansol 710D	0,25 / *	96 / 160	107	1600 x 1200	TCO 99	90.91	92.83	73.68	80.00	88.45	222	5/01	Flamingo Computers

Prețurile valabile la data de 1 iunie 2001

Plăci de bază Slot 1 - Socket 370

Cum aici întâlnim cel mai mare număr de produse, este pe undeva şi normal ca topul de plăci de bază Socket 370 să fie cel mai dinamic. După cum se vede luna aceasta clasamentul Best Product este dominat de MSI.

			DOTARE					EVALUARE							
			Form Factor	Chipset	BIOS	Layout procesor	Sloturi (ISA/PCI/AGP)	Performanță	Dotare	Ergonomie/ Construcție	Documentație	Nota CHIP	Preț aproximativ (USD)	Testat în revista	Ofertant
Best Product															
1	▶	MSI 815E Pro (MSI-6337)	ATX	Intel i815E	Award	FC-PGA	0/ 6/ 1	96.93	100.00	72.92	96.67	95.29	89	9/00	Comrace Computers, Flamingo Computers
2	new	MSI 694D-Pro	ATX	VIA 694DP	Award	FC-PGA	0/ 5/ 1	97.41	89.76	93.75	83.33	94.43	139	7/01	Comrace Computers
3	▲	MSI 815EP Pro-R	ATX	Intel i815EP	Award	FC-PGA	0/ 6/ 1	97.51	90.48	93.75	76.67	94.34	122	5/01	Flamingo Computers
4	▼	DFI CS65-EC	ATX	Intel i815E	Award	FC-PGA	0/ 5/ 1	97.43	94.52	79.17	80.00	94.00	96	12/00	Tape Computer
5	▼	Epox EP-BX7+100	ATX	Intel 440BX	Award	FC-PGA	1/ 6/ 1	95.89	86.67	93.75	100.00	93.58	108	11/00	Elsaco Electronic
6	▼	Chaintech 6AJA4	ATX	VIA 694X	Award	FC-PGA	1/ 5/ 1	96.27	82.14	93.75	96.67	92.51	69	9/00	Comrace Computers, Distribuitorii Asbis
7	▼	INTEL D815EEA LAN	ATX	Intel i815E	Phoenix	FC-PGA	0/ 5/ 1	97.39	89.76	89.58	50.00	92.33	156	9/00	Maguay Impex
8	▼	Epox EP-D3VA	ATX	VIA 694X	Award	FC-PGA	1/ 5/ 1	96.14	81.19	93.75	93.33	92.02	115	1/01	Elsaco Electronic
9	▼	QDI Legend Synactix 2E	ATX	Intel i815E	Award	FC-PGA	0/ 6/ 1	95.36	90.95	81.25	76.67	91.92	90	12/00	Brinel PC Prod
10	▲	Gigabyte GA-6OMM7E	micro ATX	Intel i815E	Award	FC-PGA	0/ 3/ 1	96.87	85.48	66.67	76.67	89.99	98	9/00	Caro Group
Best Buy															
1	▶	Chaintech 6AJA4	ATX	VIA 694X	Award	FC-PGA	1/ 5/ 1	96.27	82.14	93.75	96.67	92.51	69	9/00	Comrace Computers, Distribuitorii Asbis
2	▲	Totem VA370P	ATX	VIA Apollo Pro 133	Award	FC-PGA	2/ 4/ 1	85.50	51.43	81.25	53.33	74.95	48	5/01	Cross Trade
3	▲	Epox Cu-133A+	ATX	VIA Apollo Pro 133A	Award	FC-PGA	0/ 5/ 1	94.99	64.52	93.75	76.67	86.33	67	5/01	Elsaco Electronic
4	▲	MSI MS6198	micro ATX	VIA 694X	AMI	FC-PGA	1/ 3/ 1	95.27	61.67	62.50	76.67	82.66	62	9/00	Comrace Computers, Flamingo Computers
5	▲	MSI 815E Pro (MSI-6337)	ATX	Intel i815E	Award	FC-PGA	0/ 6/ 1	96.93	100.00	72.92	96.67	95.29	89	9/00	Comrace Computers, Flamingo Computers
6	▲	CHAINTECH CT-6BJM0	ATX	Intel 440BX	Award	FC-PGA	2/ 5/ 1	95.99	63.57	95.83	90.00	87.57	71	10/00	Comrace Computers, Distribuitorii Asbis
7	▼	Soltek SL-65JVB	ATX	VIA 694X	Award	FC-PGA	1/ 5/ 1	97.76	67.38	75.00	60.00	86.00	71	11/00	Viami Computers
8	▲	Gigabyte GA-6VXC7-4X	ATX	VIA 694X	AMI	FC-PGA	1/ 5/ 1	95.82	67.86	73.96	83.33	86.02	72	9/00	Caro Group
9	▲	Super Intel 815 ATX	ATX	Intel i815	Award	FC-PGA	0/ 5/ 1	95.33	85.00	60.42	93.33	89.16	79	1/01	Deck Computers
10	▲	DFI CS65-EC	ATX	Intel i815E	Award	FC-PGA	0/ 5/ 1	97.43	94.52	79.17	80.00	94.00	96	12/00	Tape Computer

Prețurile valabile la data de 1 iunie 2001

Intel contra AMD

Cursa continuă (2)

Iată că a venit rândul unui procesor nou de la AMD să fie supus testelor noastre. Athlon 1,3 GHz concurează cu Pentium 4 la 1,7 GHz şi cu mai vechile CPU-uri Intel şi AMD la 1 GHz.

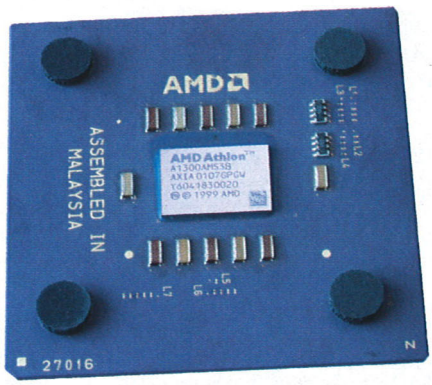

Articolul de faţă este continuarea firească a celui apărut în numărul trecut, la pagina 46. Am folosit aceleaşi benchmark-uri ca şi luna trecută, dar am schimbat platforma: de data aceasta reflectoarele se îndreaptă asupra lui Athlon 1,3 GHz, cel mai rapid CPU AMD care s-a putut cumpăra pe bani pe 20 mai 2001 în ţara noastră (îmi place enorm sintagma „money can buy", pentru că implică faptul că produsul de care e vorba poate fi cumpărat şi altfel decât cu bani).

Am fi dorit să avem un Athlon la 1,33 GHz, dar acestea au apărut la noi în magazine prea târziu pentru a mai putea fi testate. Aşa că am luat decizia de a face un „mic" overclocking, şi am turat procesorul de 1,3 la 1,33 GHz. În continuare vom vorbi de Athlon 1,33, dar trebuie să vă reamintiţi că, deşi rezultatele noastre nu pot fi mult deosebite de cele obţinute cu un CPU marcat la 1,33, totuşi am folosit unul la 1,3. Ne vom focaliza mai ales pe comparaţia dintre Athlon 1,3 şi 1,33 cu Pentium 4 la 1,7 GHz.

Între timp, au fost anunţate şi Athlon-urile la 1,4 GHz, dar probabil că de abia în a doua jumătate a lunii iunie vor fi aduse la noi, mult prea târziu pentru a mai prinde acest număr al revistei.

Scăderi de preţuri

Evoluţia preţurilor în ultima perioadă a avantajat Athlon-ul în dauna lui Pentium 4. Pe plan internaţional Intel a anunţat, la începutul lunii iunie, o reducere drastică de preţ la procesoarele P4, astfel încât acestea au ajuns să coste mult mai puţin decât în urmă cu o lună. Astfel, nava amiral P4 la 1,7 GHz a ajuns la circa 350 – 360 de dolari, în timp ce un Athlon la 1,33 putea fi găsit la doar 185 de dolari.

La noi, din cauza stocurilor, în aceeaşi perioadă, preţurile nu reflectaseră încă această scădere de pe piaţa occidentală. Un Athlon 1,3 GHz costa circa 240 USD, cu 30 USD mai puţin decât varianta la 1,33. Diferenţele sunt şi mai mari la P4, unde trebuia să scoatem din buzunar nu mai puţin de 500 de dolari pentru 1,7 GHz, în timp ce procesorul la 1,4 GHz era mai accesibil, la 325 USD. Oricum, trebuie remarcată diferenţa mare de preţuri dintre cel mai rapid P4 şi cel mai rapid Athlon.

Această diferenţă se accentuează şi mai mult dacă luăm în calcul preţul total al ansamblului placă de bază, memorie şi procesor. Pentru P4, un motherboard brand name costă peste 180 de dolari. Problema cea mai mare este la RAM: un modul de 128 MB de memorie Rambus costa peste 110 dolari, şi trebuie montate câte două. Pentru Athlon, o placă de bază brand-name, cu suport RAID şi DDR, putea fi găsită la circa 170 de dolari, iar un modul DIMM de 128 MB DDR PC266 costa doar puţin peste 60 de dolari.

CPU la birou

Aşadar, să începem cu analiza testelor. Am ales pentru compararea platformelor hardware tot triada de sisteme de operare Windows: 98 SE, Millenium Edition şi 2000 Professional, cu Service Pack 1. În BAPCo SYSmark 2000, Pentium 4 1,7 este nevoit să cedeze rolul de lider, în favoarea Athlon-ului la 1,33 GHz, sub toate OS-urile. Spre deosebire de P4, mai bun la aplicaţiile de creare de conţinut decât decât la cele clasice, de birou, Athlon-ul e mai bun la „Office Productivity". Pe alocuri, diferenţa dintre notele celor două procesoare este chiar semnificativă: în ME, Athlon conduce la o diferenţă de 30 de puncte (12%). În Windows 2000 însă, diferenţa se reduce la 9%. Vă reamintim că SYSmark 2000 este compus din 12 aplicaţii, grupate în două categorii: Office Productivity (conţine CorelDRAW 9, Microsoft Excel 2000, Dragon Systems NaturallySpeaking Preferred 4.0, Netscape Communicator 4.61, Corel Paradox 9, Microsoft PowerPoint 2000 şi Microsoft Word 2000) şi Internet Content Creation (conţine MetaCreations Bryce 4, Avid Elastic Reality 3.1, Adobe Photoshop 5.5, Adobe Premiere 5.1 şi Microsoft Windows Media Encoder 4.0).

Concluzia acestui capitol este clară: ajutat de memoriile DDR, Athlon depăşeşte net Pentium 4, în aplicaţiile de birou.

CPU acasă

Pentru testarea performanţei procesoarelor în aplicaţiile de grafică 3D folosim două benchmark-uri, 3DMark 2000 şi 2001. În principiu, rezultatele de care trebuie să ţinem cont sunt cele furnizate de 3DMark 2001, dar acest program avantajează plăcile grafice mai noi, cu mai multe facilităţi 3D, de exemplu GeForce 3-ul. Astfel, mai publicăm şi rezultatele testelor cu 3DMark 2000, pentru ca şi cei care au plăci mai vechi să-şi facă o imagine asupra performanţelor obţinute de sistemele testate de noi. Dar discuţiile o să le

Toate rezultatele obţinute în test. La BAPCo SYSmark şi 3DMark cifrele reprezintă notele, iar la jocuri reprezintă numărul de cadre pe secundă (fps).	Athlon 1,3 GHz			Athlon 1,33 GHz [1]			Pentium 4 1,7 GHz			Pentium 4 1,4 GHz			Athlon 1 GHz			Pentium III 1 GHz		
	Windows 98 SE	Windows ME	Windows 2000 Pro	Windows 98 SE	Windows ME	Windows 2000 Pro	Windows 98 SE	Windows ME	Windows 2000 Pro	Windows 98 SE	Windows ME	Windows 2000 Pro	Windows 98 SE	Windows ME	Windows 2000 Pro	Windows 98 SE	Windows ME	Windows 2000 Pro
BAPCo SYSmark 2000	231	228	232	243	235	240	214	205	218	184	175	195	191	183	187	189	183	187
Internet Content Creation	228	226	235	240	230	250	229	221	247	193	183	212	184	174	185	184	176	197
Office Productivity	233	230	230	246	239	232	203	193	199	178	169	183	197	190	189	193	188	179
3DMark 2000 1024x768x16	8483	8357	7844	8947	8657	8197	9465	9392	2954	8286	8434	3021	6835	6898	2930	6801	6739	6037
3DMark 2000 1024x768x32	6790	6817	6391	6960	6894	6552	7034	7120	2608	6776	6621	2673	5830	5897	2703	5938	5969	5218
3DMark 2001 1024x768x16	4245	4187	3562	4350	4429	3839	4317	3225	1280	3624	3638	1296	2790	2752	1138	2688	2765	2533
3DMark 2001 1024x768x32	3836	3790	3323	4034	3955	3511	3813	3086	1188	3365	3368	1206	2712	2714	1115	2632	2630	2402
Unreal Tournament 1024x768x16	83,33	88,42	65,86	87,9	86,54	67,94	59,27	59,17	37,16	58,1	72,85	35,49	63,96	57,52	36,95	56,92	55,57	55,27
Unreal Tournament 1024x768x32	83	88,21	62,62	87,78	86,5	64,91	59,3	59,43	22,74	58,25	73,43	18,74	57,07	57,18	23,36	56,77	55,26	51,25
Quake 3 1024x768x16	161,3	160,1	164,7	177,6	173,8	181	222,9	224,3	164,6	193,4	191,9	159,2	128,9	128,9	107,7	130	108,5	125,3
Quake 3 1024x768x32	122,8	122,8	126,9	126,5	125,8	130	132,9	132,8	93,7	130,9	128	91,9	110	109,6	84,1	110,5	98,8	107,3

[1] **Athlon 1,3 cu overclocking la 1,33 (10 x 133)**

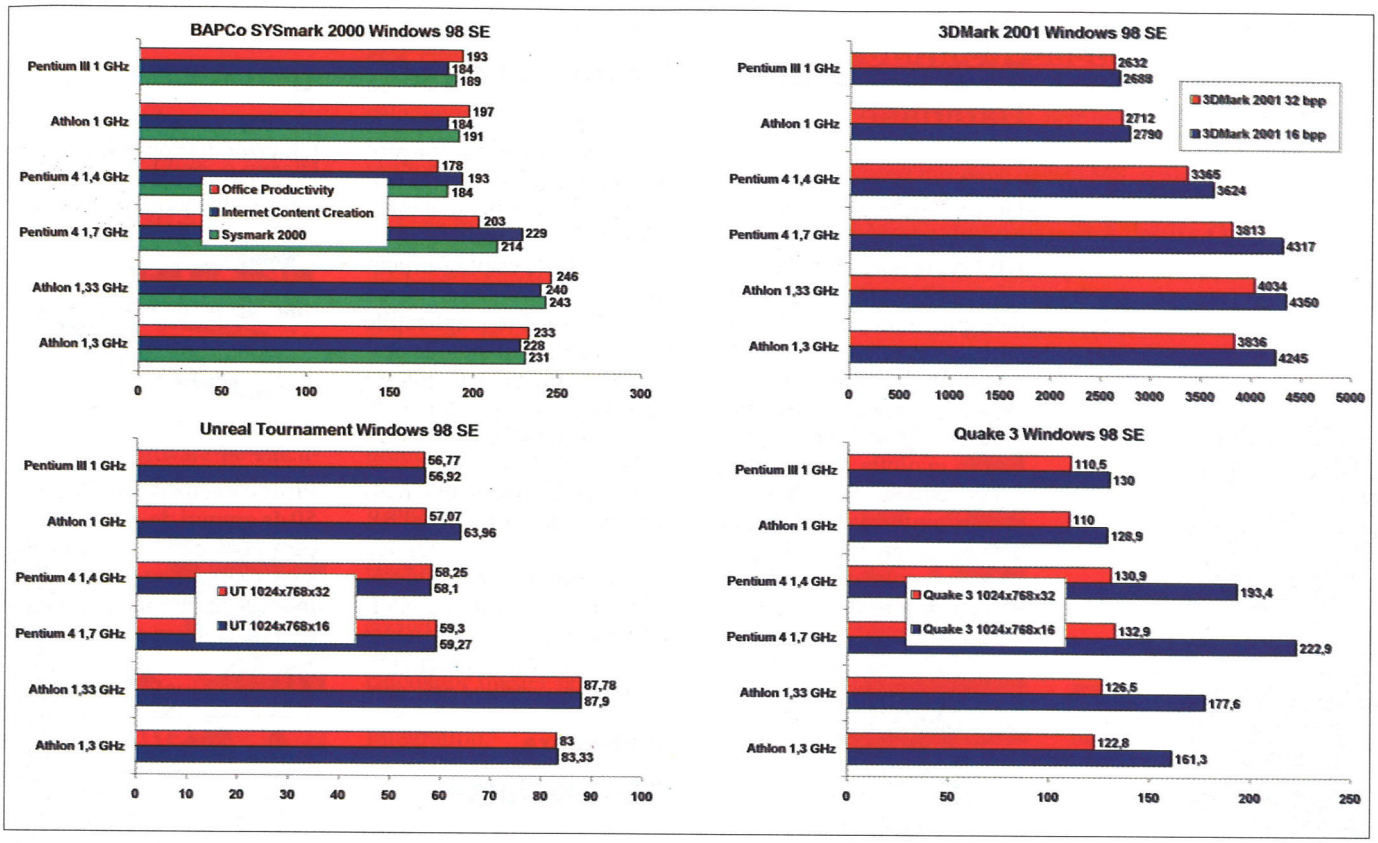

Rezultatele obținute pe cele șase platforme hardware în Windows 98 SE.

purtăm pe baza versiunii mai noi a programului. Sub Windows 98 SE, cei 1,33 GHz ai Athlon-ului au făcut mai mult decât cei 1,7 ai lui P4. Ce-i drept, la o adâncime de culoare de 16 bpp diferența este insesizabilă, dar ea se adâncește când trecem la 32 bpp, unde chiar și la 1,3 GHz Athlon-ul depășește concurența de la Intel. Curios este că în 3DMark 2000 situația se inversează, și P4 este în frunte. Alta este situația sub Windows 2000, unde P4 a obținut scoruri inexplicabil de mici și procesorul de la AMD conduce detașat.

Mai avem două benchmark-uri, care constau din redarea unor script-uri în jocurile Unreal Tournament și Quake 3. Începem cu ultimul și constatăm aceeași dominare din partea procesorului Intel, mai ales la o adâncime de culoare de 16 bpp, atât în 98 SE cât și în ME. Sub 2000 Pro însă, la 16 bpp, Athlon-ul 1,33 trece primul linia de sosire, în timp ce tactat la 1,3 GHz se clasează la fel ca și P4 1,7. Dacă folosim 32 bpp, coprocesorul matematic superior al lui Athlon face ca cele două noi procesoare AMD să ocupe primele două locuri, urmate de Pentium III 1 GHz și abia apoi de cele două P4 și Athlon-ul la 1 GHz.

Instalăm acum Unreal Tournament și măsurăm numărul de frame pe secundă. Nu este o surpriză că Athlon-ul, atât la 1,3 cât și la 1,33 GHz, lasă în praf orice concurență, la ambele adâncimi de culoare, în toate cele trei sisteme de operare. Sub ME, P4 1,4 chiar reușește să-și depășească fratele mai rapid, dar să nu uităm că sistemul P4 1,4 a beneficiat de 384 MB de RAM, ca și PC-ul cu Athlon la 1 GHz.

În lumina noilor apariții pe piața procesoarelor, se schimbă puțin recomandările noastre. Dacă P4, mai ales cel la 1,7 GHz, rămâne favorit dacă faceți editare video, în domeniul aplicațiilor de birou (în special când aveți un sistem Windows 2000 Pro) un Athlon la 1,3 GHz sau mai puternic nu poate fi depășit. Aceasta arată că mai există viață în arhitectura Athlon-ului, poate suficientă cât să-i permită să reziste presiunii exercitate de P4, care pare a fi extrem de scalabil (versiunea la 2 GHz nu va mai întârzia mult).

Pentru pasionații jocurilor 3D este mai greu de luat o decizie. Cei cu buget mai mic vor prefera clar Athlon-ul, însă cei ce ce vor maximul de frame pe secundă în Quake 3 tot la P4 trebuie să se uite. Cei ce preferă Unreal Tournament sau alte jocuri cu acest engine tot spre Athlon trebuie să se orienteze.

Răzvan Anghelidi, Florin Mașca

Cum am testat

Testele s-au făcut pe două platforme hardware noi, AMD Athlon 1,3 și 1,33 GHz – ultimul cu overclocking. În tabelul alăturat găsiți atât configurația pe care am folosit-o în acest test, cât și pe cele din testul de luna trecută, pentru a putea realiza o comparație. Aplicațiile utilizate pentru benchmark sunt madonion.com 3DMark 2000 1.1 și 3DMark 2001 1.0, alături de BAPCo SYSmark 2000. Am folosit jocurile Quake III Arena versiunea 1.27h beta și Unreal Tournament 4.36, cu DLL-urile de rendering cu suport pentru DirectX 8.0. DLL-urile sunt încă în versiunea beta. API-ul folosit a fost DirectX 8.0a.

În toate programele am ales o singură rezoluție, cea mai folosită la ora actuală pe sistemele de categorie medie/înaltă: 1024 x 768 pixeli. Am rulat testele grafice la două adâncimi de culoare, de 16 biți pe pixel și de 32 biți pe pixel, pentru a observa și influența plăcii grafice asupra scorurilor, nu numai a procesoarelor.

Driverele folosite la placa grafică sunt cele generice NVIDIA, versiunea 12.40 (4.13.01.1240). Placa grafică a avut instalate driverele VIA 4 in 1 431v.

Configurațiile de testare.

	Athlon 1,3 GHz	Athlon 1,33 GHz	Pentium 4 1,7 GHz	Pentium 4 1,4 GHz	AMD Athlon 1 GHz	Pentium III 1 GHz
Placa de bază	MicroStar MSI-K7T266 Pro		Intel Garibaldi D850GB	Asus A4T	Abit KT7A RAID	MSI 815E Pro
Chipset	VIA KT266 Pro		Intel i850	Intel i850	VIA KT133A	Intel i815E
Memorie (MB)/Tip	128/DDR CL2		128/Rambus PC-800	384/Rambus PC-800	384/SDRAM PC133	384/SDRAM PC133
Harddisk	Quantum Fireball Plus AS 40 GB (7.200 rpm, UltraATA 100)					
Placa grafică	Asus V7700 Ultra (NVIDIA GeForce2 Ultra) 64 MB DDR SDRAM					

software

IBM

DB2 Universal Database

IBM a anunțat de curând lansarea pe piață a unei noi versiuni pentru baza de date DB2: versiunea 7.2. Aceasta ajută utilizatorii să integreze date provenite din cele mai variate surse, incluzând aplicațiile Web, sursele de date critice și aplicațiile tradiționale. DB2 joacă un rol important în evoluția afacerilor de tip e-business, fiind baza integrării informațiilor critice ale unei companii cu alte produse sau aplicații oferite de diverși producători.

Noutățile oferite de noua versiune DB2 sunt extrem de importante: posibilități de integrare extinse cu WebSphere Application Server și MQSeries; suport pentru servicii web standard, cum ar fi SOAP și UDDI; performanțe înalte privind accesul la surse de date extinse, în toate formatele și locațiile, inclusiv la informații stocate pe baze de date diverse cum ar fi Informix, Oracle, Sybase și MS SQL Server.

DB2 versiunea 7.2 reprezintă o bază de date concentrată pe e-business, astfel încât utilizatorii își pot crea propriile procese de business pe o infrastructură existentă și reduce costurile de întreținere.

Combinația dintre DB2 și WebSphere Application Server facilitează munca dezvoltatorilor Web și crește viteza de dezvoltare a aplicației. Folosind MQSeries și WebSphere Application Server cuplate cu standardele XML, DB2 oferă utilizatorilor cea mai rapidă cale de integrare a propriei afaceri cu o e-infrastructură extinsă.

IBM România
Tel: 01-2241544
www.ro.ibm.com

Canopus

Peste 600 de efecte grafice

Canopus a lansat Xplode Professional, cel mai nou produs al companiei, bazat pe tehnologia de producere a efectelor video Xplode.

Acesta este un plug-in pentru Adobe Premiere, Ulead MediaStudio Pro și aplicațiile Canopus Edit, și include peste 600 de efecte. Cu ajutorul acestuia se vor putea crea și personaliza fără efort secvențe video profesionale.

Pentru performanță real-time Xplode Professional beneficiază și de accelerarea hardware prin intermediul plăcilor grafice bazate pe NVIDIA cu chipset TNT sau mai recent. Software-ul oferă utilizatorilor o opțiune prin care playback-ul efectelor pe un televizor este de calitate ridicată, eliminându-se zgomotul sau distorsiunile. Xplode

Professional dispune de peste 50 de grupuri de efecte, dintre care cele mai spectaculoase sunt reprezentate de umbre, moduri de iluminare sau moduri de ajustare a marginilor.

www.justedit.com

sulfbnk.exe

Alarmă falsă

La sfârșitul lunii mai un hoax (o alarmă falsă în legătură cu un virus) a ajuns în căsuțele de mail ale multor utilizatori. Sub denumirea de SULFBNK.EXE, a fost răspândit un e-mail care atenționa în legătură cu existența unui virus în cadrul fișierelui SULFBNK.EXE din directorul Windows/System și sfătuia ștergerea imediată a acestui fișier, deoarece virusul nu poate fi detectat de nici un program antivirus, și că pe data de 1 iunie se va activa. Mesajul original a fost transmis în limba portugheză, dar în funcție de zona în care a ajuns, și de persoanele binevoitoare care l-au citit, hoax-ul a fost tradus în mai multe limbi, printre care și în română. Sulfbnk.exe este de fapt un utilitar al sistemului de operare Windows și se ocupă cu restaurarea numelor lungi de fișiere, dar fără de care Windows-ul poate funcționa foarte bine. Pentru restaurarea sa, rulați utilitarul System File Checker (cu comanda sfc) și specificați calea către directorul Windows/System.

www.symantec.com/avcenter/venc/data/sulfnbk.exe.warning.html

SuSE

Îmbunătățiri substanțiale

În data de 15 iunie a fost lansată oficial versiunea 7.2 a popularului sistem de operare Linux SuSE. Cele mai importante îmbunătățiri pe care le regăsim în această nouă versiune privesc în special opțiunile și funcțiile de securitate, dar o importanță deosebită s-a acordat și includerii de elemente multimedia. În noua variantă sunt încorporate mediile desktop KDE 2.1.2 și GNOME 1.4, iar browserul Konqueror suportă toate formatele web, precum și fișiere Flash, RealAudio și RealVideo. SSL (*Secure Socket Layer*) constitutie o bază sigură pentru realizarea de tranzacții interbancare pe platforma Linux SuSE 7.2. Elementele de securitate pentru toată gama de utilizatori sunt disponibile încă de la instalare. Aceștia vor putea crea și activa un firewall personal printr-un singur clic de mouse. Virușii care se răspândesc prin intermediul e-mail-ului vor putea fi opriți de AMaViS (*A Mail Virus Scanner*), care conlucrează cu cele mai cunoscute servere de e-mail.

www.suse.com

Symantec

Clonare facilă

Symantec a lansat Ghost 7.0 Enterprise Edition, o unealtă software care oferă administratorilor IT cele mai noi tehnologii pentru configurarea şi mentenanța PC-urilor. Symantec Ghost 7.0 Enterprise Edition permite administratorilor să cloneze, dezvolte, configureze, să realizeze operațiuni de back-up, să restaureze şi să distribuie software pe calculatoarele din rețea. Aplicația

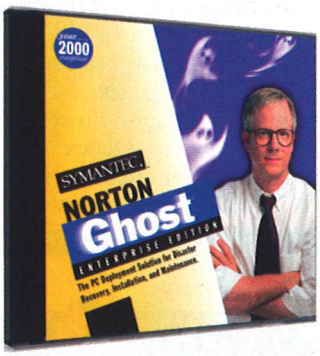

Ghost 7.0 Enterprise Edition este creată pentru a facilita administrarea de la un singur calculator, evitându-se pierderea timpului prin vizita mai multor PC-uri în cazul operațiunilor de mentenanță de rutină sau în cazul pierderii sau deteriorării de fişiere. Introducerea facilității de Incremental Backup ajută administratorii să aducă PC-urile pe un teren sigur.

Printre noile facilități introduse se numără şi User Migration (migrarea datelor şi setărilor specifice unui utilizator către alt calculator), 3Com Boot Services Software (introducerea „oarbă" de noi sisteme în rețea), Microsoft System Preparation Utility Integration (pregătirea unui calculator master pentru clonare prin Ghost); AutoInstall Integration.

Romsym Data
Tel: 01-3231431
www.symantec.com

MP3

Napster merge pe alt drum

Napster este foarte aproape de a încheia contracte de licență cu trei dintre cele mai mari companii de înregistrări din lume. Aceste companii sunt actualmente în proces cu Napster.

Mişcarea se înscrie în efortul companiei Napster de a-şi transforma serviciul gratuit de partajare a fişierelor muzicale într-unul sigur şi cu taxă. AOL Time Warner (Warner Music), Bertelsmann (BMG Entertainment) şi EMI Group sunt companiile cu care Napster speră să încheie un contract de colaborare.

Această afacere este una dintre ultimele alianțe din industria muzicală, care se află în mişcare după câteva procese în care a fost implicată compania Napster. Aceasta a revoluționat modul de distribuție a muzicii, oferind utilizatorilor muzică prin serviciul său de file-sharing.

Reprezentanții industriei muzicale au avut succes în procesele pe care le-au intentat companiei Napster şi au obținut sentința de a bloca cântecele cu copyright din serviciul Napster. În paralel, casele de discuri au încercat să-şi creeze propriile servicii de acest tip, evident cu plată, dar nu au avut același succes.

O alianță numită MusicNet a fost formată în această primăvară de către Warner Music, BMG şi EMI. Parteneriatul include şi RealNetworks şi urmărește crearea unei platforme pentru licențierea muzicii acestor companii prin intermediul tehnologiei de securitate de la RealNetwork. După presupusa afacere cu Napster, care s-ar putea derula în orice moment, Napster ar deveni un important partener de distribuție, deoarece are peste 70 de milioane de membri. Într-un interviu recent acordat de directorul Napster, Hank Barry, acesta a spus că noul serviciu Napster va fi lansat vara aceasta, în timp ce MusicNet va fi lansat puțin mai târziu.

www.napster.com

Opinia dumneavoastră

În ultimul timp, Microsoft, prin reprezentanții săi, „atacă" tot mai des, în diverse ipostaze, Linux şi conceptele de care se foloseşte acest nou rival pentru MS, şi aici ne referim mai ales la mişcarea Open Source.

Care este părerea dumneavoastră despre Open Source şi atacurile Microsoft la adresa acestui concept?

Aşteptăm părerile dumneavoastră asupra acestui subiect la **opinii@chip.ro**.

Microsoft

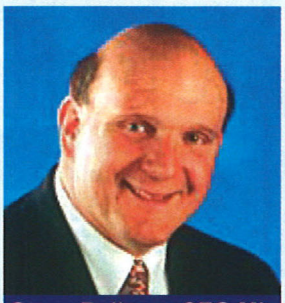

Steve Ballmer, CEO Microsoft

În cea mai recentă declarație Microsoft asupra acestui subiect, care aparține lui Steve Ballmer, CEO Microsoft, se afirmă că Linux este asemenea cancerului care infectează tot ceea ce atinge. Problema principală este modul în care este redactată licența GPL: dacă se foloseşte software open-source trebuie ca tot restul software-ului să fie trecut sub acest concept. Acest fapt împiedică companiile să se folosească din punct de vedere comercial de acest tip de software, care este finanțat parțial şi de către guvernul american. Dl. Ballmer spune că „[...] dacă guvernul vrea să pună ceva în domeniul public, ar trebui să o facă. Linux nu este în domeniul public" şi apoi că acest concurent recunoscut se ataşează de orice atinge (în sensul de proprietate intelectuală) şi îl „infectează" precum cancerul.

Open Source

Simbolul Open Source (GNU)

Prima inadvertență observată de susținătorii acestei mişcări este faptul că se confundă Open Source şi implicit modul său de licențiere (GPL - GNU Public License) cu Linux-ul, care este de fapt doar un client al acestui concept şi nicidecum însuşi conceptul.

Într-adevăr, orice software care se foloseşte de un altul (chiar dacă doar în proporție de 1%) care este sub GPL trebuie să fie sub GPL de asemenea, şi implicit Open Source. A refolosi codul scris de altcineva într-o aplicație comercială fără a plăti nimic şi fără a afecta respectivul produs în vreun fel nu este în acord cu acest concept. Este același lucru cum s-ar percepe bani pentru un obiect produs de altcineva, care îl oferă gratuit.

Nu același lucru se întâmplă însă cu alte tipuri de licențe GNU, cum ar fi LGPL.

După Kournikova, Lopez

Alt vierme cu nume de star

Sophos, unul din producătorii de software antivirus, a anunțat descoperirea în Internet a unui nou vierme de tipul „Loveletter". Acesta vine ataşat unui e-mail cu subiectul „Where are you?". Textul e-mail-ului este: „This is my pic in the beach." iar ca ataşament găsim fişierul „Jenniferlopez_naked.jpg.vbs". Dacă script-ul Visual Basic, care sugerează existența unei fotografii a cântăreței Jennifer Lopez, va fi rulat, viermele se va trimite spre toate adresele din Outlook, va căuta automat fişierele cu muzică şi cu fotografii şi le va rescrie. www.sophos.com

Software la milimetru

Vă oferim o privire de ansamblu asupra noii generații AVX, pcAnywhere 10, Server Magic şi un program românesc de previziune economică.

Ciprian Vaida, Ionuț Bălan

Managementul partițiilor pe servere la înălțime

PowerQuest ServerMagic NT 4.0

Oricine cunoaşte că PowerQuest are cele mai bune soluții pentru managementul partițiilor, cele care fac din fdisk o glumă şi un instrument uitat. Dacă PartitionMagic se adresează calculatoarelor cu Windows 9x/Me, ServerMagic vine să acopere şi segmentul enterprise, acesta fiind destinat sistemelor de operare Windows NT/2000.

Dacă ați avut contact cu sus-amintitul PartitionMagic în versiunea 6.0 (prezentat în numărul de mai din acest an) şi vă gândiți şi la sistemele de operare enterprise, aveți imaginea lui ServerMagic 4.0. Puteți şterge, crea, muta, redimensiona sau converti, chiar şi copia orice partiție aflată pe harddisk-urile din calculator fără a pierde nici un bit din informația existentă, fiind păstrate chiar şi permisiile în vigoare. ServerMagic include şi un puternic instrument de scripting pentru automatizarea operațiunilor de instalare a stațiilor sau servere spre exemplu. Trebuie spus şi faptul că este instrumentul perfect atunci când realizați un upgrade la un server, să spunem la harddisk. O altă funcție cel puțin interesantă şi categoric folositoare este posibilitatea de a vă conecta la o stație din rețea şi a efectua diferite operații asupra partițiilor acesteia fără a fi nevoie să vă deplasați la fața locului. Nu în ultimul rând vine şi suportul pentru RAID, unde ServerMagic „vede" un array ca un singur disc şi oferă posibilitatea de a accesa un spațiu nou adăugat prin includerea în mod dinamic a unui nou. Crearea de dischete „rescue" este o opțiune care cu siguranță se poate dovedi „salvatoare" în multe ipostaze.

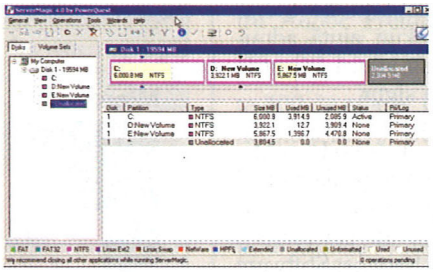

Interfața lui ServerMagic poate fi uşor confundată cu cea de la PartitionMagic.

Server Image este instrumentul inclus care vă ajută la upgrade-ul fără probleme al serverelor. Acesta permite crearea de imagini exacte ale partițiilor pe diferite suporturi cum ar fi CD-R sau unități mapate în rețea. De asemenea, aceste imagini pot fi compresate.

Nu mai are rost să discutăm despre suportul pentru sisteme de fişiere care este la înălțime şi exhaustiv, aşa cum de fapt ne-a obişnuit PowerQuest.

ServerMagic este categoric o soluție care trebuie luată în considerare dacă aveți cel puțin un server şi câteva stații Windows NT/2000, pentru că este un instrument care vă va fi de un real ajutor în diverse situații.

Evaluare CHIP 92

Ergonomie:	90
Funcționalitate:	90
Resurse:	100

Producător: PowerQuest
Distribuitor: Romsym Data
Internet: www.romsym.ro
Telefon: 01-3231431
Preț: 693 USD

Highlight iulie 2001

ZipItFast! 2.0

Programul pentru arhivare ZipItFast! vă oferă acces la un număr mare de formate de arhive, şi pe lângă acest fapt, are şi timpi de arhivare reduşi. În mod standard ZipItFast! poate crea arhive de tip Black Hole, ZIP, CAB, JAR, dar cei care doresc un singur manager pentru toate tipurile au posibilitatea de introducere a unor comenzi shell. Programul nu oferă decât două metode de compresie, Store şi Deflate, cea din urmă oferind câteva rate de compresie.

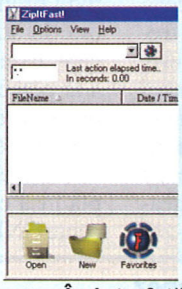

În interfață găsim butoane „skinable".

Producător: MicroSmarts Enterprise
Internet: www.zipitfast.com

Instrument de marketing

Dorsoft Prognoză

Prognoză este o aplicație destinată realizării unor prognoze cât mai exacte în ceea ce priveşte evoluția unei serii temporale, şi care vine în ajutorul managerilor sau specialiştilor în marketing prin oferirea rapidă a unor elemente de prognoză statistică.

Indiferent de natura seriei temporale selectate, programul este capabil să vă ofere prognoza pentru următoarea perioadă de timp. Ca şi utilizator aveți posibilitatea de a selecta tipul seriei, şi anume dacă sunt date trimestriale, lunare sau anuale, şi pe urmă aplicația va calcula automat funcția care vă oferă prognoza cu cel mai mare grad de probabilitate. Introducerea datelor care vor fi analizate este un pic mai dificilă, pentru validarea unei anumite date trebuind dat clic exclusiv pe butonul de validare, fapt care poate deveni enervant pentru serii de dimensiune mai mare. În cadrul algoritmului sunt luate în calcul un număr destul de mare de funcții matematice, de la cele exponențiale, la cele liniare sau logaritmice. În funcție de perioada aleasă ca bază pentru prognoză, se vor obține rezultate diferențiate. În acest sens programul permite selectarea a minimum trei, dar prognoza va fi generată numai pentru următoarea dintre ele în ordine cronologică. În urma generării valorii prognozate, se poate studia grafic evoluția, iar pentru cei interesați există un modul care generează un raport pentru imprimantă foarte bine alcătuit.

Spre deosebire de aplicația Prognosys prezentată de noi cu ceva timp în urmă, Dorsoft Prognoză este un program mult mai simplu, şi care automatizează o serie de etape (mai ales cea de căutare a funcției de prognoză celei mai potrivite) fapt care îl recomandă acelei categorii de utilizatori care doresc câteva elemente informative, dar care nu au disponibilitatea pentru o analiză în amănunt a datelor.

Evaluare CHIP 92

Ergonomie:	85
Funcționalitate:	95
Resurse:	100

Producător: Veritas
Internet: www.romsym.ro
Preț: 4995 USD

[Consumabile HP]

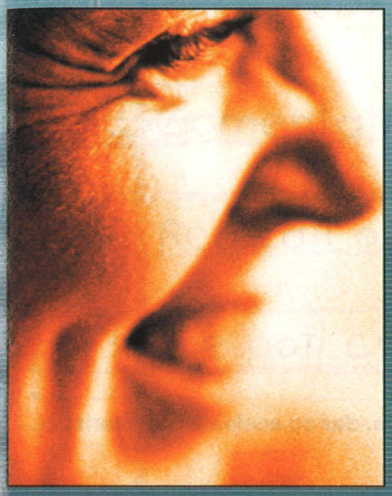

HEWLETT PACKARD
şi
DESPEC ROMANIA
organizează

CONCURSUL VERII !

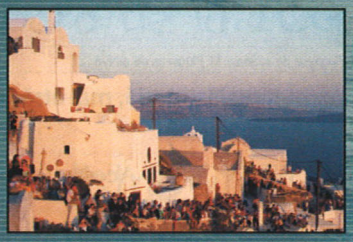

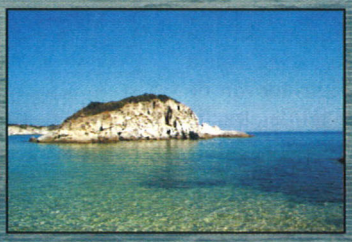

În perioada 1 IUNIE - 31 AUGUST 2001, partenerii cu cel mai mare volum de cumpărare de consumabile HP vor fi premiaţi în felul următor:

PREMIUL I - Excursie de 7 zile în Grecia pentru 2 persoane! (cazare si transport)

PREMIUL II - Un calculator performant HP !

PREMIUL III - Un palmtop HP !

Regulamentul concursului îl puteţi afla sunând la numerele de telefon de mai jos.

Business Partner
Supplies Wholesaler

hp invent

Despec

Bucureşti
Economu Cezărescu 1-11

Telefon: (1) 314 1221
Fax: (1) 314 1332

Cluj - Calea Turzii 41
Tel: 064/192.255; 064/192.256
Tel/fax: 064/420.338

www.despec.ro
info@despec.ro

Mai mult pentru securitatea datelor

AVX 6.0 Professional

Nu cred că este cineva care nu a auzit de AVX, unul din cei doi antiviruşi de producţie românească. Evoluţia acestei aplicaţii este într-adevăr remarcabilă şi adevărul este că întotdeauna s-a încercat aducerea unor noutăţi tehnologice care să sporească securitatea sistemului în faţa diverselor forme pe care le iau viruşii sau programele malitioase în ziua de azi.

Un nou concept

Dacă până la această versiune AVX se limita a fi un antivirus, adevărat: cu multe module adiţionale, acum se propune un nou concept al acestei aplicaţii şi anume acela de personal firewall. Acest lucru este atins prin delegarea funcţiei de firewall unui modul al său. Deşi acest aspect este foarte interesant şi într-adevăr de noutate, el îşi pierde orice fel de atracţie pentru utilizatorii care nu au calculatoarele legate la o reţea sau dotate cu un modem.

De asemenea de remarcat este şi noua interfaţă a programului, mai simplă, mai atractivă, dar care în linii mari păstrează aceleaşi caracteristici.

Cilindrii motorului

În mare la antivirus, vorbind din punct de vedere funcţional, nu veţi observa schimbări evidente, fiind prezente aceleaşi opţiuni şi acelaşi principiu de operare ca în versiunea precedentă. În schimb, în inima aplicaţiei toate motoarele sunt rescrise, fiind folosită acum o platformă SDK (*Software Development Kit*) dezvoltată special de Softwin, care le va permite portarea rapidă către alte sisteme de operare. Acest lucru poate fi deosebit de benefic pentru cei care folosesc mai mult de un sistem de operare, diferenţele dintre variantele pentru diverse platforme vor fi minime.

Motoarele sunt reprezentate de fapt de plugin-uri de scanare, care sunt în număr de 11 la ora actuală. Acestea sunt în principiu create pe clase de viruşi, dar în acelaşi timp se poate ca un plugin să fie capabil să detecteze mai multe clase. Acelaşi lucru se întâmplă şi cu arhivele (22 de plugin-uri).

Sateliţii AVX

O serie de module care sunt deosebit de importante au fost îmbunătăţite, unele chiar major schimbate (monitorul rezident) şi unele chiar complet noi. Acum vom trata funcţiile adiacente.

În primul rând este de remarcat AVX P2P (*Peer-To-Peer*) care este un proiect pornit cu un singur element acum ceva vreme şi integrat în final în AVX 6.0

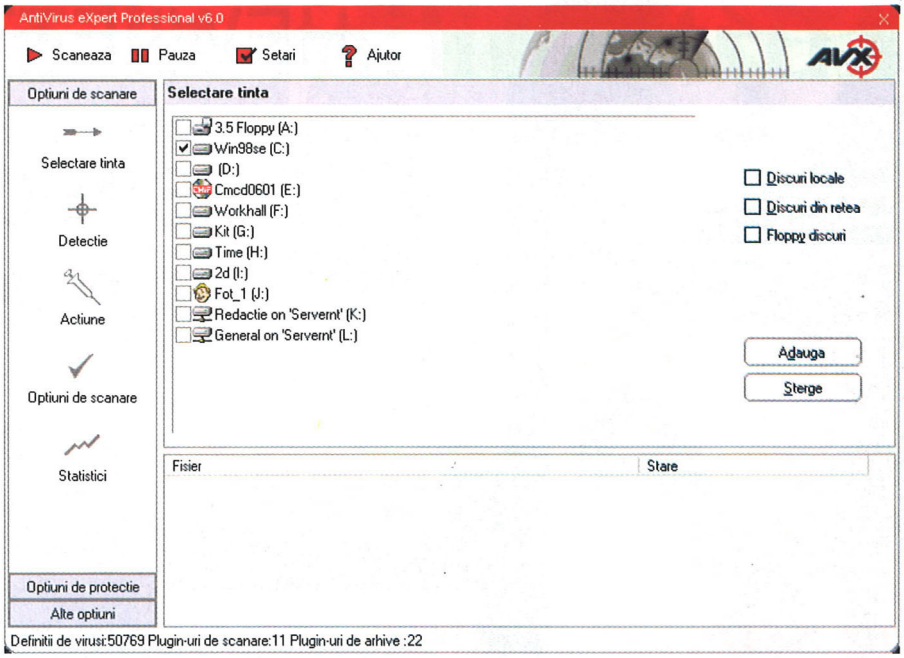

Noua interfaţă: mult mai la modă, mai atrăgătoare, dar cu aceleaşi caracteristici.

(este vorba de AVX for ICQ). Acesta este responsabil cu protecţia persoanelor care folosesc un sistem de comunicaţie instant messenging şi este posibil lucrul acesta pentru ICQ, MSN Messenger, Yahoo! Messenger şi NetMeeting. P2P este benefic pentru mediile de afaceri care evitau folosirea acestui tip de comunicaţie din cauza securităţii scăzute, acum fiind eliminat acest fapt şi evident pentru utilizatorul de rând. Trebuie specificat şi modul extrem de uşor de configurare al acestui modul.

Despre AVX Live!, modulul care se ocupă de actualizarea produsului, putem spune că deja a ajuns la maturitate, realizarea sa fiind aproape ireproşabilă în această versiune 2.0. Pachetele de date transmise sunt mici şi actualizarea este făcută în mod inteligent, automat – fără intervenţia utilizatorului (puteţi decide însă dacă doriţi sau nu acest lucru) şi zilnic, tot ce trebuie să detecteze modulul este prezenţa unei conexiuni la Internet.

Mai este disponibil şi un modul Scheduler, care oferă un mod practic şi simplu de creare şi modificare de task-uri, şi AVX Quarantine modulul care va depune fişierele infectate sau suspecte într-o zonă sigură, pentru a opri răspândirea infecţiei, şi care oferă posibilitatea trimiterii acestora către AVX Labs printr-un singur clic.

Modulul rezident: piesa de rezistenţă

Noul nume al acestei componente este Murphy şi aceasta se ocupă de tot ce ţine de monitorizare. Tot Murphy este răspunzător şi de firewall-ul personal care vă va proteja calculatorul când sunteţi conectat la Internet. Dar mai bine este să amintim toate funcţiile sale pentru că nu sunt chiar puţine: funcţia de scanare a conţinutului (on-access), funcţia de blocare comportamentală a programelor, funcţia de control a aplicaţiilor ce accesează Internetul, funcţia de filtrare Internet (după port, adresă site, adresă IP), funcţia de blocare a cookie-urilor şi funcţie de control a elementelor active din pagini Web. În scanarea conţinutului este inclusă şi scanarea e-mail-ului care acum nu mai depinde de ce aplicaţie folosiţi şi nu mai trebuie configurată, protecţia fiind asigurată la nivelul protocolului POP3. Controlul aplicaţiilor care accesează Internet-ul este maleabil şi poate fi setat să blocheze tot, să lase totul sau să monitorizeze şi să ceară intervenţia utilizatorului. Blocarea aplicaţiilor în funcţie de comportament (rescriere de fişiere, modificarea regiştrilor) asigură protecţia împotriva claselor noi de viruşi.

Siguranţă sporită

Noua generaţie de AVX oferă un punct de vedere nou asupra unui antivirus, sporind semnificativ securitatea sistemului dumneavoastră, şi în acelaşi timp dovedindu-se foarte simplu de utilizat şi de configurat. La ora actuală există însă câteva incompatibilităţi cu alte aplicaţii dintre care ne-am întâlnit cu cea vizavi de Norton Utilities. AVX 6.0 merită măcar să îl încercaţi!

Evaluare CHIP 91

Ergonomie:	93
Funcţionalitate:	94
Resurse:	80
Producător:	Softwin
Internet:	www.avx.ro
Preţ:	25 USD

Popescu Georgel
clasa a-IV-a D

22.05.2001

-10 (zece) Vlad

Lucrare de control la Limba Română

SUBIECTE:

1. Comentați pe scurt International Computers Group;

2. Realizați o rimă care să conțină: calculatoare și prețuri;

3. Ce poți cumpara de la ICG?

1.) Cel mai tare distribuitor de: -Computere și subansamble,
-Cele mai flexibile prețuri

-Poți cumpăra și de pe internet!

la www.itshop.ro !!!

2.) Ce să mai... tot ce vrei în materie de calculatoare...
...și la prețuri uimitoare!

3.) Din câte știu eu poți cumpăra produsele firmelor:
Acorp, Teac, Asus, Hyundai, LG, InnoVision, Plextor, Mustek
(aici sunt doar câteva exemple)

Popescu!
Vii luni cu tata tuns la școală
și iuscris în baza de date de dealeri
la office@icg.com.ro
Vlad

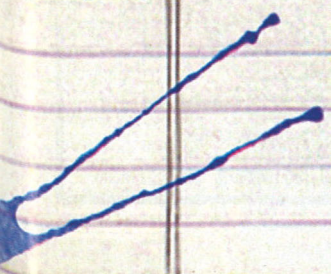

București, Știrbei Vodă 172

Tel: 221.73.43 Fax: 221.73.76

ICG
INTERNATIONAL COMPUTERS GROUP
www.icg.com.ro

Conectați-vă oriunde, oricând

pcAnywhere 10

Unul din programele foarte bune pentru realizarea operațiunilor de administrare a stațiilor de la distanță este cel realizat de către compania Symantec, și anume pcAnywhere. Aflat la versiunea 10, acesta oferă acum utilizatorilor un nivel crescut de securitate, precum și posibilitatea de instalare pe mai multe module, în funcție de cerințele terminalului. Astfel, la instalare aveți posibilitatea să optați între instalarea versiunii professional, a celei individual, sau host și remote only. Cei care doresc să personalizeze instalarea, o pot face, având la dispoziție instrumentele necesare selecției aplicațiilor pentru fiecare pachet.

Pentru ce

Aria de utilizare a aplicației pcAnywhere este destul de largă. Ca și prim domeniu putem remarca administrarea unei rețele interne. Modulele puse la dispoziție de pachet permit configurarea rapidă a unor profile, cu diferite zone de utilizare, de la controlul total asupra unui sistem, și până la rularea numai anumitor fișiere, sau transferul acestora prin sistemul FTP. Toate aceste operații sunt monitorizate, și la încheierea sesiunii remote, este generat automat un log de activitate. Posesorii de sisteme Windows NT sau 2000 vor fi avertizați despre acest lucru prin trimiterea unui mesaj către serviciul Event Viewer.

Un alt domeniu de importanță deosebită este cel de oferire de asistență tehnică de la distanță. Utilizarea unui sistem de control de la distanță este de multe ori mai ieftin decât deplasarea unui angajat la o anumită locație. pcAnywhere vă permite accesul la sistemul remote, pe ecranul local fiind afișat desktop-ul stației remote. Dacă este nevoie, se poate realiza, pe lângă operațiunile de transfer de fișiere, și transferul conținutului clipboard-ului.

Preocupare pentru securitate

În condițiile în care modalitățile de conectare spre o stație de lucru sunt diversificate, fie prin intermediul unei rețele locale sau Internet, fie printr-o legătură telefonică directă, au apărut și mai multe niveluri de securitate. Se poate opta pentru o criptare pcAnywhere, fie pentru una RSA cu cheie privată, sau publică. În acest fel poate fi împiedicat accesul neautorizat la stațiile de lucru configurate pentru remote acces. Printre noutățile introduse în această versiune se remarcă modalitățile specifice de autorizare pentru sistemele de operare Microsoft și Novell. Acestea includ Active Directory Service, FTP, HTTP, HTTPS, Lightweight Directory Access Protocol, Novell Bindery Service și Novell Directory Service. În vederea obținerii unor date complete despre starea sistemului administrat, fiecare fișier care este accesat în timpul unei sesiuni remote este monitorizat, modificările realizate asupra sa fiind prezentate într-un raport detaliat. Fiecare setare realizată pentru anumite profile este prevăzută cu o parolă, care împiedică rularea și modificarea neautorizată a serviciului.

Un element special de securitate, disponibil numai în versiunea Corporate a pachetului pcAnywhere este modulul RAPS – Remote Access Permiter Scanner care realizează automat o scanare a stațiilor de lucru, și prezintă eventualele găuri de securitate prezentate de alte produse instalate în sistem ce suportă facilități de administrare de la distanță.

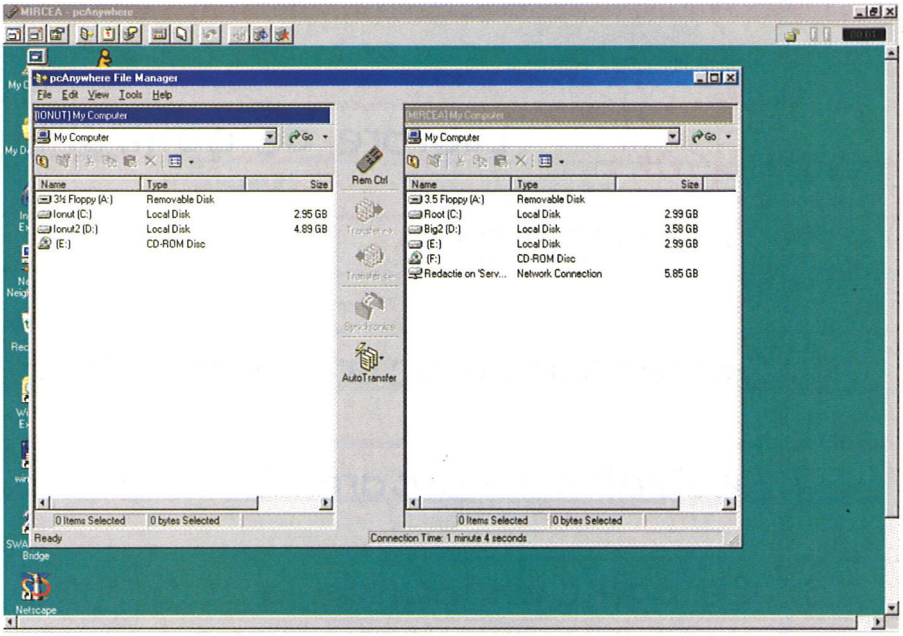

Transferul de fișiere de la o stație remote cu file manager-ul oferit de pcAnywhere.

Câteva opțiuni suplimentare

Legat de personalizarea modului de utilizare și configurare a aplicației pe stațiile host pcAnywhere dispune de un modul special, denumit pcAnywhere Packager, disponibil numai pe instalările pe platforme Windows 2000 sau NT, care permite administratorilor să realizeze și să distribuie seturi speciale de pachete pentru instalarea aplicației. Prin crearea unor astfel de seturi, se poate reduce dimensiunea spațiului ocupat, prin eliminarea anumitor module care nu sunt necesare, sau creșterea securității acolo unde este cazul. Pentru simplificarea utilizării acestui modul, găsiți câteva pachete pre-configurate, care pot fi utilizate drept modele pentru realizarea unora noi.

Optimizări în interfață

Navigarea mai ușoară prin program și ferestrele sale a fost un alt aspect asupra căruia producătorii și-au concentrat atenția, în vederea dezvoltării unui produs cât mai ușor de folosit. Noul modul Optimization Wizard ajută îndeaproape utilizatorul în vederea optimizării conexiunii spre o anumită stație, și în același timp îl atenționează atunci când este cazul dacă se face un rabat la unele elemente de securitate în favoarea unei conexiuni mai rapide.

Indiferent de zona de interes pentru care doriți să utilizați acest produs, pcAnywhere vă oferă o modalitate simplă și în același timp sigură de conectare spre stațiile remote, alături de o configurabilitate crescută a instrumentelor de lucru, element pe care îl propun ca o variantă sigură de administrare de la distanță a stațiilor de lucru sau de conectare la calculatorul de la serviciu atunci când sunteți acasă sau în deplasare.

Evaluare CHIP 92

Ergonomie:	87
Funcționalitate:	93
Resurse:	100

Producător: Symantec
Distribuitor: Romsym Data
Internet: www.symantec.com
Telefon: 01-3231431
Preț: 259 USD (de bază), 158 USD (host)

FASTFAME

Web site: www.fastfame.com.tw

RHS Company SA

Web site: www.rhs.ro

FASTFAME mainboard
Bring you a new digital world.

Please visit us at
COMPUTEX TAIPEI
Data: June 4-8, 2001
Booth No.: F309-F310,
Hall 2, TWTC

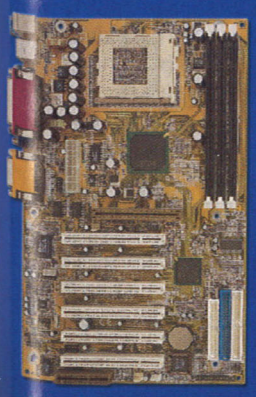

3IDF / 3IEF - Support Intel® Tualatin

Socket370 for Intel® Pentium® III FCPGA up to 1.13GHz, Celeron® 366 ~ 900MHz
Intel® 815E/815EP (B step) Chipset Supports 133MHz FSB
3DIMM up to 512MB, support PC100/PC133 SDRAM
6PCI / 1AGP / 1CNR
2 Ultra DMA 100 IDE
2 USB (2 Optional), 1P, 2S, 2PS/2, Audio I/O, GAME, (VGA-3IDF)
AC 97 CoDec
Support STR, EVC

FASTFAME TECHNOLOGY CO., LTD.
7F, No111, Shing-De Rd., Sanchung city,
Taipei, Taiwan, R.O.C.
Tel: 886-2-85121777 (MAIN)
Fax: 886-2-85121719
E-mail: sales@fastfame.com.tw

RHS Company SA
Bucuresti V.V.Stanciu 14 TEL : 01-331.00.67 / 68 / 69
FAX : 01-331.00.51 E-mail: rhs@rhs.ro
Cluj-Napoca Calea Turzii nr. 41 TEL : 064-441.956 / 442.048
TEL/FAX : 064-192.254 E-mail: rhscluj@rhs.ro
Timisoara P-ta Axente Sever nr. 2 TEL : 056-295.916 / 295.917
TEL/FAX : 056-295.917 E-mail: rhstm@rhs.ro

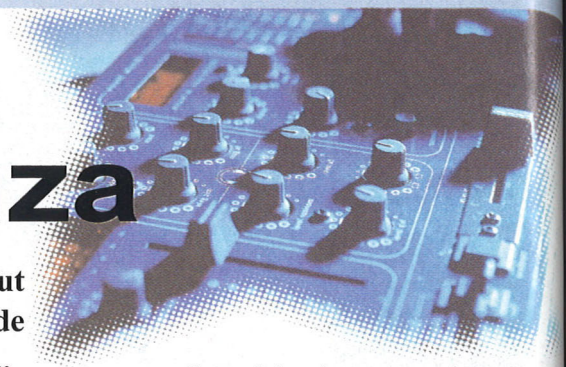

Software OEM

Synth-ul şi Muza

Despre una din cele mai mari surprize software pe care le-am avut deschizând cutia unei plăci de sunet. Este vorba de un mic studio de muzică electronică – iar placa de sunet nu este din cele scumpe...

Dacă stau bine şi mă gândesc, articolul de faţă este o premieră. Pentru că niciodată până acum nu am simţit nevoia de a dedica un întreg articol unui software venit „la pachet" cu o placă de sunet. Adică unul din acele programe, de regulă multimedia, ce sunt oferite „moca" pe lângă bucata de hardware din cutie. Adevărul este că respectivele aplicaţii sunt de obicei minore sub toate aspectele, sau sunt freeware ori shareware ce poate fi dat jos şi de pe Internet, deci nu e cine ştie ce mare scofală să le primeşti pe CD împreună cu vreo placă grafică sau de sunet.

De data aceasta, însă, am fost izbit de calitatea deosebită a unuia din programele aflate în pachetul proaspăt apărutei plăci de sunet Hercules Gamesurround Muse XL. Este vorba de Storm 1.5 SE, un studio virtual destinat creării de muzică electronică (şi nu numai) produs de firma franceză Arturia. După cum o arată şi numele, este vorba de un Special Edition, o ediţie Hercules, a unui program care, sub numele de Storm 1.5, conţine mai multe module şi efecte decât versiunea sa de pe lângă Muse XL. Totuşi, agăţarea SE în coada numelui acestui software nu ştirbeşte cu nimic din excelenta sa funcţionalitate şi din sunetul de foarte bună calitate care poate fi creat cu Storm 1.5 SE. În Storm 1.5 vom găsi trei secţiuni importante – cea a generatorilor de sunet, cea a efectelor şi cea de sequence (bine, la asta se adaugă şi partea de mixaj general, care se cam subînţelege, şi nici nu se face remarcată prin ceva special, deci nu merită o atenţie deosebită). Versiunea SE a Storm 1.5 oferă şase tipuri de generatori şi patru efecte, la capitolul sequence lucrurile stând la fel ca la versiunea integrală a programului.

Toxicologie

În primul rând, atenţia îmi este atrasă, firesc, de sintetizatoarele virtuale ce pot fi folosite în Storm 1.5 SE. Acestea sunt în număr de două, şi acoperă două zone importante ale oricărei piese muzicale: de bass/lead şi cea de armonie.

Modulul de bas este Arsenic, un sintetizator monofonic mititel, dotat cu un filtru rezonant (până la auto-oscilaţie) ce poate fi acţionat de un generator de împachetare organizat pe două paliere, de Atack şi de Decay. Există un singur oscilator, ce poate genera două forme de undă, dreptunghiulară şi dinte-de-fierăstrău, a căror lăţime (width) poate fi reglată.

Vedere generală a Storm 1.5 SE. După cum se observă, se pot încărca simultan numai patru generatoare de sunet şi maxim trei efecte.

Asupra oscilatorului acţionează un generator de împachetare pe două paliere, tot de Atack şi Decay. În ce priveşte partea de programare a pattern-urilor din Arsenic, aceasta este foarte asemănătoare cu cea a modulului TB303 din Rebirth. Aceste pattern-uri pot fi în număr de maxim 64, pentru oricare din generatoarele de sunet din Storm 1.5 SE. Sunetul Arsenic-ului nu este tocmai unul analogic, şi nici să nu vă gândiţi că ar aduce cu cel al TB303. Cu toate acestea, Arsenic sună foarte muzical şi este capabil să producă sunete reuşite, atât de bas dar şi de lead (deoarece acoperă patru octave), ce pot fi „valorizate" superior cu ajutorul efectelor. Până una-alta, numele acestui synth este foarte sugestiv pentru sunetele ce pot fi produse cu el, şi care pot fi foarte potrivite manierelor mai „toxice" de a concepe muzica, sau de a o asculta...

Astronomie

Al doilea sintetizator aflat în secţiunea de generare a sunetului din Storm 1.5 SE este unul care arată clar naţionalitatea producătorilor acestui program. Este vorba de francezi, după cum am mai spus, şi când alături pe francezi muzicii electronice, la ce te duce gândul? La Jean Michel Jarre, bineînţeles. Şi atunci nu este nimic neobişnuit în faptul că unul din sintetizatoarele oferite de Storm 1.5 SE se numeşte Equinoxe.

Structura şi intenţia acestui synth sunt aparte. Este vorba de un generator de acorduri, dotat cu trei oscilatoare (dreptunghiulare/dinte-de-fierăstrău, width variabil – întocmai ca la Arsenic) pe care se aplică un generator de împachetare a amplitudinii, plus un filtru rezonant. Partea de sequence a acestui synth este concepută foarte „grafic", astfel încât alcătuirea acordurilor se realizează prin trasarea unor linii, nefiind necesare cunoştinţe de armonie, ci doar suficientă răbdare pentru a obţine acordul dorit. Ceea ce este cu atât mai uşor cu cât există posibilitatea transpunerii respectivului acord pe lăţimea a cinci octave.

Acest Equinoxe a fost pentru mine o sursă de mari satisfacţii la nivel sonor, dar şi ritmic, pentru că acordurile pot fi ţesute ca texturi ritmice, prin setarea lungimii emiterii lor şi a locului lor în măsura împărţită în şaisprezecimi (de altfel, toate modulele de generare din Storm lucrează în rezoluţie de şaisprezecime). În ce pri-

Delphi 6

www.borland.com/

NEXT GENERATION E-BUSINESS DEVELOPMENT

Cu Delphi™6 dezvoltarea aplicaţiilor e-business este de trei ori mai rapidă. Delphi™6 transformă dezvoltarea de aplicaţii e-business într-un triplu salt, prin intermediul BizSnap™, WebSnap™ şi DataSnap™. Utilizând BizSnap™, integrarea aplicaţiilor business-to-business cu serviciile web este mai simplă ca oricând. Cu WebSnap™, aveţi la dispoziţie performanţele şi viteza RAD pentru dezvoltarea de aplicaţii web. Iar pentru crearea de baze de date middleware capabile să acceseze cu uşurinţă serviciile web, Delphi™6 vă oferă DataSnap™. Un triplu salt şi treceţi de la afaceri la e-business.

Borland®

SCOP COMPUTERS

Str. Barbu Văcărescu 162, Sector 2, Bucureşti
Tel.: 231 65 78, 231 65 84, Fax: 231 65 95
ScopComputers@scop.ro
www.scop.ro

* Preţ special de upgrade pentru utilizatorii de Delphi 5 (oferta valabilă până la 15 Septembrie 2001)

veşte sunetul, acesta poate fi foarte uşor făcut să sune a „plucked strings" foarte convingătoare, ceea ce mi s-a părut un lucru demn de toată lauda, prin raritatea lui. Bine, bine, modulul acesta poate fi făcut să sune şi a muzică electronică franceză clasică, şi vă spun că nu de pomană poartă el numele de Equinoxe, ci cu o bună justificare în sunetul pe care îl poate produce.

Bătând toba cu ghearele!

Deşi modulul principal de tobe al Storm 1.5 SE se numeşte Meteor, vă rog să mă credeţi că nu veţi descoperi nici urmă de meteorism în sunetul acestuia. Cum s-ar spune, Meteor nu este un „fâsss!", ci tocmai dimpotrivă. Oferind elementele clasice ale unei maşini de ritm – toba mare, premier, claps, closed hihat, opened hihat, un tom, un crash şi un ride cymbal – Meteor nu depăşeşte totuşi un nivel de bază, rezumându-se la strictul necesar în ceea ce priveşte numărul acestor elemente de percuţie, cât şi controlul lor (doar butoane de Pitch şi Decay). Din păcate, nu există posibilitatea folosirii altor timbre decât cele din unicul set presetat. Ceea ce recomandă Meteor celor dornici de tobe sintetice ţapene, puternice, pline de testosteron, acestea fiind caracteristicile ce definesc setul presetat. Din fericire, posesorii Storm 1.5 SE pot descărca de pe site-ul http://www.arturia.com încă un modul de ritm, numit exotic Puma. Acesta conţine o serie de instrumente de percuţie mai speciale, din zona ethno – conga, derbouka, cabasa şi shaker. Acestea completează gama redusă de timbre a Meteor-ului, adăugând sarea şi piperul necesare unei muzici mai pline de culoare ritmică şi timbrală. Ceea ce trebuie să remarc la modul cel mai serios este faptul că timbrele de percuţie oferite atât de Meteor cât şi de Puma sunt de foarte bună calitate, utilizabile chiar în proiecte muzicale profesionale.

Dubla scărpinătură

Am fost surprins descoperind că Storm 1.5 SE dă posibilitatea utilizării unor wave importate de utilizator din colecţia sa personală de loop-uri sau singleshot-uri. Acestea pot fi încărcate şi poziţionate, multiplicate, „întinse" sau „comprimate" cu ajutorul modulului H3Oplus. Acesta oferă patru piste independente pe care pot fi aşezate wave-urile importate, fiind un fel de sequencer audio bazic (deşi cu nume acid).

Lui H3Oplus i se adaugă un alt modul care foloseşte fişiere wave importate de utilizator în Storm 1.5 SE. Acesta este Scratch, un pick-up deck dublu, în care se pot încărca două fişiere audio, cu care se pot executa scratch-uri în timp real cu ajutorul mouse-ului. Un element foarte util al acestui modul constă în posibilitatea mixării în timp real a celor două wave-uri rulate pe pick-up-urile virtuale, simultan cu scratch-ul. În acest scop, scratch-ul este executat prin mişcările pe axa verticală a mouse-ului, pe axa orizontală reglându-se crossfade-ul între cele două pick-up-uri.

Astronom

Secţiunea de sequence a Storm 1.5 SE este una foarte simplă. În fond, eu consider că Storm a fost conceput efectiv pentru o simplitate cât mai mare în utilizare, în ideea de a apropia facerea muzicii şi a sunetului de oricine este interesat şi simte că are cât de cât chemare, indiferent de pregătirea sa teoretică. De aceea, punctez cu nota maximă unul din cele mai ingenioase şi utile module de sequence ce pot fi imaginate pentru muzica electronică. Este vorba despre Kepler, sequencerul tonal al Storm 1.5 SE.

Cu o rezoluţie de jumătate de măsură, cu sequencerul Kepler poate fi programată succesiunea de tonalitătăţi în care să evolueze toate modulele rulate la un moment dat în Storm. O astfel de secvenţă tonală, cu o durată de patru măsuri, se poate memora ca pattern, existând posibilitatea stocării şi utilizării per melodie a până la 64 de secvenţe tonale. Interfaţa Kepler este extrem de simplă, tonalităţile putând fi selectate foarte uşor din două cercuri concentrice, cel din interior afectat tonalităţilor minore şi cel exterior celor majore. Ca un element aparte, la rândul său de mare utilitate, menţionez că modificările de tonalitate comandate de Kepler au efect şi asupra wave-urilor încărcate în modulul H3Oplus.

În ceea ce priveşte sequencerul general al Storm 1.5 SE, acesta este foarte simplu, la rândul său, fiind axat pe ideea înregistrării în timp real sau pas cu pas a modificărilor de pattern sau parametri executate în modulele active din Storm 1.5 SE.

Flirt cu filtrul

În număr de patru, efectele puse la dispoziţie de Storm 1.5 SE se remarcă prin calitate şi prin posibilităţile de rutare a semnalului audio prin ele. Astfel, ele pot fi folosite şi ca simple efecte send-return, dar pot fi şi înseriate câte două sau trei.

Chorus-ul şi Dual Delay-ul sunt exact ceea ce le spune şi numele, deci nu mai

Pur şi simplu, Kepler.

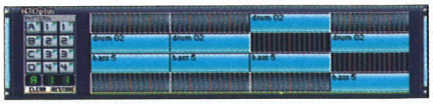
Modulele H3Oplus şi Puma.

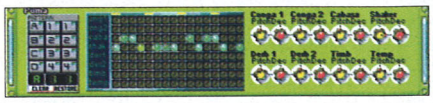

necesită explicaţii suplimentare. În ceea ce priveşte Distorsion-ul însă, simt nevoia să atrag atenţia asupra sa, pentru că domnii de la Arturia au realizat unul din cele mai reuşite distorsuri software pe care le-am auzit până acum, şi le-am auzit pe toate. În cazul Storm 1.5 SE, Distorsion-ul oferă un sunet viguros, bogat în armonice, cu un „hââârşşş" foarte muzical, ce se potriveşte atât pasajelor de lead realizate cu Arsenic, cât şi modulelor de ritm Meteor sau Puma. Ba chiar mi-am încărcat în H3Oplus nişte pasaje instrumentale realizate cu alte synth-uri software, pentru a le trata cu acest Distorsion, exportând apoi ca wave varianta astfel procesată. Util, foarte util Storm 1.5 SE chiar şi dacă este să luăm în considerare folosirea numai a Distorsion-ului său. Şi a Seq Filter-ului!...

Care oferă posibilitatea reglării individuale a frecvenţei de tăiere a unui filtru trece-jos pentru fiecare şaisprezecime a măsurii. Este reglabilă şi rezonanţa, dar overall, la total. Am flirtat des cu acest filtru secvenţial (asemănător cu PCF-ul din Rebirth dar şi cu cel ce se poate obţine în Reason prin folosirea Matrix Pattern Sequencer-ului), apreciind în special rezultatele obţinute la aplicarea lui asupra secţiunilor ritmice ale unei piese.

Cred că entuziasmul meu în prezentarea Storm 1.5 SE trebuie nuanţat. Este adevărat că programe precum Reason sau Generator pot oferi mai mult decât acest Storm 1.5 SE, dar să nu uităm un lucru. Versiunea programului produsă de Arturia pentru Hercules este aproape gratis, dat fiind că vine la pachet cu o placă de sunet din zona de preţ medie spre joasă. Placă despre care nu vă voi spune decât că, în hardware, este identică cu versiunea sa ne-XL, prezentată deja în revista noastră. Numai sub aspect software există plusuri în cutia Hercules Gamesurround Muse XL (MusicMatch Jukebox, Sonic Foundry Siren Jukebox, Acid Xpress, Kool Karaoke şi PowerDVD 3.0), iar dintre acestea plusul cel mai mare este excelentul Storm 1.5 SE.

Marius Ghinea

Producător Muse XL: Hercules Technologies
Ofertant: UbiSoft Romania
Telefon: 01-2316769
Preţ: 30 USD

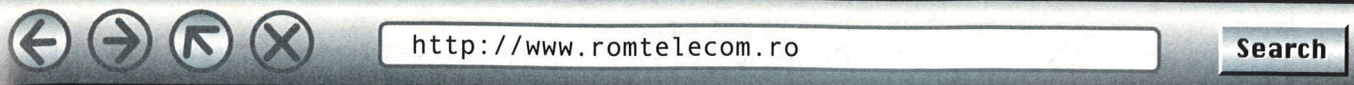

INTERNETUL vă costă acum de două ori mai puțin!

50%

Start

PERIOADA DE APLICARE		
LUNI-VINERI	SÂMBĂTA SI SĂRBĂTORI LEGALE	TARIF ACCES SPECIAL INTERNET
07 - 16	-	1 IMP/80 SEC
16 - 22	-	1 IMP/120 SEC
22 - 07	22 - 07	1 IMP/600 SEC
-	07 - 22	1 IMP/240 SEC

Serviciul Acces Special Internet se adresează numai abonaților conectați în centrale digitale sau centrale analogice echipate cu "call-collection", care se conectează la furnizori de Internet locali - în cadrul aceluiași județ și care au încheiat un acord cu Romtelecom S.A. (pentru informații suplimentare este disponibilă pagina oficială a Romtelecom S.A. la adresa http://www.romtelecom.ro)

ROMTELECOM

Dincolo de cuvinte...

Servere FTP pentru orice Windows

Internet highway

Transferul de fişiere între prieteni, şi nu numai, a crescut odată cu Internetul. Vă propunem o soluţie pentru acest tip de transfer din sau spre calculatorul dumneavoastră.

Cel mai comod şi facil mijloc de a pune la dispoziţia prietenilor diverse fişiere aflate în locaţii diferite pe harddisk-ul dumneavoastră este prin intermediul unui server FTP. La fel şi pentru ca ei să vă trimită (prin upload) diverse fişiere. Soluţia oferită de un server Web nu este prea performantă datorită protocolului HTTP care nu este gândit în mod special pentru transferul de fişiere, pe când FTP este. De fapt, FTP este acronimul de la *File Transfer Protocol*, ceea ce spune totul despre ce se doreşte a fi acest protocol. Acesta este printre primele aplicaţii Internet dezvoltate, fiind considerat – printre altele – un serviciu de bază, iar anul de naştere este 1971.

Un alt serviciu mult mai modern este acela de „file sharing" prin intermediul aplicaţiilor gen Gnutella (un Napster extins şi nu limitat doar la fişiere MP3). Problema acestuia este însă faptul că deocamdată sunt diverse aspecte juridice care aruncă o umbră asupra sa. Apoi mai este şi securitatea care s-a dovedit a fi nu tocmai „sănătoasă" pentru utilizatori şi am putea lua ca exemplu cazul Audiogalaxy, care are „plantat" un spion în aplicaţie care înregistrează tot comportamentul pe Net al celui care se foloseşte de acest program gen Napster. Evident, toate informaţiile colectate (şi este posibil ca acestea să nu se oprească doar aici) sunt trimise apoi către producător.

În aceste condiţii, cel puţin până când ultima soluţie expusă nu se stabilizează, un server FTP este cel mai sigur şi în acelaşi timp uşor de instalat şi configurat.

Câteva măsurători tehnice

Dacă sunteţi interesaţi de mai multe date la nivel de protocol, vă recomand documentul care defineşte standardul FTP şi anume RFC 959 (Postel & Reynolds). Altele care cuprind informaţii importante sunt 1123, 2577 etc., şi le veţi putea găsi pe toate la rubrica Offline a CD-ului CHIP. Important de subliniat este faptul că indiferent de sistemul de operare, acest protocol este accesibil şi funcţionează fără probleme atât timp cât îi permit aplicaţia client şi cea server. De asemenea nu face discriminare nici în privinţa fişierelor, fie că sunt binare sau text pur, ştie cum să le transfere. Dacă folosiţi un firewall, trebuie să ştiţi că utilizarea unui astfel de serviciu presupune posibilitatea de acces la două porturi şi nu doar unul, respectiv 21 şi 20, primul necesar pentru transferul efectiv al datelor (nu este necesar ca acesta să fie deschis tot timpul), iar al doilea fiind cel prin intermediul căruia se transmit comenzile şi se recepţionează răspunsurile la acestea. La capitolul performanţe/viteze de transfer, totul depinde de conexiunea pe care o aveţi la Net. Oricum, sunt ceva mai bune decât la HTTP dacă totul este configurat corect.

Pentru toţi

Indiferent de implementarea pe care o utilizaţi şi de sistemul de operare, comenzile folosite de un server şi un client FTP sunt similare comenzilor UNIX. În unele locuri veţi putea observa însă că sunt şi comenzi tip DOS care funcţionează, cum ar fi „dir". Acestea sunt de fapt doar nişte legături către comanda originală, pentru a uşura lucrul pentru utilizatorii care nu cunosc comenzi UNIX.

Excelent stă acest serviciu la capitolul securitate (în funcţie şi de serverul folosit). Puteţi crea diferiţi utilizatori cărora să le fie asociată o parolă şi astfel puteţi controla cine are acces, unde şi la ce. De asemenea este posibilă folosirea de către clienţi a unui cont anonim, serverul devenind în acest fel unul public, deoarece oricine va putea să îl acceseze. Deşi contului îi spune „anonymous", în principiu ar trebui ca la autentificare

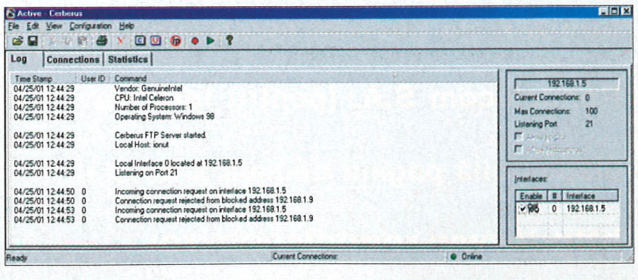

Blocarea unei conexiuni de la un anumit IP.

să furnizați adresa dumneavoastră de e-mail. Statistic însă, acest lucru nu se prea întâmplă. Acest cont oferă în mod standard acces doar la directoare specifice, cum ar fi „pub" sau uneori „incoming" (pentru upload).

O piață mare

Fiind atât de vechi în branșa aplicațiilor software, este clar că avem de-a face cu o piață plină de clienți și servere (după cum știți, este folosită o arhitectură client/server clasică). De obicei, companiile producătoare de astfel de software oferă doar unul din acestea două.

Clienții sunt și cu interfață grafică și în linie de comandă. Și acest lucru se întâmplă în orice sistem de operare, inclusiv Windows. Aceștia sunt foarte numeroși și este efectiv greu să te oprești asupra unuia care să fie așa cum îți dorești. Pe partea cealaltă, în schimb, situația este puțin mai simplă, pentru că sunt mult mai puține aplicații server. Dificultatea acestora este însă diferită, și, în funcție de nivelul de cunoștințe pe care îl aveți, puteți fi nemulțumit de respectivul program. În principiu, am ales câteva servere de pe diverse paliere spre prezentare. Mai multe veți putea găsi pe CD-ul CHIP din această lună. Dar până atunci să aruncăm o privire asupra celor trei care ne-au atras atenția.

Cerberul

Un program ușor de instalat și configurat de către un începător este Cerberus. După instalare, este necesară crearea unor conturi pentru a facilita conectarea unor useri la acest server FTP, sau se poate folosi contul anonymous care există predefinit. Pentru fiecare cont se poate specifica directorul la care are acces, precum și comenzile pe care acesta va fi capabil să le execute atunci când este conectat la server. Administratorul serverului poate restricționa operațiile de download, upload, redenumire sau ștergere de fișiere/directoare, dar nu are posibilitatea de a seta în mod implicit realizarea unei conexiuni criptate sau securizate. Cerberus este o aplicație simplă, tocmai în ideea de a putea fi utilizată fără probleme de către oricine. Pe

Informațiile de start ale lui BulletProof.

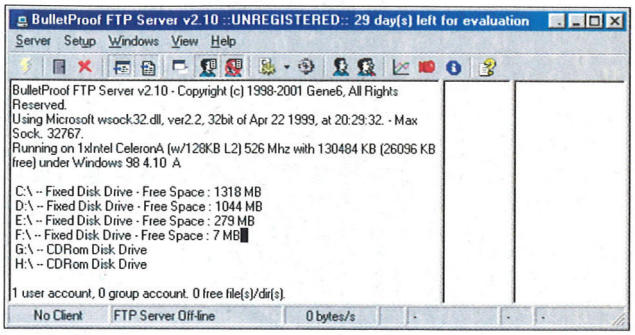

de altă parte, acest fapt poate fi un neajuns pentru cei care au nevoie de o aplicație mai puternică. În fereastra principală sunt prezentate în tab-uri diferite informații despre useri logați, ratele de transfer precum și modul de funcționare a serverului.

Ușor de folosit

Configurarea unui server FTP devine un lucru extrem de banal chiar dacă nu aveți prea multe cunoștințe în domeniu, dacă apelați la BulletProof FTP Server. Mesajele de tipul „Tips of day" oferite la fiecare pornire a serverului, alături de o documentație bine realizată și structurată vă oferă informațiile de care aveți nevoie pentru punerea rapidă în funcțiune a unui server FTP. Numărul opțiunilor de configurare la care aveți acces este destul de mare, ceea ce poate dezorienta într-o oarecare măsură un utilizator începător. Fiecare cont creat poate fi asociat unei anumite clase, fapt care permite o mai bună organizare și evidență a conexiunilor, în paralel cu menținerea unui grad de securitate crescut. În directorul HOME pot fi incluse mai multe directoare, chiar dacă acestea se găsesc în locuri diferite de pe harddisk.

Deservire promptă

La un moment dat veți avea nevoie de un server FTP care să vă permită realizarea unor setări mai complexe, alături de menținerea unor conexiuni sigure către anumiți useri. ServU face parte din categoria serverelor FTP de sub sistemul de operare Windows care oferă o flexibilitate mare în utilizare prin numărul mare de facilități pe care le oferă. De la crearea unor reguli generale (grupuri de acces) și până la posibilitatea de activare a unor măsuri de securitate sporite (atât în ceea ce privește modul de negociere al comenzilor, dar și al blocării unor atacuri de tipul FTP bounce), ServU permite o configurare detaliată. Pornirea serverului poate fi făcută fără modificarea parametrilor standard, dar acolo unde este nevoie se poate interveni ușor (de exemplu dacă serverul dumneavoastră este expus unor atacuri din exterior se poate activa opțiunea de blocare a anumitor conexiuni) pentru personalizarea setărilor. Există o funcție de specială prin care anumitor IP-uri sau clase de IP-uri le poate fi interzis accesul, sau setat un nivel de acces exclusiv. Pentru fiecare cont creat se pot specifica unul sau mai multe directoare care vor putea fi accesate, și, ceea ce este cel mai important, pentru fiecare dintre acestea se poate crea o regulă specială de acces. Un pic mai dificilă este problema atunci când ne referim la logurile realizate de program. Deși pot fi logate majoritatea comenzilor și operațiunilor executate, totuși acestea sunt criptice, unui utilizator obișnuit fiindu-i destul de greu să le înțeleagă.

Fiecăruia, după nevoi

În articolul de față am încercat să vă oferim câte un program care să se adreseze unor clase diferite de utilizatori. Cei care nu au găsit ceea ce căutau mai pot încerca aplicațiile GuildFTPD sau BisonFTP Server, aplicații care ni s-au părut demne de luat în seamă, datorită funcțiilor puternice de configurare și protecție pe care le oferă.

Totuși, înainte de a vă apuca să instalați unul sau altul dintre aceste servere, să aveți în vedere mediul în care acesta va fi utilizat, și mai ales cerințele pe care le aveți de la el. Pentru o rețea de bloc, de mici dimensiuni, Cerberus este cel mai indicat a fi utilizat, dar pentru rețele mari, ServU devine o alegere mult mai bună. Atunci când aveți de gând să oferiți în Internet colecția dumneavoastră de fișiere, GuildFTPD este programul de care aveți cu siguranță nevoie.

Ciprian Vaida, Ionuț Bălan

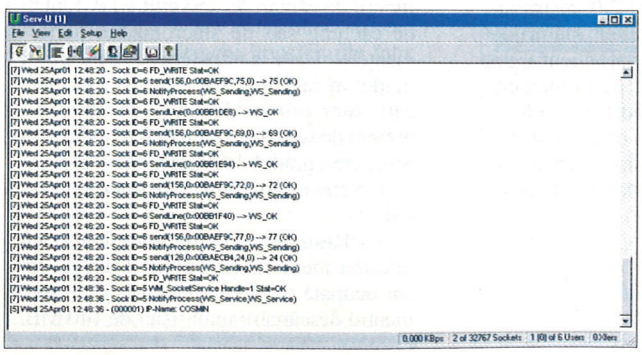

Logurile criptice prezentate de ServU.

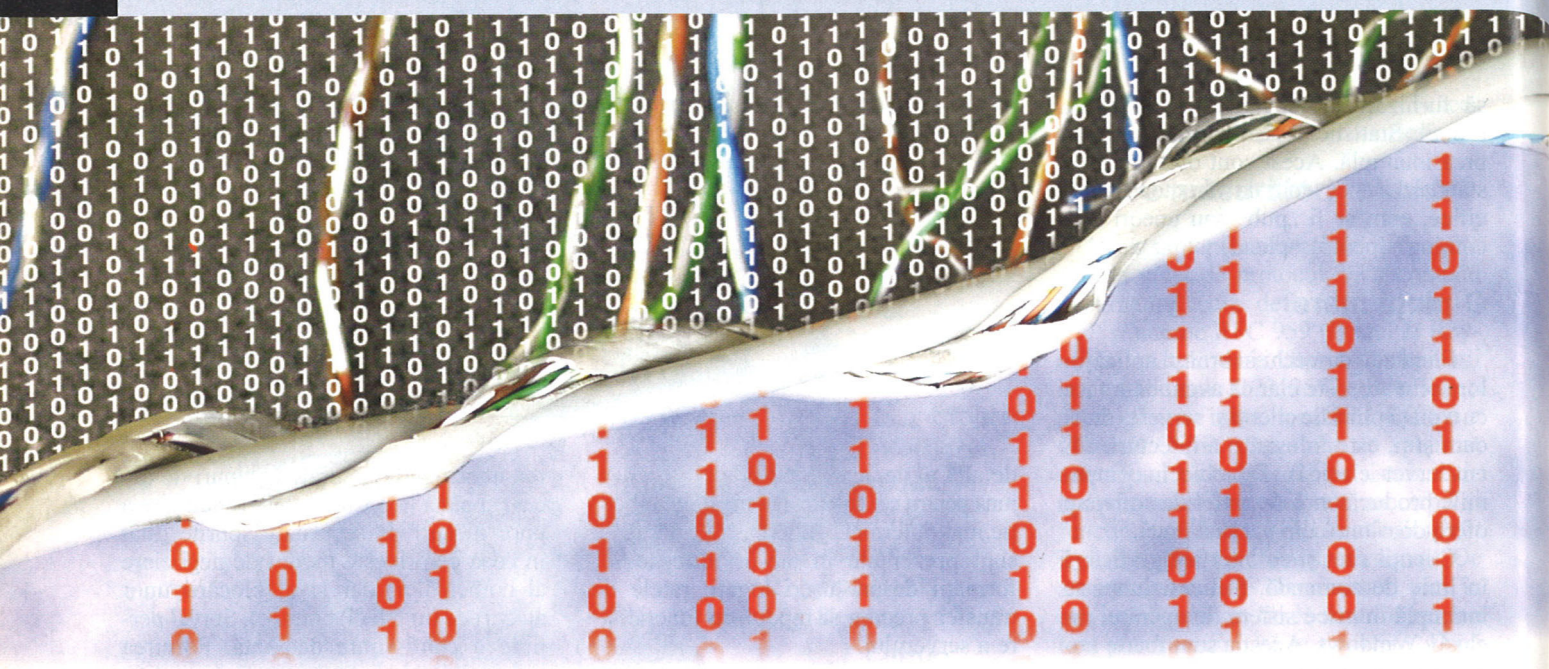

Clienți FTP pentru un transfer rapid şi comod

Bolizi în Internet

Transferul fişierelor pe Internet între calculatoare aflate la zeci de metri sau mii de kilometri este probabil al doilea subiect „fierbinte" după WWW la ora actuală. CHIP a testat aplicații destinate acestui tip de operații.

Ciprian Vaida, Ionuț Bălan

Deşi la prima vedere nu s-ar putea spune că domeniul clienților FTP este unul foarte dinamic, iată că producătorii de software ne contrazic şi noi generații sunt lansate pe piață tot mai des. Acest lucru evident în concordanță cu serverele FTP care deja au „înfipt" bine un picior în zona stațiilor de lucru Windows 9x/Me, care sunt cele mai răspândite la ora actuală. Acest subiect al serverelor îl prezentăm separat în articolul „Internet highway" ce precede acest test, unde sunt explicate şi o serie de aspecte legate de File Transfer Protocol.

Unul din motivele care au impulsionat acest segment software este faptul că din ce în ce mai multe locații sunt disponibile în Internet de unde se pot descărca filme în format digital (fapt legat direct de „revoluția DivX ;)") şi melodii în format MP3. În acest ultim caz există însă mai populara alternativă Napster, a cărui viitor este momentan în ceață. Indiferent de deznodământ, nu va afecta în mod cert „ratio serverele FTP". Dar acestea nu sunt singurele motive. Evident, fiind tot mai mulți producători de software, implicit sunt şi mai multe aplicații disponibile, şi să nu mai luăm în considerare dimensiunile în expansiune continuă ale acestora.

Aşa cum amintim şi în articolul precedent, folosirea unui client FTP pentru accesarea fişierelor aflate pe calculatorul vecinului de la patru poate fi o soluție în anumite situații. Cel puțin la fişiere mari (filme, spre exemplu) este mai sănătos prin FTP decât prin file sharing-ul din Windows.

Au apărut şi diverse aspecte noi în domeniu. Cum ar fi posibilitatea transferurilor securizate (criptate cu SSL spre exemplu) sau a thread-urilor multiple pentru download (sau navigare) dinspre un server.

Cu toate aceste aspecte în gând, am încercat să selectăm cele mai importante şi semnificative aplicații dedicate accesării serverelor FTP şi am ajuns la cei zece clienți pe care vi-i vom prezenta şi analiza în cele ce urmează. Sperăm că veți reuşi să găsiți o combinație client/server potrivită nevoilor dumneavoastră.

Cum am testat

Clienții FTP selectați pentru a fi testați în laboratorul software CHIP au fost rulați pe două sisteme cu configurațiile următoare: plăci de bază Abit BE6-II rev 2.0, respectiv rev 1.2, procesor Pentium III la 600 MHz, respectiv Celeron la 500 MHz, RAM 128 MB, placă de rețea SMC 1211TX, respectiv Micronet Realtek 8139 şi harddisk-uri IBM DTLA-307015 de 15 GB (UDMA100), respectiv Quantum lct8 de 8 GB (UDMA66).

Infrastructura rețelei pentru acest test a fost următoarea: un switch 3Com Superstack III 3300 cu modul Layer 3, un server Linux şi un server Windows 2000. Cele două servere au găzduit bineînțeles câte un server FTP: ProFTPD 1.2.0, respectiv MS FTP Server. Acestea două, alături de stațiile pe care au fost testați clienții, au fost legate direct la switch, performanțele rețelei fiind full wire-speed (fiind folosit cablu CAT 5 Enhanced) în orice moment. De asemenea am folosit şi un server din rețeaua metropolitană RDS din Braşov (ftp.rdsbv.ro). Conexiunea la aceasta a fost asigurată prin fibră optică, prin urmare stresul aplicat asupra clienților FTP fiind destul de mare (ceea ce a concordat cu intenția noastră).

La **Ergonomie** (35 % din nota finală) am urmărit cât de comprehensibilă şi personalizabilă este interfața programului, de asemenea comportamentul său când au fost provocate voit diverse situații care generează erori, dialogurile sale şi evident modul în care aplicația ajută utilizatorul să îşi desfăşoare munca fără dificultate.

La capitolul **Funcționalitate** (50% din nota finală) am notat modul în care clientul FTP corespunde scopului pentru care a fost creat (dacă funcțiile existente îndeplinesc sarcina pentru care au fost create, prezența şi facilitățile oferite de diferite elemente ca: Site Manager, posibilitatea de download pe mai multe thread-uri, funcții de căutare în serverul FTP, funcții de caching sau de sincronizare, performanțele oferite la transferul de date, adică modul în care aplicația tratează pachetele care sunt primite la nivel de aplicație, opțiuni de securitate cum ar fi transfer prin SSL, etc), gradul de complexitate al acestuia, elemente suplimentare unde este cazul.

La **Resurse** (15% din nota finală) am măsurat memoria şi procentul din procesor ocupate de fiecare client FTP în momentul descărcării unui fişier de 140 MB.

Mai multe conexiuni
Connexium 2.32

Elementul definitoriu al aplicației Connexium este faptul că permite realizarea simultană a două conexiuni FTP. Acest lucru poate fi util atunci când doriți să realizați un transfer între două servere FTP, fără a mai aduce fișierele pe calculatorul local. Ferestrele din cadrul interfeței se bazează pe ferestrele Explorer din Windows, fapt care dă o tentă de familiaritate celor care utilizează acest mod de navigare prin fișiere. Ferestrele de lucru pot fi aranjate după preferințe, având chiar și opțiuni pentru schimbarea culorilor de afișare a informațiilor. Man-

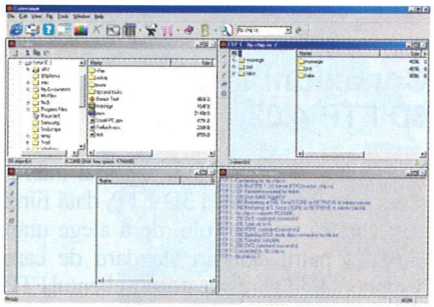

agerul de site-uri este puțin cam greoi, dar poate stoca un număr destul de mare de informații despre site-urile vizitate. Funcția de căutare de care dispune este bine implementată și permite transmiterea automată a fișierelor găsite spre modulul queue. Deși este o facilitate din ce în ce mai des utilizată, Connexium nu are posibilitatea de realizare a unor conexiuni prin firewall sau proxy, acesta fiind unul din motivele pentru care a fost depunctat la funcționalitate.

Evaluare CHIP 54

Ergonomie:	79
Funcționalitate:	33
Resurse:	63
Producător:	Xperts Inc
Internet:	www.remotetek.com/xperts/
Preț:	cca 30 USD

Cu grijă, că se sparge!
CrystalFTP 1.0

CrystalFTP este una din aplicațiile foarte simple testate de noi, și care devine utilă numai pentru operațiuni simple de upload sau download. Are implementat suport pentru conexiuni prin firewall și

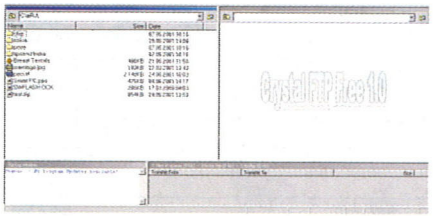

proxy. Site managerul de care dispune este destul de bogat în funcții utile, una din acestea fiind posibilitatea de configurare a setărilor pentru conexiunea la fiecare site, precum și crearea unui shortcut pe desktop care să permită accesarea sa rapidă. Interfața aplicației nu oferă nici o posibilitate de schimbare a modului de afișare a ferestrelor de lucru, fapt care este deranjant atunci când se realizează operațiuni de transfer cu fișiere multiple de dimensiuni mici. Transferurile se pot face fie automat prin intermediul modului queue (coadă), fie manual prin operațiuni de drag and drop. Chiar dacă lipsesc funcțiile de cache pe întregul site, căutare prin acesta precum și cea de schedule, CrystalFTP este totuși o aplicație de luat în seamă atunci când doriți să realizați conexiuni rapide, el fiind unul din cele mai performante programe din acest punct de vedere. Și oricum... este gratis!

Evaluare CHIP 53

Ergonomie:	64
Funcționalitate:	38
Resurse:	78
Producător:	Crystal Art Software
Internet:	www.casdk.com
Preț:	gratuit

Nu chiar atât de „cool”
CooolFTP 3.0

O aplicație care oferă instrumente foarte bune pentru repararea unor transferuri eronate este CooolFTP. Aici mă refer în primul rând la posibilitatea de „resume broken download”, dar și la posibilitatea de împărțire (split) a fișierelor care sunt transferate în mai multe părți. Totuși, pe fișiere destul de mari, nu se obține o viteză mai mare, dată fiind necesitatea de concatenare a acestora, odată ajunse pe harddisk. Chiar și fără operațiunea de split, CooolFTP permite rate mari de transfer. Majoritatea funcțiilor necesare pentru un client FTP sunt disponibile, din acest punct de vedere aplicația CooolFTP putându-i-se reproșa doar lipsa unui modul scheduler. Sunt prezente și comenzi suplimentare pentru serverele FTP, una din acestea fiind cea de mutare a fișierelor între două locații. În ceea ce privește comenzile anti idle, CooolFTP poate fi configurat să ruleze ale-

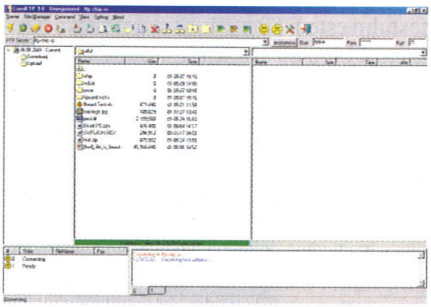

ator un anumit set de comenzi. Managementul adreselor URL este realizat printr-un modul special unde acestea pot fi catalogate în structură arborescentă. Cu toate că este destul de bogat în facilități realizarea acestora lasă de dorit în unele situații.

Evaluare CHIP 62

Ergonomie:	74
Funcționalitate:	47
Resurse:	85
Producător:	Coool Soft
Internet:	www.cooolsoft.com
Preț:	cca 30 USD

Aspecte ale transferurilor FTP

Un tip de transfer special a început să fie din ce în ce mai folosit în ultimul timp: FXP. Termenul a fost „adoptat” de clienții vechi pentru a denumi transferurile între două site-uri FTP aflate la distanță, fără a trece prin clientul local, aceste doar fiind acela care trimite comenzile. Utilitatea acestui tip de transfer poate lua diverse forme. Spre exemplu, dacă aveți acces la două servere FTP între care există o conexiune foarte bună, dar conexiunea dumneavoastră cu unul din ele nu este prea încântătoare, atunci transferați fișierele de descărcat pe cel de la care aveți o rată de download mai

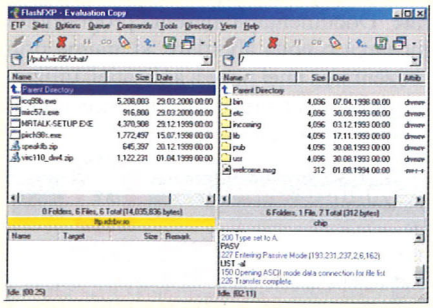

FlashFXP: transfer între două servere FTP aflate la distanță.

bună. Acest tip de transfer a început să fie disponibil și în clienți FTP obișnuiți (ca IglooFTP), dar există și programe care au clar această destinație. Cel mai popular la acest capitol este FlashFXP.

O altă tendință, mai interesantă, este scripting-ul pentru realizarea automată a transferurilor FTP. Au fost dezvoltate limbaje simple și ușor de folosit de către oricine, care permit crearea în câteva minute a unui script care, spre exemplu, realizează un upgrade al player-ului multimedia preferat. De remarcat la acest capitol este Performer de la TransSoft.

Frumos şi deştept
CuteFTP Pro 1.0

Chiar dacă se află la o vârstă fragedă (versiunea 1), CuteFTP Pro a reuşit să se impună ca fiind unul din cei mai buni clienţi FTP din test. Oferind o gamă largă de funcţii, spre deosebire de „fratele" său gratuit CuteFTP, versiunea Pro beneficiază şi de suport pentru conexiuni SSL şi SSH2. Pe lângă acestea, aveţi acces la un site manager bine structurat, care permite realizarea rapidă a conexiunilor. Pentru păstrarea compatibilităţii cu alte aplicaţii de acest tip, CuteFTP Pro dispune de un modul pentru importul de fişiere cu liste pentru

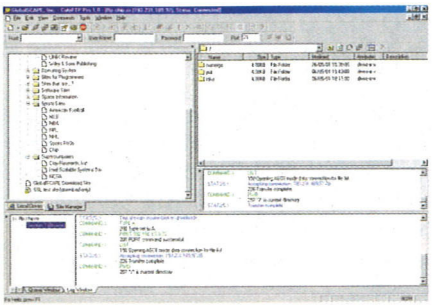

transfer. Utilizatorii experimentaţi pot apela la funcţiile de scripting şi macro (VB Script sau JavaScript) oferite de program pentru crearea unor sesiuni care să ruleze automat în anumite situaţii. Pe lângă editorul HTML oferit de aplicaţie, este disponibil şi un modul pentru sincronizarea unui director local cu unul de pe un server FTP, pentru simplificare procesului de upload a paginilor Web. Nici gradul de ocupare a resurselor nu este foarte mare, fapt care îl recomandă şi utilizatorilor care nu dispun de sisteme performante.

Evaluare CHIP 84

Ergonomie:	86
Funcţionalitate:	81
Resurse:	90
Producător:	GlobalSCAPE
Internet:	www.cuteftp.com
Preţ:	cca 60 USD

Voiaj pe FTP
FTP Voyager 8.0

Unul din programele de top din cadrul testului este FTP Voyager. Acesta se integrează bine cu Internet Explorer, încă de la prima lansare fiind cerut acceptul pentru asocierea automată a operaţiunilor de download de pe FTP cu Voyager. Transferurile de fişiere pot fi făcute atât automat, la anumite intervale de timp, prin intermediul modulului adiacent FTP Voyager Scheduler, sau manual, direct din program. Pe lângă posibilitatea de import a unor liste de download realizate de alţi

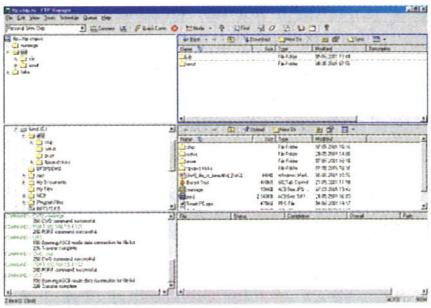

clienţi FTP, personalizarea afişării fişierelor prin intermediul filtrelor este un alt element distinctiv al acestei aplicaţii. Configurarea sa se poate face în amănunt, meniul Options oferind accesul la un număr mare de setări, de la cele referitoare la interfaţa grafică (GUI) la cele necesare pentru realizarea unei conexiuni prin firewall sau proxy. Locul fiecărei ferestre poate fi schimbat pe desktop, dar atunci când nu sunteţi mulţumiţi de ce aţi obţinut puteţi apela la una din modalităţile standard de aranjare oferite de aplicaţie.

Evaluare CHIP 79

Ergonomie:	84
Funcţionalitate:	77
Resurse:	75
Producător:	Rhinosoft.com
Internet:	www.rhinosoft.com
Preţ:	cca 50 USD

Ex-rege, dar încă în frunte
Bullet Proof FTP 2.3

Prea puţine sunt elementele care nu sunt prezente în Bullet Proof FTP. Cu toate acestea, lipsa unor elemente de securizare a transferurilor sau negocierea acestora pe mai multe thread-uri au făcut ca Bullet Proof FTP să piardă locul frun-

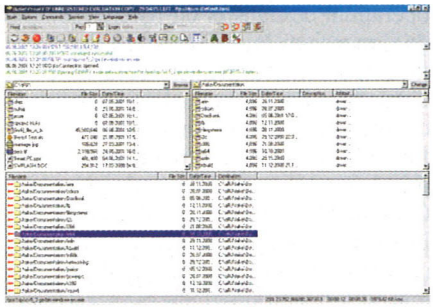

taş. Trebuie, totuşi, menţionat că această aplicaţie dispune de o foarte bună implementare a funcţiilor de schedule, cache a site-ului, anti idle şi tratare a evenimentelor. Şi realizarea altor comenzi decât cele standard (oferite de program) pe un server FTP se face rapid şi uşor. Pentru creşterea vitezei de afişare a structurii de fişiere de pe serverul FTP, Bullet Proof dispune de o funcţie de citire a fişierelor index. Fiecare sesiune realizată poate fi salvată pentru o reapelare ulterioară. O funcţie interesantă de care dispune aplicaţia este aceea de auto play pentru fişierele MP3 transferate. Documentaţia aferentă programului încearcă o nouă abordare, şi anume prin prezentarea unei poze a aplicaţiei, utilizatorului îi sunt prezentate ferestre popup pentru fiecare element selectat.

Evaluare CHIP 81

Ergonomie:	87
Funcţionalitate:	74
Resurse:	90
Producător:	Bullet Proof Software
Internet:	www.bpftp.com
Preţ:	cca 30 USD

Conexiuni în 3D
3D FTP 4.02

Programul cu interfaţa cea mai interesantă este fără îndoială 3D FTP, dată fiind posibilitatea utilizatorului de a alege unul din cele patru skin-uri standard de care dispune, „piei" care transformă clientul FTP într-o aplicaţie parcă desprinsă dintr-un film SF. Dacă efectuaţi numai transferuri ocazionale de fişiere de pe servere FTP, 3D FTP este cu siguranţă aplicaţia cea mai potrivită. Pe lângă aspectul său plăcut ochiului, programul include şi câteva funcţii interesante, cum ar fi SpeedTest, care oferă informaţii referitoare la calitatea conexiunii cu un ser-

ver FTP. Acest element poate fi extrem de util atunci când un anumit fişier există pe mai multe servere. Informaţiile despre operaţiunea aflată în progres sunt prezentate atât grafic cât şi numeric, pe tot parcursul desfăşurării acesteia. Pentru extinderea capabilităţilor, 3D FTP suportă plugin-uri, şi în mod standard aplicaţia vine cu două: unul pentru realizarea operaţiunilor de mirror între două locaţii şi al doilea pentru drag and drop de link-uri din browser, mai multe fiind disponibile pe site-ul producătorului.

Evaluare CHIP 72

Ergonomie:	80
Funcţionalitate:	63
Resurse:	83
Producător:	SiteDesigner Tech
Internet:	www.sitedesgner.com
Preţ:	cca 30 USD

Ai obosit căutând originalul?

Nu mai căuta, el se află la noi!

Imprimante şi consumabile originale HP.

business partner

hp invent

AGIS COMPUTER

Cluj-Napoca
Str. Constantin Brâncuşi 134
Tel: 064-442221, 442222
Fax: 064-442220
E-mail: cluj@agis.ro
Bucureşti
B-dul Iuliu Maniu 6
(incinta PUMAC SA), sector 6
Tel: 01-4118444, 4118650
Fax: 01-4119403
E-mail: bucureşti@agis.ro

FTP pentru proiecte Web
CoffeeCup Direct FTP 5.0

Direct FTP este un program uşor de folosit şi de către începători. Conectarea către un anumit server se poate face apelând la „vrăjitorul" din program, care vă specifică la fiecare pas ce informaţii trebuie introduse. Cu toate acestea, Direct FTP se adresează mai degrabă posesorilor de siteuri Web, deoarece este mai degrabă un instrument pentru transferul fişierelor componente pentru pagini HTML. Mai mult, dispune de un editor HTML încorporat. Funcţia de căutare este slab implementată, fiind posibilă realizarea sa numai în cadrul directoarelor vizitate. Interfaţa sa este una plăcută ochiului şi uşor de utilizat. De remarcat sunt ratele mari de transfer realizate, atât pentru download cât şi pentru

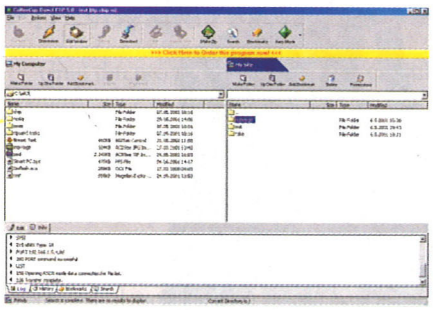

upload-ul fişierelor pe serverul FTP. Dacă la acestea adăugăm şi gradul redus de ocupare a memoriei, putem spune că Direct FTP este un client bun pentru transferuri susţinute la care se doreşte reducerea substanţială a timpilor de conectare.

Evaluare CHIP 61

Ergonomie:	82
Funcţionalitate:	40
Resurse:	85
Producător:	Coffee Cup Software
Internet:	www.coffeecup.com
Preţ:	cca 30 USD

Un „bătrân" neschimbat
WS_FTP PRO 6.7

Unul din cei mai vechi clienţi FTP este WS_FTP Pro, fapt care se remarcă mai ales în ceea ce priveşte numărul de opţiuni disponibile. Totuşi, folosirea acestora este puţin cam complicată pentru un utilizator fără experienţă. Este de amintit posibilitatea de transfer criptat (prin SSL) a fişierelor. Interfaţa aplicaţiei este una simplă, fapt care distinge WS_FTP Pro de alte aplicaţii. Chiar dacă nu există elemente de sortare pentru

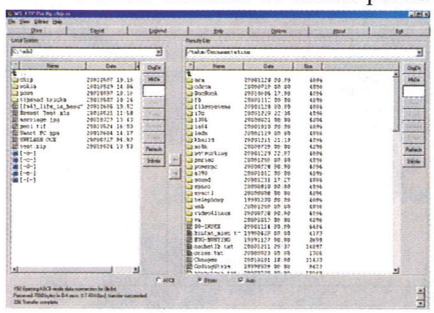

fişiere, funcţia de filter mask permite personalizarea rapidă a afişării acestora. WS_FTP Pro dispune şi de integrare cu browserele (pentru detectarea URL-urilor de pe servere FTP), dar implementarea acesteia este defectuoasă în ceea ce priveşte Internet Explorer 6 sau Netscape 6.1. Utilizatorii care doresc funcţii mai puternice pentru transferul de fişiere pot apela la modulele adiacente de scripting şi schedule a operaţiunilor. Aceia dintre dumneavoastră care au mai utilizat şi alte versiuni ale acestei aplicaţii vor putea să observe că de multă vreme interfaţa este aceeaşi.

Evaluare CHIP 71

Ergonomie:	78
Funcţionalitate:	62
Resurse:	85
Producător:	Ipswitch Inc
Internet:	www.ipswitch.com
Preţ:	cca 40 USD

Opţiuni recomandate: CuteFTP şi Bullet Proof

Ionuţ Bălan, redactor CHIP

Dacă în urmă cu câteva luni Bullet Proof era opţiunea cea mai des întâlnită în rândurile utilizatorilor de clienţi FTP, iată că a acum există o alternativă mai bună, şi anume CuteFTP Pro.

Acesta din urmă se remarcă prin oferirea unui suport pentru transfer securizat de tip SSL şi SSH2, care la ora actuală reprezintă cele mai sigure modalităţi de transfer a datelor prin Internet. Cu toate acestea, Bullet Proof este poate clientul FTP cel mai complex, şi care uşurează foarte mult operaţiunile de transfer de fişiere.

Eu prefer CuteFTP Pro, nu numai pentru funcţiile de securitate pe care le oferă, ci şi pentru posibilitatea de creare de macro-uri şi script-uri, în vederea automatizării unor operaţii des utilizate cum ar fi cele de upload pe un server a unor pagini HTML, sau de sincronizare cu un director de download. Este în mod cert clientul cel mai profesionist dintre cele care le-am folosit până acum, şi eu de obicei aştept destul de mult de la un astfel de program, pentru că transfer des programe de pe servere FTP.

Mai vreau să remarc IglooFTP pentru interfaţa sa foarte plăcută, dar mai ales pentru că există disponibil şi un client de Linux realizat de aceiaşi producători, şi care arată exact la fel cu versiunea de Windows.

Un iglu pentru oricine
IglooFTP Pro 2.6

Atunci când vine vorba despre o interfaţă bine realizată, atunci ne referim cu siguranţă la IglooFTP Pro. Ferestrele şi icon-urile din interfaţă sunt bine desenate,

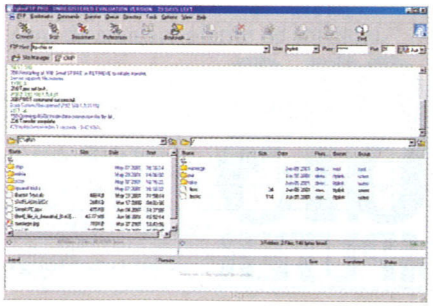

iar culorile atrag privirea. Dacă vă gândiţi cumva că IglooFTP arată numai bine, vă înşelaţi. Acest program dispune şi de un grad ridicat de funcţionalitate. Trebuie să evidenţiem funcţia de cache, care este bine implementată, putându-se realiza şi operaţiuni de browsing offline. Tot la acest capitol trebuie amintit şi modul de prezentare a informaţiilor despre fişierele şi directoarele de pe serverul FTP, care afişează şi numele grupului, şi al posesorului acestora, IglooFTP fiind singurul program din test care face acest lucru. Aplicaţia oferă şi posibilitatea de a realiza mai multe sesiuni de transfer către diferite servere FTP. Atunci când doriţi să transferaţi fişiere între servere FTP, IglooFTP vă pune la dispoziţie conexiunea FXP prin care fereastra de fişiere locale este înlocuită cu aceea a unui alt server FTP selectat. Utilizatorii ce dispun de mai multe cunoştinţe în ceea ce priveşte serverele FTP pot realiza manual, în cadrul liniei de comandă, anumite comenzi care nu sunt oferite în mod standard de către program. Chiar dacă nu există o integrare strânsă cu browserele, prin modulul IglooFTP Pro Monitor se poate monitoriza clipboard-ul în ceea ce priveşte URL-urile.

Evaluare CHIP 74

Ergonomie:	93
Funcţionalitate:	64
Resurse:	65
Producător:	JM Jaquet
Internet:	www.iglooftp.com
Preţ:	cca 35 USD

Distribuitor Oficial pentru Romania:

monitoare

PROVIEW

plãci de bazã

MATSONIC

plãci video

POWERCOLOR
Best Game Card in the World

plãci de bazã

SOLTEK

sisteme OBRAVE

HOME
MB MATSONIC MS8127C+
AMD Duron 750/128 Mb -133
COLLER ball bearing
20 GB QUANTUM LD ATA 100
3.5" SONY/Case ATX/235 W
ATI RAGE PRO MOBILITY 8 MB
SAMTRON 15 " SVGA 1024X768
US 102 PS2/3b serial PS2 Mouse
AC 97/Cd-Rom 50X ARTEC
Boxe 120 w/56K ROCKWELL
WINDOWS 98/ME

565$

BUSINESS
MB SOLTEK SL 75 KAV
AMD T-BIRD 1 GB/128 Mb -133
COLLER ball bearing
20 GB QUANTUM ATA 100 7200rpm
3.5" SONY/Case ATX/235 W
GeFORCE 2MX 32Mb Power Color
SAMTRON 17 " SVGA 1024X768
US 102 PS2/3b serial PS2 Mouse
AC 97/Cd-Rom 50X ARTEC
Boxe 120 w/56K ROCKWELL
WINDOWS 2000 PROFESSIONAL

827$

promotia lunii!

MB MATSONIC EM 810 LMR
DURON 700Mhz/128Mb-PC133
COLLER ball bearing
10GB QUANTUM/NIKIMI
3.5" SONY/Sound AC 97
Video 32MB SHARE AGP
Case ATX/Keyboard 102 US
3B serial PS2/Boxe 120W
Cd-Rom 50X ARTEC
Monitor 14" SVGA Digital
WINDOWS 98/ME

Bonus:
56k modem&lan 10/100

548$

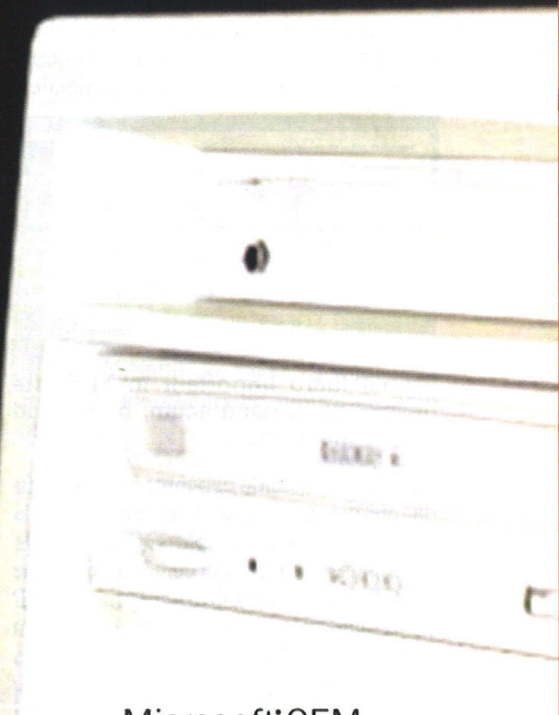

Microsoft OEM System Builder Program
Member 2001

BE SURE It's Legal

www.proca.ro

ProCA

ProCA ROMANIA SRL, Bucuresti, str. Turturelelor 52
Telefon /fax: 01-323.82.00; 01-323.82.33
e-mail: office@proca.ro

Preturile din aceasta reclama sunt fara TVA.

Microsoft Office XP

De ce Ics Pe

Privind Office 2000, mă întrebam dacă mai este posibil ca un urmaş al său să aducă ceva nou. Ei bine, Office XP are noutăți. Întrebarea este: avem nevoie de ele?

Cu mult înainte de a folosi noul Office, am primit o mulțime de informații despre el, din diverse surse. Am avut chiar şi un beta de XP (de acum înainte când mă refer la XP este vorba de Office, şi nu la Windows), dar în acest caz am luat decizia (cu strângere de inimă) să nu folosesc XP-ul decât la versiunea finală. Pentru că nu vroiam, cum s-a întâmplat în alte cazuri, ca impresia despre produs să îmi fie creată de un beta. Practic, în acest caz, şi numai în acest caz, nu m-am folosit deloc de avantajele (şi dezavantajele – a se citi beta testing) jurnaliştilor de a folosi versiuni beta oficiale. Scuzați cuvântul „oficiale”,

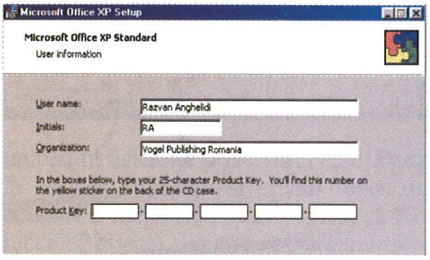

Primul lucru important în XP: este nevoie, ca şi până acum, de un cod pentru instalare.

dar a fost nevoie de el pentru a nu confunda cumva versiunile beta venite de la Microsoft cu, de exemplu, Office-ul 2001 care se găseşte pe la cei ce vând programe pe CD-uri recordable (pe cutia lui XP scrie clar: „Version 2002”). Aşa că am văzut Office-ul ca un utilizator oarecare. Desigur, nu pot să fac abstracție de experiența pe care o am cu programele din Office, încă de pe vremea când acesta era o adunătură de aplicații ce păreau că vin fiecare de la altă casă de software (atât îmi mai amintesc despre prima versiune de Office, cea din 1990).

Aşa că am luat frumos cutia de Office XP, am desfăcut-o, am scos CD-urile (aplicațiile vin pe două CD-uri, dar mai există încă două, unul cu un demo de Visio şi unul pentru învățarea lui Office – ambele discuri neinteresante pentru mine) şi l-am băgat pe primul în unitate.

Restart!

Culmea, nu a început instalarea Office-ului, ci a lui Microsoft System Update, care a copiat versiuni noi pentru o mulțime de fişiere din Windows (98 SE, pentru conformitate). După care a urmat un cunoscut mesaj, care se prezintă sub forma unei căsuțe de dialog ce ne spune că PC-ul trebuie resetat. Bun, l-am resetat. De abia acum a început instalarea programului propriu-zis, cu cererea de a introduce „product key”-ul. Acesta, pentru cine nu ştie, este un şir de caractere alfanumerice, destul de lung, care trebuie tratat cu atenție, pentru că fără el nu se instalează Office-ul. După ce l-am introdus, a urmat o dilemă. XP a detectat o versiune anterioară de Office (este vorba de 2000) şi m-a întrebat dacă nu cumva vreau să o şterg. Nu, nu vreau. Aşa că am ales o altă cale pentru XP, şi desigur opțiunea Custom, pentru că îmi place să ştiu ce se instalează pe PC-ul meu.

După ce am ales opțiunile cu care sunt obişnuit, a pornit instalarea, care a decurs relativ rapid şi s-a teminat cu un mesaj care spune că instalarea a fost completată cu succes. Cum, şi nu mai urmează un restart? Nu. Unul este suficient (ca şi în Office 2000). Să sperăm că o să țină acest obicei al lui Microsoft de a reduce numărul de restart-uri.

Să ne activăm

Am dat dublu clic pe icon-ul lui Word, aplicația s-a încărcat, dar n-am avut timp să o observ pentru că imediat a pornit şi un „wizard” care cere să activăm produsul. Procedura de activare a fost introdusă de Microsoft în ideea de a împiedica instalarea Office-ului pe mai multe PC-uri, odată ce avem un product key. Despre această procedură găsiți informații şi în caseta din articol.

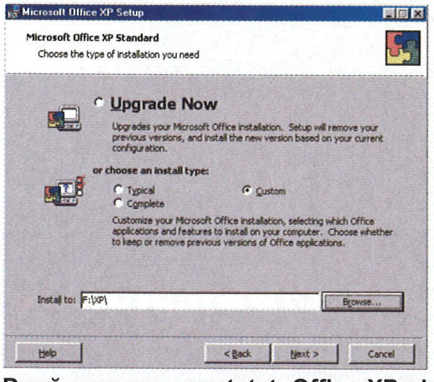

După cum am constatat, Office XP şi 2000 pot conviețui foarte bine pe hard-disk.

Avem două posibilități de a activa XP-ul: prin Internet sau prin telefon. Cum ora este cam târzie pentru a mai suna undeva, chiar şi la helpline-ul Microsoft, mă decid să folosesc Internetul. Pentru activare trebuie doar să aleg țara în care mă aflu şi să apăs un buton. Gata, s-a activat. De acum pot să-l folosesc.

Trebuie să spun că am avut la dispoziție un Office XP Standard, care conține patru aplicații, cele mai folosite de către utilizatori: Word, Excel, Outlook, PowerPoint. Există încă două ver-

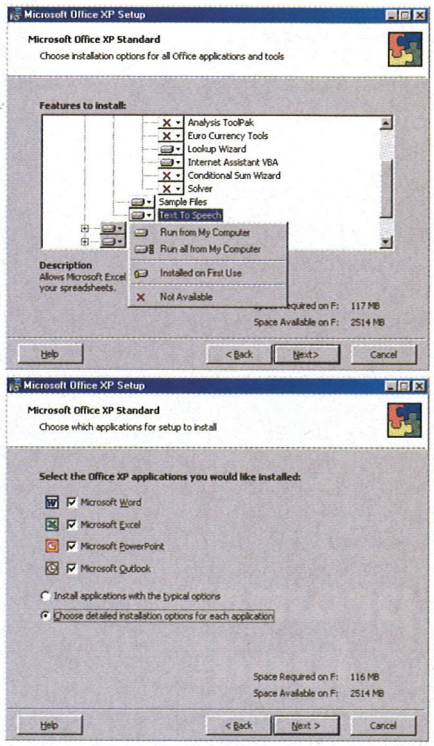

Instalarea se face simplu, dar în acelaşi timp numărul de opțiuni este suficient şi pentru cei ce vor să controleze exact ce se instalează.

siuni, Professional şi Developer, care vin cu aplicații suplimentare. Totodată, este vorba de versiunea în limba engleză. În toamnă va fi disponibilă şi versiunea localizată, şi atunci vom face un review pentru ea, de aceea nu voi trata în acest articol facilitatea de recunoaştere vocală, care poate va funcționa şi cu limba română. XP mai are şi un modul pentru recunoaşterea scrisului de mână, dar nici pe acesta nu l-am încercat, pentru că nu am avut o tabletă grafică. De asemenea, această facilitate este importantă dacă funcționează pentru limba noastră, şi o las pentru viitorul articol.

Am pornit fiecare din noile programe şi am fost suprins în primul rând de interfață, mult mai plăcută ochiului decât cele de până acum. Această interfață va fi folosită (sau este folosită) şi în Windows XP. Impresionat de modul în care arată meniurile, am început să mă uit şi la opțiunile din meniuri. Aici surpriza a fost totală: practic, sunt aceleaşi meniuri din Office 2000. Cine cunoaşte 2000 este la

Principalele elemente ale noii interfețe din Office XP

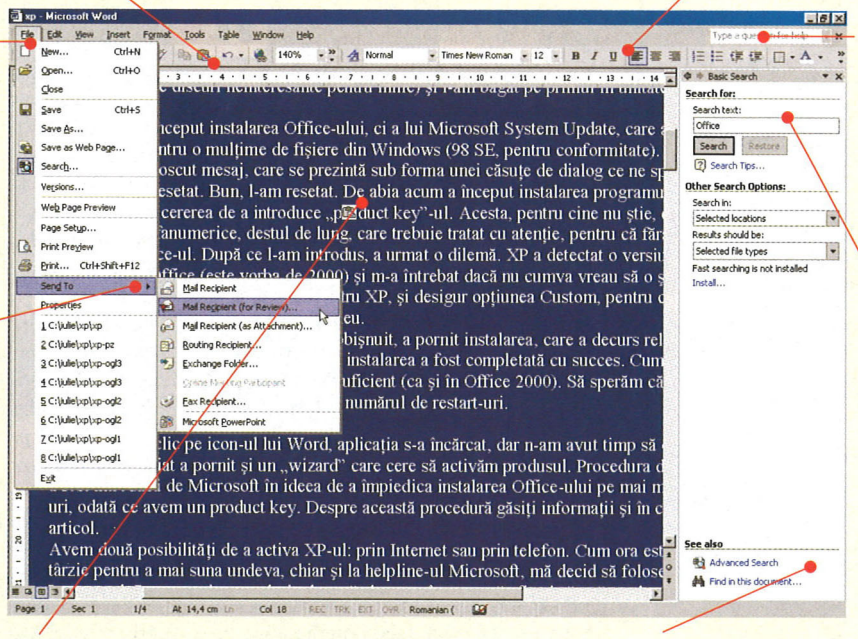

el acasă cu XP. Să fie oare XP doar un 2000 cu o interfață schimbată? Nu, XP este mai mult, după cum vom vedea în continuare. Au apărut o mulțime de noi facilități, dar nu ne vom ocupa decât de cele mai importante. Cineva spunea „XP a apărut pentru ca utilizatorii să facă mai uşor lucrurile pe care le pot face şi cu Office 2000 şi să folosească mai bine puterea lui 2000”. Este posibil, deşi sunt şi câteva funcții care apar prima dată în XP. Cel mai mult mi-a plăcut faptul că XP se poate adapta mai bine la stilul de lucru al fiecăruia. Dar să revenim la interfață.

Prima noutate

Dincolo de aspectul meniurilor, primul lucru care sare în ochi este o fereastră (nu găsesc alt termen pentru a descrie ceea ce Office numeşte „task pane” – literal „panoul de lucru”) care ocupă partea

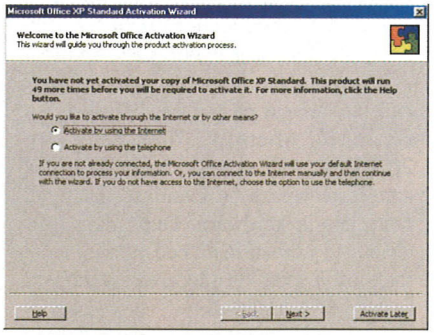

Cei care au acces la Internet pot face activarea on-line, ceilalți trebuie să sune la Microsoft.

dreaptă a ecranului aplicației şi al cărei conținut se modifică automat, în funcție de starea în care se află programul, sau manual, la dorința utilizatorului. Acest lucru înseamnă că la pornirea Word-ului, de exemplu, se afişează o listă cu documentele la care s-a lucrat recent, sau se propun diverse tipuri de documente noi.

Program/Versiune Office XP	Profesional	Standard	Developer
Word	■	□	■
Excel	■	□	■
Outlook	■	□	■
PowerPoint	■	□	■
Access	■		■
Office Developer			■
FrontPage			■

În spatele ideii acestor „panouri” stă dorința (lăudabilă, de altfel) de a oferi rapid şi sintetic acces la diverse funcții ale programului. Se încearcă înlocuirea unei serii de clicuri de mouse cu unul singur.

Folosind XP-ul, am ajuns la concluzia că nu toate task pane-urile îmi sunt utile. Din cele patru comune tuturor aplicațiilor (mai puțin lui Outlook, care nu dispune de task pane-uri datorită naturii programului), New Document, Clipboard, Search şi Insert Clip Art, de departe cea mai folositoare mi se pare

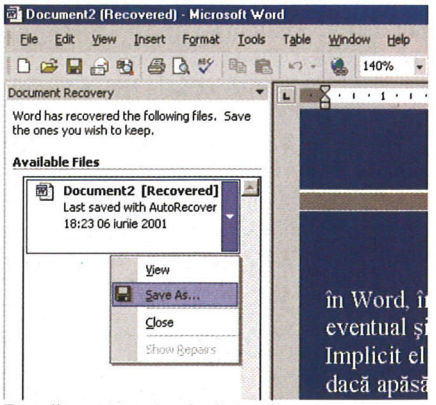

După un crash al sistemului, Word se oferă să restaureze documentul.

Search, şi apoi, la mare distanță, Clipboard. Destul de rar pornesc documente noi, iar pe cele existente le deschid din managerul de fişiere, aşa că panoul New Document nu mă ajută. Insert Clip Art

îmi este şi mai inutil, pentru că munca mea nu implică deloc folosirea de imagini în documente. Clipboard este util, măcar şi pentru faptul că nu mai este o fereastră pop-up (vezi Office 2000), care se aşază ca musca în lapte pe mijlocul ecranului şi cere cu neruşinare să fie închisă. În Clipboard (panoul, nu mecanismul de clipboard din Windows) există 24 de locaşuri pentru obiectele de toate tipurile care s-au perindat prin clipboard. Obiectele de aici pot fi şterse sau „lipite" în documente. Search este acea facilitate de căutare care există în Office 2000 la File/Open, butonul Tools/Find. Ea se foloseşte de obicei pentru regăsirea unui fişier creat cu Office, fişier

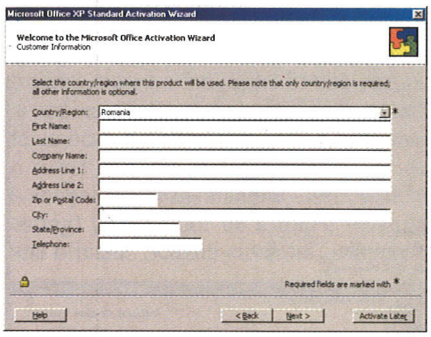

Microsoft ţine cu orice preţ să ştie din ce ţară provine utilizatorul, restul datelor sunt opţionale.

care are un anumit nume sau conţine un anumit text. În XP a fost făcută accesibilă prin acest task pane.

Ce mi-a plăcut la panourile astea este modul în care se pot controla. Cum personal prefer shortcut-urile din taste apăsărilor cu mouse-ul, am alocat un shortcut pentru afişarea/scoaterea lor pe/de pe ecran. Întâmplător, combinaţia de taste este chiar Control-P, deoarece câteodată greşeam şi apăsam Control-P în loc de Control-O şi trebuia să mă duc până la imprimantă (o deplasare de peste 10 metri) ca să arunc nişte pagini tipărite degeaba. La o rezoluţie de 1024 x 768 se pot vedea simultan pe ecran atât pagina A4 pe care o editäm (în cazul lui Word) la un zoom de 100%, cât şi task pane-ul.

Un panou important este cel referitor la traduceri. Versiunea engleză a lui XP face traduceri din engleză în franceză şi spaniolă şi invers. Deocamdată nu ne prea ajută, dar dacă versiunea românească va face şi traduceri, Office XP a câştigat un fan.

Lucrează isteţ?!?

Poate am început greşit lista facilităţilor lui XP cu task pane-urile, şi trebuia să pornesc cu cea mai importantă îmbunătăţire, smart tag-urile. Aceste „etichete istete" sunt de fapt butoane care oferă în anumite locuri un meniu cu opţiuni specifice contextului. Primul loc în care le întâlnim sunt la operaţia de copy/paste, mai ales când aplicaţia sursă diferă de cea destinaţie. De exemplu, atunci când copiem un text din browser într-un document Word. Oricine a făcut acest lucru în Office 2000 sau 97 ştie că textul rezultat va avea atributele din pagina HTML sursă. De aceea, când trebuia să fac această operaţiune în Word 2000, preferam să copiez textul întâi în Notepad, care nu ştie nimic de formate şi culori, şi apoi să-l copiez din Notepad în Word, în loc să aduc textul direct în Word şi să-i schimb fontul, dimensiunea, culoarea şi eventual şi atributele bold, italic sau underline. În Office 2002, textul se aduce direct în Word.

Implicit el îşi păstrează şi aici atributele din pagina web, dar sub text apare

Activarea Office XP

Am discutat cu dl. Viorel Apetrei, Antipiracy Manager la Microsoft România, despre procedura de activare a noului Office.

CHIP: *Cum se face înregistrarea Office XP?*

Viorel Apetrei: Există o diferenţă între activare şi înregistrare. Activarea este obligatorie, pe când înregistrarea este opţională. Nu este obligatoriu ca activarea să se realizeze la instalare, dar dacă nu se realizează după 50 de folosiri (se numără deschiderile programelor din aplicaţie) ale Office-ului, suita trece într-un mod redus de funcţionare, în care, de exemplu, nu se mai pot salva documentele. Înregistrarea, opţională, presupune furnizarea de detalii de contact (cum ar fi adresă de poştă electronică), utilizatorul având avantajul că va fi informat în permanenţă asupra ultimelor oferte şi detalii în legătură cu produsele Microsoft.

Această procedură va exista şi în versiunile următoare de Visio şi FrontPage. La Windows XP tehnlogia este aceeaşi, dar se permite folosirea sistemului de operare timp de 30 zile fără să se facă activarea.

Activarea se poate face prin două metode: prin Internet sau prin telefon. La activarea prin Internet este necesară doar introducerea ţării în care se află utilizatorul, toate celelalte date (nume, prenume, adresă de e-mail, telefon) fiind furnizate de acesta doar dacă el doreşte acest lucru.

Dacă utilizatorul nu are acces la Internet, activarea se poate face şi prin telefon, sunând la Microsoft InfoCenter (01-2036161). Aici se va cere un număr pe care îl generează Office-ul, în funcţie de configuraţia hardware. După care InfoCenter-ul va furniza un cod, numit confirmation ID. Prin introducerea acestui cod, se activează produsul.

CHIP: *Ce se întâmplă dacă se face un upgrade la calculator? Este necesară o nouă activare?*

Viorel Apetrei: Depinde de numărul componentelor schimbate în calculator. Chiar dacă se schimbă harddisk-ul, nu este necesară o nouă activare. Dacă numărul de componente schimbate este mare, atunci utilizatorul trebuie să realizeze din nou activarea. Dacă a păstrat confirmation ID-ul, atunci îl introduce pe acesta, fără a mai fi nevoit să dea telefon. Există o excepţie: software-ul livrat OEM. Dacă se face un upgrade major, atunci nu mai există dreptul de a utiliza software-ul, conform condiţiilor licenţei, pentru că practic este vorba de alt calculator decât cel achiziţionat iniţial.

Dl. Viorel Apetrei, Antipiracy Manager Microsoft România.

CHIP: *Să presupunem că o firmă cu 50 de calculatoare trebuie să instaleze Office XP. Cum se procedează?*

Viorel Apetrei: Pentru licenţele OPEN, există un număr scris pe hârtie, în licenţă. Cu acest număr se realizează activarea. Nu este nevoie să se realizeze activarea prin telefon sau Internet.

CHIP: *Ce se întâmplă dacă acest număr apare la activarea Office-ului pe un calculator din afara acelei firme?*

Viorel Apetrei: Dacă numărul apare la altcineva, administratorul poate fi făcut responsabil de nepăstrarea confidenţială a acelui număr.

CHIP: *Dar cel care foloseşte PC-ul poate vedea acest număr?*

Viorel Apetrei: Nu, acest număr este invizibil pentru utilizator. Singurul care îl cunoaşte este cel care instalează programul.

CHIP: *O întrebare fără legătură cu Office XP: cu ce se ocupă un antipiracy manager?*

Viorel Apetrei: Acesta este un job de marketing, care reprezintă un punct de legătură pentru BSA în Microsoft; totodată menţinem legătura cu canalul de distribuţie şi ne ocupăm de partea de marketing pe zona de software legal.

CHIP: *Vă mulţumim.*

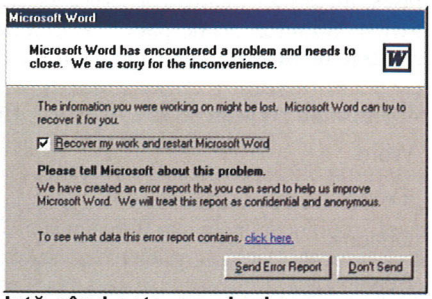

Iată când este nevoie de recuperarea documentelor.

ARMOR

MASTER IN THE ART OF PRINT TECHNOLOGY

Cartuşe Inkjet

Cartuşe Toner

Transfer termic

Riboane

Hârtie fax

Hârtie şi folii speciale

Filtre de monitor

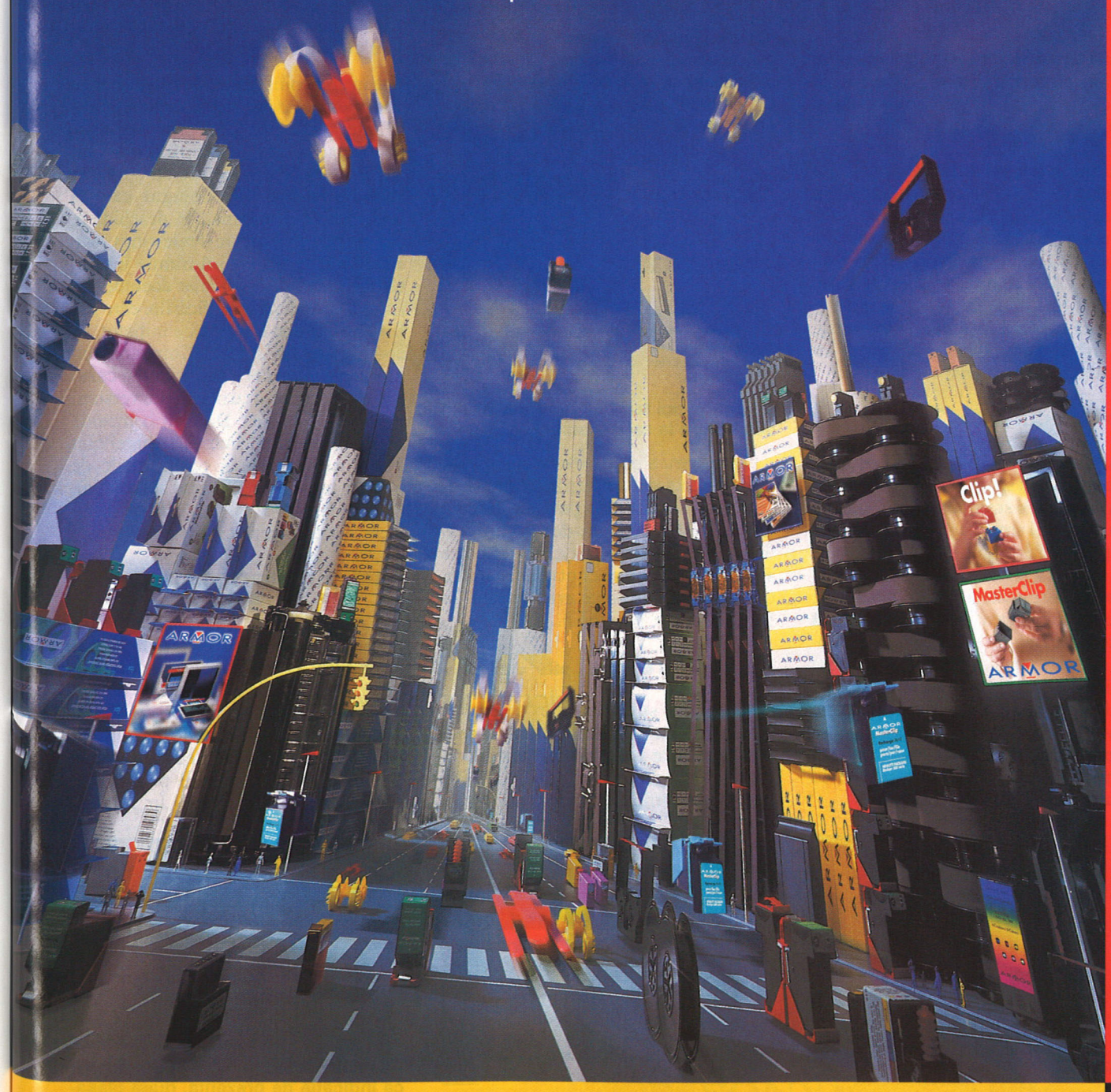

Despec SUPPLIES

Despec Romania s.r.l.

Bucureşti
Economu Cezărescu 1-11
Telefon (1) 314 1221, Fax (1) 314 1332

Cluj
Telefon/Fax (64) 420 338

www.despec.ro
info@despec.ro

ISO 9002

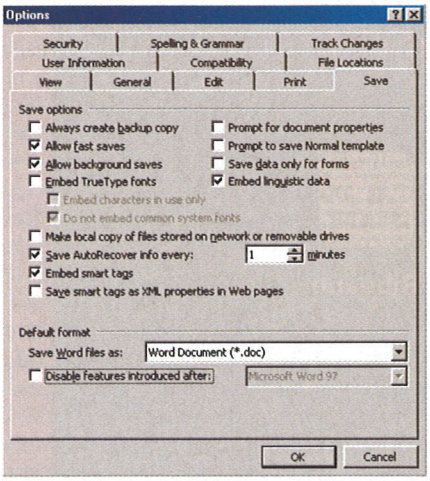

Setez timpul de autosave la un minut, ca în cazul unei „calamități" să nu pierd multe date.

un mic buton, pe care dacă apăsăm ni se prezintă un meniu din care putem alege să se aducă doar textul simplu, nu și atributele sale. O facilitate utilă.

O altă aplicație importantă a smart tag-urilor este la corectarea automată. Eu am setat Office-ul să corecteze automat greșeala de a tasta două majuscule la începutul cuvântului. Dar adesea mă chinuiam să-l lămuresc pe Word că vreau să scriu, de exemplu, „VLink", și nu „Vlink". Și XP se chinuie să corecteze, dar după ce o face, așază și un smart tag, care mă lasă să-i spun că VLink se va scrie totdeauna așa cum vreau eu.

Alo? Securitatea?

Aici poate să apară o problemă de securitate. Microsoft spune că diverși dezvoltatori pot crea noi smart tag-uri. Desigur, la instalarea unui smart tag ultimul cuvânt îi aparține utilizatorului, prin opțiunea pe care o are de a permite instalarea. Dar cum orice se face se poate și desface, nu exclude nimeni posibilitatea ca niște hackeri să creeze smart tag-uri sub formă de cai troieni, sau care pur și simplu să se instaleze ocolind rutina de cerere a acordului utilizatorului. În acest caz producătorii de antiviruși vor avea de lucru, pentru ca programele lor să detecteze și dezinfecteze și smart tag-urile, așa cum fac acum cu atașamentele VBS din e-mail-uri.

Dacă tot am atacat securitatea, spun acum că există în XP facilități de securitate a datelor utilizatorului, cum este Document Recovery. Să presupunem că se ia curentul tocmai când vroiam să salvez un nou document, la care am lucrat o jumătate de oră fără să-l salvez (Control-S este sfânt, și probabil de aceea nu se ating mulți de el). Pe lângă vorbele dulci spuse firmei care distribuie electroni în mișcare și visul la un UPS, nu mai trebuie să-mi fac griji. Fișierul meu este bine-mersi, în directorul Temp din Windows. La pornirea PC-ului și a lui Word, se deschide automat task pane-ul Recovery, unde se arată fișierul așa cum era cu maxim trei minute înainte de a se întrerupe brusc, din cauze obiective, munca la el. Timpul de trei minute este implicit și se poate seta altul în opțiuni (personal prefer valoarea de un minut). Din acest task pane putem recupera fișierul, și să-l salvăm cu un nume propice. O să spuneți „păi, asta făcea și Office 2000". Da, dar acest lucru se întâmplă și când „crapă" aplicația, din diverse motive, ceea ce nu exista în 2000.

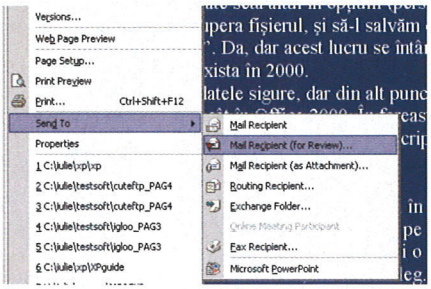

Au apărut noi facilități pentru lucrul în colaborare la un document.

Tot pentru a păstra datele sigure, dar din alt punct de vedere, fișierele pot fi criptate acum mult mai puternic decât în Office 2000. În fereastra de opțiuni avem un nou tab, numit Security, unde se poate alege o parolă pentru criptarea fișierului. Cheia de criptare poate avea 40 sau 128 de biți, ceea ce nu-i puțin.

Co-la-bo-ra-re

Sper că subtitlul de deasupra lămurește clar și în același timp accentuează ceea ce voi spune în continuare: probabil cel mai mare salt înainte pe care îl face Office XP ca funcționalitate

Task pane-ul Clipboard permite o operare simplă cu datele din clipboard.

este în domeniul muncii în colaborare la documente. Avem aici o excelentă facilitate: trimiterea prin e-mail a unui document pentru modificări, către un coleg. Acest lucru se face cu opțiunea „Send for review". Colegul care îl primește vede automat, la deschidere, opțiunile de modificare (reviewing), face adăugirile cuvenite și îl trimite înapoi. Office detectează automat documentul sursă și îi adaugă modificările, care pot fi acceptate sau refuzate de inițiator. În completare, există și „Compare and Merge Documents", care ajută în cazul în care se lucrează cu mai multe versiuni ale aceluiași fișier. Dacă în companie există instalat un Microsoft SharePoint Portal Server, atunci posibilitățile de lucru în comun cu XP cresc substanțial, pentru că XP a fost modificat astfel încât să conlucreze cu acest server.

Aşchia nu sare departe

Am avut nevoie la un moment dat să folosesc help-ul din Excel. Din păcate, avem și în XP același help web based. Spun din păcate, pentru că mie nu îmi place, preferam mai mult pe cel clasic, dar asta este o chestie de gusturi. În paranteză fie spus, părerea mea este că Microsoft a făcut help-ul pe bază de HTML din exces de zel. În fine, să

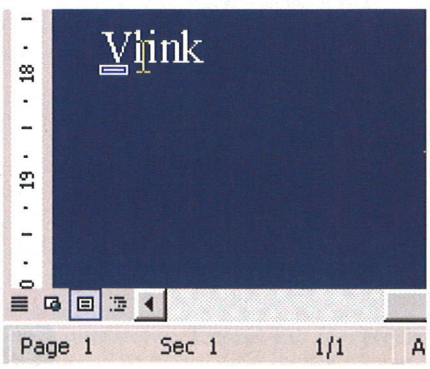

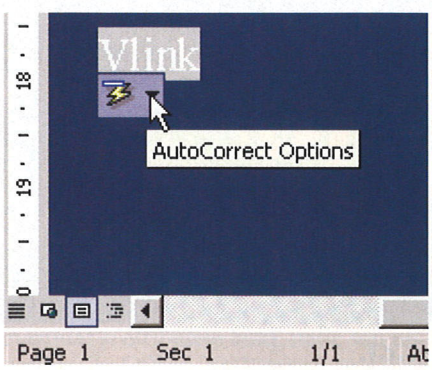

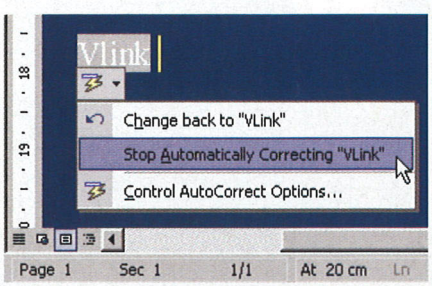

Aspectul unui smart tag în trei cazuri: ca indicație de prezență, după plasarea cursorului pe el și după clic pe el.

De ce drumul cel mai scurt de la dorinţă la realitate trece pe la noi?

ProVision
Create your own network vision

D-Link
Building Networks for people

Răspuns:

1. Aici, mai mult decât consultanţa de specialitate, găsiţi o gamă completă de echipamente de reţea **D-Link**, certificate ISO 9001, garantate 5 ani, perfect compatibile fie pentru reţele simple (small & medium business), fie pentru cele complexe (enterprise)

*produse disponibile şi prin reţeaua de reselleri ai firmei Provision

2. Vezi continuarea în revista Chip, nr. 8,9/2001

MCAFEE THE VACCINE FOR E-BUSINESS · SONY · Transcend Your supplier, Your Partner, Your Friend. · CYBER DRIVE · Tekram

P-ţa Alba Iulia, nr 8, bl i7, sc 3, et 2, ap 50-52, sector 3, Bucureşti, 70700 România, tel: (+4 01) 321.1568, fax: (+4 01) 323.6570, www.pro.ro, provision@pro.ro

MSOFXP

Radu Toacşe, redactor CHIP

Prima dată când am aflat de ultima „trăznaie" Microsoft, am fost destul de indiferent față de ea, dar mai apoi am devenit curios. Există o curbă care descrie eficiența unui utilizator, în funcție de performanța sistemului (şi cred că pot să includ aici şi software-ul) şi de gradul lui de experiență. Aflându-mă într-un punct destul de înalt al acestui grafic, nu cred că pot să mai urc foarte uşor, chiar ajutat de un sistem mai puternic sau un software mai bun. Acelaşi lucru pot să îl spun şi despre coborârea pe acest grafic, din cauza unui „sistem" mai prost... Un Office este un Office şi atât!

Software-ul nu este domeniul meu, dar, vrând-nevrând, zi de zi trebuie să folosesc un editor de texte şi un spreadsheed. Cu toate că am trecut prin perioade când singurul lucru pe care mi-l doream era să revin la fostul Edit din DOS, din obişnuință şi din comoditate am rămas fidel Microsoft-ului. Mai mult, în acea perioadă concurența nu îmi făcea o impresie prea bună.

Încă din versiunea 1997 a lui Office am găsit toate funcțiile pe care le puteam dori pentru a-mi realiza treaba într-un mod eficient. Office 2000 a adus o interfață mult mai bună, iar XP o campanie de marketing care m-a determinat să îi dau o şansă.

O interfață mai curată, care într-adevăr acum arată profesional, şi funcții dubioase, care nu ajută un utilizator obişnuit: acestea sunt cele mai evidente schimbări pe care le-am remarcat în eXPerința mea cu acesta. Dar nu vreau să îi arăt doar partea negativă: pentru un „first time" user, acesta oferă cu siguranță un sentiment de control şi o senzație plăcută, pe aceleaşi binecunoscute funcții, cu atât mai mult cu cât un Power Point sau un Front Page sunt deseori singurele opțiuni.

XP a trecut de la prima instalare aproape neobservat (formatele noi de fişiere creează unele probleme pe versiunile anterioare de Office) în instrumentele mele de lucru zilnice, fără a-mi da mari bătăi de cap cu „acomodarea". Acum pot spune că în fața oricărui Microsoft Office aş sta, munca mea va durat exact acelaşi timp şi aş fi sau nu aş fi confruntat cu aceleaşi probleme...

revenim la cel din XP, care la pornire nu mai are nimic de-a face cu vreun „asistent" (altă nefericire), dar care ocupă o bună parte din ecran, şi astfel programul care îl apelează este înghesuit şi imposibil de folosit. Preferam ALT-TAB şi o fereastră de help pe tot ecranul, ca şi o fereastră de aplicație pe tot ecranul. Dar asta este...

Alt lucru care a rămas la fel în XP este modul de tratare a imaginilor. Încercați să aduceți o captură de ecran în Word

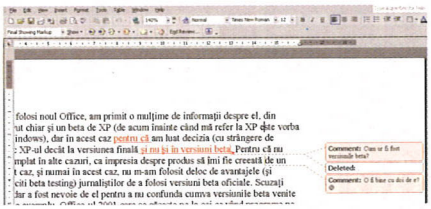

Astfel arată documentul după ce a fost modificat de un coleg.

(orice versiune). Priviți-o bine şi apoi copiați-o în clipboard şi apoi dați-i Paste în orice program de editare grafică. Am obținut o poză perfect ilizibilă. În mod normal, trebuia să obținem exact imaginea de la care am plecat.

Şi alții

Mai există multe noutăți şi lucruri îmbunătățite în Office XP, dar a le enumera măcar pe toate este imposibil, din cauza spațiului. Cred că v-ați format deja o părere despre noua suită, aşa că mai trebuie să adaug doar necesitățile de sistem. Procesorul poate fi un Pentium 133, dar Microsoft recomandă un Pentium III. Acestea sunt oarecum extremele, pentru că un Pentium 133 merge lent şi cu Office 2000, pe de altă parte orice procesor de la 300 MHz în sus nu are probleme cu XP. Pe harddisk nu este nevoie de mult spațiu: câteva sute de

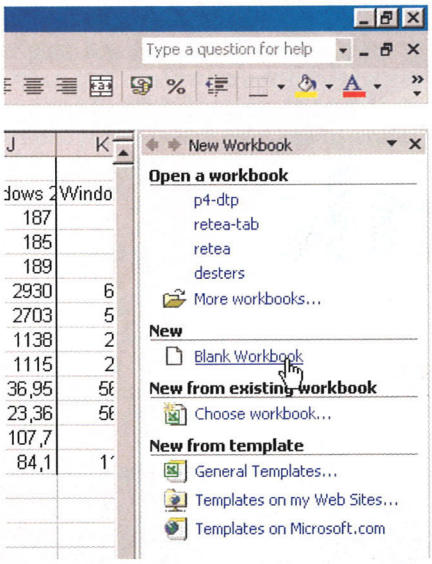

Task pane-ul New Document: intuitiv şi discret.

MB, sub 500 oricum, cu majoritatea facilităților instalate. O configurație medie are cam 200 MB, plus 50 MB pentru System Update în Windows 98 şi NT. Desigur, este nevoie de o unitate CD-ROM, pentru că Office vine pe CD-uri.

Eterna dilemă

Răzvan Anghelidi, redactor şef CHIP

Să fac upgrade acum sau să mai aştept? De obicei, problema aceasta apare la hardware, dar iată că ne întâlnim cu această situație şi la Office XP, pe care îl compar continuu cu versiunea 2000.

Este greu de dat un răspuns simplu. În primul rând, mie personal îmi place XP-ul. Îmi place pentru că are o interfață frumoasă şi pentru că nu am avut nici o secundă senzația că programul îmi ascunde ceva. Ştiam totul despre el înainte de a-l vedea vreodată, pentru că din acest punct de vedere este un 2000 cu haine noi. Dar ar fi simplist şi incorect să spun că XP este DOAR un 2000 care a suferit o operație estetică, pentru că are practic sute de mici îmbunătățiri, pe lângă cele majore, prezentate în articol. Mie mi se pare că este un produs foarte rafinat.

Dar să revin la nevoia de a trage o concluzie. Dacă este vorba să cumpărați un Office mâine, şi nu mai aveți o versiune anterioară, sfatul e clar: luați XP. Nu este perfect, are bug-uri, nu totdeauna lucrează cum te-ai aştepta (vezi cazul imaginilor), dar este de departe cel mai bun program de tip office cu care am lucrat. Şi cel mai scump. Dacă aveți un Office 97, iarăşi înclin să spun că merită upgrade-ul. Uitați de XP doar dacă folosiți funcțiile elementare din Office 97.

Decizia cea mai grea vine din partea unui utilizator de Office 2000, pentru că prețul de upgrade nu este chiar minim. Facilitățile de colaborare şi cele de protecție a documentelor justifică achiziționarea pentru companii, dar utilizatorul de acasă, care creează documente pentru uzul propriu, nu prea poate justifica upgrade-ul. Pur şi simplu noutățile nu sunt suficiente pentru cei peste 200 USD (preț estimat) cât va costa trecerea la cea mai nouă versiune.

Monitorul trebuie să aibă o rezoluție de măcar 800 x 600 pixeli.

La sistemul de operare intervine o discuție. În primul rând, XP nu rulează pe Windows 95. Pe 98 are nevoie de minim 24 MB RAM şi încă 8 MB pentru fiecare aplicație care rulează simultan cu prima deschisă. Pe NT 4.0 şi Me este aceeaşi situație, cu diferența că minimul nu mai este 24, ci 32 MB. Sub 2000 cifra minimă este 64 MB, dar Microsoft recomandă 128. Eu recomand 128 pe orice sistem de operare, pentru că memoria este acum la nişte prețuri derizorii, şi este păcat să nu avem în sisteme măcar 128 MB.

Răzvan Anghelidi

Avantaje MARI pentru întreprinderi mici şi mijlocii

- **Windows 2000 Server**
- **Exchange 2000 Server**
- **SQL Server 2000**
- **Internet Security and Acceleration Server 2000**
- **Shared Fax Service**
- **Shared Modem Service**
- **Internet Information Services**
- **FrontPage 2000**

~~5000 $*~~

1500 $

*) Preţul total în cazul achiziţionării separate a fiecărui produs.

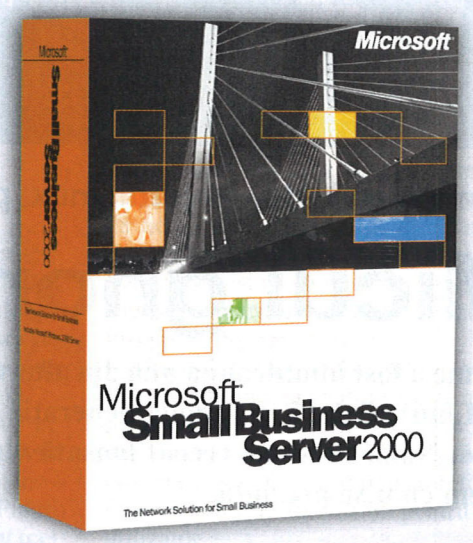

Microsoft Small Business Server este soluţia completă de reţea pentru întreprinderi mici şi mijlocii cu **cel mult 50 de calculatoare**. Bazat pe tehnologia puternică a Microsoft Windows 2000 Server, include soluţii pentru întreprinderi mici şi mijlocii, oferind funcţionalităţi de e-mail, fax, baze de date şi Internet partajat. Small Business Server 2000 ajută întreprinderile mici şi mijlocii să-şi dinamizeze operaţiunile, să gestioneze relaţiile cu clienţii, să utilizeze informaţiile mai eficient şi să ia decizii de afaceri bine informate.

Pentru administratorii şi consultanţii IT, Small Business Server 2000 oferă o instalare integrată bazată pe Windows 2000 Server, posibilitatea de administrare la distanţă a serverului, capabilităţi de monitorizare a serverului şi raportarea îmbunătăţită pe baza semnalizării evenimentelor critice ale sistemului.

Microsoft® **Small Business Server** 2000

Informaţii suplimentare:
Microsoft Infocenter 01-203 61 61
www.microsoft.com/romania

Microsoft®

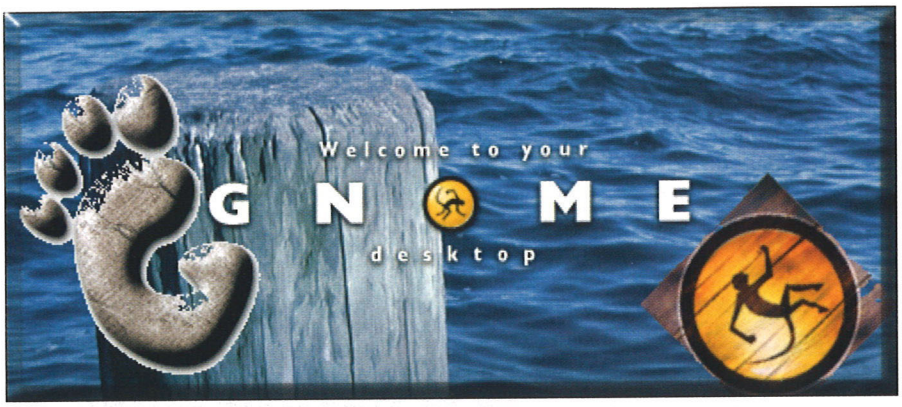

Un mediu desktop pentru Linux, plăcut şi uşor de folosit

Micul gnom mare

Gnome a fost întotdeauna una din alternativele pentru „ferestrele" din Linux. Odată cu a doua generație KDE a rămas însă cam în urmă. Noua versiune recent lansată vine să completeze gapul. Să vedem cum se prezintă.

Gnome este un mediu desktop pentru Linux despre care putem spune că rivalizează Windows-ul ca aspect şi uşurință în utilizare. Ca şi KDE şi o serie mare de pachete asemănătoare, Gnome oferă o soluție grafică pentru folosirea zi cu zi a acestui sistem de operare eliminând greoiul mod text sau linie de comandă. Adică, aproximativ acelaşi lucru pe care l-a realizat Windows în fața DOS. Cu toate acestea, încă multe persoane susțin că Linux-ul este greu de folosit, greu de instalat, în concluzie prea dificil pentru a-l lua în considerare. De fapt, problema aici cred că nu este nicidecum dificultatea, ci obişnuința, pentru că în mod evident acele persoane sunt mult prea obişnuite cu feeling-ul şi aspectul interfeței Windows şi le este oarecum „greu" să treacă la ceva mai diferit. Parțial diferit. Spun asta deoarece cam toate principiile din Windows sunt prezente şi aici. Spre exemplu, meniul *Start* este substituit de trei meniuri explicite (*Programs*, unde sunt grupate pe categorii aplicațiile, *System*, cu funcții ca *Log Out*, *Run* etc şi *Help*) şi accesibile în acelaşi mod, *point and click*. La fel meniurile contextuale, la fel redimensionarea ferestrelor etc. etc. etc. Evident, chestiunea este de fapt intuitivitatea în folosire şi nu modul care este deja clasic. Dar, precum am spus, nu cred că unei persoane care ştie să folosească un Windows îi va fi greu să folosească un Gnome sau un KDE. Părerea mea este că utilizatorii obişnuiți şi interesați de aceste medii au o curbă de adaptare (nici măcar de învățare) foarte scurtă.

Primul pas, instalarea

Să lăsăm deocamdată acest aspect atât de controversat al uşurinței în utilizare şi să vedem dacă Gnome 1.4 se ridică la nivelul la care ne-am aştepta, în condițiile în care avem deja un KDE 2 stabil, performant şi bogat în facilități.

În mod cert, cel mai bun mod de a instala şi beneficia de aceast nou Gnome este să treceți la o versiune a distribuției preferate care să îl includă. Este cea mai sănătoasă cale. La ora actuală singura în această situație este Mandrake 8.0 şi ştim că va fi şi SuSE 7.2, dar în curând cu siguranță că şi ceilalți producători vor lansa actualizări.

Altfel aveți doar două alternative: procurarea şi compilarea surselor şi folosirea script-urilor de instalare Ximian Gnome. Prima este în mod clar cea mai bună pentru o stabilitate solidă şi este recomandată numai utilizatorilor avansați şi care îşi pot lăsa calculatorul câteva ore bune pentru operația de compilare. A doua este cea pe care probabil o vor folosi cea mai parte a user-ilor. Procedeul de instalare este simplu: în linie de comandă intrați în sistem ca root, porniți X (dar cu alt desktop, nu cu Gnome) şi apoi introduceți următoarea comandă într-un terminal: „lynx -source http://go-gnome.com/|sh" (atenție între URL şi sh este caracterul „pipe"). Partea mai puțin plăcută pentru noi în România este faptul că trebuie să fiți conectați la Internet pe tot parcursul acestui tip de instalare. Va fi detectată automat distribuția instalată şi selectat script-ul corespunzător, descărcat şi apoi lansat automat. Toate aceste aşa-numite „installere" le puteți găsi şi pe CD-ul CHIP, va trebui doar să îl alegeți pe cel potrivit. Din păcate, nu vă putem oferi şi toate variantele Gnome, deoarece dimensiunea pe care o are pentru o distribuție este foarte mare (aproape 200 MB).

Luna trecută v-am oferit pe CD varianta pentru RedHat 7.0, care merge în principiu şi pe 7.1 (dar vă recomand ca, odată instalat, în această situație să efectuați actualizările). Vom încerca să vă oferim şi varianta pentru sistemele SuSE 7.0 şi TurboLinux 6.0, dacă cererea din partea dumneavoastră va fi suficient de mare.

Un model de instalare locală

Pentru instalarea acelei variante de luna trecută aveți două opțiuni: fie cu sistemul de management al pachetelor din sistem (rpm sau Kpackage spre exemplu), fie folosindu-vă de script-ul de instalare pentru RedHat 7.0. Atenție! Va fi necesară chiar şi în acest caz prezența unei conexiuni active la Internet.

Creați un director Gnome şi copiați aici de pe CD-ul din această lună din secțiunea Linux din directorul Gnome fişierul install.xml şi installer-redhat-70-i386.gz. Despachetați-l (gunzip installer-redhat-70-i386.gz) şi faceți-l exe-

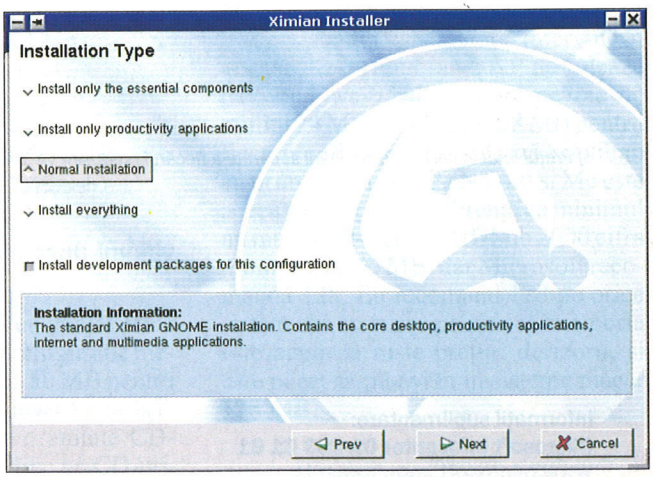

Alegerea tipului de instalare. Din păcate însă, nu puteți controla individual pachetele.

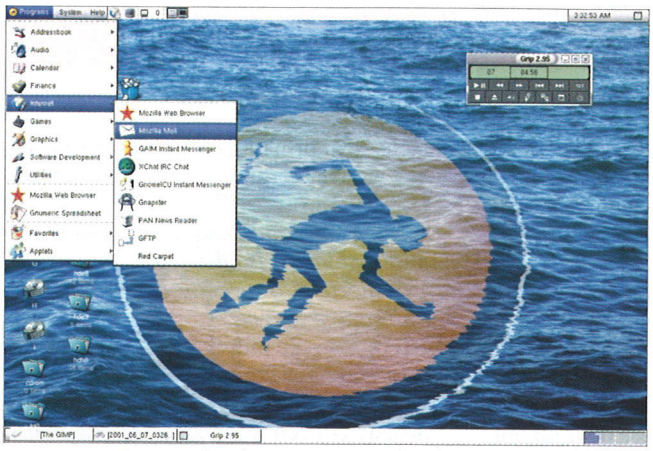

Ximian Gnome 1.4 în toată splendoarea sa. Grafica încântă ochiul.

cutabil (chmod +x installer-redhat-70-i386). Creați un subdirector redhat-70-i386 în care copiați toate pachetele Gnome pentru RedHat 7.0 aflate pe CD-ul de luna trecută. Pornind de la acest director Gnome, puteți să vă creați acum un CD de pe care puteți instala Gnome fără probleme, dacă nu vă interesează acest aspect, lansați acum script-ul de instalare: ./installer-redhat-70-i386 și de aici va fi explicat de către acesta toți pașii necesari pentru a instala Gnome 1.4. Singura observație care mai trebuie făcută este că trebuie să selectați Local Media ca sursă și să specificați subdirectorul care conține pachetele.

Oricum ca model de instalare vorbind despre cel recomandat de către dezvoltatori (cel online) este foarte bine realizat și ingenios în același timp. Păcat că deocamdată nu există un mirror și în România pentru a putea avea acces mai rapid la această metodă.

Script-urile au doar câțiva pași în mod text apoi acestea trecând în mod grafic. Țin să menționez că nu cred că am văzut un installer mai simplu (vorbind totuși despre medii desktop și în general despre modele de instalare în Linux). Sunt doar câțiva pași în care trebuie doar să alegeți sursa și ce tip de instalare preferați, apoi veți fi alertat asupra dependențelor, pachetelor care vor fi dezinstalate și care vor fi instalate. Toate acestea sub un clasic wizard „Back/Next". Am încercat acest tip de instalare pe propriul SuSE 7.0 și totul a mers perfect fără nici o problemă, exceptând doar timpul de download al pachetelor de aproximativ o oră (având o conexiune foarte bună, evident).

Ușierul lui Gnome

Când veți lansa pentru prima oară noua versiune de Gnome, veți întâlni o mică aplicație care vă va ajuta să configurați câteva elemente de aspect ale interfeței, într-un cuvânt personalizarea acesteia, denumită Ximian Doorman. Aveți trei posibilități de configurare a barelor de task-uri și meniurilor: una gen Windows, una gen CDE (o bară mai lată în partea de centru jos a desktop-ului) și modul Ximian Gnome (bara de task-uri active în partea de jos și bara de meniuri, ceasul etc. în partea de sus).

Veți alege apoi file manager-ul pe care îl doriți, și aici trebuie să spunem că Nautilus reprezintă un element important în această nouă versiune. Puteți alege și window manager-ul preferat (cel nativ este Sawfish și vi-l recomand pe acesta) și diverse teme. Doorman mi s-a părut o aplicație interesantă și foarte utilă pentru a face utilizatorul să se adapteze rapid la noul mediu. Este efectiv ca un ușier, te face să te simți bine primit.

Mediul de lucru

Primul lucru pe care l-am remarcat este faptul că instanțele aceleiași aplicații sunt grupate în taskbar sub un singur buton. Printr-un clic pe acesta va apărea un mic meniu de unde puteți alege instanța pe care o vreți să o accesați. În acest mod se eliberează mult această bară, deși uneori poate fi considerată ca o soluție nu tocmai fericită. Dar dacă ne gândim că atunci când porneam GIMP-ul apăreau 5-6 butoane în taskbar sau când navigam cu 10 Netscape-uri deodată parcă lucrurile se luminează. Oricum, la atâtea ferestre nu se mai înțelegea mare lucru dintr-un buton. O soluție foarte interesantă și ingenioasă, trebuie să recunosc.

În bara de meniuri aveți la dispoziție și o zonă foarte largă și primitoare pentru plasarea shortcut-urilor către diverse aplicații, un fel de QuickLaunch. Remarcabil este însă cum se integrează acest segment cu programele respective și voi da un exemplu edificator: GnomeICU își plasează aici un mic applet, care afișează status-ul dumneavoastră și numărul de „prieteni" online. Deci funcționează și ca un fel de system tray și astfel de applet-uri sunt numeroase. În partea din dreapta a acestei bare este disponibil evident și un ceas care vă dă acces și la calendarul din Gnome. Despre cele trei meniuri nici nu mai are rost să povestim, numele acestora fiind sugestiv pentru ce se ascunde sub ele: Programs, System și Help.

Control Center, modulul responsabil cu configurarea mediului, este aproape același ca în versiunea precedentă, dar, cu toate acestea, oferă posibilități excelente de personalizare făcând Gnome suficient de flexibil pentru orice utilizator.

Oferta de aplicații

Sunt destul de numeroase aplicațiile incluse implicit în distribuția Ximian Gnome 1.4 și prin urmare le voi enumera doar pe cele mai importante și apoi mă voi opri câteva momente asupra celor specifice: AbiWord 0.7 (procesor de text), gnumeric 0.64 (calcul tabelar), dia 0.86 (un editor de diagrame), XMMS 1.2.4 (player multimedia), grip 2.95 (player și ripper pentru CD-uri audio), gPhoto 0.4.3, GIMP 1.2.1, Mozilla 0.81 (pentru navigare Web) Xchat 1.6.4 (client IRC), GnomeICU 0.96 (clonă ICQ) și piesele de rezistență Nautilus 1.0.2 (file manager), RedCarpet 1.0 (sistem de management al pachetelor, actualizărilor etc.) și MonkeyTalk.

Nautilus este un file manager dus aproape la extrem, pe care trebuie să îl încercați. Interfața sa este asemănătoare cu cea a Explorer-ului din Windows și

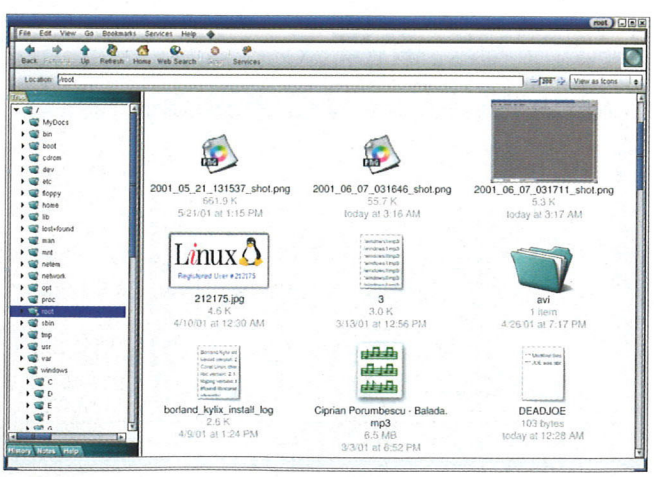

Nautilus este un file manager care aduce un dinamism deosebit desktop-ului propriu.

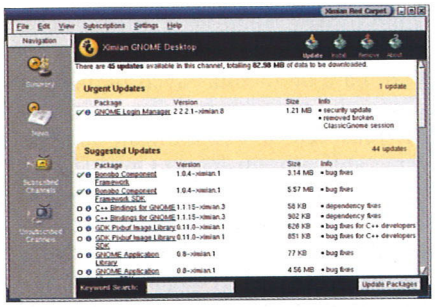

Ximian a introdus un sistem de management al pachetelor pentru instalare, dezinstalare şi actualizare interesant. Numele său este RedCarpet.

facilitățile sunt efectiv debordante. Doar acest program poate face subiectul unui întreg articol şi de aceea mă voi rezuma la a puncta câteva elemente. Spre exemplu, puteți „previzualiza" melodiile MP3 prin simpla poziționare a cursorului deasupra icon-ului respectivului fişier, toate imaginile vor avea generat automat un thumbnail. Mărirea dimensiunilor iconurilor va determina chiar apariția conținutului aflat în fişierele text. Puteți asocia anumitor directoare propriile icon-uri sau suprapune o emblemă care să le categorizeze ca personale, periculoase, favorite etc. Efectiv, Nautilus aduce un nivel de dinamism pe care nu l-am mai întâlnit până acum la un file manager (dispune şi de teme, de un coş de gunoi etc.)

O altă aplicație remarcabilă este RedCarpet. Aceasta vă oferă posibilitatea de a instala, dezinstala sau actualiza pachetele instalate în sistemul dumneavoastră. Pentru aceasta trebuie ca în principiu să subscrieți la canalul specific distribuției dumneavoastră. Astfel, orice update va fi disponibil rapid şi uşor de instalat, chiar dacă nu priveşte Gnome, ci distribuția Linux pe care o aveți. Pe lângă acest fapt actualizările sunt şi evidențiate ca: Urgente, Recomandate sau Sugerate, evident, primele fiind referitoare la chestiuni de securitate.

Suport la cheie

MonkeyTalk este o abordare nouă din punct de vedere al suportului. Această mică aplicație creată de Ximian este de fapt o versiune mult simplificată a unui client IRC care vă conectează automat la serverele Ximian unde puteți intra în câteva canale de suport şi puteți primi soluții la problemele dumneavoastră în timp real. Chiar dacă am observat rar oficiali de la Ximian, cei prezenți pe aceste canale sunt de obicei săritori şi încearcă să îi ajute cum pot pe cei aflați la necaz. Chiar dacă nu este un subiect direct legat de Gnome.

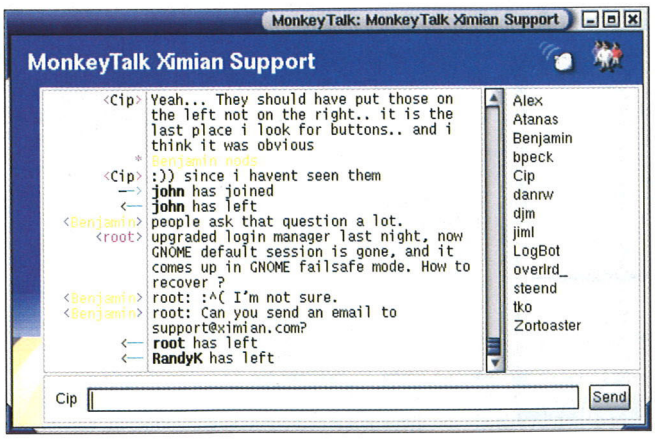

Aveți nevoie de ajutor? Nici o problemă, MonkeyTalk este aici. Un program de suport online şi live cu rădăcini IRC.

Interviu cu un dezvoltator

Richard Hestilow, dezvoltator în proiectul Gnome şi Ximian

Ciprian Vaida: *Ce crezi de oferta curentă de Linux ca şi desktop? Este o soluție viabilă sau mai este încă nevoie de muncă?*

Richard Hestilow: Cred că în acest moment este o soluție viabilă pentru utilizatorii care urmăresc funcții de bază. Sora mea mai mică nu are nici o problemă în a folosi Linux/Gnome pentru navigare pe Web, pentru a îşi scrie temele pentru şcoală. Are doar 13 ani.

C.V.: *Cum vezi mediul desktop din Linux (mă refer la Gnome şi KDE în principal) față de Windows? Unde crezi că Linux are dezavantaje şi unde avantaje?*

R.H.: Mediul desktop în sine este la fel de prietenos ca Windows-ul, dacă nu mai mult. Este cert mai stabil şi mai personalizabil. Problema principală sunt aplicațiile specializate, utilizatorii au nevoie să folosească o anumită aplicație în munca lor spre exemplu, şi aceasta este disponibilă doar în Windows. Alt dezavantaj este lipsa de suport pentru formate multimedia proprietare: Windows Media, anumite filme QuickTime sau DVD-uri spre exemplu. Însă proiectele Linux din acest domeniu au luat cele mai bune elemente din diverse GUI-uri (n.r. – *Graphical User Interface*) ca Windows sau Mac şi le-au îmbunătățit. Deci nu cred că interfața grafică este diferită radical față de Windows.

C.V.: *Ce crezi despre KDE? Există o competiție între KDE şi Gnome?*

R.H.: Îmi place ce fac cei de la KDE, şi nu aş ezita să îl recomand în cazurile în care Gnome nu ar face față cererilor. Încercăm să ne orientăm spre o competiție prietenească între cele două proiecte, doar prin muncă multă, şi nu prin exagerări şi certuri, competiția le poate îmbunătăți.

C.V.: *Pentru moment, KDE oferă mai multe aplicații în distribuția de bază. Este aceasta o direcție în care se va îndrepta şi Gnome?*

R.H.: Da. Se întrevăd aplicații mai importante dezvoltate pe viitor pentru Gnome, cum ar fi Evolution. Şi Ximian este concentrat în a adăuga cât mai multe aplicații utile în distribuția lor.

C.V.: *Care este exact relația dintre Ximian şi Gnome?*

R.H.: Ximian este pentru Gnome ceea ce sunt creatorii de distribuții pentru Linux. Ximian finisează şi adaugă valoare la varianta standard, având dezvoltatori care lucrează pentru a îl îmbunătăți şi a scrie noi aplicații. Au câteva locuri în GNOME Foundation, dar nu controlează în nici un fel Gnome-ul.

C.V.: *Cam când planificați să lansați generația a 2-a de Gnome? Va fi un pas important?*

R.H.: „Când E Gata" :). Probabil când-va la sfârşitul acestui an, începutul anului următor, dar nu pot fi sigur de acest lucru. Aplicațiile s-ar putea să nu fie foarte diferite, dar tehnologia de dedesubt va fi (gtk, gnome-libs etc.) Câteva aplicații „nucleu" vor fi rescrise complet pentru a suporta tehnologiile noi. Nu cred că utilizatorul final va vedea imediat schimbări drastice, dar îmbunătățirile la platforma de dezvoltare vor atrage realizarea multor programe noi şi interesante. Cum ar fi să zicem un pachet de aplicații de birou.

C.V.: *Mulțumim pentru timpul acordat!*

Avânt către desktop

Ximian Gnome 1.4 vine să demonstreze alături de KDE 2.x faptul că, totuşi, Linux poate avea o şansă pe piața desktop. Deci, încă un pas în această direcție. Nu am acoperit decât o mică parte din toate aspectele legate de acest mediu în articolul de față şi evident ar mai fi multe lucruri de spus, dar vă las să aveți plăcerea descoperirii. Merită! Măcar ca şi curiozitate. Inovațiile aduse sunt mărunte, e drept, dar spectaculoase.

Ciprian Vaida

providing the future

rds

Afacerea ta are nevoie de comunicaţii accesibile, rapide şi sigure.
Soluţia? Alege conexiunea la reţeaua naţională proprie de comunicaţii *RDS*.
Poţi astfel dezvolta cu succes aplicaţii Internet, Intranet, şi Multimedia.
Încearcă soluţia *RDS !* Pentru noi tehnologia viitorului este o permanentă provocare !

Str. Sfânta Vineri nr.25, bl. 105C, Bucureşti, Romania http://www.rdsnet.ro tel:+40(1)301.08.50 fax:+40(1)301.08.51

comunicații

Data Communications

Localizarea vehiculelor

La mijlocul lunii mai au fost finalizate ultimele teste la sistemul de monitorizare şi localizare a vehiculelor GuardOne, în acest moment sistemul fiind deplin funcțional.

GuardOne reprezintă o rețea mondială de centre de monitorizare, activând în această industrie de mai bine de 8 ani, furnizând tehnologie şi servicii de monitorizare bazate pe sistemul de poziționare globală prin satelit, GPS (*Global Positioning System*).

Prin intermediul infrastructurii de comunicație a Connex GSM, un semnal de alarmă de la vehicul este transmis imediat dispeceratului de control care acționează ca un „înger păzitor", ce furnizează informația cu privire la poziția vehiculului şi la situația de alarmă organelor abilitate să intervină în astfel de situații (poliție, pompieri, ambulanță). Mai mult, în cazul în care situația o cere, se poate acționa în sensul opririi vehiculului cu indicarea precisă a poziției acestuia.

GuardOne permite localizarea vehiculelor unei firme atât în țară cât şi în afara granițelor.

Ca noutate mondială, remarcăm faptul că se utilizează toate tipurile de canale de comunicație GSM existente: date (high-speed data), voce şi SMS. Informația privind poziția vehiculului este transmisă dispeceratului în timp real prin intermediul canalului de date, permițând sistemului să reacționeze rapid, furnizând informația şi răspunzând comenzilor dispeceratului privind blocarea vehiculului. În acelaşi timp, sistemul poate fi utilizat ca şi hands-free, beneficiarul putând iniția şi primi apeluri pe canalul de voce. Mesajele scurte sunt folosite opțional de către beneficiar pentru a localiza el însuşi vehiculul, pentru armarea/dezarmarea sistemului sau pentru a acționa asupra vehiculului. O altă opțiune interesantă o constituie posibilitatea transmiterii de imagini în mişcare prin intermediul unei microcamere de luat vederi conectată la sistem. Dispeceratul monitorizează poziția vehiculului numai în cazul apariției unui eveniment, asigurând localizarea precisă a acestuia prin utilizarea de hărți vectoriale. Prin intermediul rețelei paneuropene de dispecerate similare, în cazul în care clientul călătoreşte în afara granițelor României, informația privind situația de eveniment este transmisă partenerilor Data-Communications din acea țară, în vederea asigurării suportului chiar în țara în care a avut loc evenimentul.

Data Communications
Tel: 01-3310189

Intel

Soluții pentru Fast Ethernet

Intel LXT973, Intel LX-9880AGE şi Intel LXT8758E sunt noile transceiver-e şi repeater-e de la Intel destinate să suporte dezvoltarea Ethernet-ului pe baza infrastructurii actuale pentru rețelele locale. Capabile să opereze într-o mare varietate de medii şi aplicații, aceste device-uri Carrier Class Ethernet oferă noi oportunități pentru protocoalele tehnologiilor Ethernet în aplicațiile asociate înainte numai cu protocoalele proprietare telecomunicațiilor.

Ethernet este o arhitectură cu costuri reduse pentru aplicațiile scalabile pentru rețea. Ethernet a câştigat momentele sale cele mai importante în aplicații cum ar fi telefonia IP şi interconectarea backplane-urilor pentru telecomunicații.

Revenind la produsele lansate de Intel, transceiver-ul LX-973 dual-port 10/100 Ethernet este un device cu putere scăzută, ideal pentru aplicații care cer două conexiuni Ethernet, cum ar fi telefoanele IP, modemurile xDSL şi de cablu. Intel LXT9880AGE este un repeater 10/100Mbps Ethernet cu opt porturi, pentru echipamentele de telecomunicații în care se cere partajarea informațiilor şi suportarea unei game largi de temperaturi, iar cel de-al treilea produs, LXT9875E, este un transceiver 10/100 Ethernet cu opt porturi optimizat pentru sistemele care folosesc VoIP.

www.intel.com

Viitoarele modemuri de cablu sau xDSL vor beneficia de transceivere Ethernet cu consum redus de energie.

Anoto

Un pix... wireless!

Compania japoneză Cybird şi firma suedeză Anoto vor începe comercializarea unui pix care dispune de posibilităţi de comunicare wireless Bluetooth. Anoto va stabili o nouă firmă în Japonia care va dezvolta, suporta şi oferi servicii pentru pixurile şi stilourile cu Bluetooth. Obiectivul este de a oferi vânzătorilor de telefoane mobile o alternativă pentru îmbunătăţirea aplicaţiilor care folosesc pixurile cu conectivitate Bluetooth pentru serviciile lor mobile de Internet. Produsul este capabil de a recunoaşte scrisul de mână prin intermediul senzorului

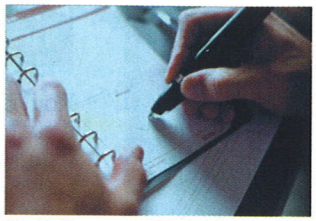

Revoluţia scrisului de mână!

de imagine CMOS integrat în vârful pixului. Caracterele recunoscute vor fi stocate în memoria pixului şi pot fi transmise wireless către un telefon celular, PDA sau PC prin protocolul Bluetooth. Cele două companii au intrat deja în negocieri cu peste 26 de firme, printre care se numără Vodafone Group, Kokuyo Co. şi Pilot Corp.

www.anoto.com

MP3

Portal muzical pe bani buni

Vivendi Universal SA a cumpărat firma MP3.com, Inc. ce menţine portalul cu acelaşi nume, pentru suma de 372 milioane USD. Vivendi, proprietarul Universal Music, plănuieşte să folosească tehnologia oferită de MP3.com pentru Duet, care este produsul rezultat din alianţa Vivendi cu Sony Corporation cu privire la distribuţia muzicii prin Internet. Duet, care este planificat a fi operaţional în această vară, se află în competiţie cu MusicNet, un dispozitiv online de licenţiere a muzicii, oferit de AOL Time Warnet Inc, Bertelsmann AG şi EMI Group PLC şi care foloseşte software de la RealNetworks Inc.

Achiziţionarea portalului de către Vivendi reprezintă o bruscă schimbare de situaţie, având în vedere că Universal Music şi MP3.com se aflau într-o brutală bătălie privind copyright-ul, cu nu mai mult de şase luni în urmă. Procesul se finalizase printr-o înţelegere, prin care MP3.com plătea către Universal Music 53,4 milioane în daune şi costuri de judecată.

Site-ul MP3.com oferă un serviciu ce lasă utilizatorii să stocheze şi să audieze muzica lor de pe CD pe orice calculator, folosind copii digitale făcute de companie. Al doilea domeniu de activitate important al MP3.com este cel de a promova noi formaţii, ei distribuind muzica acestora.

www.mp3.com

Adio independenţă: portalul mp3.com este acum proprietatea unei case de distribuţie a muzicii.

Cine controlează .com

Departamentul Network Solutions al companiei VeriSign a avut la un moment dat monopolul pentru înregistrarea şi menţinerea numelor aparţinând domeniilor .com, .org şi .net, dar acum li s-a permis şi altor companii accesul la această piaţă. Astfel, VeriSign va trebui să se lupte pentru controlul domeniului .net în 2005, mai repede decât era planificat iniţial, şi să cedeze domeniul .org în 2002. Compania însă va gestiona domeniul .com măcar până

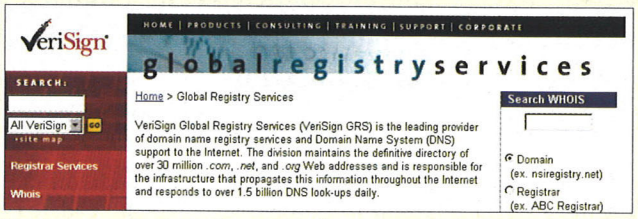

Verisign va trebui să renunţe la monopolul asupra înregistrării de nume de domenii pe .org şi .net.

După câteva zile de negociere, Departamentul de Comerţ al SUA a semnat un contract cu organismul de guvernare a Internetului prin care se stabileşte ca VeriSign să deţină în continuare controlul celui mai popular domeniu, .com.

Acordul, semnat pe 18 mai 2001, suferă câteva modificări faţă de propunerea iniţială. Astfel, VeriSign va trebui să se lupte pentru controlul domeniului .net în 2005, mai repede decât era planificat iniţial, şi să cedeze domeniul .org în 2002. Compania însă va gestiona domeniul .com măcar până în 2007. VeriSign va trebui să facă faţă însă unei competiţii acerbe, existând o listă lungă de alte companii ce doresc să concureze pentru cele şapte noi domenii de top ce vor fi scoase pe piaţă probabil în această vară: .biz, .aero, .museum, .coop şi .pro.

www.VeriSign.com

Tessera

Telefoane mobile mai mici

Intel va folosi noile integrate pe care le-a dezvoltat pentru dispozitivele inteligente mobile împreună cu soluţia

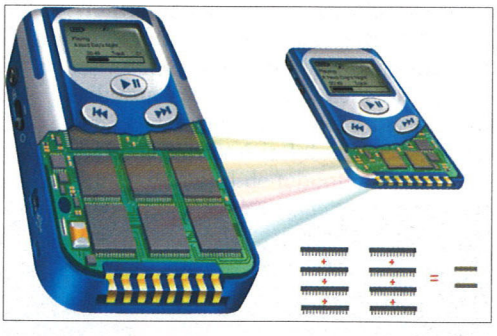

Trei cipuri şi un spaţiu mai mic: de acum, telefoanele mobile vor putea integra mai multe funcţii, cum ar fi un player de mp3-uri, într-un aparat mai mic.

pe care o deţin inginerii de la firma Tessera, de a integra trei cipuri de memorie într-un singur pachet. Comparat cu pachetele multicip competitive, care de obicei oferă două cipuri şi măsoară aproximativ 1,4 mm în înălţime, noul mod de împachetare a circuitelor integrate oferă producătorilor posibilitatea de a introduce trei cipuri într-un spaţiu mult mai mic, de aproximativ 1 mm înălţime. Acest lucru satisface o necesitate crucială în industria terminalelor mobile de generaţie nouă: reducerea dimensiunilor. Totodată, va duce la o largă varietate de combinaţii între cipuri, fapt care va creşte performanţa şi va reduce consumul de putere, aspecte de asemenea foarte importante pentru terminalele mobile. De asemenea, cei de la Tessera spun că şi preţul de implementare (dacă s-ar folosi cipurile deja existente pe piaţă) ar fi mai mic, produsul lor reprezentând o soluţie şi pentru terminalele actuale.

www.tessera.com, www.intel.com

IDF Europa – tendințe în comunicații

Adunarea inginerilor

Intel Developer Forum reprezintă o ocazie de a afla încotro se îndreaptă cel mai important producător de cipuri şi cum se va dezvolta industria IT şi a comunicațiilor. Vă dezvăluim ce plănuiesc Intel şi partenerii săi în acest domeniu.

CHIP a participat la primul eveniment IDF desfăşurat în Europa, la Amsterdam, între 17 şi 18 mai. Acest forum s-a concentrat pe tehnologia comunicațiilor, după cum se poate observa şi din numele pe care l-a avut: „Avansând rețeaua de generația următoare", şi a constat dintr-o serie de prezentări-cheie şi o mulțime de seminarii.

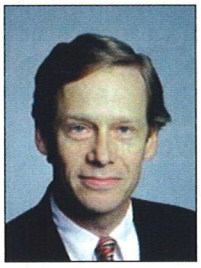

Robert Eckelmann, Vice President, General Manager Intel pentru EMEA.

Primul keynote şi deschiderea conferinței i-au aparținut lui Robert Eckelmann, Vice President, General Manager Intel pentru Europa, Orientul Mijlociu şi Africa. Tema prezentării a fost „Internetul rulează pe arhitectură Intel". Primul lucru remarcat de vorbitor a fost că e-commerce-ul în zona B2B (*business to business*) va avea o dezvoltare uluitoare în viitorii ani şi va ajunge la 3,2 mii de miliarde de dolari în 2003, în ciuda situației dificile a pieței la momentul actual: căderea mitului dot com şi încetinirea economiei americane.

Eckelmann a atras atenția asupra convergenței comunicațiilor, care devine tot mai rapid o realitate. Companiile construiesc noi capabilități bazate pe ceea ce Intel denumeşte *Next Generation Network* (NGN), un concept ce reprezintă o rețea capabilă să transporte date şi voce prin cabluri (optice sau de cupru) sau prin unde radio. Intel este în centrul acestei dezvoltări, oferind structura pe care noile produse şi servicii vor fi livrate în era Internet. Această structură este compusă din patru părți, fiecare o arhitectură Intel: IA32, serverele, rețelele şi comunicațiile şi prelucrarea datelor pe aparatele portabile de tip handheld (telefoane mobile inteligente, webpad-uri şi PDA-uri).

Un punct important remarcat de vicepreşedintele Intel a fost dezvoltarea Ethernet-ului ca soluție pentru transport, prin reducerea continuă a prețului şi prin creşterea performanțelor, în comparație cu liniile clasice de transport, OC (*Optical Carrier*). Prezentarea s-a încheiat cu viziunea Intel asupra rețelei viitorului: rețele IP globale, conectând miliarde de clienți la servere aflate oriunde în lume.

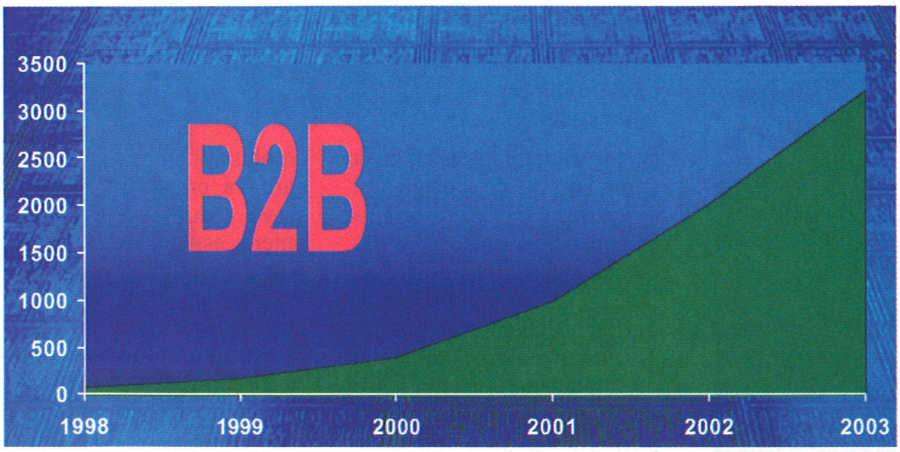

Evoluția afacerilor pe Internet: domeniul B2B (*business to business*) va creşte de la 1.000 de miliarde de dolari în acest an până la 3.200 miliarde de dolari în 2003. O piață pentru care bătălia între marii furnizori de soluții continuă.

Sursa: Intel.

Internet mobil

Al doilea keynote a fost susținut de Ronald Smith, Intel Senior Vice President şi General Manager al Wireless Communications and Computing Group, care a vorbit despre „Accelerating The Internet To Wireless". Problema operatorilor de rețele de telefonie fără fir este cum să îşi asigure dezvoltarea în condițiile în care veniturile din transportul de voce nu vor mai creşte dramatic. Ei trebuie să aleagă între a investi enorm pentru a putea beneficia de veniturile din transferurile de date sau a se mulțumi cu ce sunt acum şi a nu face investiții. Soluția este să se ofere rapid atât noi aplicații şi servicii, cât şi clienți hardware puternici care să le folosească. Intel oferă infrastructura necesară construirii clienților. Dacă până acum telefoanele mobile erau compuse din trei părți, cea de comunicații, cea de calcul şi memoria, arhitectura Intel *Personal Internet Client* (PCA) le integrează pe toate acestea într-o singură componentă standard, care să uşureze dezvoltarea de aplicații „mobile". Intel lucrează deja cu zeci de firme (producători OEM, operatori de rețele, ofertanți de conținut) pentru a construi un ecosistem puternic în jurul lui PCA.

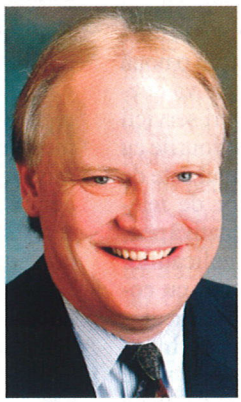

Ronald Smith, Intel Senior Vice President şi General Manager al Wireless Communications and Computing Group.

Cea de a treia prezentare din prima zi a conferinței a avut ca temă „Intel Enables Ethernet Everywhere" şi a fost susținută de Mark Christensen, Intel Vice President, General Manager, Network Communications Group. Christensen s-a referit la proliferarea Ethernet-ului ca o parte esențială a devoltării Next Generation Network-ului. Eforturile Intel la dezvoltarea Ethernet-ului în ultimii 20 de ani includ inventarea specificațiilor Ethernet, alături de Digital şi Xerox. Prezentarea a continuat cu o istorie a Ethernet-ului, precum şi cu o încercare de previzionare a viitorului său: trecerea de la a fi un standard pentru WAN la un competitor serios în WAN şi MAN.

Soluții pentru telco

A doua zi a IDF a început cu interesantul keynote al lui Michael Fister, Intel Vice President, General Manager Enter-

Next Generation Network

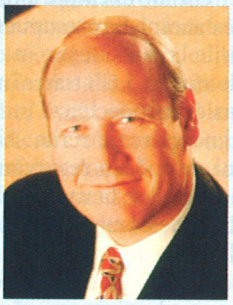

Howard Bubb, General Manager, Converged Communications Division, Intel, a arătat cum contribuie Intel la dezvoltarea NGN.

Howard Bubb, Intel Vice President, General Manager Converged Communications Division, a explicat ce înseamnă Next Generation Network: convergența dintre rețelele de telefonie bazată pe comutarea circuitelor, rețelele de comunicații fără fir și Internet într-o singură rețea, bazată pe pachete, care permite apariția unor servicii flexibile, scalabile și cu un bun factor de preț.

Această convergență este accentuată de clienții care cer servicii suplimentare, accesibile oricând, de pe orice aparat, și din dorința furnizorilor de servicii de a utiliza aceste oportunități prin diverse aplicații. Schimbarea către o rețea convergentă, deschisă și bazată pe standarde duce la o inovație mai rapidă, o flexibilitate mai mare și scalabilitate, un cost total mai mic și o implementare mai ușoară a serviciilor. Bubb a vorbit despre problemele cu care se confruntă operatorii de telefonie, mai ales mobilă, la momentul actual. Cei americani sunt trași în jos de creditele pe care le-au făcut pentru a achiziționa licențe și a dezvolta rețeaua. Piața americană este astfel extrem de competitivă și deține o capacitate mai mare decât cererea. Telco-urile asiatice plătesc prețuri mult mai mici pentru licențe, dar mai au mult până la a-și dezvolta complet infrastructura și se confruntă cu probleme cum ar fi numărul mic de abonați. Cei europeni sunt cumva între cei americani și cei asiatici, dar s-au plătit 100 de miliarde de mărci doar pentru licențele în Germania.

Pentru impunerea UMTS, este nevoie de aplicații și servicii, pentru că nu se va câștiga din SMS-uri. De asemenea, este nevoie de un o afișare grafică pe telefoane, lipsa acestuia contribuind decisiv la insuccesul WAP. Se vorbește continuu de faptul că nu a fost încă descoperit acea „killer application" care să facă absolut necesară folosirea transferurilor de date pe telefoanele mobile. De fapt, „killer app" trebuie să fie o mulțime de aplicații, nu una singură, mai ales din cele care îi ajută pe cei cu profesiuni mobile. UMTS-ul are posibilitatea ca din prima clipă să creeeze o cerere de telefoane mobile inteligente de peste 400 de milioane de bucăți. Oricum, după PC-uri, telefoanele mobile sunt cele mai mari consumatoare de semiconductori.

Comerțul electronic, mai ales cel mobil, este cel care va ajuta semnificativ dezvoltarea NGN, alături de alte aplicații, care să ofere oamenilor posibilități noi de a-și acoperi nevoia de comunicare.

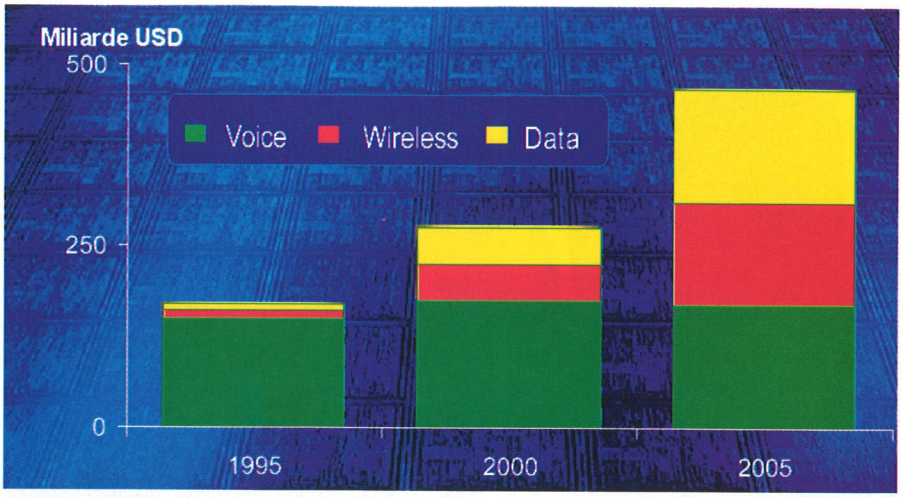

Veniturile din telecomunicații: importanța vocii ca informație transmisă pe liniile fixe va scădea, în favoarea telefoniei mobile și a transferurilor de date (inclusiv voce peste IP). Sursa: Lehman Brothers.

prise Platform Group, despre „Intel Architecture Based Carrier-Grade Paltforms". Am aflat că Intel oferă telco-urilor (companiilor de telecomunicații) și ofertanților

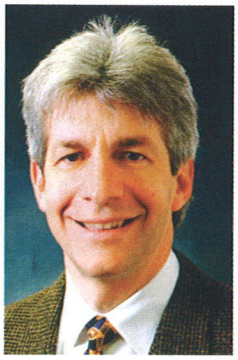

Michael Fister, Intel Vice President, Genreal Manager Enterprise Platform Group.

de servicii ce activează pe NGN atât beneficiile tradiționale ale Intel Architecture (IA), cât și noi infrastructuri pentru serverele „carrier-grade" cu noua arhitectură IA-64. Intel dezvoltă rapid și arhitectura InfiniBand. Fister a făcut o paralelă între devoltarea prelucrării datelor în companii și dezvoltarea domeniului telecom. Enterprise computing a început cu mainframe-urile, care erau soluții proprietare și se dezvoltau pe verticală, a continuat cu modelul client-server, care a condus și la dezvoltarea pe orizontală, și la apariția arhitecturilor deschise, și se află acum în faza de generalizare a modelului Internet, o arhitectură deschisă, orizontală, bazată pe rețeaua mondială.

Intel a prezentat o aplicație de recunoaștere și sinteză vocală pe PDA-uri ce poate să citească e-mail-urile primite și să accepte comenzi verbale.

Evoluția domeniului telecomunicațiilor a început cu rețeaua de voce, proprietară, verticală și bazată pe comutarea de circuite și a continuat cu structura anilor '90, în care s-au integrat servicii de date, dar a rămas în continuare o arhitectură proprietară și care se dezvoltă pe verticală. În schimb, în viitorul apropiat, firmele de telecomunicații vor avea o rețea voce/date/wireless deschisă, care se dezvoltă și pe orizontală și care folosește și Internetul. Pentru aceasta, telco-urile vor avea nevoie de servere cu anumite specificații, pe care Intel le va oferi din a doua jumătate a lui 2001.

Ultimul, dar nu cel din urmă, vorbitor la IDF a fost Thorsten Heins, CEO și President la Siemens Mobile Solution, a cărui temă a fost „Innovating The Mobile World – Upcoming Business Opportunities". Heins a spus că o nouă eră în comunicațiile mobile tocmai începe. Un nou stil de viață „mobil" începe să se contureze, datorită ratelor mari de trasmisie ale UMTS. Pentru a câștiga în această nouă lume, ofertanții de tehnologii trebuie să ofere soluții wireless complete, de la infrastructura rețelei până la aplicații utile, incluzând și aparate pe care să poată fi rulată. Siemens Mobile a început deja să-și pună în practică această viziune.

În afară de keynote-uri, la IDF au existat o mulțime de prezentări tehnice, realizate de specialiști Intel, dar și de invitați din partea partenerilor săi, cum ar fi Ericsson, HP, Dialogic, British Telecom, Gartner Group, Commerce One, Worldcom și Siemens. Temele au fost foarte multe, de la prezentarea arhitecturii IXA (*Intel Exchange Architecture*) până la soluții broadband și de furnizare de conținut. Practic, întreg spectrul comunicațiilor a fost acoperit la IDF, care a fost un prilej pentru companiile prezente de a-și face cunoscute tehnologiile în acest domeniu.

Răzvan Anghelidi

Bluetooth promite

Fără fir şi... mai ieftin!

Am tot vorbit despre tehnologia Bluetooth, că ce frumoasă este ea şi cum face lumea mai bună. Haideţi să vedem însă cum arată în realitate o soluţie Bluetooth.

Aţi auzit până acum de compania Red-M? Nu? Până de curând, nici eu. Caz tipic pentru o nouă firmă ce oferă o soluţie într-un domeniu în care inovaţia se mai poate face şi în companii „start-up", nu numai în laboratoarele firmelor cu cifre de afaceri de miliarde de dolari. Red-M este o companie din Marea Britanie şi are ca sferă de activitate soluţiile wireless pentru reţea.

Afaceri în mişcare

Aceeaşi companie Red-M pune la dispoziţie tehnologia ei prin alianţa creată cu AvantGo, o companie ce oferă soluţii M-business (mobile business). Finalitatea acestui acord va duce la extinderea accesului mobil la conţinut şi aplicaţii prin Bluetooth. Această combinaţie constituie un pas important în dezvoltarea aplicaţiilor mobile de generaţie nouă, unde utilizatorii „se mişcă" între mai multe reţele Bluetooth. De exemplu, să presupunem că ne aflăm într-un aeroport ce conţine o reţea Bluetooth. Imediat ce am intrat în raza de acoperire a unui punct de acces, pe PDA-urile noastre (*Personal Digital Assistant* – PDA, un dispozitiv, cum ar fi Palm-ul, foarte la modă în ţările puternic dezvoltate) va apărea lista zborurilor şi harta aeroportului, astfel încât să vedem spre ce poartă trebuie să ne îndreptăm sau unde se află ghişeele de check-in. Dacă avem timp, tot pe ecranul PDA-ului putem consulta catalogul cu produse duty-free, şi putem comanda câteva dintre ele, care vor fi livrate la îmbarcare. Plata o facem introducând numărul credit card-ului în aplicaţie.

Un alt exemplu poate fi legat de un restaurant. Să presupunem că avem PDA-urile la noi şi ieşim în oraş pentru o cină de afaceri. La intrarea în restaurant, PDA-urile se conectează în reţeaua Bluetooth şi ne apare pe ecran „harta" restaurantului, de unde ne rezervăm o masă. După ce am luat loc la ea, pe PDA apare meniul, de unde comandăm felurile preferate şi, desigur, diversele lichide ce fac conversaţia mai plăcută. Chelnerul ne aduce comanda şi nu ne rămâne decât să ne vedem de business. La sfârşit, plata se face tot prin PDA.

Sănătate, că e mai bună decât toate

O aplicaţie reuşită a lui Bluetooth este reţeaua wireless cu echipamente Red-M a spitalului Universităţii din Mainz, Germania. Ea deserveşte departamentul de neurochirurgie şi permite doctorilor să introducă datele importante despre pacienţii lor în baza de date a spitalului direct de pe PDA-urile lor.

Conform legislaţiei germane, fiecare doctor trebuie să înregistreze diagnosticele şi tratamentul pacienţilor în sistemul internaţional de coduri de clasificare. Toate aceste date se află într-o bază de date din sistemul SAP R/3 al spitalului. După strângerea acestor informaţii, spitalul poate să taxeze firma de asigurări de sănătate la care este înscris pacientul.

Punctul de acces

Acesta extinde acoperirea serverului, oferind o rază proprie de 100 m, dând astfel utilizatorilor posibilitatea accesului pentru un grad mai mare de mobilitate. Punctul de acces este uşor de instalat şi administrat, deoarece serverul 3000AS configurează automat acest dispozitiv. Punctul de acces Red-M 1000AP se poate monta uşor pe un perete sau pe altă suprafaţă, el având dimensiuni foarte mici.

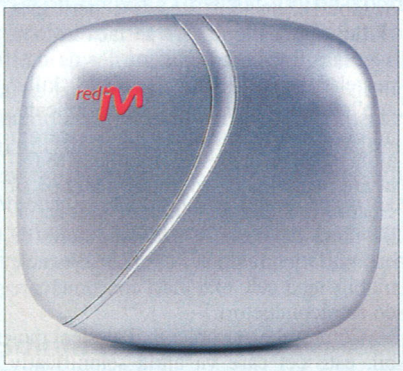

Punctul de acces 1000AP lărgeşte aria de acoperire a reţelei.

Până acum, doctorii trebuia să caute manual codurile în liste şi să le noteze în diverse formulare, care erau apoi introduse în baza de date. După realizarea reţelei, formularele electronice se găsesc pe PDA-uri, cu listele de coduri cu tot, şi în plus PDA-ul îl însoţeşte peste tot pe medic, astfel eficienţa muncii sale creşte semnificativ. Această soluţie de management al pacienţilor a fost creată cu software scris de m-creations, o firmă specializată pe programe pentru device-uri mobile.

Sub capotă

Practic, orice domeniu care implică schimbarea de informaţii poate fi o ţintă pentru implementarea unei soluţii wireless. Deocamdată, aplicaţiile existente se concentrează asupra nevoilor firmelor, dar într-un viitor nu foarte îndepărtat şi casele vor fi dotate cu o reţea wireless, probabil Bluetooth. Cum pe de o parte nimeni nu vrea să tragă fire prin casă, pe de altă parte toţi vor o reţea de apartament, la care să lege un PC, un notebook, telefonul mobil, frigiderul şi maşina de spălat (vedeţi alte articole pe această temă în ultimele numere ale revistei noastre), reţeaua în cauză trebuie să fie fără fir. Bluetooth nu oferă o lăţime de bandă foarte mare, şi de aceea va trebui să concureze cu 802.11b, dar are avantajul preţului mai mic şi posibilităţii de a fi integrat în aparate de mici dimensiuni, cum este PDA-ul şi telefonul mobil WAP.

Vorbeam de lăţime de bandă. Echipamentele Red-M oferă 432,6 Kbps la transfer simetric, şi 721 Kbps la transfer asimetric, când canalul de întoarcere are 57,6 Kbps. Dacă se folosesc canalele de voce, ele asigură 64 Kbps în fiecare direcţie.

Distanţa de lucru a dispozitivelor 3000AS şi 1000AP este de 100 m, când dialoghează cu dispozitive similare, şi de 30 m când conlucrează cu dispozitive de puteri mici, cum ar fi PDA-urile şi telefoanele Bluetooth. Puterile antenelor dispozitivelor fixe Red-M este de 20 dBm.

Ar mai fi o singură problemă de discutat: securitatea reţelei, pentru ca nimeni altcineva să nu se poată da drept utilizatorul autorizat. Aparatele de care discutăm (atât punctele de acces cât şi cele portabile) au câte un cod (cheie) unic(ă) pentru autentificare, iar discuţia între ele se face prin salt de frecvenţă, făcând mai grea interceptarea. În plus, informaţia este criptată pe 128 de biţi. Raza mică de utilizare devine aici un avantaj, pentru că fluxul de date este astfel greu de ascultat de la distanţă.

După cum observăm, în ultimul timp dispozitivele ce folosesc tehnologie radio tind să se integreze din ce în ce mai repede în viaţa noastră, şi Bluetooth este o soluţie dintre cele mai comode şi uşor de administrat pentru comunicaţiile fără fir de orice fel. Deocamdată preţurile dispozitivelor de acest gen sunt destul de mari, dar în curând acestă tehnologie se va lansa puternic pe piaţă, deoarece există multe firme şi coaliţii care au proiecte în acest domeniu, ceea ce va duce la scăderea costurilor şi astfel de dispozitive vor fi accesibile, sperăm, chiar şi pentru utilizatorii de rând.

Mircea Mihălcică

Acces permis

Serverul 3000AS al companiei Red-M este o aplicaţie hardware pentru reţea, ce conţine un server bazat pe Linux şi este în acelaşi timp şi gateway pentru Internet. Acest server este o parte importantă a infrastructurii de reţea Bluetooth, asigurând comunicaţia cu şi între mai multe dispozitive ce suportă această tehnologie, incluzând aici PDA-uri, laptop-uri sau PC-uri. Serverul descoperă automat orice aparat ce se află în aria sa de acoperire, îl autentifică şi îi atribuie niveluri de servire. El se ocupă şi cu direcţionarea traficului prin reţea, având încorporate un receptor şi un transmiţător de mare putere, şi o antenă ce oferă acoperire de 100 metri. Sistemul oferă trei niveluri de securitate: autentificare Bluetooth, autorizare şi autentificare PPP, pentru a preveni accesul nedorit şi pentru a stabili diferite nivele de acces. Serverul conectează dispozitivele aflate în sfera de acoperire la Internet şi intranet, iar aparatelor autorizate Bluetooth li se garantează accesul la Internet atât timp cât se află în raza serverului sau a punctului de acces 1000AP.

Dispozitivul 3000AS prezintă caracteristici precum server Web, caching de pagini Web, filtru de site-uri, DNS (*Domain Name Server*), server de mail. Serverul 3000AS se încadrează uşor în mediile ce conţin deja un LAN şi extinde serviciile deja existente oferind acces wireless.

Serverul 3000AS ce oferă accesul la reţeaua Bluetooth.

Red-M: www.red-m.com
Bluetooth: www.bluetooth.org

Matco computers
intel PRODUCT INTEGRATOR
intel inside pentium 4
Sisteme INTEL PII, PIII, AMD-K7
MULTIMEDIA
Echipamente de reţea
12-36 de rate
Imprimante şi consumabile
Canon OKI hp EPSON
Scanere si unităţi CD-ROM
Acer
Internet prin satelit
Descopera acum forta comunicarii prin Internet
Tarif receive only: 150 $ / an
Transfer date: 100 - 500 kbps
Soluţii pentru ISP
Ideal pentru săli de jocuri
Linii inchiriate
-prin ROMTELECOM
-prin antene de microunde
tarif 100/luna 33,6k nelimitat
Servicii Internet
Browser + e-mail 0.5$/oră
E-mail only 2$/lună
Pagini de WEB
Servere Virtuale
TARIF REDUS ROMTELECOM 50%
Trafic nelimitat: 13 $
Case de marcat fiscale Italia
-KS 900-
DISTRIBUITOR Microsoft
UNIC DISTRIBUITOR ANTIVIRUS
AVP AntiViral Toolkit Pro
Matco computers
Şos.Mihai Bravu 85-93,
bl.C16, Sc.D, ap.3 (P-ţa. Iancului, Avrig)
Tel: 252.59.16; 252.59.18;
Fax: 252.59.48
e-mail: office@matco.ro,
http://www.matco.ro

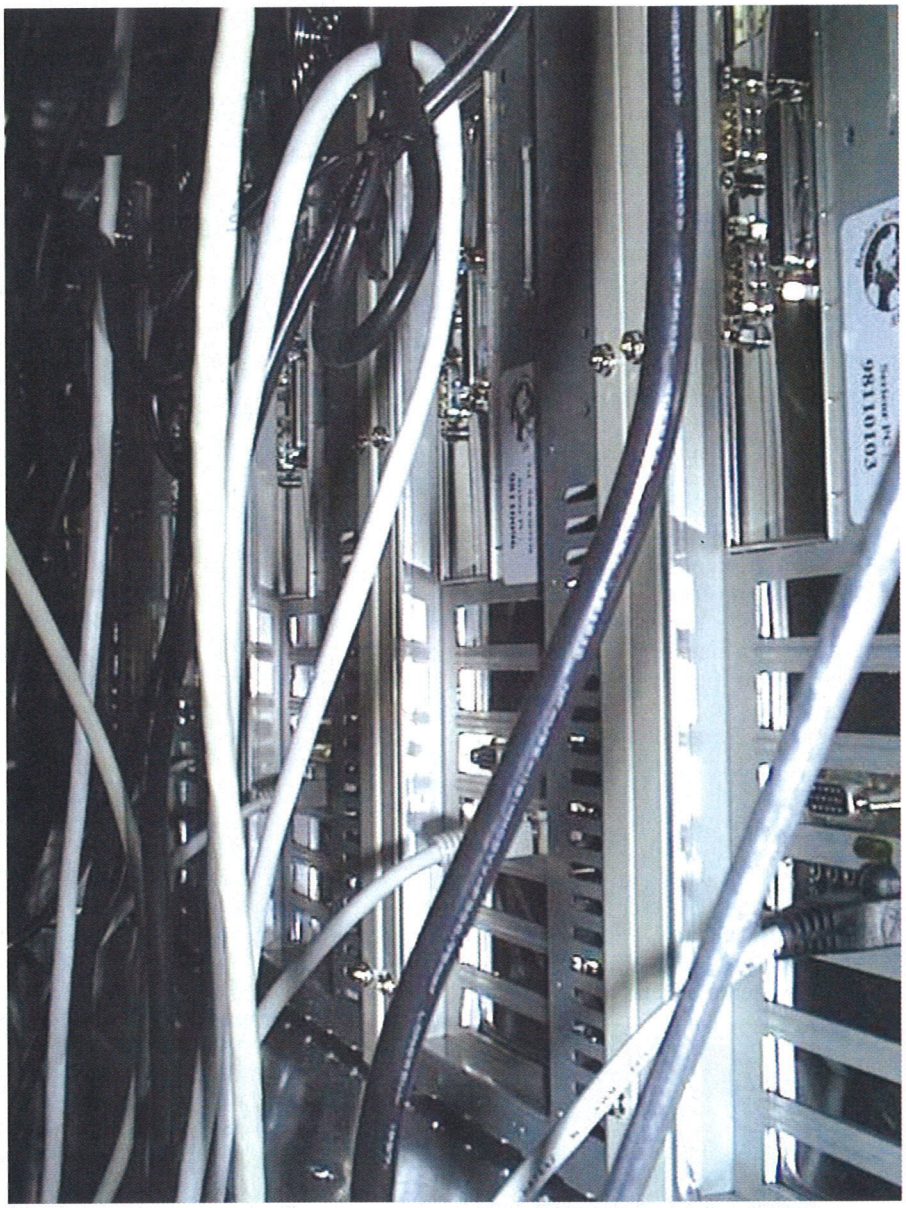

De zece ori mai rapid decât înainte

Rețeaua la 10 Gigabiți

Creșterea accelerată a traficului în rețelele de pretutindeni forțează căutarea unor tehnologii de viteză mai mare pentru a rezolva problema lățimii de bandă. Producătorii de echipamente au o nouă propunere de rezolvare: Ethernet la 10 Gbps.

În ziua de azi, marea majoritate a companiilor folosesc Ethernetul ca tehnologie pentru rețea. Ethernetul de 10 Gbps satisface niște criterii cheie pentru a face traficul dintr-o rețea eficient și de mare viteză.

Trecerea de la variantele Ethernet mai vechi la acestă tehnologie se face destul de ușor, fără a perturba rețeaua, prețurile de achiziție și de administrare sunt relativ scăzute, se folosesc unelte și metode de administrare comune cunoscătorilor versiunilor mai vechi de Ethernet, rețeaua pe 10 Gb prezintă abilitatea de a suporta noi aplicații și tipuri de date și are un design destul de flexibil.

Bandă mai largă de 1000 de ori

Acum, topologia rețelelor este transformată odată cu apariția switch-urilor inteligente multi-layer. În LAN-uri, tehnologia trece rapid către Ethernetul de 1 Gbps, iar una dintre cele mai de succes aplicații ale acestei tehnologii a fost apariția rețelelor create pe arii foarte largi, așa-numitele rețele metropolitane. Următorul pas pentru rețelele de acest gen este combinarea unei lățimi de bandă de mai mulți Gb cu servicii inteligente, care va duce la rețele multi-gigabit cu conectări la backbone și servere de până la 10 Gb.

Ca răspuns la tendințele pieței, unde Ethernetul pe 1 Gb este implementat pe lungimi de sute de kilometri în rețelele private, industria Ethernet a introdus o metodă prin care nu numai că va crește viteza până la 10 Gbps, dar va extinde și distanțele de operare. Arhitecții rețelelor vor putea să folosească Ethernetul pe 10 Gb pentru arhitecturile de rețea ce privesc LAN-urile (Local Area Networks), MAN-urile (Metropolitan Area Networks) și WAN-urile (Wide Area Networks).

Cu apariția standardului IEEE 802.3ae, lățimea de bandă Ethernet va crește de la 10 Mbps la 10 Gbps – o rată de 1 la 1000 – fără a fi compromise serviciile de rețea inteligente cum ar fi rutarea Layer 3, incluzând QoS, CoS, caching-ul, încărcarea echilibrată a serverului, securitatea, de fapt întreaga politică a rețelei. Datorită naturii uniforme a Ethernetului prin toate mediile, atunci când IEEE 802.3ae va fi implementat fizic, serviciile oferite de acesta vor fi livrate liniar de-a lungul rețelei, și suportate de toată infrastructura fizică existentă în LAN-uri, MAN-uri sau WAN-uri.

Migrare facilă către performanță

Organizația ce și-a propus să producă standardul IEEE 802.3ae și-a început activitatea în 1999, și mii de ingineri de la mai mult de 100 de companii au lucrat cot la cot pentru a realiza o primă mostră a acestei specificații. Aceasta a fost prezentată în septembrie 2000, dar varianta finală este așteptată de abia pe la

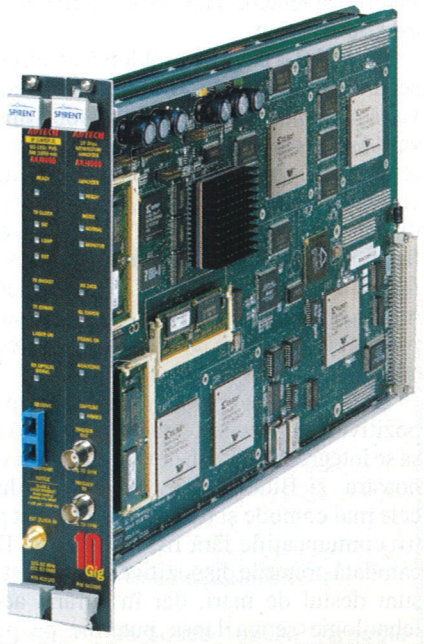

Testele făcute pe Adtech/AX4000 au dat rezultate foarte bune.

Glosar

802.3ae	Standardul IEEE propus pentru Ethernetul pe 10Gb
802.3z	Standardul IEEE pentru Ethernetul pe 1Gb
CoS	Class of Service
Gbps	Gigabiți pe secundă
IEEE	Institute of Electrical and Electronics Engineers
IP	Protocolul pentru Internet
ISO	Organizația Internațională de Standardizare
LAN	Local Area Network
MAC	Media Access Control layer
MAN	Metropolitan Area Network
Mbps	Megabiți pe secundă
MMF	Fibră multimod
OC-X	Optical Carrier Level
PCS	Physical Coding Sublayer, parte a PHY, are funcția de a codifica datele primite de la MAC pentru PHY și de a decodifica datele primite de la PHY pentru MAC
PHY	PHYsical layer device
PMD	Physical Media Dependent, parte a PHY, este responsabil pentru transmisia semnalului, incluzând aici amplificarea și modularea acestuia.
PoP	Point of Presence
RMON	Remote MONitoring
QoS	Quality of Service
SMF	Fibră monomod sau single-mode
SNMP	Simple Network Management Protocol
SDH	Synchronous Digital Hierarchy
SONET	Synchronous Optical Network
TCP/IP	Transmission Control Protocol / Internet Protocol
TDM	Time Division Multiplexing
WAN	Wide Area Network

jumătatea lui 2002. Oricum, clienții se pot aștepta să vadă produse pre-standard, total funcționale, făcându-și apariția din 2001.

În conformitate cu modelul OSI (Open System Interconnection) al ISO (International Standards Organisation), Ethernet-ul este un protocol de Layer 2. Ethernet-ul pe 10 Gb folosește protocolul IEEE 802.3 Ethernet MAC (Media Access Control), secvențele sunt în format IEEE 802.3, și mărimile maximă și minimă pentru secvențe sunt stabilite tot de IEEE 802.3. La fel ca 1000BASE-X și 1000BASE-T, varianta pe 10 Gb continuă evoluția (normală) a Ethernetului în viteză și distanță.

Chiar dacă standardul 802.3z pentru Ethernet la 1 Gbps suportă atât operațiuni half-duplex cât și full-duplex, clienții s-au orientat în general către produsele ce oferă doar operațiuni full-duplex. Din acest motiv, cei ce fac parte din organizația ce produce standardul 802.3ae au decis că

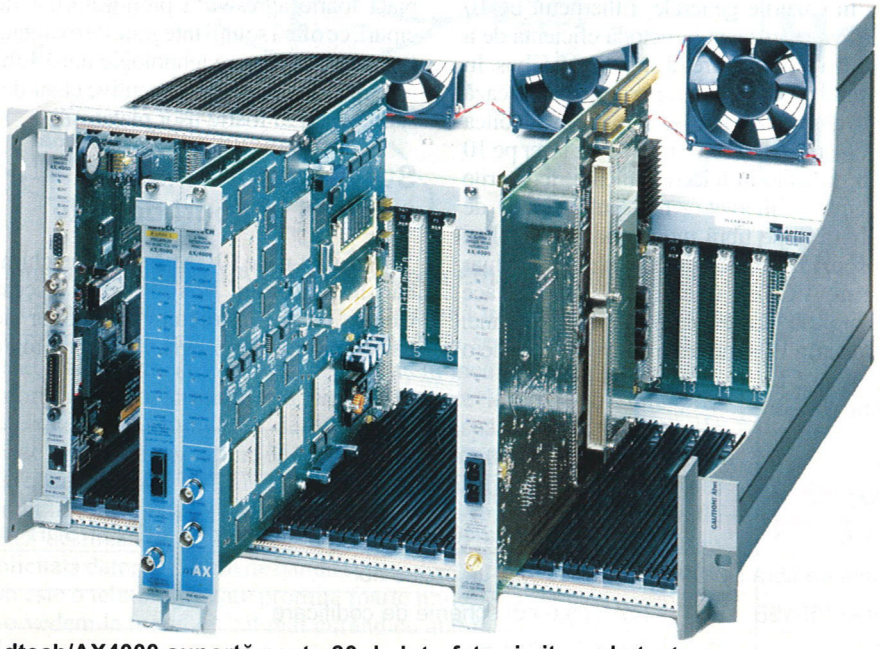

Adtech/AX4000 suportă peste 30 de interfețe și viteze de testare.

De ce Ethernet pe 10 Gb

De ce să renunțăm la tehnologiile actuale pentru a trece la 10 Gb? Ce impact va avea această tehnologie asupra comunicațiilor de pretutindeni? Va fi Internetul mai rapid, voi putea într-adevăr profita de el? Este un lucru normal să vă puneți aceste întrebări, iar noi vom încerca să vă prezentăm mai jos unele din motivele pentru care această lățime de bandă este necesară.

Lățime de bandă pentru Internet

Necesitățile în acest domeniu cresc odată cu creșterea numărului utilizatorilor. Timpul petrecut de către aceștia din urmă pe „Net" crește și el datorită aplicațiilor noi ce apar pe zi ce trece. Lărgirea orizontului pentru Internet necesită de asemenea lățime de bandă și calitate mai bună a serviciilor. Download-urile din ce în ce mai mari sau distribuția de muzică online reprezintă două dintre aplicațiile cele mai comune ce necesită lățime cât mai mare de bandă.

Intreconectare între LAN-uri

LAN-urile trebuie să fie interconectate pentru comunicația distribuită și pentru accesul de la distanță. Deoarece Ethernetul domină universul LAN-urilor, conectivitatea între segmentele Ethernet cu o largă arie de distribuție geografică reprezintă un element foarte important.

Conectări pentru servere

Structura rețelelor de azi s-a schimbat, serverele ce erau de obicei distribuite la nivelul fiecărui departament s-au consolidat acum în așa numitele „ferme de servere" ce trebuie să beneficieze de rate mari de transmisie. Rețelele de servere au nevoie de lățime de bandă pentru a minimiza congestia și întârzierile.

Inter și intra-conexiuni

Punctele de prezență (POP) ale furnizorilor de servicii interconectează zonele de acces local cu nucleul rețelelor metropolitane și pot include accesul la "fermele" de servere. Punctul de prezență însuși poate conține mai multe switch-uri pentru a decongestiona traficul.

Transfer în timp real

Pentru a beneficia de acest tip de transfer se folosesc multe resurse de rețea. Radioul pe Internet, tehnologiile tip „voce peste Internet" sau secvențele video online (cum ar fi „posturile TV" pe Internet) reprezintă aplicații în timp real. Aceste tipuri de date sunt foarte sensibile la perturbații și un astfel de sistem este posibil în practică doar pentru lățimi mari de bandă. Rețelele metropolitane, ce constituie puntea de legătură dintre WAN-uri și LAN-uri, nu trebuie să „gâtuie" semnalul transmis.

Scurt istoric

Prima variantă a Ethernet-ului a apărut cu mai mult de 20 de ani în urmă ca o soluție de comunicație rapidă pentru aparatura compatibilă dintr-o clădire. Primul standard propus IEEE și ISO oferea servicii half-duplex pe cablu coaxial la o viteză de 10 Mbps. Acest standard a evoluat considerabil de atunci: au fost adăugate medii de comunicație bazate pe cupru sau fibră optică, tehnologiile tip stea au înlocuit cam tot ce exista până atunci, au apărut operațiunile full-duplex și vitezele au crescut la 100 Mbps și mai nou la 1 Gbps. Au apărut alte standarde privind managementul rețelelor, pentru suportul LAN-urilor virtuale și pentru extinderea calității serviciilor. Deoarece operațiunile Ethernet și caracteristicile privind performanțele acestei tehnologii au fost studiate extensiv, producătorii de echipamente, furnizorii de servicii și utilizatorii au avut timp pentru a acumula o experiență considerabilă în domeniu.

Ethernet-ul de 10 Gb va suporta în exclusivitate operațiuni full-duplex. Având în vedere acest lucru, distanța pe care va putea fi implementată o rețea sub protocolul Ethernet ajunge să depindă doar de proprietățile fizice ale transmisiei și ale mediului de transmisie. Ethernetul pe 10 Gb este tot Ethernet, doar că este mult mai rapid și transmite full-duplex la distanțe mult mai mari.

Alegeți varianta optimă

Așa vă propun cercetătorii ce se ocupă cu standardul IEEE 802.3ae; ei au creat o interfață (opțională) făcută pentru a se potrivi cu rata de date și alte necesități ale protocolului SONET OC-192/SDH STM-64 (SONET – Synchronous Optical Network, SHD – Synchronous Digital Hierarchy). Cu ajutorul acestei interfețe, Ethernet-ul pe 10 Gb va fi compatibil cu SONET/SHD, astfel fiind posibilă atașarea directă a switch-urilor bazate pe pachete IP/Ethernet la infrastructurile SONET/SDH sau TDM (Time Division Multiplexed). Această caracteristică este foarte importantă, pentru că oferă Ethernet-ului abilitatea de a folosi SONET/SDH pentru transport Layer 1 de-a lungul backbone-ului de transport al WAN.

Ethernet-ul pe 10 Gb, ca și celelalte variante anterioare, deține avantajul de a fi un protocol asincron. Ca orice rețea Ethernet, și varianta pe 10 Gb păstrează sincronizarea și timing-ul pentru fiecare caracter din fluxul de date, iar hub-ul, switch-ul sau routerul receptor poate resincroniza informațiile primite. Pe de altă parte, rețelele sincrone (incluzând SONET/SDH) necesită ca fiecare dispozitiv să se sincronizeze perfect cu celelalte, pentru a evita erorile între echipamentele de transmisie și cele de recepție.

Costuri relativ mici

Din experiența creată în timp relativ la apariția diferitelor variante de Ethernet se poate observa că fiecare generație nouă aduce o lățime de bandă de zece ori mai mare și un cost doar de trei - patru ori mai mare față de generația precedentă, în stadiile inițiale ale implementării. Prețul scade apoi în timp. Comitetele de standardizare IEEE au luat decizii în acest domeniu privind Ethernetul pe 10 Gb, iar rezultatul va aduce aproximativ același raport preț-performanță ca și pentru variantele precedente. Implementarea Ethernetului pe 10 Gb va duce la scăderea costurilor pentru POP-urile (Point Of Presence) furnizorilor de servicii, prețul va fi mai mic pentru rețelele centrale și de asemenea legăturile existente în interiorul aceleiași clădiri vor fi mai ieftine. Arhitecții de rețea vor putea să echilibreze oarecum investiția în deja instalata infrastructură OC-192.

Implementarea Ethernetului pe 10 Gb pentru WAN-uri va aduce beneficii semnificative, o legătură WAN PHY (PHYsical layer device) costând mai puțin decât una cu OC-192c. Deoarece legătura WAN PHY este Ethernet asincronă, nu este obligatoriu să suporte necesități de tip SONET/SDH, în care fiecare dispozitiv trebuie să fie perfect sincronizat cu celelalte.

În cazurile generale, Ethernetul pe 10 Gb va reprezenta o metodă eficientă de a realiza legături care să suporte 10 Gbps. În primul rând, filozofia Ethernet se bazează pe volum mare la costuri mici. În al doilea rând, în contrast cu tehnologiile laser pe 10 Gb, folosite în telecomunicații, legăturile "scurte" Ethernet – mai puțin de 40 de kilometri pe fibră monomod – vor folosi dispozitive optice de cost redus sau chiar lasere VCSEL (Vertical Cavity Surface Emmitting Laser) care sunt foarte ieftine. Industria Ethernet este aprovizionată de o piață foarte agresivă a producătorilor de cipuri, ce oferă soluții integrate de o calitate foarte bună. Fiecare tehnologie nouă Ethernet prezintă soluții competitive chiar din start, cucerind foarte ușor piața.

Tehnologii pentru rețelele metropolitane

Implementarea Ethernetului pe 10 Gb în acest tip de rețele se asociază cu introducerea unei alte tehnologii, care va lua locul structurii SONET. Aceasta poartă numele de DWDM, sau Dense Wave Division Multiplexing, prin care pentru un preț mic se creează lățimea de bandă necesară nucleului de funcționare al acestui tip de rețele, așa-numitul „metro core". DWDM este o tehnologie cu ajutorul căreia se pot transmite mai multe semnale optice printr-o singură fibră optică, folosind „ferestre" de 1300 sau 1500 nm. Inițial, fiecare fereastră era folosită pentru a transmite un singur semnal (și se numea WDM). Apoi tehnologia s-a dezvoltat, și s-au putut crea patru canale de transmisie pe aceeași fibră, ceea ce s-a numit WDM lărgit (Wide WDM – WWDM). În ziua de azi, 100 de canale optice pot fi multiplexate într-o singură fibră, prin WDM dens (Dense WDM – DWDM). Adăugarea de echipament terminal pentru a crește numărul de canale reprezintă o soluție mult mai ieftină decât aceea de a „trage" mai multe fibre optice.

Tehnologia folosește laserele ca transmițătoare, câte unul pentru fiecare lungime de undă. Sistemele DWDM pot fi construite implicit cu lasere ce pot fi activate sau dezactivate în momentul când lungimea de undă este alocată unui utilizator. Un multiplexor optic combină semnalele pentru a le transmite pe canalul optic. Pentru a compensa pierderile din sistem și pentru a crește puterea semnalului se folosesc amplificatoare optice. La primire, semnalul este separat în componente de către un demultiplexor, apoi preluat de către un receptor pentru a fi adus din nou în forma electrică.

Suport pentru multe aplicații și tipuri de date

Ethernet-ul pe 10 Gb nu va aduce schimbări în protocolul MAC (Media Access Control) sau în structura pachetelor de date. Această tehnologie va suporta toate

Comparație între Ethernetul pe 1 Gb și cel pe 10 Gb

Caracteristică	Ethernet pe 1 Gb	Ethernet pe 10 Gb
Mediu de transmisie	Cupru și mediu optic	Doar mediu optic
Distanță	LAN-uri până la 5 km	LAN-uri până la 40 km și atașament direct la SONET/SDH
PMD	Echilibrează canalele de fibră PMD	Creează PMD-uri optice noi
PCS	Folosește codificarea 8B/10B	Folosește noi scheme de codificare
Protocolul MAC	Half-Duplex și Full-Duplex	Doar Full-Duplex

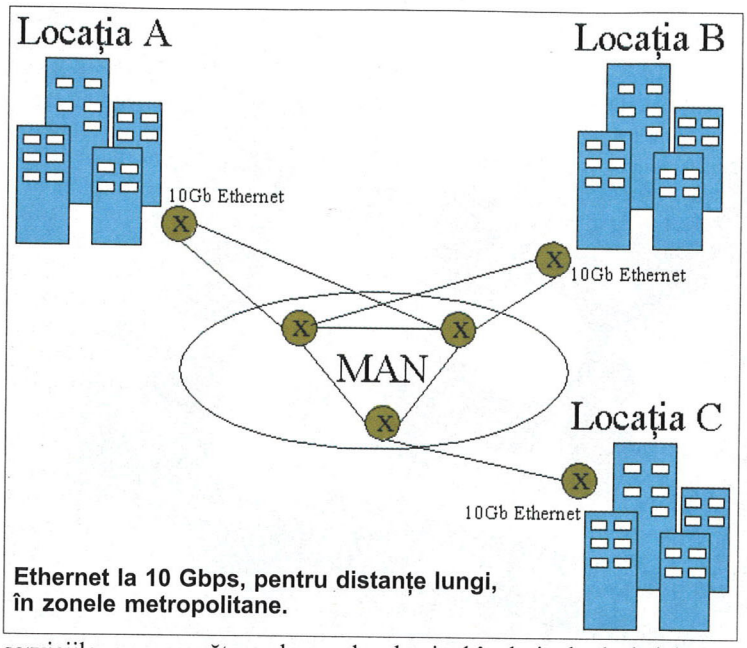

Ethernet la 10 Gbps, pentru distanțe lungi, în zonele metropolitane.

serviciile corespunzătoare layer-elor de nivel înalt, incluzând aici toate serviciile de rețea corespunzătoare layer-elor 2-7 ale modelului OSI, ca de exemplu QoS, servicii de tip "voce peste Internet" (VoIP), servicii privind echilibrarea încărcării serverului (Server Load Balancing - SLB), caching Web, servicii de gen DNS (Domain Name Service).

Tehnologia se va putea implementa pentru distanțe cuprinse între 65 şi 300 metri pe fibră multimod şi între 10 - 40 kilometri pe fibră unimod (de fapt, datorită capacității de acoperire a acestor distanțe, se vor putea dezvolta, la costuri mici, rețele metropolitane cu switch-uri şi routere Layer 3 şi backbone-uri pentru Ethernet de 10 Gb).

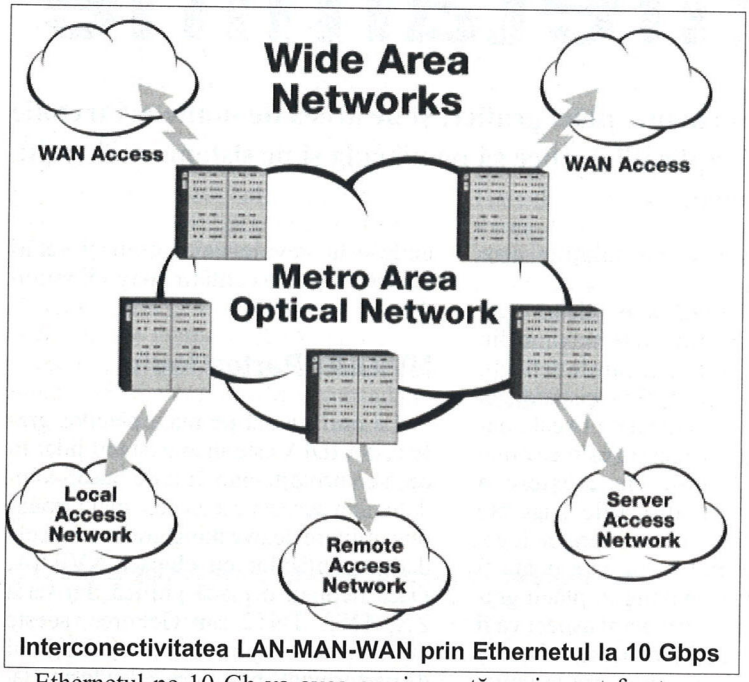

Interconectivitatea LAN-MAN-WAN prin Ethernetul la 10 Gbps

Ethernetul pe 10 Gb va avea cu siguranță un impact foarte mare asupra rețelelor, prin intermediul lui putându-se unifica de fapt LAN-urile, MAN-urile şi WAN-urile. Nu putem încă spune că atunci când informațiile vor circula prin rețelele noastre locale (sau chiar prin interrețele) cu tehnologie de 10 Gb vor dispărea toate problemele legate de viteză sau lățime de bandă, dar oricum activitatea desfăşurată de către utilizatori va fi mult mai eficientă din punct de vedere al timpului, informațiile vor putea fi găsite mai repede, iar aparatura de rețea destinată celor 10 Gb (switch-uri, routere etc.) va fi mai puțin solicitată datorită lățimii de bandă superioare. Oricum Ethernetul pe 10 Gb este o tehnologie care promite foarte multe, şi ardem de nerăbdare s-o vedem la lucru, cu cât mai curând cu atât mai bine.

Mircea Mihălcică

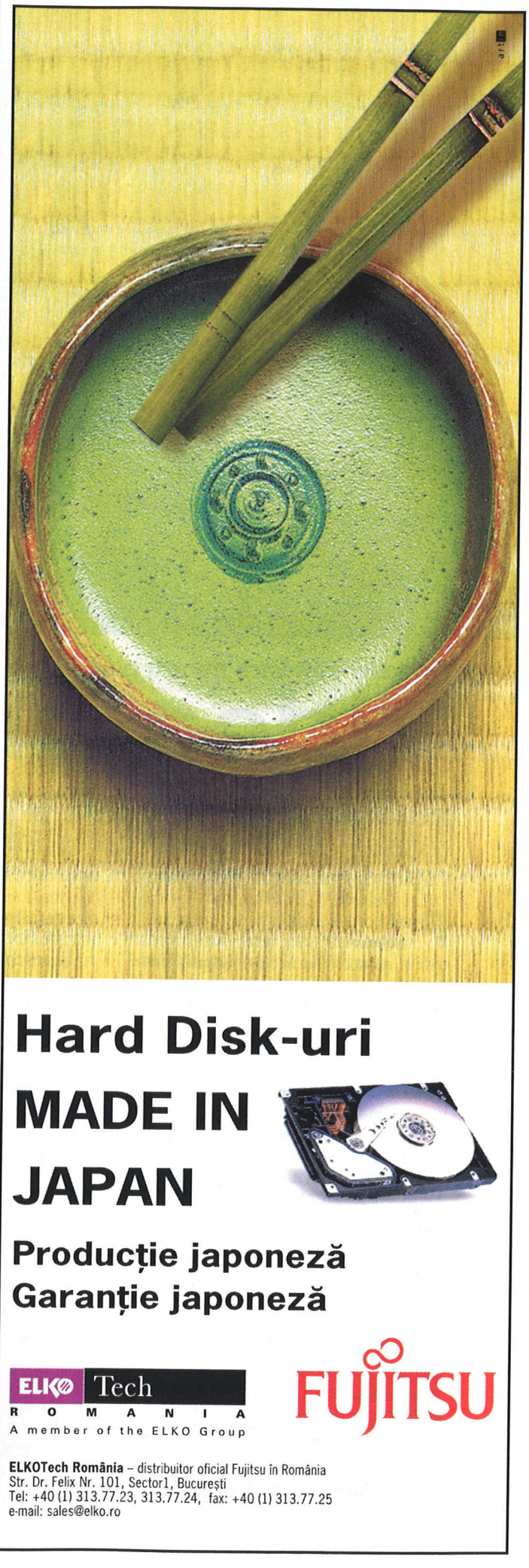

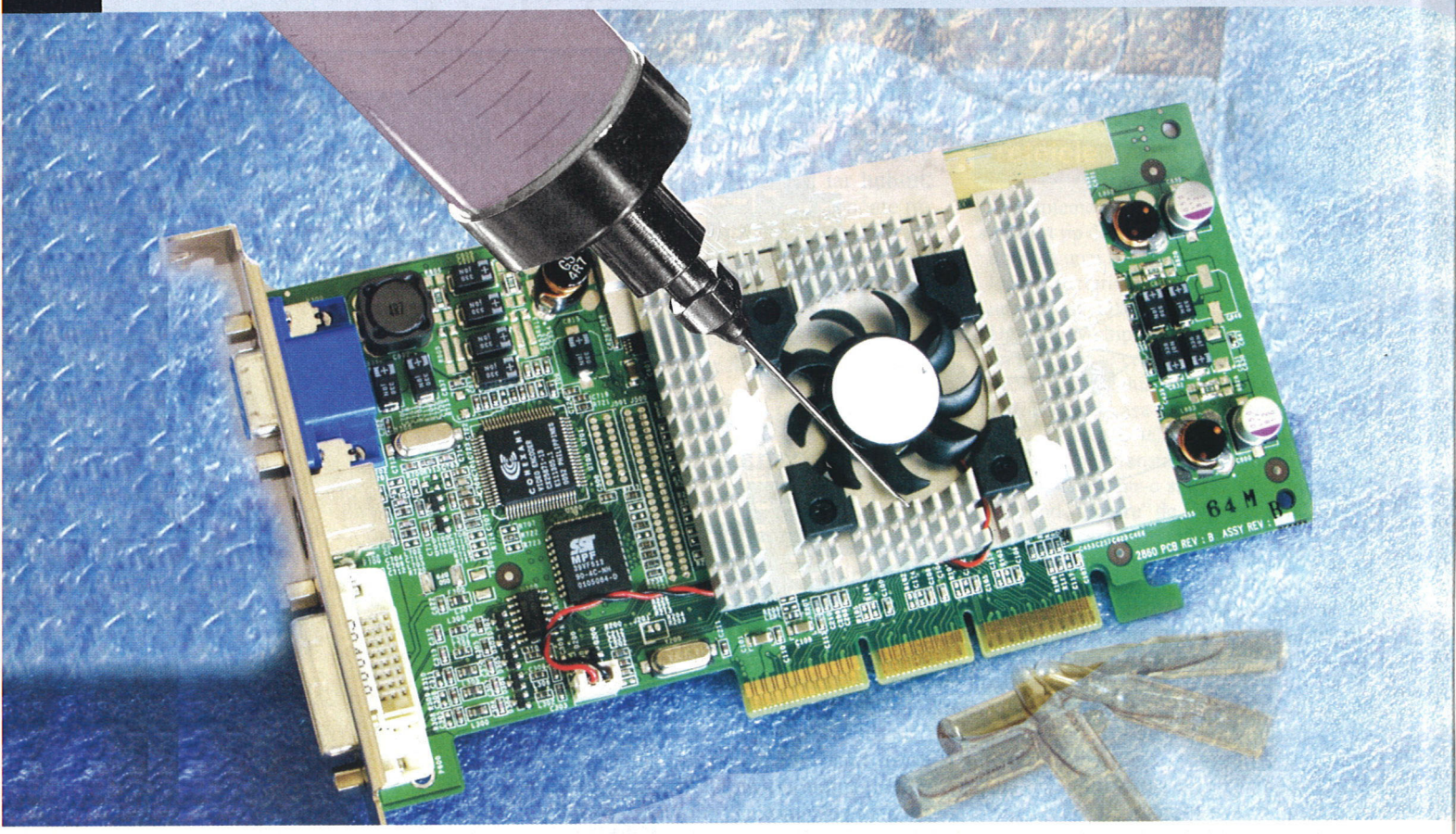

Twekere software pentru plăcile grafice

Video amfetamine

Nu întotdeauna aveți la dispoziție cele mai performante plăci grafice, şi de aceea de multe ori trebuie realizate anumite trucuri pentru ca cele mai noi aplicații grafice să poată rula şi pe sisteme mai vechi. CHIP vă arată cum puteți realiza uşor acest lucru.

Procesorul este componenta care este schimbată cel mai des într-un sistem... sau era! În acest moment plăcile grafice au început să aibă un ciclu de înnoire din ce în ce mai scurt, raportul spor de viteză/preț de achiziție al plăcii fiind de multe ori prea mic pentru a justifica cumpărarea unei noi plăci grafice. Ce este de făcut în acest caz? Utilizarea unor programe pentru creşterea performanțelor acestora, fie prin suplinirea unor funcții prin software, fie prin eliminarea unora consumatoare de resurse sunt câteva din soluțiile care merită încercate.

În articolul de față vă explicăm cum puteți scoate performanțele maxime din acceleratoarele grafice pe care le deținеți, pentru fiecare cip grafic existând cel puțin un program dedicat de tweak, dar nu am pretenția că aceasta este cea mai potrivită modalitate de creştere a performanțelor, modificările sugerate luați-le ca şi sfat şi nu ca literă de lege. Este clar că primul lucru care poate fi realizat este overclocking-ul plăcii grafice, dar acest aspect va fi ocolit, deoarece fiecare cip în parte are anumite specificații, în funcție de care overclocking-ul este mai mult sau mai puțin eficient. Aş dori să fac o precizare, şi anume că atunci când mă voi referi la performanță mă voi referi îndeosebi la creşterea numărului de FPS (Frame per Second), şi mai puțin la calitatea imaginilor, dar acolo unde este nevoie voi aminti şi setări pentru creşterea calității imaginilor randate.

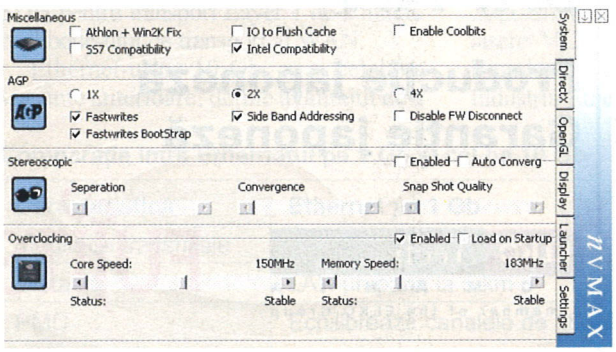

Setările din tab-ul System oferite de NVMax.

NVIDIA: Partea leului

La ora actuală pe piața plăcilor grafice, NVIDIA este incontestabil lider în ceea ce priveşte numărul de bucăți vândute. Din această cauza cele mai răspândite utilitare de tweaking grafic sunt cele dedicate plăcilor cu chipset NVIDIA. Dacă deținеți o placă grafică din seria ZX, TNT, TNT2 sau GeForce, aceste utilitare vă vor ajuta să obțineți maximul de performanță pe care acestea le pot da. Majoritatea programelor vin cu anumite funcții activate implicit, dar în articol vor fi menționate numai elementele care prin activare vor putea oferi o creştere de viteză..

Unul din cele mai complexe utilitare pentru configurarea plăcilor grafice cu chipset NVIDIA este NVMax. După rulare, el va sta rezident în System Tray. Activarea meniurilor se face prin executarea unui clic dreapta pe icon-ul său (o placă grafică). Voi trata separat

fiecare tab, deoarece așa vă va fi mult mai ușor să urmăriți. Deci, primul tab, System, vă permite să setați compatibilitatea cu placa de bază pe care o dețineți, fie că aceasta este una Intel, sau că rulați un sistem Athlon pe W2K. Din secțiunea AGP selectați modul de transfer suportat de placa de bază (în mod standard trebuie 2x, dar sunt cazuri în care poate fi activat și 4x). Bifați și Fastwrites, Fastwrites BootStrap precum și Side Band Addressing. Aceia dintre dumneavoastră care dețin ochelari stereo pot activa opțiunea Stereoscopic, care permite afișarea unor imagini stereoscopice pe plăcile NVIDIA. Ultima secțiune din acest tab este cea care permite setarea valorilor pentru frecvențele de lucru ale memoriei grafice și GPU-ului. Lăsați valorile implicite (cei care se încumetă pot modifica aceste valori, dar aveți grijă să nu ardeți placa grafică! Dacă, totuși, doriți să realizați un overclocking al plăcii creșteți mai degrabă viteza memoriei decât cea a cipului grafic).

DirectX pe NVIDIA

Din tab-ul DirectX vă recomand să activați numai DX Video Acceleration și Texture Compression. Dezactivați V Sync și W Buffer, iar MipMap Levels reduceți-l la 0. Funcțiile disponibile în cadrul secțiunii Anti-Aliasing aduc o creștere a calității imaginii dar cu prețul scăderii vitezei de randare (pentru plăcile care nu suportă hardware această funcție). Pentru OpenGL, activați Fast Pixel Copying, DXT3 Compression, Fast MipMap Filtering, Force MultiTexture și Texture Pre-cache și dezactivați V Sync. Aceia dintre dumneavoastră care au un cip TNT2 pot bifa și TNT2 Compat Mode. În funcție de memoria RAM pe care o dețineți, setați și PCI Texture Memory la jumătate din memoria RAM. Pentru adâncimea de culoare selectați utilizarea automată a celei de pe desktop. Atunci când nu vă plac nuanțele de culoare, folosiți opțiunile din Display pentru corecția strălucirii și a contrastului.

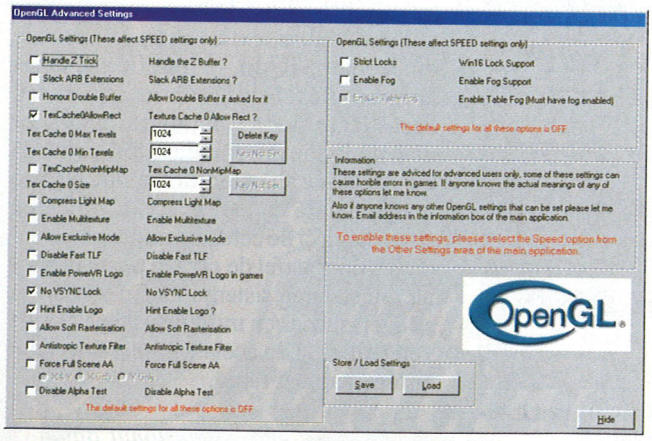

O sumedenie de opțiuni pentru plăcile Kyro.

Ajustare fină

Majoritatea funcțiilor din plăcile cu chipset NVIDIA pot fi modificate și cu utilitarul Riva Tuner. Meniul Main/System oferă acces la tab-ul overclocking. Pentru compatibilitate setați placa de bază pe care o dețineți în sistem. La rata de transfer, optim este 2x. Mai complicate puțin sunt opțiunile pentru D3D. Mip mapping trebuie activat și setat la valoarea 1 pentru obținerea unei viteze de afișare crescute. Adâncimea de culoare poate fi activată dacă doriți o creștere calitativă a imaginii afișate, dar dacă sunteți avid după orice frame care poate fi câștigat vă recomand să le lăsați dezactivate. Dezactivați opțiunea V Sync, iar pentru cantitatea de memorie utilizată folosiți ca valoare capacitatea memoriei RAM împărțită la doi. Tot în această secțiune bifați Disable Table Fog Emulation. În modul de afișare OpenGL trebuie să dezactivați V Sync. Puteți alege una din presetările existente, fie că vreți viteză de randare, fie că urmăriți calitatea imaginilor. Și într-un caz și în celălalt vă recomand să activați opțiunea de Force GL_LINEAR_MIPMAP_LINEAR, precum și cea de Max Hardware Accelearation, , sau suportul pentru GL_SGIS_MULTITEXTURE.

Tot pentru plăcile cu chipset NVIDIA mai aveți la dispoziție utilitarele nv!dia - are setări implicite pentru viteză, calitate și o cale de mijloc între acestea, sau NV3 Tweak - de unde pot fi configurate opțiuni referitoare la modul de randare D3D. Hercules 3D Tweaker permite dezactivarea funcției de VSync, precum și aceleiea de FSAA pentru plăcile care o au implementată software, sau modificarea frecvenței de tact pentru memorie și cipul grafic.

Unelte pentru Kyro

Chiar dacă numărul plăcilor ce utilizează chipset-uri Kyro este destul de mic, utilitarele de configurare a acestora sunt destul de puternice. Am selectat pentru dumneavoastră Kyro Tools, unul din cele mai complete astfel de programe cu care am putut lucra. Primul lucru care poate fi modificat este viteza de tact a cipului sau al memoriei. Nu intru în amănunte referitoare la acest aspect, cei interesați putând să încerce gradat creșterea acestor fercvențe, dar vă sfătuiesc să testați stabilitatea sistemului la fie-

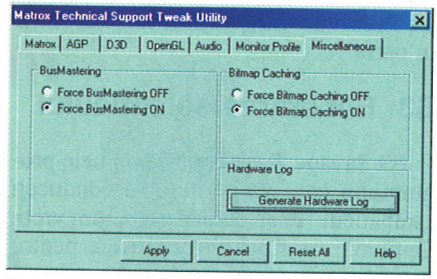

Forțare BusMatering ON pentru plăci Matrox.

care modificare. Setările speciale realizate din cadrul tab-ul ui OpenGL se referă la activarea Enable DXT1 Compressed Texture. Aveți de ales între afișarea unui număr mare de FPS, sau o calitate bună. Recomand utilizarea vitezei, deoarece aceasta contează de cele mai multe ori. Pentru aceasta activați Disable Acumulate, Force Single Buffered Mode și Ignore Scissors. Din meniul Advanced aveți accesul la un număr impresionant de setări de finețe, referitoare la viteza de randare, dar trebuie să vă reamintesc că modificarea defectuoasă a acestora poate genera erori la rularea diferitelor aplicații. Dezactivați VSync, Handle Z Trick, TextCache0 AllowRect, Compress Light Map. Dimensiunea maximă a texturii este bine să fie cât mai mică pentru obținerea unui spor de viteză, dar acesta se face în detrimentul calității imaginilor. Activarea funcției Allow Soft Rasterisation permite rezolvarea unor incompatibilități cu anumite aplicații, dar nu se obține un spor de viteză. Pentru obținerea unui spor de viteză în DirectX, plăcile Kyro necesită activarea opțiunii de Z Bufferless HSR, Disable VSync, Disable Stencil Buffer. Pentru configurări speciale sub DirectX bifați Disable Mid Scene Render, Only Use Last Fog Colour precum și Video Mem VBuff. Dacă doriți să utilizați setările standard pentru calitate sau viteză, acestea pot si selectate automat din tab-ul Other Settings.

Suport oficial de la Matrox

Unul din puținii producători care oferă utilitare pentru tweaking-ul plăcilor grafice proprii este Matrox, care oferă Matrox Technical Support Tweak Utility. Chiar dacă opțiunile de configurare sunt oarecum reduse, aveți totuși posibilitatea să setați modul de transfer AGP (recomandat 2x), să dezactivați VSync pentru D3D din cadrul tab-ului corespunzător. În ceea ce privește OpenGL, sunt predefinite opțiuni standard pentru viteză sau calitate de afișare. Prin activarea opțiunii Custom optați pentru Page Flipping ON. Din secțiunea Miscellanous activați Force Bus Mastering și Bitmap caching. În funcție de caracteristicile monitorului din meniul Moni-

tor Profile, configurați fiecare rezoluție în parte.

S3: Eliberarea sălbaticului

S3 Savage Tweaker este numele programului care vă permite să conduceți „sălbaticul" din calculator așa cum vreți. Opțiunile care pot fi modificate pentru creșterea vitezei sunt cele din secțiunea General. Activați AGP Sideband pentru creșterea vitezei, dar dacă doriți să realizați un overclocking stabil cu frecvențe între 100 și 133 MHz. Plăcile mai noi cu chipset S3 permit activarea funcțiilor AUTO S3TC, Fast Draw, Flip BLT pentru obținerea unui spor de viteză. Pentru toate categoriile de plăci S3 Savage activați MMX in Direct Draw și dezactivați Rester. Cantitatea de memorie utilizată pentru afișarea texturilor trebuie setată la jumătate din cantitatea de memorie RAM din sistem. Deselectați Disable Fog (dacă nu doriți o configurare separată pentru fiecare parametru, utilizați meniul de selecție automată pentru viteză sau calitate). Opțiunile OpenGL

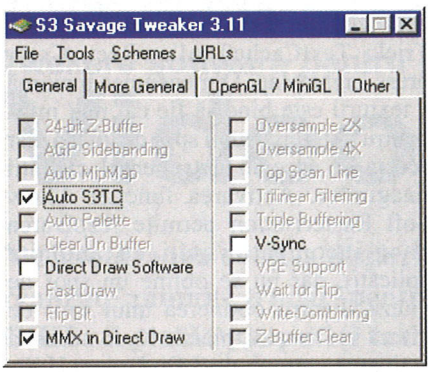

Plăcile S3 Savage nu dispun de prea multe funcții speciale.

permit activarea setului de funcții 3D!Now pentru posesorii de astfel de procesoare. Plăcile S3 Savage 2000 permit modificarea parametrilor Hardware TL, KTX și SIMD (este recomandat să fie activate!). Din categoria opțiunilor More Options activați cele cu Auto, și anume Auto FOG, Auto Depth, Auto S3 Cache și Texture Disk Cache.

Calitate la viteză mare

Ca și compania Matrox, firma canadiană ATI pune la dispoziția celor interesați un utilitar, și anume ATI Rage 128 Tweaker, cu ajutorul căruia pot fi configurate opțiunile speciale existente în plăcile ATI. Chiar dacă la aceste plăci veți opta pentru o calitate mai slabă a afișării, acest lucru va fi neobservabil în comparație cu alte cipuri grafice. La capitolul D3D oferă cele mai puține funcții de configurare, obținerea unei viteze crescute făcându-se prin activarea Use palette based texture, compressed texture. Utilizatorii care au procesoare P III au posibilitatea de a activa utilizarea instrucțiunilor SSE. Mai bogat este tab-ul OpenGL, de unde vă recomand să bifați Enable page flipping, Enable KTX Buffer, Compressed Texture, Disable Dithering, Enable Multitexture. Setarea nivelului de detaliu nu va aduce modificări semnificative, și de aceea e bine să îl lăsați standard. Și pe plăcile ATI puteți realiza overclocking, tab-ul Performance facilitând accesul la frecvențele de tact. În funcție de monitor, aveți posibilitatea de setare a unor frecvențe de refresh specifice fiecărei rezoluții.

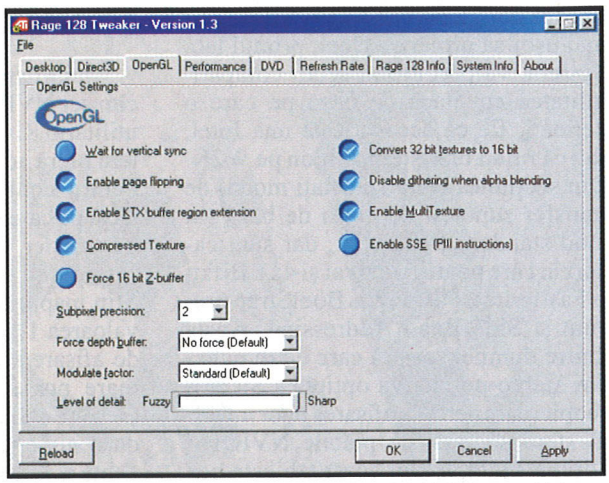

Câteva setări OpenGL pentru plăcile ATI Rage 128.

3dfx: Ultimul mohican

Ceea ce acum câțiva ani părea de domeniul fantasticului a devenit realitate... 3dfx a dispărut de pe piață ca și companie, și cu această ocazie tot ceea ce ținea de simplitatea și viteza oferită de aceste plăci a trecut în posesia NVIDIA. Totuși, au rămas un număr mare de nostalgici care continuă să aprovizioneze lumea IT cu drivere și utilitare pentru aceste plăci. Unul din acestea, pe care l-am considerat cel mai ușor de folosit, este V Control. Overclocking-ul se face simplu, iar din tab-ul Device Config puteți activa AGP 2x, precum și AGP Side Band Adressing. Ratele de refresh pentru diferite rezoluții pot fi modificate și cu acest program. Zona de funcții grupate sub denumirea de Environment Settings este divizată între setările ce privesc direct categoria de API-uri OpenGL și cele D3D. Pentru OpenGL dezactivați VSync, și setați OpenGL force to 16 bit, OpenGL, z culling, OpenGL HSR enable (pe modul aggresive), FSAA (pe fastest), buffered frames - la 3, 3D filter (pe auto), GL 16 pp și 32 pp (pe faster) precum și alpha blending (auto). Categoria de funcții D3D permit activarea Enable z buffer, FSAA (fastest), Buffered frames (3) și 3D filter și Alpha Blending (pe auto).

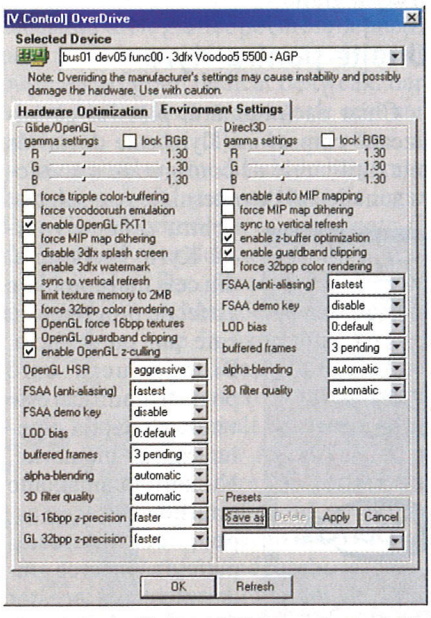

Și pentru plăcile 3DFX aveți posibilitatea de creștere a vitezei.

Setări AGP

În cazul în care aveți conflicte între placa de bază și placa video, utilitarul AGPset Configuration vă permite să setați corect parametrii referitori la GPU, porturile PCI/AGP, dar și parametrii interni ai memoriei, indiferent de tipul acesteia. Modificarea parametrilor la care vă oferă acces AGPset Configuration poate aduce un spor substanțial de viteză, și nu numai al plăcii grafice, dar modificarea acestora trebuie făcută numai de aceia dintre dumneavoastră care sunt familiarizați cu ei.

Atenție ce modificați!

Indiferent de placa grafică pe care o dețineți ceea ce trebuie reținut este că trebuie dezactivat VSync, iar memoria utilizată pentru texturi să fie la jumătate din memoria RAM. În rest, fiecare placă are propriile funcții care prin activare sau dezactivare permit obținerea unui spor mai mult sau mai puțin substanțial de viteză. Orice altă modificare care nu este documentată poate duce la blocarea sistemului, și de cele mai multe ori remedierea unei astfel de greșeli poate însemna reinstalarea sistemului. Eu vă doresc să aveți succes cu modificările pe care le veți realiza și, în același timp, să aveți un sistem stabil și rapid.

Ionuț Bălan

Susțineți un examen!

Pe al doilea vi-l oferim GRATUIT.

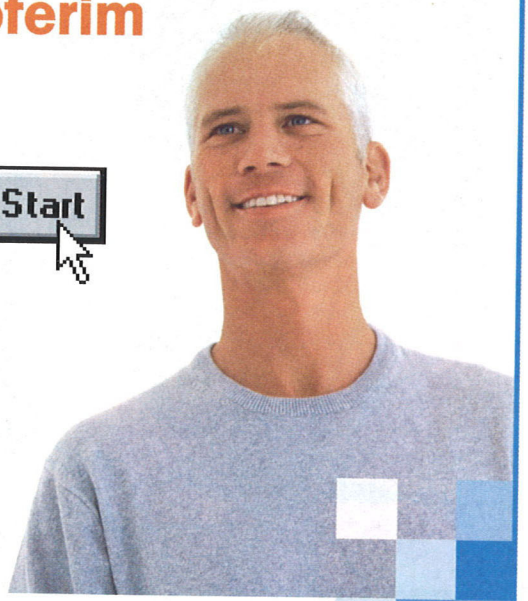

Susținând cu succes un examen de certificare MCP pentru Windows 2000 în perioada 15 mai - 31 august 2001, primiți un voucher prin intermediul căruia puteți susține **GRATUIT** încă un examen de Windows 2000, până la 31 decembrie 2001.

Examenele cuprinse în ofertă sunt:
70-210, 70-215, 70-216, 70-217, 70-219, 70-220, 70-221 şi 70-222.

Oferta este valabilă o singură dată şi doar în România.

Pentru a intra în posesia voucher-ului, trimiteți raportul cu scorul examenului Windows 2000 susținut cu succes împreună cu adresa actuală la numărul de fax ***01-224 48 16*** sau prin e-mail la adresa ***romcp@microsoft.com***

Pentru detalii despre această ofertă vizitați:
http://www.microsoft.com/romania/ctec/

Microsoft Certified Professional

Câteva metode pentru un calculator mai silențios

Liniște, vă rog!

Calculatorul ne simplifică viața și ne asigură și partea de divertisment. Dar, din această cauză trebuie să ne agreseze și urechile? CHIP spune cu hotărâre NU și vă oferă câteva sfaturi.

Cum vi se pare liniștea deplină după ce luați degetul de pe butonul de oprire a calculatorului? Dacă n-ar rămâne un soi de fluierat în urechi, am spune că nu este reală.

Cu timpul, aceste calculatoare „avioane" devin nu doar deranjante, ci chiar dăunătoare pentru sănătate. Astfel, vuietul ventilatorului, de exemplu, solicită serios sistemul nervos. În afară de aceasta, zgomotul de fond permanent în aceeași zonă de frecvență agresează urechile, care nu au nici o clipă de răgaz. În ce măsură pot duce aceste solicitări la probleme permanente de sănătate încă nu s-a cercetat. Dar indiferent care ar fi rezultatele unui asemenea studiu, până la urmă tot enervant se cheamă că este zgomotul emis de diferitele componente.

În principiu există trei cauze pentru care bietul calculator se transformă într-o „urlătoare":

Factor de zgomot 1: Componentele sistemului au fost selecționate după criteriul „ieftin", și pur și simplu... atâta pot.

Factor de zgomot 2: Componentele calculatorului se învechesc și cu timpul se „hodorogesc". Pentru un ventilator care nu mai rulează uniform, o pensulă pentru șters praful ar putea însemna izvorul tămăduirii. În cazul unui harddisk, situația este mai complicată și ar trebui schimbat.

Factor de zgomot 3: Componentele au fost supuse procesului de overclocking, conform motoului zilelor noastre, „mai rapid - mai sus - mai departe", ceea ce la început a părut de-a dreptul fascinant, dar apoi sistemul nervos al utilizatorului a avut și el ceva de suferit (veți vedea în continuare de ce). Unii coboară ca urmare viteza cu o treaptă.

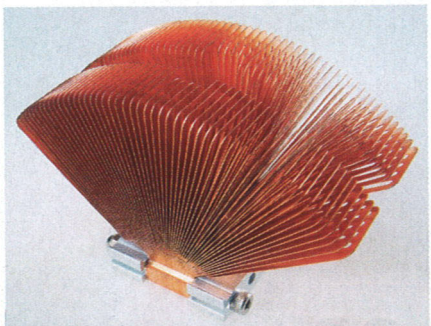

Păun înfoiat: Coolerul de procesor de la Zalman răsfață atât privirea cât și Athlon-ul.

În calculator își au sălașul șapte zone, în care se poate acționa în ideea de reducere a zgomotului. CHIP le-a testat pe mai multe calculatoare din redacție, după care a urmat, evident, „audiția".

În afară de aceasta, am urmărit componentele care promit „liniște" și vă oferim o listă cu acestea împreună cu rezultatele testelor în tabelul de la sfârșitul articolului.

Mai întâi două avertismente: a încerca să transformi un sistem Athlon 900@1300 MHz într-o oază de liniște este o utopie. Cei care aleargă și după ultimul strop de performanță trebuie să înțeleagă acest lucru. Riscurile care sunt implicate și „reacțiile adverse" le vom detalia într-un capitol separat. În al doilea rând: modificările pe care le întreprindeți asupra sistemului v-ar putea costa garanția. Acest lucru se referă îndeosebi la demontarea sursei, dar sunt unele firme de calculatoare care sunt mai stricte cu acest lucru.

1. Cooler pentru CPU: modelele silențioase nu sunt nicidecum ieftine

Suspectul numărul unu în „lansarea zgomotului" pe calculator este coolerul procesorului. Ca dovadă, opriți-l cu degetul (numai un pic!!!). A-i reproșa însă acest fapt cooler-ului ar fi o nedreptate. El trebuie să disperseze căldura, iar pentru aceasta are la dispoziție o elice minusculă, de obicei este un ventilator de 40 mm. Asemenea deficit fizic poate fi compensat doar prin creșterea turației,

1 Sursă: Fiind produse în serie, majoritatea surselor sunt dotate cu ventilatoare ieftine. Puteți schimba aceste ventilatoare respectând indicațiile din capitolul 3.

2 Unități CD/DVD: Doriți să ascultați cuvintele înțelepte ale lui Winnetou, dar auziți numai fluierături de pe discul argintiu? Atunci urmați sfaturile de la capitolul 5.

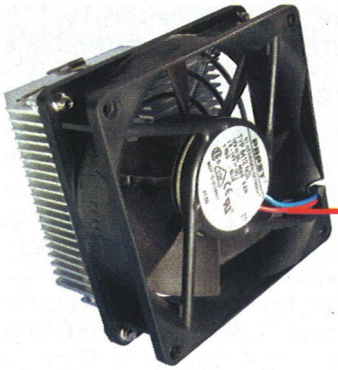

6 Coolerul procesorului: Inamicul numărul 1 pentru urechile dumneavoastră este ventilatorul procesorului, pentru că elicele ce trebuie să asigure aerul proaspăt sunt prea mici. Capitolul 1 vă înfățișează coolere, care au eliminat această problemă.

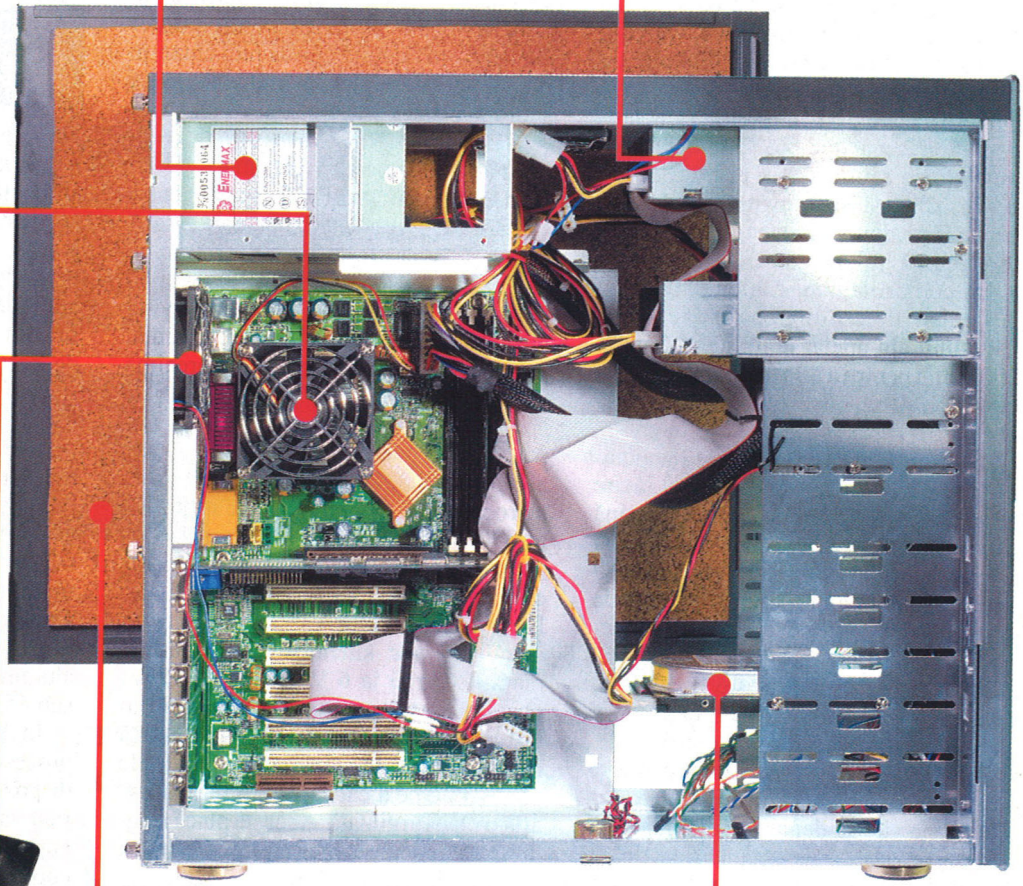

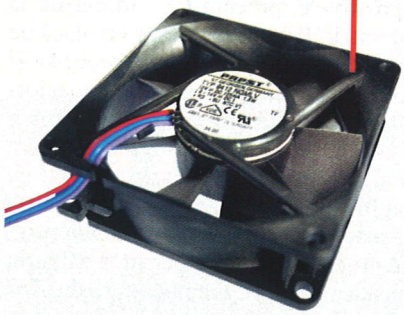

5 Ventilatorul pentru carcasă: În cazul calculatoarelor cu înaltă performanță, acesta este încă, din păcate, o componentă esențială. Însă cu ajutorul metodelor descrise în capitolul 2 veți avea din nou liniște.

4 Straturi de izolare fonică: Vă enervează zgomotul din interiorul carcasei? Cu ajutorul straturilor prezentate în capitolul 4, scăpați de acesta.

3 Harddisk-uri: Încă sunt multe harddisk-uri care se încăpățânează să atragă atenția asupra lor prin gălăgie. CHIP vă propune alternativele în capitolul 4.

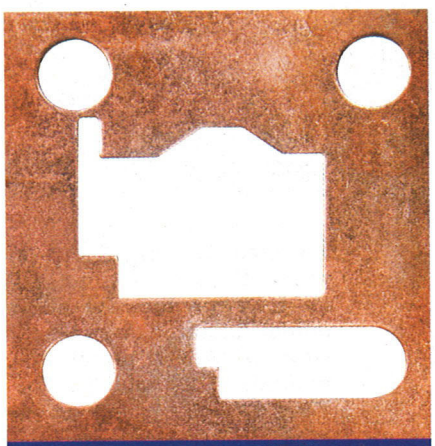

Gravură în cupru: CU Spacer se dovedeşte a fi un prieten al coolerului.

aşa că ventilatorul se vede obligat să „urle". Şi dacă mai este vorba şi de un model ieftin cu turaţie mare, singura dumneavoastră scăpare sunt dopurile de vată în urechi, sau... un alt cooler.

Test de coolere: Între timp au apărut pe piaţă cele mai îndrăzneţe modele, pentru a atinge cât de cât un echilibru între performanţă şi silenţiozitate. Cele mai interesante dintre acestea au trebuit să poposească în laboratorul nostru pentru a ţine companie unui Athlon 1200.

Pentru determinarea temperaturii CPU-ului am apelat la utilitarul Sandra 2001 (atât pentru a afla temperatura cât şi pentru a solicita sistemul) pe o placă de bază MSI K7T-Turbo. Aceasta are unul dintre cei mai buni senzori de temperatură. Considerăm performanţă de răcire atunci când coolerul reuşeşte să menţină procesorul nostru Athlon la 1000-1200 MHz la o temperatură sub 65 de grade. O temperatură de mai mult de 65 de grade constituie un chin pentru pastila procesorului. Aici trebuie să avem în vedere că defapt ceea ce contează este volumul de aer (măsurat în metri^3 pe minut). Acest volum se poate obţine prin două metode: de la un ventilator cu o turaţie foarte mare, sau de la unul care nu dispune de o asemenea viteză, dar are o suprafaţă mai mare (volumul de aer circulat fiind direct proporţional şi cu suprafaţa acestuia). De aceea, înainte de a achiziţiona un asemenea model, asiguraţi-vă că are suficient spaţiu în jurul procesorului pe placa de bază. În testele noastre de placi de bază am introdus la capitoulul ergonomie şi acest criteriu, nu de multe ori am avut neplacuta surpriză de a observa condensatori foarte mari sau alte componente ce incomodau până şi scoaterea procesorului de pe soclu, ca să nu mai vorbim de fluxul de aer sau de un „supradimensionat" cooler.

Sfaturi de achiziţionare: Producătorul Titan acţionează conform principiului că două sunt mai silenţioase decât unul. Astfel, cele două ventilatoare folosite pe coolerul său Twin-Orb au câte 3200 RPM în loc de 6400 RPM. Din păcate, modul de construcţie tip turbină nu prea este „agreat" de motherboard-urile cu un spaţiu mic în jurul soclului CPU-ului. În schimb, la un preţ de aproximativ de 60 DM se poate achiziţiona un cooler silenţios, cu ajutorul căruia nici chiar un Athlon la 1,2 GHz nu are voie să se supraîncălzească.

Firma Black Noise montează pe coolere mari radiatoare şi mai mari, de 80 mm, cum sunt gândite ca cele pentru carcase. Acest cooler cu nume de Oscar, anume Gladiator (86 DM), porneşte cu voinicie la treabă, antrenând un volum mai mare de aer. Însă pentru ca Gladiatorul să poată lupta în arenă cu căldura, este nevoie de mult spaţiu în preajma procesorului. Rezultatele testelor ne-au convins: Gladiatorul a fost aproape imperceptibil pentru urechile noastre. Pe de altă parte, la 1100 MHz frecvenţă de tact a procesorului, coolerul începe să „transpire" – şi odată cu el şi procesorul.

Fără nici o îndoială elegant este coolerul „Silverado" de la firma A Conto. Datorită diferitelor cabluri el este un dispozitiv atât silenţios cât şi performant. Chiar şi la 6 V (în loc de 12 V) poate păstra temperatura procesorului din test la 58 de grade. Această performanţă este obţinută prin radiatoarele radiale ale coolerului, pe a cărui parte inferioară se află o placă argintată. Această placă asigură eliminarea cât mai rapidă a căldurii din die-ul procesorului.

E clar că o asemenea inventivitate are preţul său: 140 DM trebuie investite. Şi veţi obţine un monstru de cooler de 11,5 cm înălţime, care - din păcate - nu poate fi montat fără un aport consistent de sudoare şi adrenalină.

Cooler-ul Silverado se remarcă prin discul de argint aplicat pe partea de jos - şi prin performanţe.

Chiar mai extravagant decât Silverado pare a fi coolerul în formă de evantai de la Zalman. Acesta elimină căldura prin numeroasele lamele şi se „înviorează" cu ajutorul radiatorului de 80 mm, ce se montează, separat, pe şasiul carcasei deasupra acestuia. Acesta este alimentat, în funcţie de solicitare, de un cablu ce îi ofera o tensiune de 7V, în modul silenţios, sau de 12V pentru performanţă. Coolerele Zalman sunt disponibile în două variante: din aluminiu sau din cupru. Având în vedere diferenţa de preţ (80 DM faţă de 75 DM), vă recomandăm modelul din cupru, deoarece conductivitatea termică a acestui metal este mai bună decât cea a aluminiului. Din această cauză, primul model corespunde mai mult cerinţelor noastre cu privire la performanţă. În testul nostru s-a dovedit că varianta din cupru cu ventilatorul alimentat la 12V păstrează temperatura procesorului Athlon la 1,2 GHz la 55 de grade, în timp ce „evantaiul" din aluminiu nu poate coborî temperatura sub 65 de grade.

„Şuruburi" de cauciuc: Acestea „decuplează" coolerul de la carcasa sistemului.

În fine, la capitolul metode de răcire a procesorului vă mai putem recomanda şi dispozitivele, precum CU Spacer de la Innovatek. Este vorba despre o placă de cupru, care se montează între procesor şi cooler. Decupajele respectă întocmai forma procesorului (în acest cat a procesorului Athlon). Atât partea superioară cât şi cea inferioară trebuie unse cu un strat foarte subţire de vaselină siliconică. În acest fel, acest „distanţier" ajută coolerul procesorului la dispersarea căldurii, aducând o scădere a temperaturii de până la 5 grade.

2. Coolere de carcasă: da sau nu, aceasta este întrebarea

Primul raţionament când vine vorba de coolere de carcasă este: sunt într-adevăr necesare? În cazul unui un calculator ultraperformant, înarmat până în dinţi cu de toate, este obligatoriu să plasaţi

DEALERI

AGIS COMPUTER	tel: 064-442220	fax: 064-442225	agis@gmi.ro	
BN BUSINESS	tel: 056-295272 057-280953	tel/fax: 056295275	officebn@inext.ro	
GIMEX		tel/fax: 3276868	gimexint@fx.ro	
ISA		tel/fax: 3369056 3356099	isa@isa.ro	www.isa.ro
MIKRO ATLAS		tel/fax: 066-171745		www.mikroatlas.ro
NORMA COMIMPEX	tel: 3235077 3208491	tel/fax: 3233123	norma@fx.ro	www.norma.ro
REAL UNIVERSAL COM	tel: 4109982 4117024 4117025	tel/fax: 4109983	real@realteam.ro	www.realteam.ro
RTC HOLDING	tel: 2201008	fax: 2205878	magazin virtual :	www.rtcoffice.ro
SCALINI		tel/fax: 051-411833	scalini@topedge.ro	
UltraPRO	tel: 2222036	fax: 2232284	office@ktech.ro	www.ktech.ro

auto motor și sport

De la A la Z toate mărcile de AUTOMOBILE

● serie mare ● exotice ● principalii tuneri
într-o prezentare modernă, inedită şi...

MUZICĂ!

auto catalog 2001

îl veţi putea găsi
în toate chioşcurile
de difuzare a presei
şi în reţeaua
de magazine specializate
în vânzarea de muzică
şi computer software

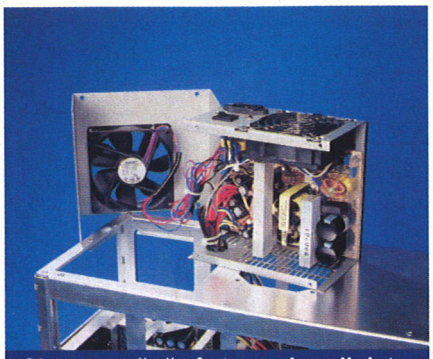

Cine seamănă vânt va culege liniște. Dar înainte de liniște, zeii au hotărât că este lucrul manual.

strategic un cooler pentru a avea un pic de aer proaspăt. Pentru că celelalte elemente de răcire precum coolerul procesorului sau al plăcii grafice au ramdament numai dacă temperatura ambiantă permite un schimb de căldură. Aşa că, dacă doriți să păstrați temperatura din interiorul carcasei la valori normale (cam 15 grade peste temperatura camerei), renunțați la elementele „înfiebântate" precum un Athlon sau o placă grafică overclock-ate şi harddisk-uri de 7200 RPM, chiar dacă acestea sunt cele mai performante componente din sistem.

Se păstrează ceva mai răcoroase procesoarele Duron, Celeron (chiar şi Pentium III), plăcile GeForce MX şi harddisk-urile de 5400 (sau cele de 4400 cum ar fi Quantum Fireball lct15). Un al doilea ventilator de sursă, îndreptat spre CPU, ar putea fi de folos atât timp cât nu există cabluri în calea curenților de aer. Carcasele de aluminiu pot absorbi de asemenea o parte din căldură, pe care o degajă spre exterior. Producătorul Lian Li (*www.lian-li.com*), oferă carcase de aluminiu de o calitate foarte bună, pe care noi le recomandăm.

Sfaturi de achiziționare: În cazul în care sunteți nevoit să renunțați la liniștea mormântală în favoarea performanțelor de calcul, sunt indicate câteva coolere ca o soluție de compromis. De cel mai bun renume se bucură ventilatoarele de la Papst. Însă, nu orice ventilator pe care scrie Papst este neapărat silențios. Căutați modelele 8412NGL sau 8412 NGMLV. Acestea costă în jur de 30 DM. Prin Internet comercializează firma Black Noise coolere Papst, alături de marca proprie echivalentă UltraSilentFans, ambele cu alimentare la PC.

„Feel the good vibes": În „chingile" de cauciuc, discul poate vibra liniştit, carcasa nu va simți nimic.

Tips&Tricks: Cel mai eficient acționează coolerul plasat în spatele CPU-ului. De multe ori chiar există din start un locaş de montare în carcasă. În afară de aceasta, ventilatorul trebuie să direcționeze aerul cald spre exterior, astfel că săgeata de pe carcasa coolerului trebuie să fie îndreptată spre peretele din spate. În cazul în care coolerul devine zgomotos din cauza modului de montare, ventilatorul poate fi decuplat de pe carcasă. Tocmai în acest sens s-au impus şi dispozitivele de fixare din cauciuc, care sunt folosite în loc de şuruburile obişnuite. În acest fel se evită vibrațiile. Asemenea „şuruburi" de cauciuc sunt comercializate de firma Black Noise la prețul de 7 DM pentru un set de patru bucăți.

3. Sursele de alimentare: „zgomotoase" ignorate

Sursele nu se descurcă fără ventilatoare, mai ales dacă trebuie să ofere o putere de peste 300 W. Deoarece ventilația lor este îndreptată înspre exterior, ele reprezintă alături de coolerul procesorului cele mai „gălăgioase" componente. Mulți producători îşi fac reclamă cu surse ce au temperatura controlată. Dar această facilitate se remarcă cel mult cinci minute după lăsarea liniştii, după care se înfierbântă toate componentele, fiind obligate să apeleze la propriile metode de climatizare. Mai multă liniște se obține numai cu un alt ventilator. Formatul acestuia este asemănător cu cel din carcasă, de regulă 80 mm. De aceea sunt indicate aceleaşi coolere ca şi în cazul ventilației pentru carcasă.

Tips&Tricks: Pentru a demonta sursa de pe calculator şi a o deschide, trebuie să aveți o îndemânare deosebită. Atenție, atunci când scoateți sursa, să îndepărtați toate cablurile de alimentare de pe unitățile de disc şi de pe placa de bază. Pentru a deschide carcasa sursei, este de regulă suficient să scoateți şuruburile în cruce din capacul carcasei şi să ridicați capacul. În acest fel veți avea acces la dispozitivul de ventilație a sursei. Atenție, de obicei deschiderea sursei duce la anularea garanției! Dacă ventilatorul este de obicei lipit de pereții carcasei, aveți nevoie de îndemânare cu pistolul de lipit. Altfel acesta se prinde prin şuruburi de aceasta. Rețineți poziționarea coolerului şi direcția în care este suflat aerul (pe ventilator există două săgeți care indică sensul de rotație şi fluxul aerului).

Puteți apela de asemenea la surse modificate de profesioniști: firme precum A Conto oferă surse modificate ale unor producători de renume la un preț de circa 50 DM.

Şi rapid şi silențios: Tehnologia de la Kenwood True-X, probabil va „linişti" în vara aceasta drive-urile rapide.

4. Harddisk-uri: de la 7200 rot/min devin enervante

Performanța este încă „zgomotoasă" în cazul harddisk-urilor. Între timp au apărut şi unități ce reprezintă un compromis reuşit între performanță şi silențiozitate.

Sfaturi de achiziționare: Printre favoritele noastre se numără de exemplu Maxtor 32049H2 (un model cu o rată de transfer de 24 MB/s, fără a atrage în mod deosebit atenția asupra lui în timpul lucrului).

Aproape de neperceput, dar cu o rată de transfer de 19 MB/s sunt Silent Drives de la Fujitsu. În motorul acestora se află un lagăr pe ulei, iar restul sunt rulmenți obişnuiți. Aceste unități de la Fujitsu pot fi remarcate după literele EF sau FDB din numele modelului.

Western Digital doreşte de asemenea să comercializeze o familie de harddisk-uri silențioase. Seria se numeşte Performer şi se pare că oferă modele foarte „tăcute"

Tips&Tricks: Zgomotul emis de harddisk-uri de multe ori nu provine de la drive în sine, ci de la vibrații. În acest sens, o soluție ar fi suportul pentru harddisk „No Vibes" de la A Conto, în care drive-ul aproape că pluteşte „îmbrăcat" în cauciuc. În felul acesta se evită orice rezonanță între carcasă şi disc. Trebuie doar să „sacrificați" 45 DM şi un locaş de 5".

5. Unități CD/DVD: Deşteptul cedează

Unitățile CD au un avantaj: ele „urlă" numai când sunt accesate. În schimb, cam trebuie să-ți astupi urechile atunci când discurile argintii ating 10000 de rotații. La jocuri sau la vizionarea de filme devine de-a dreptul enervant. Iar la unitățile DVD, această accelerare tocmai că nu îşi are rostul. Un film DVD necesită o viteză de numai 1x pentru a rula, şi totuşi unitățile moderne „aleargă" de-a dreptul cu 16x. Numai puține aparate comută într-un mod mai silențios după ce au recunoscut filmul.

Sfaturi de achiziționare: Excepții remarcabile, pe care le recomandăm în acest context, sunt unitățile SD-612 de la

Romsym Data srl

Solutia inteligentă de recunoaştere a caracterelor

Tel: 3231431; Fax: 3221650
e-mail: romsym@romsym.ro
www.romsym.ro

Forum WWW. CHIP .RO

pentru că te interesează şi părerile celorlalţi.

Actualităţi

pentru că te interesează ce se întâmplă pe piaţa IT.

Revista

pentru că te interesează temele abordate în cel mai recent număr al revistei.

CHIP Top

pentru că te interesează care sunt cele mai bune produse existente pe piaţa românească.

Download

pentru că te interesează cele mai bune programe pe care le poţi găsi pe Internet.

Job Net

WWW. CHIP .RO

pentru că te interesează piaţa locurilor de muncă din domeniul IT.

The new Olympus CAMEDIA C-1:
1.3 million pixels

THE VISIBLE DIFFERENCE OLYMPUS

Distribuitori Autorizati

CONTRADE S.R.L.
Brasov, Str. Vulcan Nr 42
Tel./Fax: 068-420190; 420193; 421727
e-mail: contrade@deuroconsult.ro

MGT EDUCATIONAL S.R.L.
Bucuresti, Bd. Ficusului Nr. 42A, corp B
Tel.: 01-232.88.94; Fax: 01-232.88.99
e-mail: educational@mgt.ro

Samsung şi SD-M1502 de la Toshiba.

Dacă doriţi să vă bucuraţi de linişte în preajma unităţii CD, renunţaţi la 48x sau mai mult. Este suficient un CD-ROM de 32x, deoarece majoritatea aparatelor chiar foarte rapide pun în valoare energia maximă abia pe ultimele piste, iar acestea de cele mai multe ori nici nu sunt scrise.

Cei norocoşi poate dau şi peste driveul TrueX-72x de la Kenwood. Datorită celor şapte raze, această unitate atinge valori de vis (mai ales la audio-grabbing până la 48x) la un nivel de zgomot abia perceptibil. Din păcate, Kenwood a îngheţat deocamdată producţia, însă ideea de bază va fi probabil preluată în această vară şi de alţi producători.

Tips&Tricks: Unele unităţi pot fi „liniştite" şi cu ajutorul unui utilitar shareware CD-Bremse, dezvoltat de Jörn Fiebelkorn. Utilitarul frânează caruselul datelor, comutând într-un mod mai silenţios, opţiune inteligentă în cazul filmelor DVD, unde datele sunt doar citite. Această „frână" poate fi găsită pe CD-ul CHIP.

6. Carcase: atenţie la „clămpănitoare"

Carcasa, bine aleasă, poate fi de ajutor în obţinerea unui calculator silenţios. Este indicat să urmăriţi ca aceasta să fie îngrijit prelucrată şi finisată, iar pentru aceasta, comerciantul o poate deschide liniştit. În cazul în care părţile laterale atârnă sau dacă bay-urile nu sunt fixate foarte bine, puteţi să vă daţi seama cam cum ar intra în rezonanţă fiecare bucăţică la orice vibraţie.

O carcasă cu uşiţă ce poate fi închisă pentru drive-uri a obţinut puncte importante în testul nostru. Cu cât sunt mai multe deschizături, care să lase zgomotul să pătrundă spre exterior, cu atât este mai dificil să „potolim" sistemul. O uşă frontală peste drive-uri „cârpeşte" majoritatea găurilor.

Ce-i drept, preţurile pentru asemenea carcase sunt destul de mari, dar în momentul în care veţi avea o asemenea carcasă veţi realiza că şi-a meritat cu vârf

Carcasă gata izolată: Carcasa Noiseblocker vă oferă liniştea mult visată fără nici un efort.

şi îndesat banii. Lian-Li, AOpen, precum şi alţi producători sunt experţi în carcase de acest gen.

Tips&Tricks: În cazul în care calculatorul este poziţionat pe birou sau pe parchet, aplicaţi pe partea de jos a PC-ului picioruşe de cauciuc, pentru a pune capăt „concertelor" de rezonanţă cu mobilierul.

7. Amortizare: „Saltelele" pun capăt zgomotului

Dacă aţi luat toate măsurile enumerate mai sus, iar calculatorul este încă prea zgomotos, ultima soluţie ar mai fi un strat dintr-un material izolator fonic. Pe de altă parte, în afară de zgomot, nici căldura nu prea mai are voie să părăsească interiorul carcasei. Aşa că amatorii de overclocking în primul rând trebuie avertizaţi în acest sens. În test am constatat că sistemele cu adevărat silenţioase îşi ating limita de performanţă la maxim 1000 MHz (şi fără plăci de genul GeForce 2 Ultra sau RAID-uri cu discuri de 7200 RPM), altfel necesită foarte mult aer proaspăt.

Ora de lucru manual: Nu întotdeauna plăcută, dar eficientă când vine vorba de izolare fonică.

Straturile anitfonice ajută îndeosebi la eliminarea sunetelor de înaltă frecvenţă. De aceea nici nu este necesar să căptuşiţi pereţii calculatorului de sus până jos. Este suficient un strat fonic izolator cu suprafaţă mare, poziţionat în mijloc, pe pereţii interiori ai carcasei. Pentru a optimiza amortizarea fonică, aplicaţi un asemenea strat şi pe partea de jos a carcasei. Perfecţioniştii pot demonta şi partea din faţă pentru a aplica un asemenea strat. Din experienţa noastră însă efortul este prea mare comparativ cu rezultatul.

Verificaţi ca temperatura să nu crească prea mult după ce capitonaţi interiorul carcasei, mai ales dacă aceasta este din aluminiu: stratul izolator scade mult din capacitatea materialului de a elimina căldura.

La sfârşitul acestei acţiuni, urechile dumneavoastră vor avea o surpriză plăcută. Dacă este să măsurăm nivelul zgomotului, acesta nu este cu mult mai mic, însă prin amortizarea sunetelor de frecvenţă înaltă, nu va mai fi atât de deranjant.

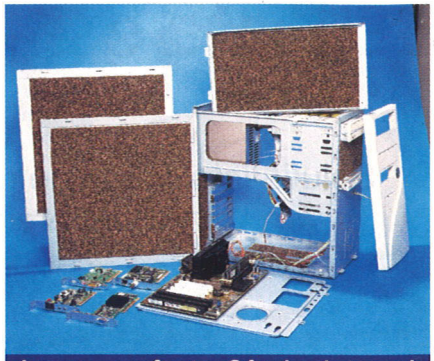

Lucru perfect: Când sistemul dumneavoastră „e cu pluta", înseamnă că e bine, că nu mai face zgomot.

Tips&Tricks: Asemenea seturi de capitonare puteţi găsi la A Conto sau la Black Noise. Preţurile sunt între 75 şi 100 DM. Cu ambele seturi am obţinut în test rezultate bune. Nu la fel de eficiente, dar cu 80% mai ieftine sunt straturile de plută, ce pot fi achiziţionate de la magazine ce comercializează materiale de construcţii.

După ce cumpăraţi materialul, începeţi operaţiunea de decupare. Aveţi nevoie de o suprafaţă rezistentă pentru tăiere şi de o riglă bună. La lipire luaţi în calcul zonele ce trebuie să rămână libere, pentru a putea închide carcasa.

Prima poruncă este să fiţi foarte atenţi când lucraţi. Straturile izolatoare menţionate mai înainte sunt autocolante. Şi se lipesc atât de bine că nu aveţi decât o singură încercare pentru a nimeri poziţia corectă. Nu cumva să eliberaţi de la început toată zona autocolantă, ci doar câte o bucată mică. Poziţionaţi materialul paralel cu marginea laterală a peretelui carcasei. După poziţionare dezlipiţi încet folia protectoare, în timp ce neteziţi materialul în permanenţă cu cealaltă mână. În acest fel evitaţi să apară bule de aer între peretele carcasei şi stratul izolator.

Dacă folosiţi stratul de plută, ar fi normal să folosiţi o bandă ce se lipeşte pe ambele părţi. Însă noi n-am prea reuşit. Se pare că temperatura dinăuntru nu este tocmai pe placul adezivului. Aşa că am folosit adeziv de contact. Verificaţi numai pe ambalaj cât şi cum trebuie să presaţi.

Sfaturi de achiziţionare: Persoanele care au alergie la diferiţi adezivi pot achiziţiona o carcasă tower gata capitonată de la Black Noise. Aceasta îndeplineşte cerinţele de silenţiozitate, fiind totodată dotată cu sursă şi cooler. Preţul unei asemenea carcase 08/15 nu depăşeşte cum mult preţul materialului; în schimb aveţi şi izolare fonică. Numai orgoliul de a realiza muncă manuală de unul singur nu va putea fi împlinit.

Andreas Ilmberger, Klaus Baasch, Radu Toacşe, Codrin Hosu

COMPUTERS
WORKSTATIONS
SERVERS

Calculatoarele Elsaco sunt echipate cu placi video SPARKLE

ELSACO TIGER
reprezinta gama sistemelor ce incorporeaza procesoare Intel Pentium III Coppermine, Tualatin, Celeron (socket 370), Pentium 4

ELSACO PANTHER
reprezinta gama sistemelor ce incorporeaza procesoarele AMD Thunderbird, Duron (Socket A)

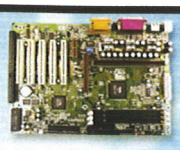

EPoX MAINBOARDS
ATA-100 AGP 4x RAIDx2

Socket 423:
4T2A, i850, Pentium 4, FSB 400MHz, ATA-100, AGP 4x, RIMM, sound3D

Socket 370:
D3VA, VIA 694X, dual CPUs, RAIDx2, POST diagnose, ATA 100, AGP 4x
3PTA, i815EP, Coppermine/Tualatin, ATA 100, sound 3D, AGP 4x
3VSA, VIA 694T, Coppermine/Tualatin, ATA 100, sound 3D, AGP 4x
3VTAL, VIA Pro266T, Coppermine/Tualatin, ATA 100, sound 3D, AGP 4x,DDR

Socket A:
8KHA, VIA KT266, BUS 266, ATA 100, AGP 4x, sound 3D, DDR
8K7A+, AMD 761, BUS 266, ATA 100, AGP 4x, sound 3D, RAIDx2, POST Diagnose , DDR
8KTA3+, VIA KT133A, BUS 266, ATA 100, AGP 4x, sound 3D, RAIDx2, POST Diagnose

ELSACO ELECTRONIC
Companie certificata ISO9001
SRAC Certificat Nr. 307 ISO 9001

Tel / fax: 031 514278 (12 linii)
E-mail: sales@elsaco.com
www.elsaco.com
Bucuresti: tel/fax 01 3373091
Iasi: tel/fax 032 276172
Suceava: tel/fax 030 520077
Constanta: 041 666494

CUMPARATI ACUM PRIN INTERNET ! **ELSACO SHOP online** http://www.elsaco.com/shop/

ARI Systems Your IT Partner
www.arisystems.ro

Compaq
IBM
Intel
Sisteme ARI

Intel
AMD
Seagate
WD
MIRO

AMP
RIT
Cisco
SMC
SME
Allied Telesyn
Patton

Seagate
APC
Best Power

Novell
Corel
McAfee

Preţuri promoţionale la sisteme începând cu 328 USD.

Service şi întreţinere sisteme şi reţele de calculatoare (NT, Netware)

ARI Services S.R.L. Tel: 01-642.68.07
E-mail: sales@arisystems.ro

Internet Solutions Provider

- servicii de acces dial-up* linie închiriată
- găzduire web
- echipamente de telecomunicaţii

Tarif promoţional pentru
acces dial-up nelimitat:
10 USD**

* Tarife ROMTELECOM la jumătate pentru accesul dial-up între orele 7-22
** Abonament lunar, nu conţine TVA

NETGATE TELECOM
www.netgate.ro
sales@netgate.ro
01-250.75.62

Tombola CHIP şi SOFTWIN

AVX

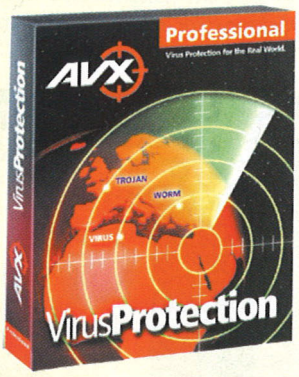

Ai şansa să câştigi unul din cele cinci pachete AVX Professional dacă trimiţi talonul de mai jos până la 30 iulie 2001!

Ce antivirus conţine modulul AVX Murphy?
a) AVX Professional 6 b) Norton c) AVP

Câştigătorii îi veţi găsi în numărul viitor al revistei şi pe site-ul www.avx.ro.

Tombola CHIP şi SOFTWIN

Decupaţi talonul şi trimiteţi-l pe adresa Vogel Publishing SRL, OP 2 CP 4, 2200 Braşov.

7/01

Nume, Prenume:				
Str.	Nr.	Bl.	Sc.	Ap.
Loc.	Cod	Judeţ		
Telefon:	E-mail:			

Tips & Tricks

Windows 95, 98, Me, NT, 2000

O singură setare pentru configurarea My Computer

CHIP Team

În cazul în care copiați destul de des fișiere între diferite directoare, este neplăcut să reluați de fiecare dată setările pentru afișarea folderelor.

Windows reține setările pentru ferestre numai pentru fiecare nivel al directorului. Astfel, dacă doriți să modificați modul de afișaj, dimensiunea ferestrei, sortarea și altele într-un director, Windows le va uita deja în clipa în care ați închis fereastra. Efectuați de aceea respectivele modificări la cel mai înalt nivel al directorului. Dați un dublu clic pe simbolul de pe desktop *My Computer* și apelați comanda *View - Folder Options*. Activați registrul *View*. Dezactivați de acolo opțiunea *Remember each folder's view settings*. Stabiliți apoi dimensiunea ferestrei. Pentru a avea o dimensiune unitară, dați un clic cu tasta dreaptă a mouse-ului pe o zonă liberă de pe taskbar și selectați *Cascade Windows*. În acest fel, dimensiunea ferestrelor va fi la aproximativ 3/4 din rezoluție. Închideți dialogul cu *OK*. Apoi selectați în meniul *View* tipul de afișare (simboluri mici sau mari, sub formă de listă etc.), unde cea sub formă de listă este cea mai detaliată. În plus, optați pentru criteriul de sortare a obiectelor, conform căruia acestea urmează a fi afișate, și anume în *View – Arrange Icons*. Închideți apoi fereastra *My Computer*. Aceleași setări trebuie să le reluați pentru *My Documents* și, eventual, pentru *Network Neighborhood*.

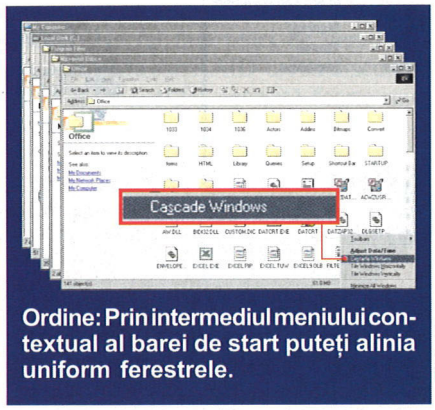

Ordine: Prin intermediul meniului contextual al barei de start puteți alinia uniform ferestrele.

Windows 95, 98, Me, 2000

Activarea Scripting Host numai la nevoie

Windows Scripting Host reprezintă un posibil risc de securitate, deoarece executarea virușilor de gen VBS.Loveletter se bazează pe acesta. Însă pentru unele acțiuni sub Windows puteți utiliza această facilitate a sistemului de operare. Drept pentru care nu doriți să înlăturați definitiv Windows Scripting Host. Cu ajutorul micuțului program NOSCRIPT.EXE de la Symantec puteți dezactiva temporar Windows Scripting Host. Programul se găsește în Internet la adresa www.symantec.com/avcenter/noscript.exe de unde poate fi descărcat gratuit. Lansați programul și dați un clic pe butonul *Disable*. Pentru a reactiva apoi Windows Scripting Host, apăsați pe butonul *Enable*.

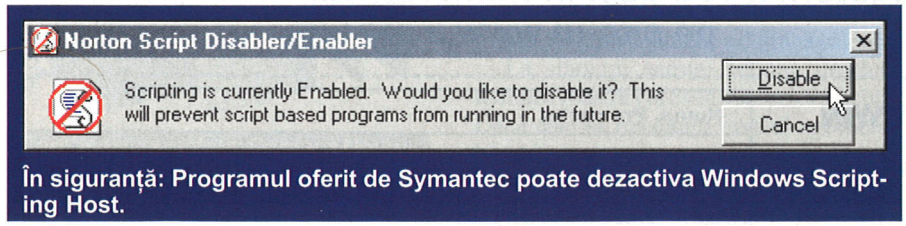

În siguranță: Programul oferit de Symantec poate dezactiva Windows Scripting Host.

Windows 95, 98, Me

Evitarea deschiderii unui director la startul sistemului

După instalarea unui program, se deschide automat la fiecare lansare a lui Windows directorul cu fișierele de program corespunzătoare. Este adevărat că puteți închide manual respectivele ferestre, dar cu timpul devine enervant.

Verificați mai întâi dacă programul de instalare a copiat directorul în StartUp. Pentru aceasta intrați în Windows Explorer în *C:\Windows\Start Menu\Programs\StartUp*.

Ștergeți din *StartUp* shortcut-ul spre respectivul director. În cazul în care acolo nu veți găsi link-ul respectiv, apelați *Start - Run* și lansați *Registry* prin comanda regedit.

Căutați în `HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Explorer` înregistrarea *DesktopProcess* și stabiliți parametrul *0*.

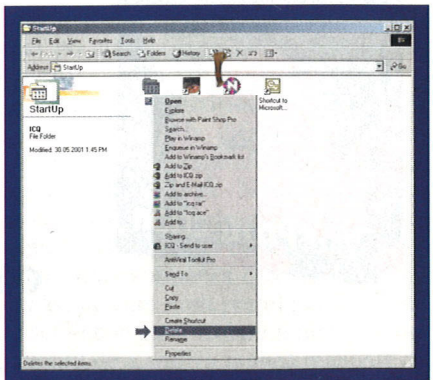

Enervant: Unele instalări „depun" în directorul StartUp un shortcut către directorul programului. Îl puteți șterge fără probleme.

CHIP

Produsul Anului

Dorit de toată lumea.

Acordat doar celor mai buni.

calculatoare
imprimante
retele de calculatoare
software
servicii internet

Microsoft
SYMANTEC
Canon
HEWLETT PACKARD
EPSON®

www.netix.ro

C&C-COMPUTERS

Noi aducem lumea in casa ta!

RATE

Str. Sf. Vineri nr. 25, bl. 105 C BUCURESTI
Tel./Fax: 01 322 90 80 / 320 10 11 / 410 09 78 / 410 05 69
email: office@netix.ro

LORA PROMOTION CO. // 092 529 657

TONERE EASTMAN HOWELL

- Certificare ISO 9002
- Garantate pe toată perioada de folosire
- Utilizarea în exclusivitate pe acelaşi echipament conduce la efectuarea gratuită a operaţiunilor de service

Reparăm fusere şi imprimante HP

Căutăm distribuitori

NEXUS TECH
Tel: 323.80.91 Tel/Fax: 321.54.80

International Games Magazine

LEVEL

"It's all about games!"

WWW.LEVEL.RO

Windows 95, 989, Me, NT, 2000

Extinderea meniului Send to...

Pentru fișiere există în meniul contextual din Windows, care poate fi apelat cu tasta dreaptă a mouse-ului, opțiunea de a le copia într-o anumită locație (*Send to...*). Aici se poate integra un director, în care copiați regulat fișiere, care ulterior sunt transmise prin Dial-up. Puteți stabili dumneavoastră ce înregistrări să apară în meniul *Send to*. Informațiile legate de acesta se află în directorul C:\Windows\SendTo. Sub Windows 2000, se găsesc în C:\Documents and Settings\Administrator sau în \All Users. Directorul este definit ca ascuns (hidden), astfel că trebuie să activați opțiunea de afișare a fișierelor ascunse, și anume cu ajutorul comenzii *Tools - Folder Options - View*. Deschideți apoi directorul în Windows Explorer. Pentru a adăuga o înregistrare, mai deschideți o fereastră Explorer, în care este afișat directorul, pe care doriți să-l integrați în meniul *Send To*. Dați un clic cu tasta dreaptă pe numele directorului. Selectați punctul de meniu *Create Shortcut*. Mutați shortcut-ul astfel obținut în directorul Send to. Redenumiți apoi *Shortcut to*, astfel încât să sune mult mai sugestiv.

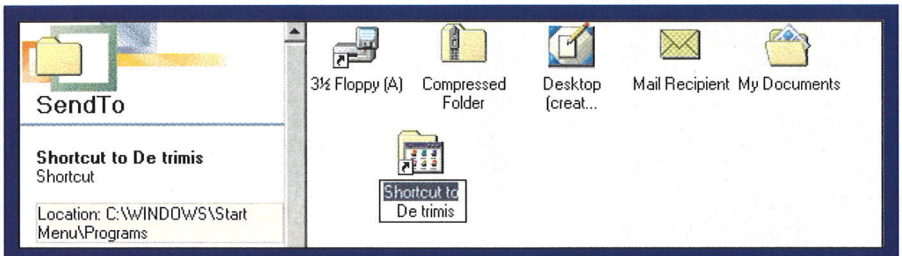

Indicator: Stabiliți pentru fișierele Windows destinații, pe care să le apelați apoi cu ajutorul comenzii *Send to*.

HTML și Java

Eliminarea ramei din jurul unui link accesat

Atunci când vă întoarceți cu Back pe o pagină Web, apare mereu o ramă punctată a link-ului accesat anterior. Este inestetic. De ajutor în acest sens poate fi următorul JavaScript: completați codul în header-ul documentului HTML între cele două tag-uri HTML <HEAD> ȘI </HEAD>.

```
<SCRIPT>
<!-
function deblur(mylink)
{
mylink.blur();
//->
</SCRIPT>
```

Acum trebuie să extindeți link-urile cu un event-handler onClick, unde IE trebuie să execute funcția deblur(). Indicațiilor vor arăta apoi după cum urmează: »<A HREF="Link.htm" onClick ="deblur(this)">Aici este o indicatie </A>«. În clipa în care se va da clic pe link-ul respectiv, IE va executa funcția deblur() eliminând marcajul ramei. De asemenea, aveți posibilitatea de a folosi event-handler-ul onFocus.

Oricum, link-ul va fi utilizabil doar prin intermediul mouse-ului, pentru că în rest este eliminată focalizarea, înainte de a accesa link-ul.

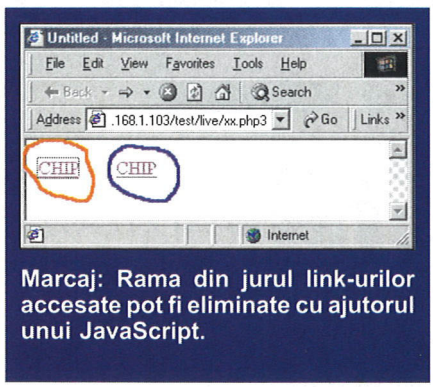

Marcaj: Rama din jurul link-urilor accesate pot fi eliminate cu ajutorul unui JavaScript.

Corel Draw 7, 8

Tipărire mai rapidă a bitmap-urilor rotite

Imaginile bitmap rotite sau scalate dintr-o grafică încetinesc considerabil tipărirea pe o imprimantă postscript. Pentru a accelera procesul de tipărire, aplicați pașii următori. Rotiți mai întâi bitmap-ul ca de obicei. După aceea executați comanda *Bitmap - Convert to Bitmap*. În acest fel se creează un nou bitmap, rotit sau scalat, care va fi tipărit mult mai rapid. Motivul pentru frânarea tipăririi este prelucrarea anevoioasă a datelor în timpul imprimării. RIP-ul (*Raster Image Processor*) rotește la imprimare fiecare pixel în parte. În plus, crește dimensiunea fișierului spool pentru imprimare. După conversia bitmap-ului, tipărirea va fi mult mai rapidă, pentru că nu mai este necesară nici o modificare.

Windows 98

Blocarea salvării fișierelor temporare în directorul Windows

În directorul Windows se adună o serie întreagă de fișiere temporare cu o dimensiune de 0 byte, cum ar fi de exemplu FFE74A8F {*}.TMP. Pot fi șterse?

În timpul procesului de boot al calculatorului se creează în directorul Windows două fișiere temporare de câte 0 byte. Cauza este Machine Debug Manager MDM.EXE. Aceste fișiere pot fi șterse fără probleme. Pentru a îndepărta automat toate fișierele de acest gen la pornirea sistemului, scrieți următoarea comandă în AUTOEXEC.BAT: `del c:\windows\ff*.tmp` În cazul în care doriți să preveniți crearea acestor fișiere, lansați programul de configurare MSCONFIG.EXE cu *Start - Run*. Aici activați registrul *Startup* și îndepărați marcajul din dreptul opțiunii *Machine Debug Manager*.

Word 97, 2000

Antete flexibile, fără paragraf nou

Căutați o cale simplă pentru a integra în antetul documentului numele capitolului actual. Doriți să folosiți în acest scop funcția de câmp *StyleRef*. Condiția este ca toate titlurile respective să aibă același șablon, de exemplu *Title 1*.

Activați afișarea antetului și a notei de subsol cu *View - Header and Footer*. Poziționați cursorul în locul în care doriți să apară titlul capitolului și apelați apoi *Insert - Field*. În lista *Categories* marcați înregistrarea *Links and References*, iar sub *Field names* înregistrarea *StyleRef*. Dați apoi un clic pe *Options*. În registrul *Styles* din fereastra de dialog *Field Options* marcați *Title 1* și selectați apoi *Add to Field*. Închideți ferestrele de dialog cu câte un *OK*. Word va insera funcția de câmp *StyleRef* la poziția cursorului în antet. Pe viitor va apărea aici titlul capitolului actual.

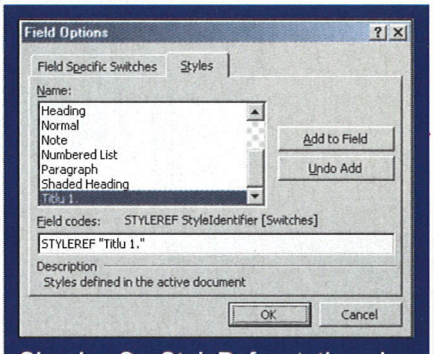

Simplu: Cu StyleRef puteți prelua conținuturile paragrafelor definite în antet.

talon de abonament

Decupați talonul din revistă, completați-l și expediați-l împreună cu copia chitanței sau a ordinului de plată pe adresa **OP 2 , CP 4, 2200 Brașov,** pentru departamentul abonamente

Taloanele care nu sunt însoțite de dovada plății NU VOR FI LUATE ÎN CONSIDERARE!

Plata se face cu mandat poștal pe adresa **Ioana Bădescu, OP 2 CP 4, 2200 Brașov** sau prin ordin de plată în contul Vogel Publishing nr. **264100060476** deschis la **ABN AMRO BANK Brașov**.

Pentru bugetari, plata se face în contul nr. **50691099507** deschis la **Trezoreria Brașov**

☐ *DA,* doresc un **ABONAMENT** la revista **CHIP cu CD**, pe o perioadă de:

6 luni, la prețul de ☐ **190.000 lei**

12 luni, la prețul de ☐ **380.000 lei**

începând cu luna: _____

Firma, cod fiscal:				
Nume, Prenume:				
Str.	**Nr.**	**Bl.**	**Sc.**	**Ap.**
Loc.	**Cod**	**Județ**		
Telefon:	**E-mail:**			

Am plătit ..... lei în data de ..... cu ☐ mandatul poștal nr. .....
☐ ordinul de plată nr. .....

☐ Da, am mai fost abonat, cu codul .....

talon de abonament 7/01

talon de comandă

Atenție!

Înainte de a efectua plata vă rugăm să telefonați la redacție pentru a vă asigura că mai există în stoc revistele solicitate. (068/415158, 418728)

Nu expediem reviste ramburs!

Taloanele care nu sunt însoțite de dovada plății NU VOR FI LUATE ÎN CONSIDERARE!

Plata se face cu mandat poștal pe adresa **Ioana Bădescu, OP 2 CP 4, 2200 Brașov** sau prin ordin de plată în contul Vogel Publishing nr. **264100060476** deschis la **ABN AMRO BANK Brașov**.

☐ *DA,* **doresc**

Revista	Preț	Bucăți	Total
CHIP nr. 4-12/2000	20.000 lei/buc.		
LEVEL nr. 4-12/2000	20.000 lei/buc.		

Firma, cod fiscal:				
Nume, Prenume:				
Str.	**Nr.**	**Bl.**	**Sc.**	**Ap.**
Loc.	**Cod**	**Județ**		
Telefon:	**E-mail:**			

Am plătit ..... lei în data de ..... cu ☐ mandatul poștal nr. .....
☐ ordinul de plată nr. .....

talon de comandă 7/01

Câștigătorii tombolei abonaților organizată de CHIP la CERF 2001

Magix mp3 Maker oferit de PC&A:
Plugaru Gabriel (Galați)

Pachete RAV Antivirus Desktop 8 oferite de GeCAD:
Ionescu Tiberiu (Lugoj), Marin Adrian (Ploiești), Măntescu Horațiu (Pucioasa), Georgescu Sebastian (Moreni), Rudi Paul Octavian (Urlați)

Câte 10 CD-R oferite de Despec:
Alecu Adrian (Brăila), Panduru Mirel (Ploiești), Belu Mihail (Găești), Unguru Cosmin (Craiova), Necula Daniel-Ștefan (Cisnădie), Topală Cristian (Bacău), Pașca Miruna (București), Kost Bogdan (București), Dinescu Dragoș (București), Sandor Adrian (București)

Câștigătorii sunt rugați să sune la redacție (068/415158, 418728-Cora Apolzan).

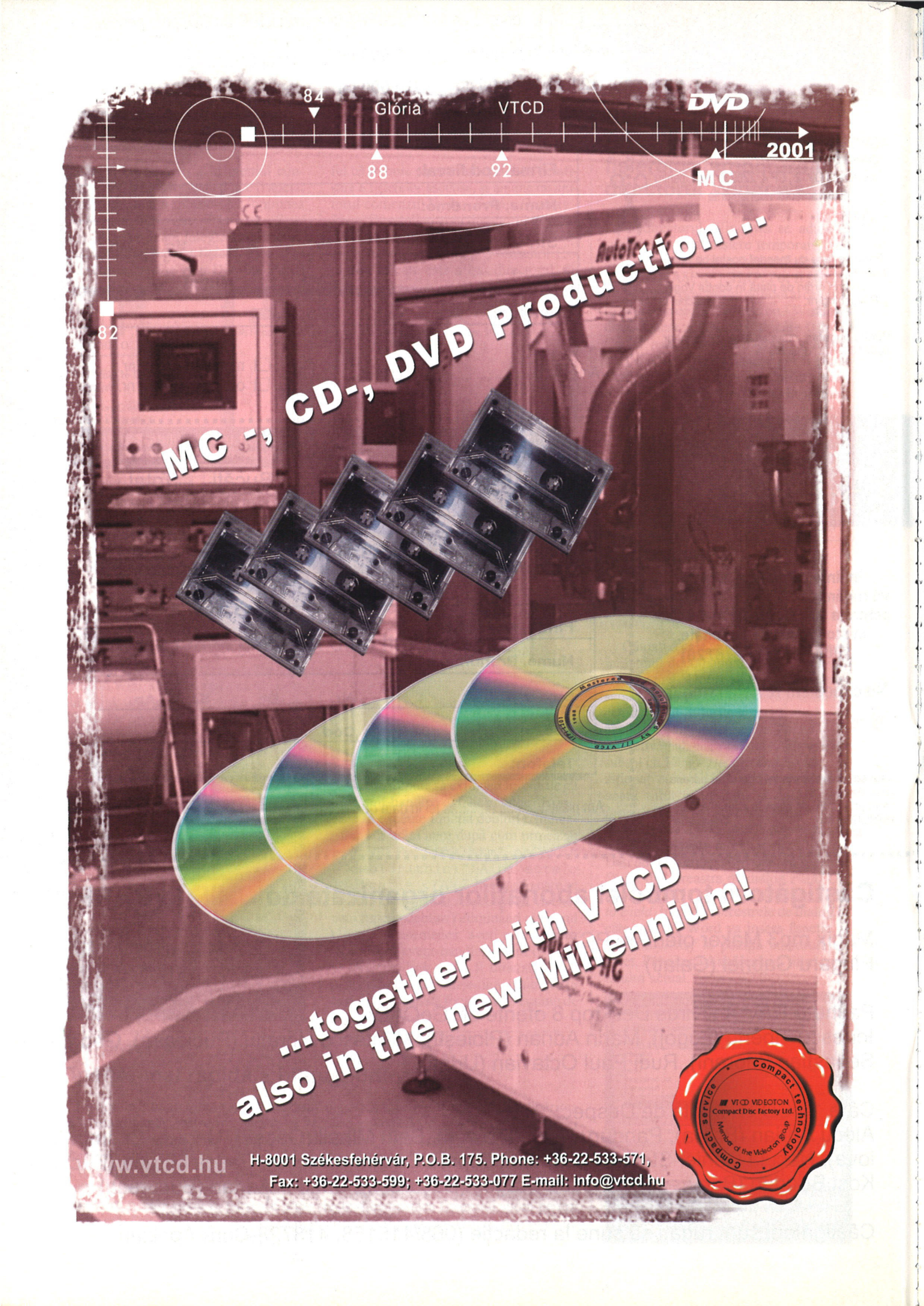
82
84
88
92
Glória
VTCD
DVD
2001
MC
MC -, CD-, DVD Production...
...together with VTCD
also in the new Millennium!
VTCD VIDEOTON
Compact Disc Factory Ltd.
Member of the Videoton group
Compact technology
Compact service
www.vtcd.hu
H-8001 Székesfehérvár, P.O.B. 175. Phone: +36-22-533-571,
Fax: +36-22-533-599; +36-22-533-077 E-mail: info@vtcd.hu

Cu stângu'n dreptu'

Urmăriți episodul copilot al rubricii noastre despre cum să îmbinăm utilul cu plăcutul! Dacă vă place, poate facem o telenovelă...

Windows ME a uitat unde şi-a pus programele. Poate îi trece cu Lecitină. Imagine primită de la Bogdan.

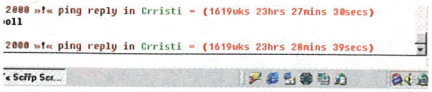

Timp de ping: 31 ani. Dar parcă Internetul s-a înființat în anii '90!?! Imagine primită de la Septimiu Lascu.

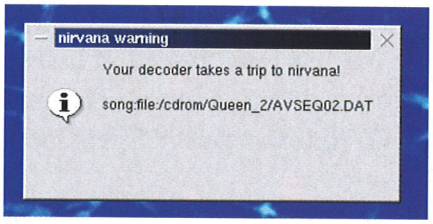

Pe unde o fi Nirvana decodoarelor? Imagine primită de la Andrei Botoacă.

Acest dialog ne spune două lucruri: programul de instalare e nemuritor (poate fi executat de cel puțin două ori) şi instalarea se poate încheia (la nasturi, probabil). Imagine primită de la Cristi Paraschiv.

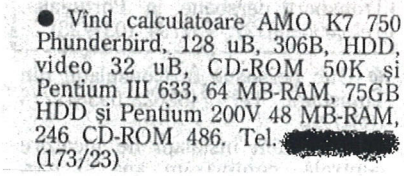

● Vînd calculatoare AMO K7 750 Phunderbird, 128 uB, 306B, HDD, video 32 uB, CD-ROM 50K şi Pentium III 633, 64 MB-RAM, 75GB HDD şi Pentium 200V 48 MB-RAM, 246 CD-ROM 486. Tel. [redacted] (173/23)

Vindem, dar ştim ce vindem?... Imagine primită de la Marius Costin.

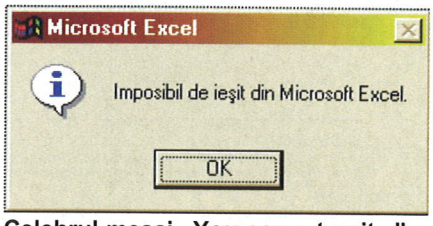

Celebrul mesaj „You cannot quit..." a învățat românește. Imagine primită de la Bozo.

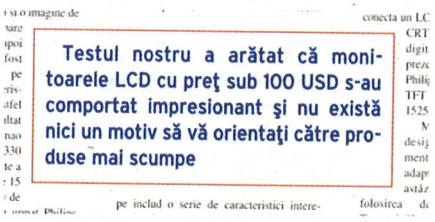

Cred şi eu că la prețul ăsta merită să iei monitoare LCD, ce să te mai chinui cu CRT-urile. Imagine primită de la Vladimir Marcu.

CHIP acum 5 ani

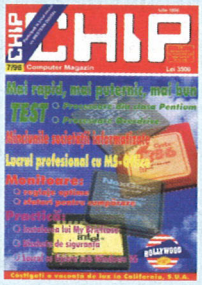

În numărul 7/1996 al revistei noastre ați putut citi următoarele articole:

- Raliul siliciului: test de procesoare, ale cărui vedete sunt noile Pentium 166 MHz, Pentium Pro 200 MHz şi Cyrix 6x86-133. S-a testat în DOS, Windows 95, NT 3.51 şi OS/2 Warp.
- Sfaturi pentru MS Office 95.
- Putere mărită în sistemele vechi: cum să facem upgrade de la 386 la 486. Aflăm că o placă de bază şi un Pentium 100 MHz costa 900 DM.
- Internet-ul din cutie: review pentru Amiga Surfer, un calculator făcut special pentru conectarea la Internet. Costă 1200 DM şi are un CPU Motorola 68020, 2 MB RAM, HDD de 260 MB şi modem de 14.400 bps.

Câştigătorul premiului de luna aceasta (un abonament pe şase luni la CHIP) este dl. Vladimir Marcu. Aşteptăm imaginile dvs. (capturi de ecran, scanări, fotografii) pe adresa razvan_anghelidi@chip.ro (cu subj.: pentru PeCi) şi la OP 2 CP 4 Braşov 2200. Imaginile trebuie să fie originale şi atașate în format compresat fără pierdere de date (nu JPEG, ci BMP, PCX sau TIFF, eventual compresate cu ZIP, ARJ, RAR etc.) Nu acceptăm trucaje decât în cazuri extreme! Comentariile sunt adăugate de redacție, dar puteți veni cu propuneri. Dacă doriți să ştiți că mesajul a fost primit, activați opțiunea „Request read receipt" sau echivalenta din programul dvs. de e-mail.

Inserenți

Firma	Pagina	Firma	Pagina	Firma	Pagina
Ari Systems	107	Scop Computers	63	Agis Computer	37
Deck Computers	21	Sistec	45	Agis Computer	71
Elkotech Romania	13	Tornado Sistem	25	C&C	109
Genesys Software România	17	Tornado Sistem	2	Comrace Computers	C2
Industrial Computer Group	15	Tornado Sistem	43	Comrace Computers	7
International Computers Group	59	Atlas Computer	23	Despec	57
ISA	109	Atlas Computer	49	Despec	77
Matco	91	Atlas Computer	50	Elkotech Romania	95
MGT Educational	105	Flamingo Computers	C3	Elsaco	107
Omnilogic	C4	Microsoft Romania	9	Hewlett-Packard Romania	41
ProCA	73	Microsoft Romania	81	Lahnmedia Press	103
Provision	79	Romtelecom	65	Lasting System	19
RHS Company	61	K Tech Electronics	47	LR Marketing	103
Romania Data Systems	85	Maguay	11	Microsoft Romania	99
Romsym Data	105	Videoton VTCD	112	Radio Contact	99

Calea sunetului

Acum avem posibilitatea de a face muzică pe plăci de sunet de o calitate excepțională şi care nu mai creează găuri de dimensiunea galaxiei în buzunarele noastre. CHIP a testat plăcile de sunet prezente pe rafturile magazinelor din țară.
A apărut o nouă generație de player-e MP3. Ele au renunțat la a se limita la redarea cunoscutelor fişiere cu muzică şi au avansat enorm în domeniul integrării cu Internetul. Vă indicăm programele interesante din acest domeniu.

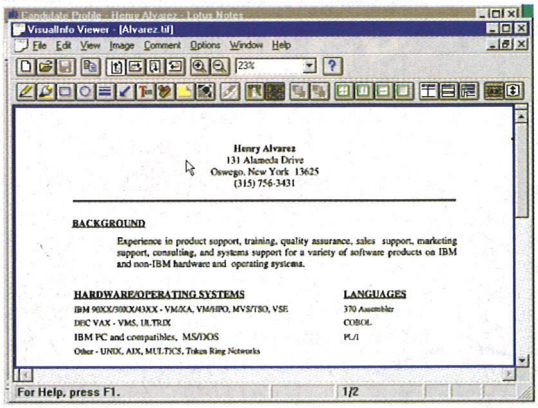

Un depozit electronic

Stocarea documentelor în format electronic, indiferent de natura lor, este o problemă tot mai des întâlnită în cadrul companiilor mari. IBM oferă o astfel de soluție, pe care CHIP o analizează.

Cu un pas în 3G

Pentru telefoanele mobile de a treia generație (3G) se află în dezvoltare o tehnologie de comunicație ce va oferi viteze de transmisie uriaşe, precum şi alte facilități.

Impressum

Redacția poate fi contactată la:
Telefon: 068-415158,418728, 093-570511, 094-754983;
Fax: 068-418728; **E-mail:** redactie@chip.ro
Adresa redacției: 2200 - Braşov, Str. N.D. Cocea nr.12
Adresa pentru corespondență:
2200 - Braşov, Oficiul Poştal 2, Căsuța Poştală 4
Pentru informații suplimentare privind articolele din revistă, probleme cu PC-ul sau alte echipamente sau orice alte informații apelați la serviciile noastre hotline astfel:

Director General: Dan Bădescu (dan_badescu@vogel.ro)
Director tehnic: Daniel Dănilă (dan_danila@vogel.ro)
Redactor şef: Răzvan Anghelidi (razvan_anghelidi@chip.ro)
Redactor şef adjunct: Ciprian Vaida (ciprian_vaida@chip.ro)
Redactori: Cătălina Lazăr (catalina_lazar@chip.ro), Codrin Hosu (codrin_hosu@chip.ro), Ionuț Bălan (ionut_balan@chip.ro), Vasile Prodan (vasile_prodan@chip.ro), Marius Ghinea (marius_ghinea@chip.ro), Radu Toacşe (radu_toacse@chip.ro), Mircea Mihălcică (mircea_mihalcica@chip.ro)
Secretar de redacție: Gabriela Muntean (gabriela_muntean@chip.ro)
Laborator de testare hardware: Decebal Schiller (decebal_schiller@chip.ro) Codrin Hosu, Vasile Prodan, Florin Maşca (florin_masca@chip.ro), Radu Toacşe
Laborator de testare software: Ciprian Vaida, Ionuț Bălan
Grafică, DTP: Adrian Popa (adi_popa@chip.ro), Ilie Popa (ilie_popa@chip.ro)
CHIP online: Mihai Bădescu (mihai_badescu@chip.ro), Cosmin Mănoiu (cosmin_manoiu@chip.ro), Liviu Beteag (liviu_beteag@chip.ro)
CHIP CD: Ciprian Vaida, Ionuț Bălan
Contabilitate şi administrație: Maria Parge, Eva Szaszka, Adrian Dumitru (contabilitate@vogel.ro)
Reclamă: Zsolt Bodola (zsolt_bodola@vogel.ro), Csilla Sándor (csilla_sandor@vogel.ro), Cristian Pop (cristian_pop@vogel.ro)
Marketing: Leonte Mărginean (leonte_marginean@vogel.ro), Cora Apolzan (cora_apolzan@vogel.ro)
Distribuție şi abonamente: Ioana Bădescu (ioana_badescu@vogel.ro), Ioan Soiu (iancu_soiu@vogel.ro)

CHIP HOTLINE: Marți - Vineri, orele 15-17
HOTLINE Abonamente: Marți - Vineri, orele 13-17

Persoanele fizice şi juridice se pot abona utilizând talonul din revistă sau direct la sediul redacției. Plata abonamentului se face prin mandat poştal pe numele Ioana Bădescu, O.P. 2, C.P. 4, 2200 Braşov, sau prin ordin de plată în contul „Vogel Publishing" deschis la ABN AMRO BANK Braşov 264100060476 sau Cont Trezorerie Braşov nr. 50691099507.
Toate solicitările se vor face la Oficiul Poştal 2, Căsuța Poştală 4, 2200 Braşov.

Pregătire filme: Artúr Repro LTD. **Montaj şi tipar:** Veszprémi Nyomda RT, Ungaria
CHIP Computer Magazin este membru fondator al Biroului Român de Audit al Tirajelor (BRAT). Publicație auditată pe perioada iulie-decembrie 2000.

Relații internaționale: http://www.chip.ro/html/about/international.php3

Editura: Vogel Publishing SRL;
Sediul editurii: 2200-Braşov Str. N.D. Cocea nr.12

Copyright:
În România: Vogel Publishing S.R.L. Braşov
În Germania: Vogel International Verlagsges. mbH, Würzburg, Director: Hermann Paul

ISSN 1453-7079

Manuscrisele, inclusiv în format electronic, expediate redacției devin proprietatea editurii. Editura îşi rezervă dreptul de modificare a materialelor primite, precum şi a datei de apariție. Reproducerea integrală sau parțială a articolelor, informațiilor sau a imaginilor apărute în revistă este permisă numai cu acordul scris al editurii. Redacția nu îşi asumă răspunderea pentru greşeli şi inadvertențe apărute în materialele colaboratorilor şi ale inserenților.

Este cel mai bun proiect al tău. Și ai o singură șansă pentru a-l prezenta. Așa că nu o rata! Dă-i pe spate! Cu imaginea surprinzător de clară și calitatea grafică excepțională a celor mai avansate proiectoare LCD de la Sony.

Fie că este un model compact ultra-portabil sau unul desktop, totul este simplu: plug and play. Și lovește-i cu toată forța tehnologiei Sony.

Detalii in magazinele Flamingo.

Dă-i pe spate!

aceasta nu este o repetiție
http://www.flamingo.ro/sony

SONY

FLAMINGO COMPUTERS
www.flamingo.ro

București, B-dul I.C. Brătianu nr. 39, Tel 01-31.00.422, unirii@flamingo.ro, Șt. Burileanu 14-16, Tel 01-232.68.00, aviatiei@flamingo.ro; Cal. Dorobanților 132, Tel 01-231.04.31, dorobanti@flamingo.ro; Cal. Vitan 55-59, București Mall, etajul 1, Tel 01-327.56.26, mall@flamingo.ro, Șos. Ștefan cel Mare 240, Tel: 01-211.10.05, obor@flamingo.ro; Șos. Panduri 29-31, Tel 01-411.65.00, panduri@flamingo.ro; B-dul Șirbei Vodă 154, Tel 01-312.92.71, stirbei@flamingo.ro; B-dul N. Titulescu 121, Tel 222.50.41, titulescu@flamingo.ro; Calea Victoriei 103-105, Tel 01-659.74.55, victoriei@flamingo.ro; World Trade Center, B-dul Expoziției 2, parter, Tel: 01-224.26.04, wtc@flamingo.ro; P-ța C.A. Rosetti, Str. Hristo Botev nr. 3, Tel: 01-310.08.29, rosetti@flamingo.ro, **Cluj-Napoca**, Aurel Vlaicu 1-3, Tel 064-445.702, cluj@flamingo.ro; **Craiova**, Cal. București 21C, Tel 051-417.426, craiova@flamingo.ro; **Deva**, B-dul Decebal, Bloc E, parter, Tel 054-233.041, deva@flamingo.ro; **Giurgiu**, Cal. București nr. 134, bl.11-2S, Tel 046-230.063, giurgiu@flamingo.ro, **Iași**, Iulius Center, B-dul T. Vladimirescu nr. 2, Tel: 032-278.090, iasi@flamingo.ro; **Oradea**, P-ța 1 Decembrie Tel: 059-470.134, oradea@flamingo.ro **Sibiu** (P-ța 1 Decembrie) Nicolae Teclu nr. 1, Tel 069-230.058, sibiu@flamingo.ro; **Timișoara**, C. Brediceanu 1, Tel: 056-292.755; Str. L. Blaga nr.7, Tel: 056/131.182, timisoara@flamingo.ro; **Râmnicu Vâlcea**, Cal. lui Traian 123, Tel 050-737.866, valcea@flamingo.ro

Bacău, CYBERNET, Str. 9Mai, nr. 31, Tel: 034/170.892, office@cybernet.ro, **Baia Mare, CONSECO**, Bdul.Traian, nr.31, P-ța Gării, Tel: 062/223.460, office@conseco.ro, **Brașov, 2 NET Computer**, B-dul Griviței nr. 65, Tel: 068/427.500, office@2net.ro, **Cluj, SIMETRIX**, B-dl Eroilor nr. 43, ap. 5, Tel: 064/430.234, office@simetrix.cj.wan.ro, **Constanța, TORENT Computers**, B-dul Tomis, nr. 238, Bl TD 17, parter, Tel: 041/831.820, office @torent.ro, **Galați, STILLCO**, Str. Albatrosului, nr.1, Bl M, Ap. 47, Tel: 036/465.162, office@stillco.ro, **Miercurea Ciuc, NEXTRA**, Str. Florilor nr. 28/1, Tel: 066/171.200, office@nextra.ro, **Piatra Neamț, CSC Open Systems**, B-dul Traian, Bl. A5, parter, Tel: 033/218.945, office@csc.ro, **Ploiești, PLATIN Systems**, Str. Gh. Doja nr. 29, Bl. 34D2, Sc. A, Ap1, Tel: 044/118.141, platin@xnet.ro, **Slatina, TRINET**, Str. Arcului, Bl 3B, sc. B, parter, Tel: 049/414.686, office@trinet.ro, **Suceava, ASSIST**, Str. Tipografiei, nr. 1, Tel: 030/521.100, assist@assist.ro, **Tg. Mureș, REDATRONIC SERV**, Str. Liviu Rebreanu nr. 11, Tel: 065/162.410, office@redatronic.ro, **Timișoara, SARATOGA**, Str. Ghe.Lazăr, nr. 18-20, Tel: 056/199.780, sales@saratoga.ro

E aşa uşor... şi-ţi place!

ultra expandabil

conectabil la e-mail si internet*

ecran color

ultra compact

noul handheld Palm™ m505

Performanţe excepţionale pentru un handheld extrem de uşor. Datorită slotului de extensie compatibil cu formatele "Secure Digital" şi "MultiMediaCard", poţi transforma handheldul m505 în aproape orice, de la un ghid turistic la o carte electronică. Folosind software-ul inclus poţi trimite e-mail* şi te poţi conecta la Internet*, poţi importa şi prelucra documente de tip calcul tabelar şi text, poţi vizualiza poze şi clipuri video. Totul în culori foarte vii. E aşa de simplu!

palm

Simply Palm™

www.palm.com/europe

©2001 Palm, Inc. Toate drepturile sunt rezervate. Palm, Simply Palm şi logotipul Palm sunt mărci înregistrate ale Palm, Inc. Cardurile de extensie SD se livrează separat şi nu sunt incluse în pachetul de bază. Cardul SD prezentat este doar un exemplu de capacitate medie de stocare, dar aceasta poate varia. Imaginea de pe ecran este simulată. Pentru acces la Internet sunt necesari un Internet Service Provider şi un modem compatibil sau un telefon mobil cu facilităţi de transmisii de date.

OMNILOGIC®

Unic distribuitor pentru România

Şos. Bucureşti-Ploieşti 135, Bucureşti, România, PO BOX 18-131 Tel: 01-303 31 00, Fax: 01-303 31 64, www.omnilogic.ro